Kisalföldi
Agrárszakképzési
Centrum

SZAKMAIPROGRAM

Kisalföldi ASzC Herman Ottó Környezetvédelmi és Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium

Hatályos: 2026. SZEPTEMBER 1.-től

Jóváhagyta:

Hodvogner Csaba
igazgató

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés 5

1.1. Az intézmény alapadatai 5

1.2. Az iskola rövid bemutatása 6

1.3. Képzési formák 11

1.4. Szolgáltatások 12

1.5. Az iskola küldetésnyilatkozata 12

1.6. Az iskola jövőképe 13

1.7. Jogszabályi környezet 14

1.8. Kiemelt fogalmak a szakképzésben 15

2. Nevelési program 18

2.1. A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai 18

2.2. A személyiség- és közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 22

2.3. Az oktatók feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai 30

2.4. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje 34

2.5. A tanulóknak a szakképző intézményi döntési folyamataiban való részvételi jogának gyakorlási rendje 37

2.6. A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, a képzésben részt vevő személy, az oktató és az intézmény partnerei kapcsolattartási formái 38

2.7. A tanulmányok alatti vizsga szabályai 40

2.8. A felvétel és az átvétel helyi szabályai, a szóbeli felvételi vizsga követelményei 46

2.9. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv 47

3. Egészségfejlesztési program 49

3.1. Jogszabályi környezet 49

3.2. Bevezető 50

3.3. Tevékenységek az egyes területeken 53

4. Oktatási program 84
4.1. A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői 84
4.2. A kötelező és a nem kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható foglalkozások megnevezése, száma, valamint megszervezésének és választásának elvei 86
4.3. A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályait 91
4.4. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei 92
4.5. Az érettségi vizsgatantárgyak 94
4.6. A tanuló teljesítményének írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái 98
4.7. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag 102
4.8. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek 102
4.9. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések 103
4.10. A tanuló jutalmazásával összefüggő szabályok 112
4.11. A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei 113
4.12. Az oktatói testület által szükségesnek tartott további elvek 114
5. Képzési program 120
5.1. Bevezető 120
5.2. A szakképzés új rendszere 122
5.3. Az ágazati alapoktatás 126
5.4. A szakmai oktatás, a projektalapú oktatás 146
5.5. A tanuló teljesítményének ellenőrzésének és értékelésének, illetve minősítésének módja, alapelvei 229
5.6. A beszámítás elvei 230
5.7. Együttműködés elvei a duális képzőkkel 231
5.8. Az intézmény szakképzési szerkezete 232

6. Az elérhető pályaorientációs szolgáltatások leírása 246

7. Kollégiumi program 251

8. Mellékletek jegyzéke 265

9. Legitimációs záradékok, közzététel 267

1. Bevezetés

Iskolánk a nyugat-dunántúli régió egyik legrangosabb, természetközeli szakmákat oktató környezetvédelmi és agrárintézménye. Ahogy mottónk is mondja, „Herman, a természetközeli szakmák iskolája”.

Iskolánk Szombathely peremén (Szombathely-Oladon), varázslatos környezetben, az Ernuszt-Szirmai-kastélyt övező évszázados parkban található. A parkba érkező látogató szemét rögtön megragadja a fák öleléséből kibontakozó hófehér, impozáns kastélyépület, amelyet 1880 körül építettek és műemléki védelem alatt áll. Itt található az igazgatóság, a gazdasági irodák, a könyvtár, valamint a tanári kabinetek is, míg a tantermek, az oktatóműhelyek, laboratóriumok és a kollégium az iskola újépítésű, modern épületeiben kaptak helyet.

Intézményünk „Hermanos” szellemisége a barátságos légkört, a hagyományok tiszteletét és a természetközeli szakmák iránti elhivatottságot jelenti.

Iskolánk névadója, Herman Ottó polihisztor tudósember volt, s ez a sokoldalúság a nálunk tanulható és választható szakmák kínálatában is megmutatkozik. Képzéseink között található 5 éves technikusi, illetve 3 éves szakképző iskolai.

1.1. Az intézmény alapadatai

Az intézmény megnevezése: Kisalföldi ASzC Herman Ottó Környezetvédelmi és Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium

Az intézmény fenntartója: Agrárminisztérium

Az intézmény irányító szerve: Kisalföldi Agrárszakképzési Centrum

Az intézmény OM azonosítója: 030728/027

Az intézmény elérhetőségei: 9700 Szombathely, Ernuszt K. u. 1.

Telefon / Fax: +36-94/512-420 / +36-94/512-421

Honlap: https://hermanszombathely.hu/

Email: mail.titkarsag@hermanszombathely.hu

Az intézmény vezetője: Hodvogner Csaba

Az intézmény székhelye: 9700 Szombathely, Ernuszt K. u. 1.

Az intézmény telephelyei: 9700 Szombathely, Ernuszt K. u. 1.

#	Telephely megnevezése	Telephely címe
1.	Kisalföldi ASzC Herman Ottó Környezetvédelmi és Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	9700 Szombathely, Ernuszt K. u. 1.

1.2. Az iskola rövid bemutatása

A Vasi-dombság aprófalvainak utolsó láncszeme Olad, amit bár Szombathely bekebelezett 1950-ben “IX. kerület” néven, a köztudatban azonban megmaradt a régi elnevezése.

Olad nagyon régi település, ezt tanúsítják az itt előkerült kőkori leletek. A rómaiak a rohonci és bozsoki patakok vizét Oladon át vezették Savaria házaihoz. E területen számos római használati tárgyat találtak.

Olad nevét feltehetően az O-lad nemzetségtől kapta. A 13. századból az “Olod”, valamint “Olud”elnevezések ismertek.

Zsigmond király 1421-ben Kocsi Pálnak adományozta Oladot Si, Sije birtokrészekkel együtt.

A 16. századi iratokban is fellelhető Olad: elzálogosított nemesi telekkel kapcsolatban említik nevét.

1739-1808 között a Skerlecz családhoz tartozott az oladi birtok, amit 1822-ben Széchényi Ferencvásárolt meg. Az akkori leírás két házról tudósít. A Széchenyi család jószágigazgatója, Ernuszt József az egyik földszintes házra emeletet építtetett. Halála után, 1857-ben fia, Ernuszt Kelemenvette át az oladi és séi birtok irányítását. Az itt található “urasági lak” 1870-ben leégett, helyére Ernuszt Kelemen barokk stílusban kocsialáhajtós, középrizalitos, 3+3+3 tengelyes kastélyt építtetett, amit róla neveztek el Ernuszt-kastélynak.

Ernuszt Kelemen nevét viseli Olad “fő” utcája is.

A kezdetektől 1963-ig:

Iskolánk történeti előzményei a 20. század elejére nyúlnak vissza.

Az 1926-ban alapított Magyar Királyi Téli Gazdasági Iskola azon fiatalok számára biztosított képzést, akik ősztől tavaszig családjuk gazdasági munkáiban vettek részt.

A II. világháború ideje alatt az intézmény óvóhelyként, kórházként, végül német fogolytáborként működött.

Az 1945-ös földreform során az iskolának át kellett adnia fűteleki tangazdaságát Perenye lakóinak, amiért kárpótlásul kisajátíthatta az oladi Szirmay-birtokot a hozzá tartozó gazdasági épületekkel.

Az iskola újjászervezése dr. Gaál Jenő megbízott igazgató nevéhez fűződik.

A Téli Gazdasági Iskola fejlődése során egymást követő átszervezések, névváltozások váltották egymást. A Mezőgazdasági Szakiskola, majd Mezőgazdasági Technikum néven működő intézmény igazgatói tisztét Polnisch Árpád, Gábos Mária, majd 1951-től Hajós Vilmos, 1952-től Hausz Mihály, 1954-től Kovássy Gyula töltötte be.

Az elméleti oktatás székhelye az Úttörő utca 10-12. szám alatti épület, a tangazdaság központja pedig az oladi kastély lett, utóbbinak fő profiljává 1962-es megszűnéséig az állattenyésztés vált.

1955-ben a mosonmagyaróvári Mezőgazdasági Gépészeti Technikum Szombathelyre történő áthelyezésével a Mezőgazdasági Technikum tanulói létszáma jelentősen megnövekedett. 1960-tól a képzés időtartama 3 évről 4 évre emelkedett.

Az 1961/62-es tanévtől a Körmendi Mezőgazdasági Technikum kihelyezett tagozataként működött a Szombathely-Oladi Mezőgazdasági Szakmunkásképző Iskola.

1963-1977 – az önállóság időszaka:

1963. I. 1-én az oladi iskola Mezőgazdasági Szakmunkásképző Iskola néven kezdte meg – jogi és igazgatási értelemben véve – önálló működését, igazgatójának Öhm Lászlót, helyettesének Lukács Zoltánt nevezték ki.

Az oktatás két formában valósult meg: az általános iskolát végzett fiatalok számára nappali tagozatos oktatást adott szakmunkás bizonyítvány megszerzése érdekében, illetve biztosította a mezőgazdaságban dolgozó felnőttek továbbképzését.

Az oktatás helyszíne az Ernuszt-Szirmay-kastély volt, melynek tanügyi és diákotthoni funkciója is volt (3 tantermet, valamint kollégiumi szobákat alakítottak ki).

A változatos képzést mutatta, hogy zöldségtermesztő-hajtató, szarvasmarha-tenyésztő, gyümölcstermesztő, dísznövénytermesztő és kertépítő, baromfitenyésztő, állattenyésztő, vadász-vadtenyésztő, dísznövénykertész szakokon is tanulhattak a diákok.

Az oktatás turnusos rendszerben folyt: folyamatos elméleti oktatás után gyakorlati képzés az állami támogatásban részesülő szerződtető gazdaságokban.

1965. IX. 24-én avatták fel a tanügyi épületet, így a tantermek száma 4+1 lett, a kollégium továbbra is a kastély épületében volt (az externátusi elhelyezés is szokásos volt).

A tanulói létszám ekkorra megkétszereződött, a tantestület létszáma pedig 12 főre emelkedett.

1969. évi VI. törvény előírta, hogy a szakmunkásképző iskolák létrehozása állami feladat, az iskolák gyakorlati képzés céljából pedig tanműhelyeket tarthatnak fenn, a képzési idő 3 éves lett. Ebben az évben kialakították a gyakorlókertet öntözési lehetőséggel, bővítették a gépparkot és létesítettek gépszínt.

1973. XI. 5-én átadták a kollégium épületét, vele együtt az ebédlőt és a konyhát; a tantermek száma ekkor már 13 volt.

1975-re megépült a növényház, salakos futópályát alakítottak ki, bővítették az öntözővíz-hálózatot, a kastély szociális helyiségeit pedig korszerűsítették.

1977-1990 – a Hevesi-korszak:

1977. II. 4-én a Vas Megyei Tanács megszüntette az iskola önállóságát és a Hevesi Ákos Élelmiszeripari, Földmérési, Mezőgazdasági Gépészeti Szakközépiskola és Élelmiszeripari Szakmunkásképző Intézethez csatolta. Az intézet igazgatósága és gazdasági hivatala az Úttörő

utca 10-12. sz. alatt működött. Az iskolák tantestületét összevonták, igazgatónak Kovássy Gyulát, Oladon (Hevesi II.) igazgatóhelyettesnek Sipos Imrénét nevezték ki. Mindkét iskolarészben működött könyvtár és az oktató-nevelő munkát kertészeti, géptan-műszaki, fizika, kémia, biológia, vadász-vadtenyésztő kabinetek szolgálták. Ekkor iskolánkban a mezőgazdasági gépész (a Hevesi I-ből kihelyezve), szakmunkás szinten pedig vadász-vadtenyésztő és dísznövénykertész szakmák oktatása folyt. A kollégista lányokat az Úttörő utcai, fiúkat Oladon, a kastélyban és az új kollégiumban helyezték el.

1977. X. 10-én történt a gépműhely avatása, és ekkor történt meg az utak korszerűsítése is.

1978-tól elkezdődött a dísznövénykertész szakma szakközépiskolai szintű képzése.

1979-80-ban elkészült az acélszerkezetes gépszín, beindult a gépjárművezető képzés. 1980-ban növényvédőszer-raktárt alakítottak ki.

1981-ben megszűnt a gépésztechnikus képzés.

1981-82-ben felépült a futóvad- és agyaggalamblövő pálya, mely a vadászképzést, de a lövészsportot is segítette.

1987-ben kezdődött meg a vadász-vadtenyésztő szakma szakközépiskolai képzése. 1988-ban elindult a dísznövénykertész-technikus képzés és iskolánk megrendezte az I. Virágkötészeti Versenyt.

1989. IX-ben az iskolához csatolták a volt oladi általános iskola épületét 6 tanteremmel, mely a vadászképzés számára biztosított helyet. A 1989/90-es tanévben indult útjára az 5 éves kertésztechnikus képzés.

1990-2005 – a rendszerváltás óta:

1990. I. 1-től ismét önállóvá vált iskolánk, igazgatóvá Sipos Imrénét nevezték ki, az 1991/1992-es tanévtől pedig felvettük Herman Ottó nevét. Ekkor építettünk ki testvérkapcsolatokat szlovákiai (Malinovo, Karva), angliai (Maidenhead in Berkshire) testvériskolákkal és németországi (Bad Zwischenahn) üzemekkel.

1992-re befejeződött az Ernuszt-Szirmay-kastély felújítása, 4 hektárral bővült gyakorlókertünk, bevezettük a gázt és korszerűsítettük konyhánkat. 1993-ban elkészült a tornacsarnokunk; új öltözőket, kertész-szaktantermeket, laboratóriumot avattunk; beindítottuk a környezetvédelmi-technikus tanulók képzését.

1994-ben az eddigi külső helyszínek után a tornacsarnokunkban zajlott a Fiatal Virágkötők Országos Versenye, amely – szlovák, szlovén és osztrák csapatok részvételével – nemzetközivé szélesedett.

1995-ben nyugdíjba vonult Sipos Imréné igazgató, a megválasztott új igazgató Beer László lett. Együttműködési megállapodást kötöttünk a Soproni Egyetemmel, amelynek révén a környezetvédelmi mérnök-tanár hallgatók gyakorló iskolájává váltunk.
1996-ban bekapcsolódtunk a városi környezetvédelmi vizsgálatok elvégzésébe (zajterhelés-mérés, ásott kutak talajvízminőségének megállapítása). 1997-ben elindítottuk a környezetvédelmi szakelőadói képzést.
1998-ban a NAT (Nemzeti Alaptanterv) szerint működő szakmunkás- és technikusosztályokat indítottunk el.
1999-ben megszerveztük az első ECDL-tanfolyamot.
2000-2002-ben kiépítettük a partnerközpontú működés rendszerét (a COMENIUS 2000 Közoktatási Minőségfejlesztési Program I. számú modelljét).
2003-ra elkészült a kollégiumi tetőtér beépítése (ide került a leánykollégium), új tantermeket alakítottunk ki a tanügyi épületben, a vadászrészleg átköltözött a kisiskolából, a tantestület és a Gazdasági Hivatal pedig birtokba vette a felújított kastélyépületet.
2004/2005-ös tanévben megalkottuk, illetve módosítottuk az iskola alapdokumentumait: a Pedagógiai Programot, a Szervezeti és Működési Szabályzatot, az Intézményi Minőségirányítási Programot és a Házirendet.
2005-től már iskolánkban is az új típusú, kétszintű érettségi rendszerben vizsgáztak diákjaink.
2007-ben megkezdődött iskolánk szoros együttműködése az Illés Béla Labdarúgó Akadémiával az Akadémia alapítói, az iskola és Szombathely városa tárgyalásainak eredményeként. A 2007-2008-as tanévben az első „L” osztályt indítottuk el 29 fővel, a második labdarúgó osztályunk induló létszáma 30 fő volt. A kezdetben gimnáziumi tantervű osztályok 2014-től a sport ágazati szakgimnáziumi képzés rendszerében tanulnak, közismereti és szakmai tantárgyakat egyaránt, edzéseik pedig szakmai gyakorlatként illeszkednek oktatásukba.
A 2008-2009-es tanévben 20. alkalommal rendeztük meg a fiatal virágkötők nemzetközi versenyét (Savaria Floriadae, Fiatal Virágkötők XX. Nemzetközi Szakmai Versenye), a megszokott résztvevőkön kívül először fogadva a kassai és varasdi tanulókat. Megünnepeltük továbbá a vasi kertészképzés 170. születésnapját értékes előadásokkal, emléktábla avatással a rohonci alapítók tiszteletére. Első alkalommal adtuk át az Ekler Józsefről, Szepi bácsiról elnevezett „Jó tanuló – jó labdarúgó” díjat.
A 2009-2010-es tanév végén az iskolánkban 37 éven át tanító Beer László igazgató úr nyugdíjba vonult, a 2010-2011-es tanévtől Hodvogner Csaba vette át tőle az igazgatói „stafétabotot”.
2012-13-as tanév: 2013. január elsejétől a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Szombathelyi tankerületéhez, majd augusztus 1-jétől a Vidékfejlesztési Minisztériumhoz (mai

nevén: Földművelésügyi Minisztérium) kerültünk agráriumhoz kapcsolódó oktatást folytató iskolaként. Az átszervezéseken kívül az iskola fennállásának 50 éves jubileumát, valamint a 25. Hubertusz-napot is ebben a tanévben ünnepeltük.

A 2014. év Herman Ottó Emlékév volt, melynek kapcsán a 2013-14-es tanévben színes programokkal emlékeztünk meg iskolánk névadójáról. Ebben a tanévben már a kastélyparkba áthelyezett kopjafánál tartottuk az iskolánk elhunyt dolgozóira emlékező hagyományos koszorúzásunkat halottak napján. 2014 áprilisában Savaria Floriadae Nemzetközi Virágkötő versenyünk mellett újító és hagyományteremtő szándékkal, első alkalommal rendeztük meg a Savaria Parcum Fiatal Park- és Kertépítők versenyét. 2014 nyarán, Szombathely Megyei Jogú Város megbízásából a műemlékvédelem alatt álló Széchenyi-Ernuszt-Szirmay kastélyt részlegesen felújították, melynek során a teraszt és a bádogozást korszerűsítették.

A 2014-15-ös tanévben Herman Ottó Napot tartottunk a májusi Madarak és Fák napján rövid megemlékezéssel, Herman Ottó szobrának megkoszorúzásával, kapcsolódó szakmai előadásokkal. A Herman Ottó Nap azóta hagyománnyá vált intézményünkben. Sikeresen kapcsolódtunk Szombathely város programjaihoz, kiemelten a Szent Márton Emlékévhez. Bevezettük az új szakgimnáziumi, szakközépiskolai képzéseket a 9. évfolyamon.

A 2015-16-os tanévben először szerveztünk leendő kilencedikes diákjainknak Töpörtyűk napja néven ismerkedős, játékos-sportos gólyanapot, hogy megkönnyítsük a hermanos közösségbe való beilleszkedésük kezdeti lépéseit.

A 2016-17-es tanévben illusztrációs pályázattal kapcsolódtunk az Arany János-emlékév programjaihoz. Bevezettük és végrehajtottuk a NETFIT mérést. Elindítottuk két éves, végzett virágkötőinket és dísznövénykertészeinket az érettségi vizsgákra felkészítő, nappali tagozatos képzésünket. Elkezdődött, majd a 2017-18-as tanév őszi hónapjaiban is folytatódott a Földművelésügyi Minisztérium támogatásával az épületenergetikai fejlesztési pályázaton nyert összeg felhasználásával iskolánk kollégiumának felújítása.

Márciusban megtörtént a felújított kollégiumunk átadása, amelyet ünnepélyes keretek között köszöntünk meg.

2020.július 01-től megszűnt a dolgozók közalkalmazotti jogviszonya és a munka törvénykönyve alá kerültünk. A Kisalföldi Agrárszakképzési Centrum tagja lettünk és az új nevünk Kisalföldi Agrárszakképzési Centrum Herman Ottó Környezetvédelmi és Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium.

1.3. Képzési formák

Szakmai oktatás: Szakmajegyzék alapján

	Szakma azonosító száma				Szakma		Szakmai oktatás időtartama	
Ágazat	Magyar Képesítési Keretrend-szer szint	Képzési terület	Ágazati besorolás	Szakma-sorszám	megnevezése	szakmairánya	alapfokú iskolai végzett-séggel	érettségi végzett-séggel
Környezetvédelem és vízügy	5	0712	14	02	Környezet-védelmi technikus	Hulladékhasznosító, -feldolgozó Igazgatás Környezetvédelem Természetvédelem	5 év	2 év
Környezetvédelem és vízügy	4	1021	14	03	Vízügyi munkatárs		3 év	2 év
Környezetvédelem és vízügy	5	1021	14	04	Vízügyi technikus	Területi vízgazdálkodó Települési vízgazdálkodó Vízgépészet	5 év	2 év
Mezőgazdaság és erdészet	4	0821	17	01	Erdőművelő-fakitermelő		3 év	2 év
Mezőgazdaság és erdészet	5	0821	17	02	Erdésztechnikus	Vadgazdálkodás Erdőgazdálkodás	5 év	2 év
Mezőgazdaság és erdészet	4	0812	17	05	Kertész		3 év	2 év
Mezőgazdaság és erdészet	5	0812	17	06	Kertésztechnikus	Dísznövénytermesztő, virágkötő Gyógynövénytermesztő Gyümölcstermesztő Parképítő és -fenntartó Zöldségtermesztő	5 év	2 év
Sport	5	1014	20	02	Sportedző (a sportág megjelölésével) - sportszervező		5 év	2 év

Szakmai képzés: Programkövetelmény alapján

Intézményünk a munkaerőpiac szereplői számára személyközpontú felnőttképzési szükséglet kielégítésére biztosít megoldást iskolarendszeren kívüli képzési formában.

Az eltérő igényekhez igazodva, rugalmasan szervezzük a képzéseket alkalmazkodva a munkaerőpiac igényeihez, valamint iskolánk profiljához.

Szolgáltatásaink magas minőségét bizonyítják az eddigi vizsgák eredményei, valamint a hallgatók elégedettségi mutatói.

Tervezett képzés:

08213002 számú Fakitermelő megnevezésű szakképesítés

1.4. Szolgáltatások

Herman Ottó-s diákokért alapítvány:

Az iskola tehetséges, de hátrányos helyzetű tanulóinak támogatása többek között a nyelvvizsga, KRESZ-vizsga, tanulmányutak költségeinek átvállalásával. A kiemelkedő eredményeket elért tanulók jutalmazása.
Az iskola Herman Ottóhoz kapcsolódó hagyományainak ápolása. Az iskola rendezvényeinek – szakmai napok, kötészeti versenyek - támogatása

Korrepetálás, felzárkóztatás, tehetséggondozás:

A korrepetálások célja az alapképességek fejlesztése és a tantervi követelményekhez való felzárkóztatás.
A korrepetálást az igazgató által megbízott oktató tartja.
A korrepetálások órarendben illesztett időpontban - az osztályfőnök javaslatára - kötelező jelleggel is működhetnek.
A tanulmányi, szakmai és sportversenyeken való részvétel a kiemelkedő teljesítmények függvényében lehetséges. Tanulóink az intézményi, városi, megyei és az országos meghirdetésű versenyeken oktatói felkészítést igénybe véve vehetnek részt.

1.5. Az iskola küldetésnyilatkozata

A Kisalföldi ASzC Herman Ottó Környezetvédelmi és Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium „Hermanos” szellemisége a barátságos légkört, a hagyományok tiszteletét és a természetközeli szakmák iránti elhivatottságot jelenti. Iskolánk küldetése az elmúlt 50 év alatt mit sem változott, továbbra is a magas színvonalú agrárszakképzést helyezzük a középpontba, melynek előterében a megfelelő emberi jellem megformálásával foglalkozunk. A jövőben is elődeink munkáját kívánjuk követni, hiszen ezen az úton értük el, hogy intézményünk természetközeli szakmáival a Nyugat-Dunántúl egyik patinás középiskolájává vált.

Iskolánk küldetése a kezdetektől a minőségi szakemberképzés, mely megvalósítása a különböző szakmairányok révén támogatja a környező régiók és a gazdaság versenyképességét. Szorosan együttműködünk a területi kamarai szervezetekkel a képzési igények megismerésében, a duális képzés működtetésében, a gyakorlati képzőhelyek támogatásában. Fontosnak tartjuk a pályaorientációs és pályaválasztási tevékenységünk során a munkaerő-piaci elvárások megismertetését, ezek bemutatását az intézményünkkel szoros kapcsolatban álló más oktatási intézményekkel, különösen az általános iskolákkal, a leendő tanulóinkkal és szüleikkel. Fontos számunkra az ökológiai szemlélet, a környezetbarát technológiák alkalmazása valamint a nemzetközi tapasztalatok megszerzése.
Célunk az általános viselkedési normák, az önálló gondolkodásra nevelés, véleménynyilvánításra való képesség, a felelősségtudat kialakítása.
Iskolánkban kiemelt szerepet kap, hogy végzett diákjaink a társadalom hasznos tagjaiként képessé váljanak a megfelelő munkaerő-piaci pozíció megszerzésére, illetve a sikeres életvezetésre.

1.6. Az iskola jövőképe

A Kisalföldi ASzC Herman Ottó Környezetvédelmi és Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium a jövőben is biztosítja az iskolában uralkodó családias, vonzó környezetet, ahová a szülő bizalommal adja gyermekét, a diák szeretettel jár tanulni, az oktató pedig szívvel-lélekkel jön tanítani.
Szakmai képzésünk során diákjaink megismerik és elsajátítják szakmájukat, egyúttal felkészítjük őket a duális képzés sokszínű kihívásaira. A duális képzés nyújtotta lehetőségeket erősíti intézményünk oktatóinak képzettsége és elhivatottsága.

Az intézményünk lehetőségeket teremt az innovációt és a kreatív gondolkodást ösztönző műhelyfoglalkozásokra, team-munkákra, fórumokra. Az oktatói testület és az intézményvezetés nyitott a legjobb gyakorlatok eredményeinek bemutatására, követésére és alkalmazására.
A jövőben partnereink közül szakmai tanácsadó testületet hozunk létre, amelyek segítségével eredményesebbé válhat tevékenységünk. Rendszeresen tervezzük a kiemelt, kulcsfontosságú partnerek (különös tekintettel a szakképzésben érintettek) igényeinek, elégedettségének megismerését.
Nyilvántartjuk és elemezzük az intézményi eredményeket, úgymint:

- vizsgaeredmények
- versenyeredmények: országos, megyei, szakképzési, intézményi szinten

- tanév végi eredmények
- magántanulók, egyéni tanrendesek eredményei
- továbbtanulási és/vagy munkavállalási mutatók
- kompetenciamérések eredményei
- elismerések, szakmai bemutatók, munkahelyi sikerek
- elégedettségmérés eredményei (szülő, oktató, tanuló)
- neveltségi mutatók

A célok reálisak, a változó gazdasági élethez és tanügyhöz igazodnak.

Nevelési és oktatási munkánk során tanulóinkat képességeik kibontakoztatásával, tehetséggondozással, hasznosítható ismeretek átadásával készítjük fel a jövő szolgálatára. Akkreditált tehetségpontunkat a jövőben valamennyi szakképzési ágazatra kiterjesztjük.
Rendszeresen felmérjük a szakmai program megvalósításához szükséges infrastruktúra meglétét is. Rendelkezünk a belső infrastruktúra fejlesztésére vonatkozó intézkedési tervvel, amely figyelembe veszi az intézmény képzési struktúráját, a nevelés-oktatás-képzés feltételeit és pedagógiai-szakmai céljait.
Iskolánk környezete és dolgozói személyi feltétele kiváló. A kertészeti ágazati képző központ kialakítása érdekében a legfontosabb stratégiai beruházás egy, a 21. század elvárásainak megfelelő kertészeti üvegház megépítése, Skills-központ létrehozása. A környezetvédelmi és vízügyi ágazat támogatása érdekében egy korszerű eszközökkel felszerelt labor kiépítése, valamint a sportágazati képzésünk feltételrendszerének bővítése is fontos. A beiskolázás vonzóbbá tételéhez épületeink teljes körű korszerűsítését megvalósítjuk a jövőben.

A felnőttképzés területén a gazdaság igényeihez igazodó, a munkaerő-piacon elhelyezkedést biztosító, tudásalapú gyakorlati oktatást nyújtunk a képzésben résztvevőknek.

1.7. Jogszabályi környezet

A szakmai program elkészítése és alkalmazása során az intézmény különösen az alábbi, mindenkor hatályos jogszabályok, valamint szakmai szabályozó dokumentumok rendelkezéseit veszi figyelembe:

- Az adott tanév rendjéről szóló mindenkor hatályos miniszteri rendelet;
- A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény (továbbiakban: Szkt.);
- A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet (továbbiakban: Szkr.);

- A felnőttképzésről szóló 2013. évi LXXVII. törvény (Fktv.);
- A felnőttképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 11/2020. (II. 7.) Korm. rendelet;
- SZAKKÉPZÉS 4.0 – A szakképzés és felnőttképzés megújításának középtávú szakmapolitikai stratégiája 1168/2019. (III. 28.) Korm. határozat;
- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkt.);
- A 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról;
- A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (továbbiakban: Mt.);
- A 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról;
- A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról;
- 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról;
- A 362/2011. (XII. 30.) Korm. rendelet az oktatási igazolványokról;
- A 15/2015. (III. 13.) EMMI rendelet a köznevelési szakértői tevékenység, valamint az érettségi vizsgaelnöki megbízás feltételeiről.

1.8. Kiemelt fogalmak a szakképzésben

Fogalom	Tartalom
Szakképzés	Munkakör betöltéséhez vagy tevékenység végzéséhez szükséges szakmára felkészítő szakmai oktatás és szakképesítésre felkészítő szakmai képzés. A szakképzésben szakmára, szakmairányra, vagy részszakmára felkészítő szakmai oktatás, illetve szakképesítésre felkészítő szakmai képzés folyik.
Szakmai képzés	A szakképesítés megszerzésére irányuló szakmai képzés a **felnőttképzési tevékenység** szakképzésbe tartozó részének összefoglaló neve. A szakmajegyzékben nem szereplő, de az adott gazdasági ágazat által szükségesnek ítélt képzések (pl. a korábbi Országos Képzési Jegyzékből kikerülő egyes szakképesítések, illetve részszakképesítések) a továbbiakban szakmai képzés keretében szervezhetők meg.

Szakmajegyzék	A szakmajegyzék a korábbi Országos Képzési Jegyzék, illetve az abban közzétett szakképesítések és részszakképesítések helyébe lépő olyan szakmákat, szakmairányokat, valamint azok leíró adatait tartalmazza, amelyek kizárólag a szakképző intézményben oktathatók. A szakmajegyzékben nem szereplő, de az adott gazdasági ágazat által szükségesnek ítélt képzések (pl. a korábbi Országos Képzési Jegyzékből kikerülő egyes szakképesítések, illetve részszakképesítések) a továbbiakban szakmai képzés keretében szervezhetők meg.
Szakma	A szakmák egy-egy ágazat legfontosabb képzettséget (és gyakorlatot) igénylő foglalkozásai.
Ágazati alapoktatás	Az ágazati alapoktatás a szakképzés új rendszerében jelenik meg. Az adott ágazathoz tartozó szakmák tekintetében a technikumban az első két évben, a szakképző iskolában az első egy évben széles körű ágazati alapismeretekre tesznek szert a tanulók, amelyet ágazati alapvizsga zár le. Ez jogosulttá teszi a tanulót a szakirányú képzésbe való belépésre. A közös alapozás átjárhatósági lehetőséget biztosít szükség esetén a technikum és a szakképző iskola között. A konkrét szakmát technikumban a 10. évfolyam végén, szakképző iskolában a 9. évfolyam végén, az adott ágazat sajátosságainak megismerését követően választja ki a tanuló. Az új rendszer ezzel is támogatja a tanulókat a számukra megfelelő pálya kiválasztásában.
Szakirányú oktatás	A szakirányú oktatásban a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy a szakma keretében ellátható munkatevékenységekhez szükséges ismeretek és készségek elsajátítását, azok gyakorlatban történő alkalmazását tanulja meg. A szakirányú oktatás emellett felkészít továbbá a szakmai vizsgára is.
Szakképzés helye	Szakma megszerzésére történő felkészítés (szakmai oktatás) és szakmai képzés főszabály szerint kizárólag szakképző intézményben végezhető.
Szakképzés szakképző intézményen kívül	a) részszakmára felkészítő szakmai oktatás b) szakképesítésre felkészítő szakmai képzés szakképző intézményen kívül, a felnőttképzési tevékenység folytatására engedéllyel rendelkező felnőttképző által is folytatható.

Képzési és kimeneti követelmény (KKK)	A képzési és kimeneti követelmények azokat a részletes követelményeket állapítják meg tanulási eredmény alapú (TEA) megközelítésben, amelyek alapján a szakmai képzés és a szakmai vizsgáztatás folyhat. A képzési és kimeneti követelményekben – részszakmaként – meghatározható a szakmának olyan önállóan elkülöníthető része, amely legalább egy munkakör betöltéséhez szükséges kompetenciák megszerzését teszi lehetővé.
Szakmai program	A szakképző intézménynek a szakképző intézményre konkretizált szakmai programot kell készíteni. A szakmai program része a képzési program, amivel a duális képzőhelynek is rendelkeznie kell, ha a szakirányú oktatásban részt vesz. A szakképző intézmény szakmai programja meghatározza 1. a szakképző intézmény nevelési programját, 2. a szakképző intézmény közismereti oktatásra és ágazati alapoktatásra vonatkozó oktatási programját, 3. a szakirányú oktatásra vonatkozó képzési programot, 4. az egészségfejlesztési programot.
Programtanterv (PTT)	A képzési és kimeneti követelmények alapján a szakképzésért felelős miniszter dolgozza ki, és az Szkt. 11. § (2)-(4) bekezdése szerint teszi közzé. A képzési és kimeneti követelmények mellett a szakképzésben kötelezően alkalmazandó a programtanterv.
Vizsgatevékenység	A vizsga a KKK-ban meghatározott írásbeli, számítógép alkalmazását igénylő interaktív (a továbbiakban: interaktív), gyakorlati, projekt vagy szóbeli jellegű vizsgatevékenységekből állhat.

2. Nevelési program

A szakképző intézmény szakmai programja meghatározza a szakképző intézmény nevelési programját, ennek keretén belül

a) a szakmai oktatás pedagógiai alapelveit, értékeit, céljait, feladatait, eszközeit, eljárásait,
b) a személyiség- és közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat,
c) az oktatók feladatait, az osztályfőnöki munka tartalmát, az osztályfőnök feladatait,
d) a kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendjét,
e) a tanulóknak a szakképző intézményi döntési folyamataiban való részvételi joga gyakorlásának rendjét,
f) a tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, a képzésben részt vevő személy, az oktató, a szakképző intézmény és a szakképző intézmény partnerei együttműködésével kapcsolatos feladatokat és egymással való kapcsolattartásuk formáit,
g) a tanulmányok alatti vizsga szabályait,
h) a felvétel és az átvétel helyi szabályait, ehhez kapcsolódóan a szóbeli felvételi vizsga követelményeit,
i) kizárólag mikrotanúsítvány megszerzésére létesített felnőttképzési jogviszony esetén a mikrotanúsítvány kiadásának szakmai előképzettségre vonatkozó feltételét.

2.1. A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

2.1.1 Alapelveink és értékeink

Tevékenységünket az alábbi alapelvek és értékek szellemében végezzük:

~ Figyelembe vesszük az egyes tanulók eltérő intellektuális, érzelmi fejlettségét, szociális hátterét.
~ Nevelő-oktató munkánkat a tanulók személyiségének, motivációinak megismerésére alapozzuk.
~ Kiemelt figyelmet fordítunk a különleges bánásmódot igénylő tanulóinkra.
~ Regisztrált tehetségpontként a tehetségek felismerésére és az optimális fejlődésükhöz szükséges állapotfelmérésre (személyes és környezeti erősségek, gyengeségek) törekszünk.
~ Pedagógiai munkánkban a megújulásra, szemléletbeli és módszertani fejlődésre, magas színvonalú oktatói professzionalizmusra törekszünk.
~ A szakmai ismeretek elsajátításában az elmélet és a gyakorlat kettősségét, kölcsönösségét támogatjuk.
~ Ökoiskolaként, természetközeli szakmák oktatóhelyeként környezettudatosságra törekszünk.

~ Közösségeink számára lehetőséget adunk az iskola mindennapjait érintő kérdések befolyásolására.
~ Tiszteljük és ápoljuk az intézmény hagyományait (kiemelten a Hubertusz-napot és a Savaria Floriadae kötészeti és Parcum parképítő versenyt.
~ Arra törekszünk, hogy létesítményeink és légkörük megfeleljen a kiegyensúlyozott, nyugodt, színvonalas munka környezeti követelményeinek.
~ Oktatói testületünk elsőrendűnek tekinti a személyes példaadást az önmagával szembeni szakmai igényesség, a munkafegyelem, az etikus magatartás terén, illetve az egymás közötti, a gyerekekkel, a szülőkkel való kapcsolatában (türelemre, megértésre törekvés, tisztelet, segítőkészség, kölcsönös bizalom, felelősségvállalás).

2.1.2. Céljaink

Változó világunkban olyan iskolát kívánunk megvalósítani, amely képes alkalmazkodni az új évezred kihívásaihoz, a megye és a régió átalakuló munkaerőpiaci igényeihez, amely képes korszerű szakmai ismeretek és az általános műveltség átadására, és amely hozzásegíti a tanulókat ahhoz, hogy munkájukban, családjukban, kisebb-nagyobb közösségeikben, társadalmunkban jól beilleszkedő, együttműködésre képes, egészséges, sikeres emberekké váljanak.

Oktatott szakmáink és képzéseink részletes leírása az ún. szakmai programunkban olvasható.

Fenti hitvallásunk jegyében nevelő-oktató munkánk alapvető céljai:

~ Az általános műveltség megalapozása, az érettségi és a szakmai vizsgákra, valamint a felsőfokú tanulmányok megkezdésére való felkészítés.
~ Korszerű szakmai ismeretek átadása, sokoldalú szakmai kompetenciák kialakítása.
~ Tanulóink szakmai identitásának, elmélyült szakmai érdeklődésének kialakítása.
~ Felkészítés a munkavállalásra.
~ Az együttműködéshez szükséges képességek kifejlesztése.
~ Az általános viselkedési normák, az önálló gondolkodásra, véleménynyilvánításra való képesség, a felelősségtudat kialakítása.
~ Az egészséges életmódra, rendszeres és kiegyensúlyozott életvitelre nevelés, hangsúlyosan a családi életre nevelés.
~ A környezet védelme melletti elkötelezettség kialakítása.
~ A nemzeti öntudat és a határontúli kapcsolatok ápolása
~ A valamely területen kiemelkedően tehetséges tanulók kibontakozásának segítése.

2.1.3. Feladataink

~ Elsődleges feladatunk mind a technikumi, mind a szakképző osztályokban, olyan diákok nevelése, akik magas szinten elsajátítják választott szakmájukat, eredményes szakmai, érettségi vizsgát tesznek, emellett jól beilleszkednek az iskola közösségébe, részt vesznek az iskola hagyományrendszerének ápolásában.
~ Tanítványaink rendszeres és folyamatos felkészítése a tantárgyi és szakmai versenyekre, az elért eredmények elismerése és a diákok további fejlődésének biztosítása.
~ Az emelt szintű érettségi vizsgát és a középfokú nyelvvizsgát sikeresen megszerző tanulók számának növelése.
~ A kulcskompetenciák, azon belül elsődlegesen a matematikai és a szövegértési-szövegalkotási kompetencia fejlesztésének biztosítása.
~ Az alkalmazásképes tudás elsajátításához szükséges tanulási technikák kifejlesztése.
~ A kiemelt figyelmet igénylő tanulók segítése, támogatása, egyéni és kiscsoportos fejlesztése.
~ Tanulóink sikeres pályakezdése érdekében további ismeretek, végzettségek (gépjárművezetői, motorfűrész-kezelői stb.) megszerzésének szorgalmazása, biztosítása.
~ Szakmai kapcsolataink megőrzése, ápolása és kiterjesztése.
~ A megfelelő színvonalú munka tárgyi feltételeinek megteremtése.
~ A szakterületükön elhelyezkedő végzett tanulók jelenlegi arányszámának megőrzése, emelése.
~ A pedagógiai munka hatékony támogatása adminisztratív tevékenységünk, tanügyi dokumentumaink magas színvonala révén.

2.1.4. Eszközeink

Képzési céljaink megvalósítását, természetközeli szakmáink oktatását jól szolgálják iskolánk adottságai és elhelyezkedése, a műemlékvédelmi oltalom alatt álló, XIX. századi kastélyépület és a köré szerveződő létesítmények. A szakmai program végrehajtását segítik:

~ a folyamatosan megújuló park,
~ az iskolához tartozó kollégium épülete,
~ könyvtár és olvasóterem,
~ tornaterem,
~ sportpálya,
~ egy számítástechnikai terem,
~ interaktív táblák számítógéppel és projektorral,

~ üvegház és a fóliaházak,
~ mikroszaporító laboratórium,
~ gyakorlókert,
~ virágkötő gyakorlóterem és szaktanterem,
~ parképítő szaktanterem,
~ környezetvédelmi laboratórium
~ környezetvédelmi műszerszoba,
~ ökoterem
~ a vadgazdálkodási képzést szolgáló ún. vadászkert,
~ gépészeti és parképítési oktatási célú épületeink,
~ az Illés Béla Labdarúgó Akadémia futballpályái és egyéb létesítményei.

Céljaink megvalósításában fontos szerepet játszanak szakmai partnereink és az általuk biztosított infrastruktúra, szakmai és emberi hozzájárulás:

~ kertészeti vállalkozások,
~ környezet- és természetvédelmi szervezetek, cégek,
~ virágüzletek,
~ egyéb kereskedelmi célú vállalkozások,
~ vadásztársaságok,
~ sportegyesületek,
~ gazdasági kamarák.

2.1.5. Eljárásaink

A nevelő-oktató munka során alkalmazott eljárásaink általánosan és széles körben alkalmazott módszerek és szervezési módok. A közismereti képzésnél jóval gyakorlatorientáltabb szakmai képzésben a tevékenykedtetésre épülő tanulásszervezés a hangsúlyos, ennek megfelelően a szakmai gyakorlatok csoportbontásban, kis létszámú tanulócsoportokkal zajlanak.

A hagyományosaktól eltérő munkaformákat (a kooperatív tanulásszervezési eljárásokat, szimulációt, szerepjátékot, vitát, esettanulmányt, fejlesztő értékelést, egyéni tervezést, kísérletet, kutatást, projektoktatást) elsődlegesen ezeken a területeken használjuk:

~ a különleges bánásmódot igénylő tanulók osztályaiban, csoportjaiban, továbbá egyéni és kiscsoportos fejlesztésük,
~ a szakmai és egyéb nevelési-oktatási célú (pl. agresszió kezelési, iskolatörténeti) projektnapok,

~ nyári szakmai gyakorlatok,
~ ökoiskolai programunk végrehajtása,
~ a tanulmányi versenyekre való felkészítés,
~ az ún. mentorálásba bevont tanulóink kiscsoportos fejlesztése,
~ a középszintű biológia érettségi projektfeladatának készítése során.

A projektoktatás kiemelt jelentőséggel bír a 2013-tól beiskolázott szakiskolai osztályaink esetében, ugyanis mind az osztályfőnöki, mind pedig a természetismeret tantárgyak egyes témakörei a projektoktatás módszerével kerülnek feldolgozásra. A projektoktatás során a témaegységek feldolgozása, a feladat megoldása a tanulók érdeklődésére, a tanulók és az oktatók közös tevékenységére, együttműködésére épül a probléma megoldása és az összefüggések feltárása útján. A projektek előkészítése, lebonyolítása és értékelése a tanulókat sokirányúan fejleszti, például kommunikációs, szociális kompetenciáik terén.

2.2. A személyiség- és közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

2.2.1. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Célunk, hogy segítsük tanulóink személyiségének teljes kibontakozását, énerejük, problémamegoldó és megbirkózási képességük erősödését, egyben segítsük szocializációjukat, a társadalmi környezethez való egyre jobb alkalmazkodásukat.

Törekvésünk az, hogy személyiségfejlesztési célú tevékenységeinket az egyes tanulók, illetve tanulócsoportok eltérő fejlettségét, lehetőségeit, érdeklődését figyelembe véve szervezzük meg és működtessük. A valamely szempontból eltérő nevelési igényű (gyenge teljesítményű vagy beilleszkedési problémákkal, szocializációs hátrányokkal, nehéz családi háttérrel, mentális gondokkal rendelkező) tanulóink személyiségfejlesztése külön feladatot ró iskolánkra, ezek a feladatok a következő évek egyik meghatározó kihívását, intézményi fejlesztési területét jelentik.

Tanulóink személyiségfejlesztése nem elkülönült tanóra feladata, hanem különféle iskolai tevékenységeink során valósul meg. Színtere elsősorban az osztálynál kisebb tanulócsoport lehet, amely intenzív együttlétet feltételez: az osztályfőnöki órák, a csoportbontásban tartott órák, a fejlesztő és a mentori foglalkozások, a versenyfelkészítők, a szakkörök és más diákkörök, a diákönkormányzat programjai, iskolai rendezvényeink, projektnapjaink, segítő beszélgetések, illetve a szabadidős tevékenységek (közös sportolás, kirándulás, játék). Ezek során nagyobb hangsúlyt kaphatnak a hagyományostól eltérő munkaformák.

A személyiségfejlesztés folyamatában különleges fontossággal rendelkező színterek és tevékenységek:

~ Ökoiskolai programunk elemei.
~ Közösségi szolgálat az érettségire felkészítő képzés során: a diákok szociális érzékenységének és a közösség iránti felelősségvállalásának megerősödését segíti annak révén, hogy átélhetővé teszi a másokon való segítés örömét.
~ Mentori programunk: intézményi innovációnk keretében elsősorban tanulóink három-öt fős kis csoportjával foglalkozik egy oktató mentorként, személyes segítőként.

Saját kezdeményezéseinken, tanórai és tanórán kívüli programjainkon kívül a személyiségfejlesztés kiváló lehetőségeinek tekintjük a partnerszervezeteink által szervezett rendezvényeket, képzéseket, ezért a felajánlott együttműködési lehetőségekkel minden esetben élni kívánunk. Támogatjuk tanulóink részvételét a kötelező közösségi munkán felüli önkéntes munkákban.

2.2.2. Feladataink az egyes nevelési területeken:

~ Erkölcsi nevelés: az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.
~ Értelmi nevelés: az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényeinek kialakítása.
~ Közösségi, a társas kapcsolatokra felkészítő nevelés: az emberi együttélés szabályainak elfogadtatása, beépítése a személyiségbe. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség fejlesztése. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátíttatása. A szolidaritás fejlesztése. A konfliktusok kezelésére való képesség, a tolerancia, elfogadás képességének fejlesztése.
~ Érzelmi nevelés: az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra késztető érzelmek kialakítása. Az önismeretre, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. Az önbizalom, az önismeret, a problémamegoldó, a megbirkózási képesség fejlesztése.
~ Testi nevelés: a tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása.

~ Környezeti nevelés: a tanulók környezettudatos szemléletének, magatartásának, életvitelének kialakítása, a környezeti fenntarthatóság szemléletének alkalmazása, érvényesítése döntéseikben.
~ Állampolgári nevelés: az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre, közösségi felelősségvállalásra.
~ Nemzeti nevelés: a szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése.

2.2.3. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

~ A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, oktatói irányítása: az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű oktatói fejlesztése. A tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.
~ A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében: a tanulói közösségek irányításánál az oktatóknak alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz.
~ Az önkormányzás képességének kialakítása: a tanulói közösségek oktatói segítséggel képesek legyenek maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.
~ A közösség arculatának, hagyományainak kialakítása: a tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

A személyiségfejlesztési feladatok alapvetően összekapcsolódnak a közösségfejlesztési teendőkkel: a tudatos közösségfejlesztés egyben a személyiségfejlesztés terepe is. Az egyéni képességek fejlesztése elválaszthatatlan a szociális készségek, az együttműködéshez való készségek fejlesztésétől, a beilleszkedés elősegítésétől.

Tanulóink nagyon változatos magatartásmintákkal érkeznek a kilencedik évfolyamra: fontos, hogy az osztály- és a kollégiumi közösségek kialakulásának kezdetén képesek legyünk a támogatásra érdemes viselkedésformákat mintaként megőrizni, példaként állítani, a nem kívánatos magatartásokat pedig átalakítani. A közösségekkel, elsősorban az osztályokkal, kollégiumi csoportokkal való törődés tehát nagy fontosságú. A legtöbb feladat a kilencedik és a tizedik évfolyam tanulóival kapcsolatos: szervezésük, közösséggé alakításuk, a közös szabályrendszer és normák kialakítása, az elvárások átadása, a hagyományok beépítése többnyire az első két tanév teendője. A beilleszkedési nehézségekkel, az iskola normáitól kirívóan eltérő viselkedésű tanulókkal kiscsoportban vagy személyesen foglalkozunk pedagógiai eszköztárunk felhasználásával. Azokban a közösségekben, osztályokban, ahol több ilyen tanuló is van, osztály szintű programokkal, illetve iskolapszichológusi, egyéb mentálhigiénés szakemberi segítséggel (pl. kineziológus) kívánunk hatni.

2.2.4. A közösségfejlesztés feladatainak megvalósításának színterei és eszközei

A) Hagyományaink

- ~ Iskolánk életében nagy szerepet szánunk hagyományainknak mind a tanulói közösségek kialakítása, mind a megfelelő szocializáció, mind pedig a hermanos és a szakmai identitás kialakítása szempontjából.
- ~ A tanítás megkezdése előtti héten tartjuk a Töpörtyű-napunkat, ahol a kilencedikes diákok megismerkedhetnek osztályfőnökükkel, oktatóikkal és az iskolában oktatott szakmákkal.
- ~ A tanévnyitón kilencedikes diákjainknak iskolajelvényt adunk át. Elvárjuk és szorgalmazzuk, hogy diákjaink viseljék a jelvényt, elsősorban az ünnepi viseletükön.
- ~ Az új kilencedikes osztályokban megismertetjük iskolánk névadójának, Herman Ottónak a munkásságát, életét.
- ~ Szintén az új kilencedikes osztályokban megismertetjük az iskola főépületének helyet adó Ernuszt- kastély történetét, az építtető Széchenyi család és a későbbi tulajdonos Ernuszt és Szirmay családok történetét.
- ~ A kilencedikes diákokat a diákönkormányzat szervezésében az ún. töpörtyűavató kereteiben avatjuk az iskola tanulóivá.
- ~ Halottak napján az iskola parkjában elhelyezett kopjafánál emlékezünk iskolánk elhunyt tanáraira, nevelőire.
- ~ Vadászképzésünk jeles hagyománya a Hubertusz-nap, melynek során nívós szakmai programokkal, előadásokkal, bemutatókkal kívánjuk erősíteni a vadásztanulók szakmai

elkötelezettségét, identitását, a vadászok iskolai és azon túli közösségéhez való tartozását. A program különleges, emelkedett hangulatú, ünnepélyes körülmények közt zajló eleme a malacavató, amely révén az idősebb vadásztanulók maguk közé fogadják a kilencedikes vadásztanulókat. Az egyes kilencedikeseket – a malacokat – egy-egy végzős vadásztanuló – a kan – pártfogásába veszi, a beilleszkedésben, a vadászhagyományok átvételében felelősen segíti.

~ Tavaszonként rendezzük meg a három napos Savaria Floriadae Fiatal Virágkötők Nemzetközi Szakmai Versenyét és a Savaria Parcum parképítő versenyt és az azt követő kiállítást. Iskolánk tanulóin kívül részt vesznek ezeken az ország többi virágkötészeti és parképítő képzést folytató iskolájának tanulói, továbbá határon túli iskolák tanulói is.

~ Minden tanév májusában megemlékezünk iskolánk névadójáról a Herman Ottó-emléknapon.

~ A tanévzáró alkalmával adjuk át a Herman-plakettet a nagyszerű munkát végző diákjaink, dolgozóink és szakmai partnereink elismeréseként.

~ Iskolai ünnepélyeket tartunk a teljes diákság bevonásával az alábbi eseményekhez, dátumokhoz kapcsolódóan: tanévnyitó, október 23., karácsony, szalagavató, március 15., ballagás, tanévzáró.

~ Közösségi tereinkben kiállított összeállításokkal emlékezünk meg az alábbiakról: október 6. – az aradi vértanúkról, január 22. – a magyar kultúra napjáról, február 25. – a kommunizmus áldozatairól, április 11. – a költészet napjáról, április 16. – a Holokauszt áldozatairól, június 4. – Trianon emléknapjáról.

~ A műsorok, megemlékezések előkészítése, lebonyolítása a közismereti munkaközösség feladata, oktatóinak koordinálásával támogatjuk a tehetséges tanulók szereplését.

~ A kastély előterében működő Herman-galéria évente 3-4 kiállításnak ad otthont helyi festőművészek, fotósok alkotásainak bemutatásával.

B) Osztályfőnöki órák

A közösségfejlesztés a kilencedik és a tizedik évfolyamon hangsúlyos feladat, így a társas kapcsolatok, a viselkedéskultúra és a konfliktuskezelés nagy óraszámban kerül feldolgozásra. Külön figyelmet fordítunk az iskolai erőszak és az ahhoz vezető helyzetek megelőzésére. Az utóbbi években kiemelten foglalkozunk a digitális világ és a közösségi platformok hozta, viszonylag új negatív jelenséggel: a cyberbullyinggal és annak megelőzési, kezelési lehetőségeivel is. Az osztályfőnököket az interneten és szakkönyvekben, szakfolyóiratokban

elérhető módszertani segédletekkel és esetleírásokkal, az osztályfőnöki órákon feldolgozható filmekkel, illetve kapcsolódó témájú továbbképzéseken való részvételi lehetőséggel támogatjuk.

~ 9. évfolyam: Társas kapcsolatok az osztályban. Szociometria. Udvariassági formák, mindennapi kommunikáció: az alapvető illemszabályok megismertetése. Az iskolai agresszió okainak, válfajainak és kezelési lehetőségeinek ismertetése. Cyberbullying – jelek, felismerés; kezelési módok. Konfliktuskezelési technikák megismertetése.
~ 10. évfolyam: Konstruktív konfliktuskezelési technikák, a mediáció. Kapcsolatteremtés, udvarlás, kapcsolati minták. Illemszabályok jellegzetes helyzetekben: Nyelvi igényesség, ígéret, határidők, megállapodások fontossága. A másság elfogadása, toleranciára nevelés, érzékenyítés. Az iskolai agresszió és a cyberbullying okainak, válfajainak és kezelési lehetőségeinek ismertetése.
~ 11. évfolyam: Közlekedéskultúra: magatartási követelmények a közlekedés résztvevői számára. Segítségnyújtás baleseteknél: alapvető és életmentő elsősegélynyújtási ismeretek. A családon belüli agresszió.
~ 12-14. évfolyam: Konfliktusforrások; az érdekek ütköztetése, érdekérvényesítés. Kompromisszummal, konszenzussal záruló tárgyalási technikák. A mediáció. Randierőszak.

C) Projektnapok, témahetek

Egyes osztályainkban, közösségeinkben indokolt lehet az osztályfőnöki órák keretein túlterjedő módon biztosítani a közösségfejlődés helyes irányát, segíteni a támogatandó magatartásformák kialakulását. Esetenkénti agressziómegelőzési és –kezelési projektnapunkba,-óráinkba olyan osztályokat vonunk be, ahol indokoltnak látjuk az intenzív, tréning jellegű formát: az osztályok két csoportra osztva, sok interakciót lehetővé tevő módon dolgozzák fel a témát, adott esetben akár segítő szakember irányításával (iskolapszichológus, mentálhigiénés szakember, bűnügyi tanácsadó stb.) Ezen kívül minden évvégén sport és egészségnapot tartunk, ahol különböző sportágakkal, az egészséges életmóddal táplálkozással ismerkedhetnek meg a tanulóink.

Évente megtartjuk a kötelező témaheteket.

- A digitális témahét fő célja a digitális pedagógia módszertanának népszerűsítése és elterjesztése a köznevelésben. A program fontos törekvése, hogy a digitális kompetenciafejlesztés az informatika órán túl kiterjedjen más tantárgyakra is. A részt vevő oktatók és diákok változatos és kreatív iskolai projektek keretében fejleszthetik képességeiket technológiával támogatott tanulás során.

- A fenntarthatósági témahét célja, hogy a tanulók figyelmét koncentráltan ráirányítsuk a fenntartóság fontosságára. A szemléletváltásra a diákok a legfogékonyabbak, épp ezért fontos, hogy már iskolás korban megismerjék a téma fontosságát és felfigyeljenek személyes érintettségükre, hiszen kis odafigyeléssel ők is sokat tehetnek a Föld védelméért.
- A pénzügyi és vállalkozási témahéten rendhagyó tanórákon kapnak tájékoztatást a tanulók banki szakemberektől a mindennapi pénzügyekről. A témahéten a vállalkozói kompetenciafejlesztés és a vállalkozói ismeretek élményalapú bevezetése is helyet kap az iskolában.

D) Gazdasági és pénzügyi nevelés

A tanulókban tudatosodjon saját felelősségük a tisztességes munka, a fogyasztás, az észszerű gazdálkodás területén, tudjanak mérlegelni és dönteni. Ismerkedjenek meg a vállalkozások során felmerülő kockázatokkal és veszélyekkel, azzal, hogy a pénzt hogyan fektethetik be, és ehhez kitől kérjenek információkat.

E) Diákönkormányzat

Intézményünkben mind iskolai, mind pedig kollégiumi diákönkormányzat is működik, tagjai az iskolában tanulók képviselői, osztályonként egy-egy fő, illetve a kollégiumban ellátásban részesülő tanulók, tanulócsoportonként egy-egy fő. Az intézmény egészét érintő ügyekben közülük a tanulói közösség nagyobb részét képviselő iskolai diákönkormányzat járhat el. Tevékenységüket a diákmozgalmat segítő oktató támogatja, akit a diákönkormányzat javaslatára az igazgató bíz meg ötéves időtartamra. A diákönkormányzat feladata a tanulók érdekeinek képviseletén túl szabadidős tevékenységek szervezése, programjaikról saját hatáskörben döntenek. Hagyományos programjaikon (Töpörtyűk-napja, töpörtyűavató, tombola a szalagavatón, pedagógusnapi köszöntő) túlmenően tanévenként változó tevékenységekben vesznek részt. A diákönkormányzat közösségfejlesztő hatása elsősorban a tagokra vonatkozik: azokra, akik rendszeresen részt vesznek a megbeszéléseken, a programok előkészítésén és lebonyolításában. Szorosabb kapcsolataikat hagyományos összekovácsoló hétvége, önismereti és személyiségfejlesztő tréningek szolgálják. A közösségfejlesztés tágabb hatósugarú is egyben, hiszen hatással van azokra is, akik a diákönkormányzat szélesebb diáktábort megszólító programjaiban, rendezvényein (diáknap, szociális indíttatású ajándékgyűjtés, önkéntes munka, diákközgyűlés) vesznek részt. A diákönkormányzat végzi a tagozat nevével is ellátott iskolapólók rendelésének koordinálását.

F) Tehetséggondozó, versenyekre felkészítő foglalkozások

Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, a közismereti és szakmai tanulmányi versenyekre való felkészítést általában kiscsoportokban végezzük. A kiscsoport lehetőséget ad a személyesebb kapcsolatra oktató és diák, diák és diák közt. A tanulók közt kialakuló – egymást támogató, egyben versengő jellegű – kapcsolat, a közös munka jó mintát adhat az együttműködésre, a csoportban való tervezésre, végrehajtásra.

G) Sportfoglalkozások, sportszakkörök, mozgásos szabadidős tevékenységek

A sport nemcsak a motorikus képességek fejlesztését, a fizikai teljesítményt és a versenyeredményeket foglalja magában. A rendszeres testmozgás, sporttevékenység során a közösségben élő ember teljes személyiségének fejlesztése is megjelenik. Külön kiemelendők a csapatsportokban fontos szerepet játszó együttműködési formák, a közösséget alakító tényezők (a közös célkitűzések, a közös gyakorlás élménye, a teljesítmény egyént és csapatközösséget formáló szerepe, a csapaton belüli összetartozás és egymásrautaltság, kreativitás, győzelem, vereség feldolgozása stb.) Ennek a feladatnak színtereiként szolgálnak a testnevelés órák, továbbá rendszeresen részt veszünk a szabadidős, diák és versenysportban, elősegítjük a különböző sportágak utánpótlás-nevelés munkáját (sportnap, városi diáksport nap, diákolimpiai versenyek, közös meccsnézések, sportesemények látogatása).

H) Szakkörök

Lehetnek művészeti, technikai, szaktárgyi témájúak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az oktatói testület dönt. A szakkör vezetését olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója.

I) Versenyek

A közismereti, szakmai vagy sportversenyek, az együttes élmények mind a közösségfejlesztés, mind az identitás megerősítésének jó eszközei.

J) Közösségi szolgálat

A 2012-ben beiskolázott évfolyamoktól kezdve az érettségire bocsátás feltétele közösségi munka végzése legalább ötven órában: fontos eszköz a diákok szociális érzékenységének és a közösség iránti felelősségvállalásának kialakulásában.

K) Múzeum, könyvtár, mozi- és kiállításlátogatás, színházi vagy más művészeti előadás

A látogatások, előadások, az ezekhez kapcsolódó foglalkozások egyes tantárgyi anyagok feldolgozását segíthetik. Az e foglalkozásokon való részvétel önkéntes. A felmerülő költségeket a szülők fedezik.

L) Nyári szakmai gyakorlat

A részben az iskola falain túl zajló nyári gyakorlatok a tantervi követelmények teljesítését, a szakmai ismeretek elmélyítését segítik, egyben jó lehetőséget adnak arra, hogy a tanulók szakmai kapcsolatokat, illetve tapasztalatokat egy munkaszervezetbe, idegen közösségbe való beilleszkedésről. A felmerülő költségeket részben a szülő, részben az iskola fedezi. Külföldi gyakorlatokon a tanulói részvétel önkéntes, költségeit a szülők fedezik.

M) Kirándulások, rendezvénylátogatások

Diákjaink, diákcsoportjaink, osztályaink vagy más tanulócsoportjaink kirándulásokat, rendezvénylátogatásokat (pl. vadászati, kertészeti, környezetvédelmi szakkiállítások, színházlátogatás, közös mozi) kezdeményezhetnek szabad idejükben, ezekhez lehetőségeink szerint oktatói felügyeletet, kíséretet biztosítunk. A részvétel költségeit a tanulók családjai állják.

N) Erasmus

A Kisalföldi ASzC sikeres akkreditációja által iskolánk részt vesz az Erasmus+ az Európai Unió oktatást, ifjúságügyet és sportot támogató programjában. Diákjaink külföldi szakmai gyakorlaton vehetnek részt rövid távú (kéthetes) és hosszú távú (109 napos) mobilitás keretében. A tanulók a külföldi szakmai gyakorlat során eddig megszerzett elméleti tudásukat a gyakorlatban alkalmazhatják, megismerhetik szakmájuk egyes munkafolyamatait, magabiztos nyelvtudásra tehetnek szert, nemzetközi kitekintést kapnak, szakmai kapcsolatokat építhetnek ki, interkulturális tapasztalatokat szereznek. A szakmai gyakorlat ideje alatt a résztvevőknek munkanaplót kell vezetniük, melyben rögzítik a napi feladatokat, a megtanult új ismereteket, technológiákat, módszereket, eredményeket, a hazatérést követően pedig szakmai beszámolót kell készíteniük.

2.3. Az oktatók feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

2.3.1. Az oktatók feladatai

Az oktató:

~ alapvető feladata a rábízott tanulók nevelése, oktatása, a helyi tantervben előírt törzsanyag átadása, elsajátításának ellenőrzése, sajátos nevelési igényű tanuló esetén az egyéni fejlesztési tervben foglaltak figyelembevételével,
~ az általa tanított tantárgyat a munkaközösség által készített, közös iskolai tanmenet szerint tanítja,
~ előmozdítja a tanulók erkölcsi fejlődését, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, és törekszik azok betartatására,
~ egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre neveli a tanulókat,
~ a szülőket az ellenőrző könyv, az elektronikus napló (és/vagy e-mail, egyéb digitális platform, e-kréta rendszer, TEAMS, telefon) és a fogadóórák segítségével rendszeresen tájékoztatja a tanulók iskolai teljesítményéről, magatartásáról,
~ a tanulók munkáját érdemjegyekkel vagy szövegesen, sokoldalúan, a követelményekhez igazodóan értékeli,
~ részt vesz a számára előírt az oktatói-továbbképzéseken, folyamatosan képezi magát,
~ irányítja tanítványai pályaorientációját, aktív szakmai életútra történő felkészítését,
~ adminisztratív feladatait maradéktalanul teljesíti,
~ pontosan és aktívan részt vesz az oktatói testület értekezletein, a fogadóórákon, az iskolai ünnepségeken és az éves munkaterv szerinti rendezvényeken,
~ a tanulók érdekében együttműködik munkatársaival és más intézményekkel,
~ munkaközösségében aktív szerepet lát el,
~ tanulóit szakirányú versenyekre nevezi, készíti fel,
~ részt vesz az iskolai rendezvények szervezésében, lebonyolításában,
~ részt vesz az ökoiskolai program végrehajtásában,
~ folyosóügyeletet lát el,
~ a témazáró dolgozatok, nagydolgozatok idejét, témakörét legalább öt tanítási nappal korábban közli, figyelembe véve, hogy egy nap legfeljebb két nagydolgozat íratható,
~ a tanulók füzeteit, munkanaplóját alkalmanként, de évente legalább egyszer ellenőrzi,
~ a házi feladatokat ellenőrzi,
~ betartatja az iskolai házirendet,
~ a tanórákon az óra sajátosságait figyelembe véve megköveteli a rendet, a fegyelmet,
~ az adott tanteremben utolsó órát tartó oktató ellenőrzi a hulladék összeszedését, a székek felrakását, az ablakok bezárását, a tábla letörlését és az IKT-rendszer állapotát.

2.3.2. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnökök feladatai

A hagyományos osztályfőnöki munka három fő területet ölel fel. Elsősorban irányító, vezető jellegű feladat: az osztályfőnök megtervezi és határozott pedagógiai céllal tartja az osztályfőnöki órákat, irányítja az osztályközösség nevelését. Saját hatáskörében jutalmaz vagy büntet, illetve ezeket az eljárásokat kezdeményezi. Az osztályfőnöki munka második része szervező, összehangoló funkció. Az osztályfőnök kapcsolatot tart az osztályába járó tanulók szüleivel, az osztályban tanító oktatókkal, a kollégista tanulók támogató oktatóival, az iskola egészségügyi szolgálatával, a tanulók esetleges családsegítőivel, mentoraival, képviseli az osztályba járó diákok érdekeit, figyelemmel van a tanulók szociális helyzetére, egészségügyi állapotára stb. További teendői adminisztrációs jellegűek: ilyenek az osztálynaplóval, törzskönyvekkel, bizonyítványokkal kapcsolatos munkák, a közösségi szolgálat nyilvántartása, az ezekkel kapcsolatos összesítések és statisztikák.

Az osztályfőnök

- az osztályközösség élén, mint pedagógus vezető, az osztályfőnök áll. Az osztályfőnököt az igazgatóhelyettes és az osztályfőnöki munkaközösség-vezető javaslatát figyelembe véve az igazgató bízza meg. Az osztályfőnök jogosult az egy osztályban tanító oktatók értekezletének összehívására,
- az iskola pedagógiai elvei szerint neveli osztályának tanulóit, a személyiségfejlődés tényezőit figyelembe veszi,
- összehangolja az osztályában a nevelési tényezőket, mindent megtesz azért, hogy osztálya jó közösséggé váljon, amelyben minden tanuló otthon érzi magát,
- figyelemmel kíséri a tanulók egészségi állapotát (tartós betegségek, fogyatékosságok, gyógyszerérzékenység),
- együttműködik osztálya diákönkormányzati képviselőjével, segíti a tanulóközösség kialakulását,
- koordinálja és segíti az osztályban tanító oktatók munkáját és belátása szerint látogatja óráikat,
- aktív kapcsolatot tart fenn az osztály szülői közösségével, a tanítványaival foglalkozó támogató oktatókkal és a tanulók életét, tanulmányait segítő személyekkel,
- figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét, különös gondot fordít a hátrányos helyzetű és/vagy az egyéni bánásmódot igénylő tanulók segítésére,

~ minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát az osztályban tanító oktatók elé terjeszti,
~ osztály- és szülői értekezleteket tart, szükség esetén családot látogat, rendszeresen tájékoztatja a szülőket a tanulók magatartásáról, szorgalmáról tanulmányi előmeneteléről,
~ ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli feladatokat (az osztálynapló precíz vezetését, a félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatását, a továbbtanulással, pályakövetéssel kapcsolatos adminisztrációt),
~ számon tartja a tanulók mulasztásait, teljesíti az igazolatlan mulasztásokkal kapcsolatos jelzési, adatszolgáltatási kötelezettségeit, ellátja a veszélyeztetettséggel kapcsolatos jelzési kötelezettséget, együttműködik a szülőkkel és a hivatalos szervekkel,
~ a tudomására jutott igazolatlan mulasztásról a tanuló szülőjét legfeljebb egy nap késedelemmel tájékoztatja,
~ a haladási naplót hetenként ellenőrzi, a naplóvezetésben található hiányosságok esetén felhívja az osztályban tanító oktatók, illetve szükség esetén az iskolavezetés figyelmét,
~ saját hatáskörében indokolt esetben évi három nap távollétet engedélyezhet osztálya tanulójának,
~ ellátja a tanuló mulasztásokkal kapcsolatos adminisztrációs feladatokat,
~ tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében,
~ a bukásra álló tanulók szüleit a félév vége és év vége előtt legalább egy hónappal értesíti,
~ az érdekeltekkel egyetértésben javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, segélyezésére, büntetésére,
~ részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, javaslataival és észrevételeivel a kijelölt feladatok elvégzésével elősegíti a közösség tevékenységének eredményességét,
~ nevelő-oktató munkájához foglalkozási tervet készít,
~ koordinálja és nyilvántartja tanulói részvételét a kötelező közösségi szolgálati munkában,
~ részt vesz a sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, tanulás és magatartási zavarral küzdő tanulókkal kapcsolatos ügyintézésben, a szakvélemények megújításában, a vizsgálatok kezdeményezésében,
~ megismerteti, értelmezi és betartatja az osztálya tanulóival a szakmai programunkon nyugvó házirend szabályait,
~ felel osztálya viselkedéséért az iskolán kívüli, de az iskola által az osztály számára szervezett eseményeken,

~ felelős az osztály termének dekorációjáért. Arra törekszik, hogy a terem külleme legyen szinkronban az iskola által közvetített értékekkel,
~ megvizsgálja az osztályban tanító oktatók bármelyike számára problémát jelentő eseteket, és kollégái kérésére összehívja az osztályban tanító oktatók értekezletét. Ha szükségesnek látja, ilyen értekezletet maga is kezdeményez,
~ képviseli az osztályába járó diákok érdekeit. A tudomására jutott jogsérelmeket saját hatáskörében vagy az iskolavezetés bevonásával orvosolja,
~ folyamatosan gyarapítja elméleti és gyakorlati pedagógiai ismereteit.

2.4. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

A nemzeti köznevelésről szóló törvény a kiemelt figyelmet igénylő tanulók körét az alábbiakban határozza meg:

~ Különleges bánásmódot igénylő tanulók:
  ~ sajátos nevelési igényű vagy
  ~ beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vagy
  ~ kiemelten tehetséges tanulók, illetve
~ a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók.

A nemzeti köznevelési törvény szerinti szakértői bizottság javaslata alapján az igazgató biztosítja a sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók adottságaihoz, fejlettségéhez igazodó egyéni előrehaladású nevelést és oktatást. Ennek keretében meg kell határozni, hogy melyik tantárgyból, melyik évfolyam utolsó tanítási napjáig kell teljesíteni a tanulmányi követelményeket.

Ha az igazgató az évfolyam tanulmányi követelményeinek teljesítéséhez egy tanévnél hosszabb időt határoz meg, akkor a félévi osztályzatot a megnövelt tanítási idő felénél, az év végi osztályzatot pedig a tanítási idő végén kell megállapítani.

2.4.1. A sajátos nevelési igényű tanulókkal kapcsolatos feladatok

Iskolánk az Alapító okiratában foglaltaknak megfelelően integráltan, a többi tanulótól nem elkülönítve neveli és oktatja a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének súlyos rendellenességével küzdő sajátos nevelési igényű tanulókat. Esetükben az iskolai tanuláshoz szükséges képességek részlegesen vagy

nagymértékben sérültek, fejletlenek, e képességek fejleszthetősége pedig lassúbb ütemű, az átlagtól eltérő szintű.

Iskolánk a teljes körű befogadásra, integrációra törekszik, a sajátos nevelési igényű tanulókat nem elkülönített osztályokban, csoportban, hanem a többi tanulóval együtt neveli-oktatja, kivételt ez alól a fennálló zavarok csökkentését célzó ún. rehabilitációs foglalkozások jelentenek.

A 9. és 10. évfolyamos sajátos nevelési igényű tanulóinknak a kötelező tanórákon felül kötelező egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozásokat szervezünk az évfolyamra meghatározott tanóra tizenöt százalékában. A foglalkozások legfeljebb hetvenöt százaléka a tantárgyi követelmények eredményes teljesítését szolgáló felzárkóztatásra is fordítható.

Iskolánkban a gyógypedagógiai rehabilitációs foglalkozásokat gyógypedagógus kollégánk végzi, aki a zavar, akadályozottság típusának megfelelő gyógypedagógiai tanári képzettséggel rendelkezik, ugyanakkor iskolánk oktatói felzárkóztatásban, tantárgyi megsegítésben részesítik a tanulókat.

Tervezhető feladataink a tanév során:

- A tanulók legfeljebb négy fős csoportokba sorolása a rehabilitációs foglalkozásokra.
- A tanulók és a szülők tájékoztatása a foglalkozások időpontjáról. A foglalkozások délelőtti vagy kora délutáni időpontokban zajlanak.
- Év eleji megbeszélés tartása az osztályfőnök, az oktatók és a gyógypedagógus közreműködésével.
- A tanulók mentesítése igazgatói határozat útján valamely tantárgyból, tantárgyakból vagy tantárgyrészből, ha a szakértői véleményben ez megfogalmazásra került.
- A tanév tizenkettedik hetének végéig minden tanuló fejlesztéséhez problématípusonként egyéni fejlesztési tervet készítünk, amely rögzíti a tanuló fejlesztésének súlypontjait, meghatározza a rehabilitációs foglalkozások arányait (gyógypedagógiai szakember, illetve iskolánk oktatója által tartott foglalkozások).
- Az egyéni fejlesztési terv végrehajtásában közreműködő gyógypedagógus évente legalább egy alkalommal egyéni fejlődési lapon rögzíti a fejlesztés eredményét.
- A vizsgákon biztosítjuk a megfelelő könnyítéseket és mentesítéseket, amennyiben a tanuló jogosult azokra.

- Folyamatosan figyelemmel kísérjük a szakvélemények érvényességi idejét, szükség esetén új vizsgálatot kezdeményezünk.

  További feladataink:
- A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai kudarcainak enyhítése, sikerességének elősegítése érdekében az oktatói módszertani kultúrájának megújítására törekedünk.
- Támogatjuk oktatóink részvételét az integrációt segítő szakmai programokon, akkreditált továbbképzéseken.
- A módszerek megválasztásában alkalmazkodunk a sajátos nevelési igény típusához, az elmaradások súlyosságához, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz.
- Kapcsolatot tartunk a tanulóink vizsgálatát végző szakértői és rehabilitációs bizottságokkal.
- Az érintett tanulókról naprakész nyilvántartást vezetünk.
- A sajátos nevelési igényű tanulókat bátorítjuk, támogatjuk társas kapcsolataik kialakításában. Figyelemmel kísérjük az osztályközösségen belüli helyzetüket a peremhelyzet elkerülése, beilleszkedésük érdekében.
- Az önállóság erősítése, az önálló tanulási módszerek megtanítása, szorgalmazása.
- Énképük, önképük pozitív oldalainak az erősítése.
- A sajátos nevelési igényű tanulók támogatása a tanórákon:
- Egyéni haladási tempó biztosítása.
- Kevesebb és differenciált feladat adása.
- Számonkérések alkalmával hosszabb felkészülési idő biztosítása.
- A tanuló képességéhez és tudásszintjéhez alkalmazkodó ismétlő-rendszerező foglalkozások.
- A tananyag, bizonyos tananyagrészek minimum szinten történő gyakorlása.
- A teljesítmény értékelése és továbbhaladás elbírálása a minimum követelményekhez igazodóan történik.
- A szakirányú végzettséggel rendelkező gyógypedagógiai tanár, terapeuta kompetenciája:
- segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését,
- részt vesz az egyéni fejlesztési terv elkészítésében,
- segítséget nyújt a tanuláshoz, művelődéshez szükséges segédeszközök kiválasztásában,
- figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra,

- együttműködik a többségi oktatókkal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó oktató tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait,
- terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon,
- segíti az iskola oktatóit az egyéni értékelés kialakításában, a tanulók önmagukhoz mért fejlődésének megítélésében,
- közreműködik a tanítási órákba beépülő rehabilitációs fejlesztő tevékenység tervezésében, ezt követően a konzultációban,
- javaslatot tesz specifikus gyógypedagógiai módszerek alkalmazására,
- javaslatokat fogalmaz meg az egyéni fejlesztési szükségletekhez igazodó módszerváltásokra.

Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók aránya kedvező, nem emelkedik tizenöt százalék fölé, osztályonként legfeljebb kettő-négy fő.

Intézményünk alapvető célja, hogy a kiemelt figyelmet igénylő tanulóknak megadja mindazt a támogatást, amelyhez sajátos helyzetükből eredően szükségük van a legeredményesebb fejlődésükhöz és minél teljesebb társadalmi beilleszkedésükhöz.

2.5. A tanulóknak a szakképző intézményi döntési folyamataiban való részvételi jogának gyakorlási rendje

Iskolánkban a tanulók érdekeik képviseletére diákönkormányzatot hoztak létre. A diákönkormányzat joggyakorlásának módját, működésének rendjét saját szervezeti és működési szabályzata tartalmazza. Intézményünkben mind iskolai, mind pedig kollégiumi diákönkormányzat is működik. Az intézmény egészét érintő ügyekben közülük a tanulói közösség nagyobb részét képviselő iskolai diákönkormányzat járhat el.

A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a szakképző intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

Azokban az ügyekben, amelyekben a diákönkormányzat véleményének kikérése kötelező, a diákönkormányzat képviselőjét a tárgyalásra meg kell hívni, és az előterjesztést, valamint a meghívót – ha jogszabály másképp nem rendelkezik – a tárgyalás határnapját legalább tizenöt nappal megelőzően meg kell küldeni a diákönkormányzat részére.

A diákönkormányzat véleményének a kikérése kötelező az alábbiakra vonatkozó döntések elfogadását megelőzően:

a) a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál,

b) a tanuló helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,

c) a pályázati kiírások, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,

d) a szakképző intézményi sportkör működési rendjének megállapításához,

e) az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához,

f) a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához,

g) a házirend elfogadásához és

h) a szakképző intézmény szervezeti és működési szabályzatában meghatározott egyéb ügyben.

Az iskolai diákönkormányzat tagjai az iskolában tanulók képviselői, osztályonként egy-egy fő. A kollégiumi diákönkormányzat tagjai a kollégiumban ellátásban részesülő tanulók, tanulócsoportonként egy-egy fő.

A diákönkormányzatot a diákmozgalmat segítő oktató támogatja.

A diákönkormányzati ülések összehívásáról a diákmozgalmat segítő oktató bevonásával a diákönkormányzat vezetője gondoskodik. A diákönkormányzati ülés tervezett időpontját legalább hét nappal korábban közzéteszi az iskola honlapján, továbbá az iskola hirdetőtábláján.

Az iskola vezetősége a diákönkormányzattal a diákmozgalmat segítő oktató közvetítésével tart kapcsolatot, aki rendszeresen beszámol az igazgatóhelyettesnek a diákönkormányzati megbeszélésekről, eseményekről. A diákönkormányzati üléseken az igazgató vagy az igazgatóhelyettes tájékoztatást adhat az intézmény munkájáról és feladatairól. A diákönkormányzat által kezdeményezett diákközgyűlésen részt vesz az iskolavezetés. Az iskola vezetősége indokolt esetben kezdeményezheti diákönkormányzati ülés összehívását.

A diákönkormányzat írásbeli javaslatára, megkeresésére az iskola vezetősége tizenöt napon belül köteles érdemi írásbeli választ adni. A diákképviselők nevelési, oktatási problémáikkal, kéréseikkel az iskolavezetés tagjait közvetlenül felkereshetik.

Amennyiben az iskolai vagy a kollégiumi diákönkormányzat kezdeményezi, oktatói értekezletet kell összehívni.

2.6. A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, a képzésben részt vevő személy, az oktató és az intézmény partnerei kapcsolattartási formái

A tanuló, a szülő és az oktató az iskolai élet három egymásra utalt, azonos érdekű szereplője, ám együttműködésük alkalmazkodási képességet, empátiát, bizalmat, fegyelmet és sok türelmet kíván mindhárom féltől. A szülők az iskolaválasztással az oktatót nevelőtársukká fogadják, és

ettől kezdve megosztott felelősséggel rendelkeznek: a szülőknek pontosan tudniuk kell, mindez milyen kötelezettségeket ró rájuk és milyen lehetőségeket biztosít. Joguk van minden olyan, a gyermeküket érintő információhoz, amely gyermekük személyiségfejlődésével, iskolai előmenetelével kapcsolatos. Iskolánkban a tanulók és a szülők tájékoztatásának alábbi formáival élünk:

~ A tanulókat az intézmény életéről, az intézményi munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az intézmény igazgatója, a diákmozgalmat segítő oktató, az osztályfőnökök illetve a csoportvezető támogató oktatók tájékoztatják a diákönkormányzat megbeszélésein, az osztályfőnöki órákon, a csoportfoglalkozásokon, továbbá az iskola honlapján (www.hermanszombathely.hu), az elektronikus napló és az ún. tanulói hirdetők (körlevelek) útján.

~ A szülőket az intézmény egészének életéről, a munkatervről, az aktuális feladatokról az intézmény igazgatója és az osztályfőnökök, valamint a támogató oktatók tájékoztatják. Az intézmény igazgatója és az igazgatóhelyettes a képzési tanács ülésén vagy iskolai, tagozati szülői értekezleten, míg az osztályfőnökök, támogató oktatók az osztályok, csoportok szülői értekezletein felelnek a tájékoztatásért.

~ A tanulók jegyeiről, előmeneteléről a tanulókat és a szülőket az egyéni kóddal elérhető elektronikus napló útján tájékoztatják az oktatók és az osztályfőnökök. Szükség esetén az osztályfőnök, a támogató oktató értesíti a szülőket a tanulóval kapcsolatban felmerülő problémákról, tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle intézményi vagy osztály szintű programokról. Az értesítés történhet írásban, levél, email vagy az elektronikus napló útján, de ezekhez képest elsőbbsége van a gyorsabb tájékoztatást lehetővé tevő telefonos megkeresésnek, esetenként a személyes tájékoztatásnak. Amennyiben a tanuló igazolatlanul mulasztott, a mulasztásról a jogi szabályozásnak megfelelően hivatalos jelzést teszünk, és a szülőt is tájékoztatjuk.

~ A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott diákönkormányzati tisztségviselőik útján közölhetik az intézmény vezetőségével, a támogató oktatókkal, az oktatói testülettel vagy a képzési tanáccsal.

~ A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott szülői közösségi útján közölhetik az intézmény vezetőségével, a támogató oktatókkal vagy az oktatói testülettel.

~ A szülők és az oktatók együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

~ Fogadóóra: oktatóink és támogató oktatóink heti egy-egy fogadóórát biztosítanak, amelyben a szülők személyesen vagy telefonon felkereshetik őket az iskolában. A fogadóórák időpontját minden tanév elején a honlapunkon tesszük közzé. Az oktatói testület és a vezetőség tagjainak fogadóórán kívüli megkereséshez előzetes időpont-egyeztetés szükséges. Évente további két alkalommal közös fogadóórát tartunk az éves munkatervben meghatározott időpontokban.

~ Szülői értekezlet: évente két alkalommal, októberben és februárban tartunk szülői értekezletet, melyeket közvetlenül fogadóóra előz meg.

~ Családlátogatás: a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerésére a tanuló fejlesztésének érdekében. A mentor programban résztvevő tanulók esetében a mentor kötelező feladata a családlátogatás, de amennyiben indokolt, az osztályfőnök szintén felkeresheti a családot az otthonában.

~ Az osztályfőnökök, az oktatók és a támogató oktatók kölcsönösen tájékoztatják egymást a tanulók aktuális helyzetéről, figyelemmel kísérik a tanulók tevékenységeit, a szükséges információkat átadják egymásnak.

2.7. A tanulmányok alatti vizsga szabályai

A tanulmányok alatti vizsgák szabályozásáról a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Kormányrendelet 180-190.§-a rendelkezik. Helyben szabályozandók a vizsga részei, követelményei és az értékelés. A tanulmányok alatti vizsgákat az iskolában, vagy külön kérésre a szakképzési államigazgatási szerv által szervezett független vizsgabizottság előtt lehet tenni.

Az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgák:

- ágazati alapvizsga
- osztályozó vizsga
- különbözeti vizsga
- javítóvizsga
- pótló vizsga

Minden vizsga írásbeli és szóbeli, vagy gyakorlati vizsgarészből állhat.

2.7.1. Ágazati alapvizsga

Tanulóink ágazati alapvizsgára az ágazati alapoktatásban való részvételük alapján bocsáthatóak. Az ágazati alapvizsgákat a március 01-től június 30-ig terjedő időszakban szervezzük a képzési kimeneti követelményeknek megfelelően. Az ágazati alapvizsgák a tanulói létszámtól függően szakmánként egy vagy két napot érintenek. A mezőgazdaság és erdészet ágazatba tartozó szakmáink (Kertésztechnikus, Erdésztechnikus, Kertész) esetében az ágazati alapvizsgák a lebonyolítás megkönnyítése érdekében egymást követő napokra esnek. A környezetvédelem és vízügy ágazatba tartozó szakmáink (Környezetvédelmi technikus, Vízügyi technikus) esetében az ágazati alapvizsgák egy napra, vagy egymást követő napokra esnek, szintén a lebonyolítás megkönnyítése érdekében.

A tanuló magasabb évfolyamra nem léphet, ha sikertelen alapvizsgát tett. Ezen tanulók részére intézményünk 60 napon belül egy alkalommal javítóvizsgát szervez. Javítóvizsgára a bizonyítvány átvételét követő 10 napon belül írásban jelentkezhet a tanuló, a jelentkezést az iskola igazgatójának kell benyújtani. Pótló vizsgát tehet az a tanuló, aki igazolható módon önhibáján kívül nem tudott a vizsgán részt venni.

2.7.2 Osztályozó vizsga

Az iskola osztályozó vizsgáit a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző két hétben szervezi meg.

Osztályozó vizsgát kell tennie teljesítményének értékelése céljából a tanulónak, ha a tanítási év során a Házirendben meghatározott mértékű igazolt és igazolatlan hiányzást gyűjtött össze, s emiatt félévi vagy év végi osztályzatát nem tudta az oktató megállapítani és az oktatói testület engedélyezi számára az osztályozóvizsga letételét. Az oktatói testület az osztályozóvizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a húsz foglalkozást, és az iskola eleget tett az értesítési kötelezettségének. Ha a tanuló teljesítménye a tanítási év végén nem minősíthető, tanulmányait évfolyamismétléssel folytathatja.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző két hétben, ha

- felmentést kapott - kérelmére - a kötelező foglalkozások látogatása alól a tanuló egyéni adottságai, sajátos nevelési igénye, továbbá sajátos helyzete miatt,
- a szülő kérésére az igazgató engedélyezte számára az egyéni tanrendet,
- engedélyt kapott arra, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget.

- osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak abban az esetben is, ha előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni olyan tantárgyból, amelynek a tanítása az iskola helyi tanterve szerint csak magasabb évfolyamon fejeződik be. Ilyenkor a hiányzó év/évek tananyagából kell az írásbeli érettségi vizsgák megkezdéséig osztályozó vizsgát tennie.
- a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

Idegen nyelv tanulmányi követelményeinek teljesítése osztályozó vizsgával

Az intézményben oktatott idegen nyelvek – angol és német nyelv – esetében a tanuló az osztálya számára kötelezően előírt idegen nyelv mellett a másik idegen nyelv tanulmányi követelményeit is teljesítheti.

A tanuló, illetve kiskorú tanuló esetén a szülő írásbeli kérelmére az igazgató engedélyezheti, hogy a tanuló a másik idegen nyelv adott évfolyamra meghatározott tanulmányi követelményeit osztályozó vizsga keretében teljesítse. A kérelmet célszerű az adott tanév elején benyújtani.

Az osztályozó vizsga követelményeit az intézmény szakmai programjában az adott idegen nyelvre és évfolyamra meghatározott tantárgyi követelmények alapján kell megállapítani. A sikeres osztályozó vizsga eredménye az adott évfolyamra vonatkozó tantárgyi osztályzatként kerül dokumentálásra.

A tanuló az érettségi vizsgára bocsátáshoz szükséges tanulmányi követelmények teljesítését követően az osztálya számára kötelezően tanult idegen nyelvből, valamint az osztályozó vizsgák útján teljesített másik idegen nyelvből is tehet érettségi vizsgát.

Osztályozó vizsgának számít a szakképzésre vonatkozó rendelkezések szerint szervezett beszámoltató vizsga is.

Pótló vizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Az igazgató hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótló vizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

Sikeres osztályozó és előrehozott érettségi vizsga esetén az adott tantárgyból a tanulmányok megrövidítésére is engedélyt kaphat a tanuló.

2.7.3. Javítóvizsga

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

- a tanév végén - legfeljebb három tantárgyból - elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

Szakmai gyakorlatból akkor lehet javítóvizsgát tenni, ha a gyakorlati képzés szervezője azt engedélyezte.

2.7.4. Különbözeti vizsga

Iskolaváltoztatás, iskolán belüli szakváltás, tanulmányok beszámítása vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az Intézmény a különbözeti vizsga letételét. Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet az intézmény a megkezdeni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanított, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek.

Iskolánk bármely évfolyamába belépő tanulók esetén, ha a helyi tantervünkben szereplő, a beiratkozás tanévéig tanult tantárgyak éves óraszámainak összege kevesebb, mint az iskolánk helyi tantervében szereplő összeg, a belépő tanulónak különbözeti vizsgát kell tennie.

Ugyancsak különbözeti vizsgát kell tenni a nem tanult tantárgyak tananyagából is.

Szakképesítéseinknél a szakképzéshez előírt - megegyező tartalmú – követelmények teljesítésébe beszámítjuk az előzetes tanulmányok és az azokkal megegyező tartalmú követelmények teljesítését. Korábban teljesített követelménymodulok beszámíthatóságáról a szakmai és vizsgakövetelmények által tartalmazott beszámíthatóság figyelembevételével járunk el. A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az intézmény vezetőjének határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében, aki dönt a beszámítás mértékéről.

A különbözeti vizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni. Javítóvizsga letételére az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban van lehetőség. Osztályozó és különbözeti vizsga esetén a vizsgát megelőző három hónapon belül kell a vizsgaidőszakot kijelölni azzal, hogy osztályozó és különbözeti vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor

szervezhet. A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

2.7.5. Független vizsgabizottság előtt zajló vizsga

A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Kormányrendelet 190.§-a a tanuló alapvető jogaként mondja ki, hogy tanulmányai során pedagógusaitól független bizottság előtt, tanulmányok alatti vizsgát tehet, amely lehet osztályozó-, és javítóvizsga.

A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát a szakképzési államigazgatási szerv szervezi.

2.7.6. A vizsga lebonyolítása

Tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni, melynek két tagja – ha lehetséges -, jogosult a tantárgy tanítására. A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának elnöke felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért.

Minden tanulmányok alatti vizsga egy írásbeli vagy gyakorlati és egy szóbeli részből áll, a gyakorlati vizsga értékelése írásbeli résznek számít.

Gyakorlati vizsga digitális kultúrából, testnevelésből, műszaki rajzból és szakmai gyakorlatból szervezhető.

A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizenhét óráig tarthat.

A vizsgázónak az írásbeli vizsgák megválaszolásához rendelkezésre álló idő vizsgatárgyanként minimum 60 perc. Ha olyan tantárgyból vizsgázik, amely követelményeinek teljesítésével a helyi tanterv alapján valamely vizsgatárgyból a tanuló érettségi vizsga letételére való jogosultságot szerezhet, a tanulmányok alatti vizsgán minden évfolyamon kötelező követelmény az adott tanév helyi tantervének legfontosabb tanulmányi követelményeit magában foglaló írásbeli vizsgarész, valamint a szóbeli vizsgarész sikeres teljesítése.

Írásbeli vizsga egy vizsgázónak egy vizsganapra legfeljebb három vizsgatárgyból szervezhető. A vizsgák között a tanuló kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani. A harmadik vizsga megszervezhető pótló vizsgaként is.

Az íróeszközökről a vizsgázók, a vizsgához szükséges segédeszközökről a szakképző intézmény gondoskodik, azokat a vizsgázók egymás között nem cserélhetik.

Az írásbeli dolgozatot, feladatlapot az oktató piros tollal javítja, a hibák megjelölésével értékeli és aláírásával látja el.

Szóbeli vizsga egy napra egy vizsgázónak legfeljebb három szervezhető. A vizsgateremben egyidejűleg legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat. Minden vizsgázónak legalább harminc perc felkészülési időt kell biztosítani tantárgyanként, egy felelet legfeljebb 15 perces lehet.

A szóbeli vizsgán idegen nyelvből a tanulók az érettségi vizsgától eltérően (ahol nincs felkészülési idő) 10 perc felkészülési időt kapnak.

Ha a vizsgázó a feleletet befejezte, a következő tantárgyból történő tételhúzás előtt legalább tizenöt perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja.

A vizsga eredménye

- a vizsga eredményének kihirdetése az adott vizsganapon történik.
- a javítóvizsgáról jegyzőkönyvet kell vezetni, melyet az iskola irattárában 5 évig meg kell őrizni.
- a jegyzőkönyv melléklete a vizsgázó írásbeli dolgozata és feladatlapja, valamint a diák szóbeli felkészülés alatti jegyzetei. A szülő kérésére a fenti dokumentumba betekinthet.
- a dolgozatok egy év múlva selejtezhetők. (Az oktató tárolja.)
- a javítóvizsga eredményét az osztályfőnök írja be a törzslapba és a bizonyítványba, és ezt az igazgató írja alá.

A tanulmányok alatti vizsgán a sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulónál a vizsga során lehetővé kell tenni mindazon mentességek, kedvezmények érvényesítését, amelyet a tanuló megfelelő vizsgálat, szakértői vélemény alapján kapott.

A vizsgán történt bármely szabálytalanság esetén az érettségi vizsgaszabályzatban leírtaknak megfelelően kell eljárni.

A tanulmányok alatti vizsgán elért eredmény csak akkor támadható meg, ha az intézmény nem a szakmai programban meghatározott követelményeket kéri számon, vagy a vizsgáztatás során olyan eljárási hiba történt, amely vélhetőleg a tanuló teljesítményét hátrányosan befolyásolta.

2.8. A felvétel és az átvétel helyi szabályai, a szóbeli felvételi vizsga követelményei

A Szakképzési törvény 54. §. szerint intézményünk tanulói közé felvétel vagy átvétel útján lehet bejutni, amely jelentkezés alapján történik.

A felvételről és átvételről az iskola igazgatója dönt, az osztályfőnök és a szakmai munkaközösségek véleménye alapján.

A felvételről és átvételről az iskola a diákot, kiskorú tanuló esetén szülőt is értesíti.

A felvétel vagy átvétel útján a tanuló az iskolával tanulói jogviszonyba kerül és az ehhez kapcsolódó jogait és kötelességeit a beiratkozás időpontjától gyakorolhatja.

Intézményünk a felvételi követelményeket a felvételi tájékoztatóban, a tanév rendjében meghatározott időben hozza nyilvánosságra.

Rendes felvételi eljárás keretében választjuk ki leendő tanulóinkat. A sorrend kialakítása az 5-7. év végi és 8. osztályos félévi tanulmányi eredmények alapján történik az alábbi tantárgyakból: magyar nyelv és irodalom, történelem, idegen nyelv, matematika, biológia.

Ha a tervezett osztálylétszám 90%-át a rendes felvételi eljárásban nem sikerült feltölteni, akkor rendkívüli felvételi eljárást hirdetünk.

A beiratkozást egészségügyi alkalmassági vizsgálat előzi meg.

A tanuló az érettségi végzettséghez kötött szakképesítésre történő felkészítésbe bekapcsolódhat a középiskola befejező évfolyamának elvégzésével azzal, hogy legkésőbb a tizenharmadik (első szakképzési) évfolyam első félévének utolsó tanítási napjáig megszerzi az érettségi végzettséget. Megszűnik a tanuló tanulói jogviszonya, ha a megadott határidőig az érettségi végzettséget nem szerzi meg

Az előzetes tanulmányok beszámítása

Az intézményben folytatott szakképzésbe a tanuló kérésére az előzetes tanulmányokat be kell számítani a 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról 124. §. (1) bekezdése alapján az alábbiak szerint.

Be kell számítani:

- a felsőoktatási intézményben;
- a szakképző iskolában folytatott megegyező tartalmú tanulmányokat;
- a szakképzés megkezdése előtt munkaviszonyban vagy egyéb jogviszonyban eltöltött szakirányú gyakorlati időt;

- a külföldön gyakornoki szerződés alapján szerzett gyakorlatokat, ha azok teljesítik az intézményben előírt összefüggő gyakorlatok követelményrendszerét, időtartamuk eléri az intézményben előírt összefüggő szakmai gyakorlat időtartamát és azt az intézményben szokásos módon dokumentálták, vagy a gyakorlat teljesítését bizonyítvány igazolja;
- a Leonardo, az Erasmus, illetve más európai programok alapján szerzett gyakorlatokat, ha azok teljesítik az intézményben előírt összefüggő gyakorlatok követelményrendszerét és időtartamuk eléri az intézményben előírt összefüggő szakmai gyakorlat időtartamát és azt az intézményben szokásos módon dokumentálták, vagy a gyakorlat teljesítését bizonylat igazolja.

A beszámítás menete.

- a tanuló kérelmet nyújt be a szakképző intézménybe az előzetes tanulmányok beszámítására. Megfelelő feltételek esetén a képzési idő lerövidítése is lehetséges;
- a kérelemben a tanuló közli, hogy milyen tanulmányok alapján kéri a beszámítást. A kérelem mellé mellékeli a bizonyítványt, amely alapján a beszámítást kéri, illetve, ha szükséges a tantárgyi tematikát;
- a beszámítási kérelem vonatkozhat egy tantárgy egészére, illetve meghatározott témakörökre;
- a szakmai tartalmak egyezősége esetén a tanulmányokba - a szakmai követelmények teljesítésébe - történő beszámítás nem tagadható meg;
- a kérelmet az iskola igazgatójához kell benyújtani;
- a kérelem szakmai indokoltságáról az igazgató kikéri a szakmai munkaközösség és/vagy az érintett oktatók véleményét;
- a szakmai vélemények alapján az igazgató dönt. Döntéséről a kérelem benyújtását követő 10 napon belül határozatban értesíti a tanulót és az érintett szakmai munkaközösséget és/vagy az érintett oktatókat;
- A szakképzést folytató intézmény vezetőjének döntése ellen a közoktatási feladatkörében eljáró kormányhivatalhoz lehet fellebbezni. A fellebbezésre a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályait kell alkalmazni;

2.9. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv

Iskolánkban az elsősegélynyújtási, szélesebb körben baleset-megelőzési ismeretek átadása az alábbi formákban, színtereken zajlik:

A) Osztályfőnöki foglalkozások

Valamennyi évfolyamunkon visszatérő elem az elsősegély-nyújtási ismeretek átadása, megerősítése. Az egyes tanévek során visszaidézzük a korábban elsajátított ismereteket, továbbá új ismeretekkel egészítjük ki. Elvárásunk, hogy az egyes osztályokban évente legalább két (végzős osztályoknál egy) elsősegély-nyújtási, baleset-megelőzési tárgyú osztályfőnöki foglalkozás legyen.

Az osztályfőnöki foglalkozások lebonyolításában, megtartásában, támogatásában számíthatunk az ifjúsági védőnő segítségére is, továbbá az Ifjúsági Vöröskereszt helyi szervezetének kortársoktatóira. Az elsősegély-nyújtási témájú foglalkozások megtartását (mint az egészségfejlesztési program részét) a tanév végén ellenőrizzük az egyes osztályokban. A foglalkozások megtartásához az osztályfőnökök számára elektronikus tananyagokat, videofilmeket biztosítunk. Az általunk felhasznált tananyagok akkreditáltak, ellenőrzöttek, díjakkal is elismertek és elektronikusan is elérhetők, így az ismeretszerzés nem pusztán foglalkozási keretekben valósítható meg, hanem egyéni vagy kiscsoportos, szabadidős tevékenység során is.

B) A biológia-egészségtan tantárgy foglalkozásai az érettségire felkészítő osztályokban:

Az elsősegély-nyújtás témája több fejezetben is alapos feldolgozásra kerül az alábbiak szerint: Sérülések típusai, alapvető elsősegély-nyújtási ismeretek. A baleset-megelőzés teendőinek összegyűjtése különböző élethelyzetekben (pl. sportolás, házimunka, közlekedés). Elsősegély-nyújtás megismerése a vizsgált baleseti sérülések körében. Elsősegély-nyújtás elsajátítása alapvető vérzéseknél és szívmegálláskor. Vérzéstípusok és ellátásuk. A fertőtlenítés fontossága. A szívinfarktus előjelei, teendők a felismerés esetén. Az alapvető újraélesztési protokoll. Alapfokú elsősegély-nyújtási (különböző vérzések ellátása) és újraélesztési gyakorlat (helyzetfelismerés és beavatkozás).

C) A testnevelés és sport tantárgy foglalkozásai:

A sérült gerinc esetén az elsősegély ellátása és/vagy a sérülttel való helyes bánásmód ismerete.

D) Kollégiumi foglalkozások.

E) Sportnap.

Az iskolai sportnap újraélesztési bemutatónak, elsősegély-nyújtási versenynek, baleseti szimulációs bemutatónak adhat alkalmat.

3. Egészségfejlesztési program

A szakképző intézmény szakmai programja meghatározza az egészségfejlesztési programot az Szkt.102.§ (4) bekezdése alapján:

„A szakképző intézmény teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatait koordinált, nyomon követhető és mérhető, értékelhető módon kell megtervezni a szakképző intézmény szakmai programjának részét képező egészségfejlesztési program keretében. Az egészségfejlesztési programot az oktatói testület az iskola-egészségügyi szolgálat közreműködésével készíti el."

3.1. Jogszabályi környezet

Szkt. 14.§ (2) A szakképző intézmény szakmai programja meghatározza (…) 4. az egészségfejlesztési programot az Szkt.102.§ (4) bekezdése alapján.

101.§ A tanuló iskola-egészségügyi ellátására az iskola-egészségügyi ellátásról szóló miniszteri rendeletet alkalmazni kell.

102.§ (1) A teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen az oktatók a szakképző intézményben végzett tevékenységet és a tanuló, kiskorú tanuló törvényes képviselője részvételét a szakképző intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a tanuló egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.

(2) A szakképző intézmény mindennapos működésében kiemelt figyelmet kell fordítani a tanuló egészséghez, biztonsághoz való joga alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen

a) az egészséges táplálkozás,
b) a mindennapos testnevelés, testmozgás,
c) a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
d) a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
e) a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
f) a személyi higiéné

területére terjednek ki.

(3) A szakképző intézményben folyó teljes körű egészségfejlesztés figyelembe veszi a tanulók biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait, beilleszthető a szakképző intézményben megvalósuló átfogó prevenciós programokba.

(4) A szakképző intézmény teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatait koordinált, nyomon követhető és mérhető, értékelhető módon kell megtervezni a szakképző intézmény szakmai programjának részét képező egészségfejlesztési program keretében. Az egészségfejlesztési programot az oktatói testület az iskola-egészségügyi szolgálat közreműködésével készíti el.

(5) A szakképző intézmény az oktatón és az iskola-egészségügyi szolgálatot ellátó szakemberen kívül csak olyan szakembert vagy szervezet programját megvalósító személyt vonhat be kötelező foglalkozás, egyéb foglalkozás vagy egyéb egészségfejlesztési és prevenciós tevékenység megszervezésébe, aki vagy amely rendelkezik az egészségügyért felelős miniszter által kijelölt intézmény szakmai ajánlásával.

(6) Az igazgató az egészségfejlesztési és prevenciós programok kiválasztásánál beszerzi

a) az iskolapszichológus,
b) az iskola-egészségügyi szolgálat, továbbá
c) ha működik, a helyi vagy vármegyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum

véleményét.

3.2. Bevezető

Az alábbiakban részletezett egészségfejlesztési program az iskola-egészségügyi szolgálat közreműködésével készült.

Célok

Az iskolában folyó egészségfejlesztési munka célja az egészség megtartása és a betegségek megelőzése az egészségkultúra fejlesztése, illetve az életmód javítása révén. Ezen céljai messzemenően megegyeznek a mentálhigiéné és a nevelés céljaival: „… minél több ember számára lehetővé tenni az optimális intellektuális és érzelmi fejlődést, a testi-lelki és szociális kibontakozást; fenntartani egy olyan teherbíró, küzdőképes személyiséget, amely alkalmassá teszi az embert társadalmi feladatainak maradéktalan teljesítésére, miközben belső harmóniában, önmagával és környezetével egyensúlyban él”. (Telkes József)

Iskolánk lépéseket tesz a gyermekbarát, egészségfejlesztő iskolai légkör kialakítása érdekében, és kapcsolatrendszerében is ennek megvalósítására törekszik.

Az egészségnevelés elvei

Az intézményi egészségfejlesztési programunk összeállítása során az alábbi elveket követtük:

~ Az egészség pozitív fogalom, amely a társadalmi, közösségi és egyéni erőforrásokat, valamint a testi-lelki képességeket hangsúlyozza.
~ Az egészségnevelés feladata egyenrangú az elsődleges prevenció, a mentálhigiéné, az önsegítés feladataival,
~ célja a tanulók képessé tétele arra, hogy saját egészségüket felügyeljék és javítsák,
~ az iskola teljes tanulóközösségére irányul,
~ komplex hatásra törekedik: a hagyományos egészségnevelés, felvilágosítás mellett az érzelmi nevelést is elsődlegesnek tartja,
~ épít a kortársak befolyásának szerepére (kortárssegítők),
~ végrehajtása során együttműködünk az egészségnevelés helyi szereplőivel.

Az egészségfejlesztési munkacsoport

Az iskolai szintű helyzetfelmérésben, az iskola egészségfejlesztési feladatainak meghatározásában, az egészségfejlesztési tevékenység ellenőrzésében és értékelésében elsődlegesen az egészségfejlesztési munkacsoport vesz részt.

Tagjai:

~ az intézményvezető,
~ a kollégiumvezető,
~ a nevelési munkaközösség vezetője,
~ a testnevelők,
~ a fejlesztő pedagógus
~ az iskolai egészség felelős
~ a diákönkormányzat képviselője.

A munkacsoport külső tagjai:

~ az iskola-egészségügyi szolgálat orvosa,
~ az iskola-egészségügyi szolgálat védőnője.

Feladatai a diákok körében:

~ helyzetfelmérés,
~ az általános egészségfejlesztő tevékenység koordinálása,
~ a kortárssegítő tevékenység koordinálása,
~ kapcsolattartás és együttműködés a diákönkormányzattal,
~ konkrét ügyekben beavatkozás, segítségnyújtás (dohányzó, alkoholt vagy más tudatmódosító szert fogyasztó fiatalok másodlagos prevenciója),
~ a fiatalok tájékoztatása a könnyen elérhető, kifejezetten a tizenéves korosztály számára készült egészségfejlesztési témájú honlapokról, hozzáférésük biztosítása (pl. kamaszpanasz.hu, cikiacigi.hu, leteszemacigit.hu).

A szülők körében:

~ szemléletformálás,
~ tanácsadás, figyelemfelkeltés, tájékoztatás (pl. a drogfogyasztó fiatal viselkedési és megjelenésbeli jellemzőiről szóló tájékoztatató anyag kiadása),
~ szülői programok szervezése és lebonyolítása,
~ a szülői közösségben az egészségnevelési program bemutatása, az együttműködés feltételeinek megteremtése.

Az oktatói testület körében:

~ ismeretterjesztés, szemléletformálás,
~ továbbképzéseken, szakmai programokon való részvételre ösztönzés, a részvétel feltételeinek biztosítása,
~ az osztályfőnökök és a támogató oktatók számára a foglalkozásokhoz háttéranyagok biztosítása,
~ az egészséges életmódra, az erőszakmentes és biztonságos iskolára vonatkozó ismereteket gyarapító nyomtatott és elektronikus forrásanyagok bővítése,
~ a középiskolák osztályfőnöki óráinak támogatására készült, a világhálón hozzáférhető anyagok terjesztése, használatuk szorgalmazása (kamaszpanasz.hu, tudasbazis.sulinet.hu).
~ Az iskola-egészségügyi szolgálat munkatársai által konzultációs lehetőség biztosítása, továbbá
~ az egyes tanulókkal vagy tanulócsoportokkal kapcsolatosan a problémájuk kezelése során kialakított cselekvési, gondozási terv elkészítésében, végrehajtásában való közreműködés.

Az egészségfejlesztés területén működő partnerszervezetek, magánszemélyek körében:

~ együttműködés,

~ jelzés,
~ az együttműködési lehetőségek feltárása.

Egyéb feladatok:

~ a drogprevencióval és egészségfejlesztéssel kapcsolatos pályázatok figyelése, pályázatkészítés, a pályázati programok teljes körű koordinációja;
~ részvétel szakmai továbbképzéseken, programokon.

Partnerszervezeteink

~ Vas Vármegyei Kormányhivatal illetékes Járási Hivatala/Gyámhivatala,
~ Vas Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Iskolapszichológiai Koordinációja,
~ Szombathelyi Egészségügyi és Kulturális Intézmények Gazdasági Ellátó Szervezete, Védőnői Szolgálata,
~ Magyar Vöröskereszt,
~ Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat,
~ Vas Vármegyei Rendőr-főkapitányság Bűnmegelőzési Osztály,
~ Vasi Diák Közösségi Szolgálat,
~ továbbá folyamatosan épülő kapcsolataink.

Nagyban támaszkodhatunk az iskola-egészségügyi szolgálat, ezen belül is ifjúsági védőnőnk felkészültségére. Együttműködésünk magas színvonalú: a nevelési munkaközösség a védőnővel egyeztetve minden tanév elején meghatározza azokat a témákat, amelyekben a védőnő szívesen tart osztályfőnöki órákat. Felajánlásával az osztályfőnökök előszeretettel élnek. A témaajánlások a diákok életkorának megfelelően évfolyamonként is kapcsolódnak egymáshoz, illetve egymásra épülnek. Ezeken kívül ifjúsági védőnőnk részt vesz a szenvedélybetegségek megelőzésével kapcsolatos tanórán kívüli tevékenységeinkben, az A-HA program képzett oktatója, továbbá közösségi tereinkben kiállításokat készít az egyes témák köré csoportosítva. Szakmai szervezetekkel kiépített kapcsolatai révén az iskola tevékenységébe rendszeresen épít be a helyi és az országos kampányokhoz kötődő elemeket is. (Pl. dohányzásleszoktatás.)

3.3. Tevékenységek az egyes területeken

Feladataink megvalósításának legfőbb színtere – a testmozgás feltételét biztosító mindennapos testnevelésórán és a sportszakkörökön kívül – az osztályfőnöki óra, amely az iskolai oktatói, kortárssegítők, az iskola-egészségügyi szolgálat tagjai vagy külső előadók részvételével, az

interaktív foglalkozások módszereivel zajlik. Elvárásunk, hogy tanévenként legalább tíz egészségfejlesztési tárgyú osztályfőnöki óra legyen az egyes osztályokban.

Az egészségfejlesztés legfőbb területei:

~ Testmozgás, testnevelés
~ Táplálkozás
~ Lelki egészség
~ Szenvedélybetegségek, drogprevenció
~ Családtervezés
~ Személyi higiéné
~ Általános egészségmagatartás.

Testmozgás, testnevelés

Összetett céljai között az egészséges testfelépítés kialakításán, a mozgásszervi és egyéb betegségek megelőzésén, a testileg és lelkileg egészséges, mozgásban gazdag életmód, az életen át tartó sportolás szokásának kialakításán túl jelentős még a személyiség- és a közösségfejlesztő hatása is: a mozgás hatására erősödik a tanulókban a kötelességtudat, miközben növekszik bennük a csapatszellem és az egymással való törődés készsége. A sport révén fejleszthető a tanulókban

~ az önismeret, az önelfogadás képessége,
~ a kudarctűrő képesség,
~ az akaraterő,
~ a kapcsolatteremtési képesség.

A testnevelésórák és a sportfoglalkozások során a testnevelők igyekeznek olyan légkört teremteni, amelyben a mozgás egyben öröm is, amely alkalmas a stressz oldására, sikerélményekhez jutáshoz.

A Nemzeti Köznevelési Törvény 2012-től felmenő rendszerben kötelezővé tette a mindennapos testnevelést, de iskolánk már ezt megelőzően is arra törekedett, hogy minden tanuló számára biztosítsa a mindennapos testmozgás lehetőségét a sportszakkörök és más szabadidős tevékenységek révén. Testnevelés órát tartunk azokon a napokon, ahol közismereti oktatás folyik.

Jelenleg egy térelválasztóval, így egyszerre két tanulócsoport fogadására alkalmas tornateremmel rendelkezünk. Távlati tervünk egy kondicionáló terem, és egy relaxációs szoba kialakítása.
Szakértői bizottság átal javasolt tantárgyi mentesség esetén sok tanuló választja a testnevelést érettségi tantárgyként. Ezért az érettségire való felkészítés is hangsúlyos szerepet kap a testnevelésórák során. Az emelt szintű érettségi vizsga megszerzésében is segítünk tanulóinknak.

A testmozgás tanórákon kívül biztosított keretei:

~ Szabadidős tevékenységek.
~ Sportversenyek, a Legügyesebb kollégista vetélkedő.
~ Gyógytestnevelés: tanulóink szűrését, gondozását az iskola-egészségügyi szolgálat végzi és biztosítja a gyógytestnevelés feltételeit.
~ Kollégiumi keretekben: labdarúgás, kosárlabda, röplabda, asztalitenisz.

Táplálkozás

Feladatunk az egészséges táplálkozás alapelveinek átadása, igényének kialakítása, továbbá tanulóink egészséges iskolai étkeztetése.

Iskolánkban az étkeztetést jelenleg a Mall Cafe Kft. végzi. Ugyan az étlap összeállítására nincs befolyásunk, de a javaslatainkat meghallgatják. A vállalkozó kötelezettséget vállal arra, hogy a mindenkori hatályos rendeletekben meghatározott, a közétkeztetés keretében biztosított élelmiszer nyersanyagok energia- és tápanyagtartalmára vonatkozó előírásokat megtartja, a menük összeállításánál a rendeletekben foglaltak szerint jár el. Garantálja, hogy az általa teljesített ételadag – a szolgáltatott étkezések függvényében – tartalmazza a meghatározott 1 főre eső minimum tápanyagszükségletet. Kollégisták esetében a kiszolgált háromszori étkezésnek (reggeli, ebéd, vacsora) biztosítania kell az egész napos minimum értéket.

Az iskolai büfét jelenleg egy vállalkozó működteti szerződéses jogviszonyban. A szerződés rögzíti, hogy az iskola meghatározhatja a választék elemeit. A büfé és az áruautomaták működtetésének, ezek nyitvatartási rendjének, illetve működtetési időszakának véleményezésére jogosult még a szülőket képviselő szervezet, a szülői közösség is.

Iskolánkban sem a büfé, sem az áruautomaták nem kínálhatnak energiaitalt.

Az egészséges táplálkozás alapelveinek átadásának, a helyes egészségmagatartás kialakításának színterei:

~ Osztályfőnöki órák: az egészséges táplálkozás témája a 9. évfolyamon (alapelvek), illetve a 10. évfolyamon (a táplálkozás zavarai, a helytelen táplálkozás veszélyei) kerül feldolgozásra. Az iskola-egészségügyi szolgálat védőnőjétől segítséget kérhetünk a téma szakszerű feldolgozásához.

~ A biológia-egészségtan tantárgy órái: az érettségire felkészítő osztályainkban a tanulók a tantárgy keretein belül tanulmányozzák az emberi szervezet lényeges önfenntartó folyamatait, ennek során az egészséget mint értéket helyezik középpontba. A tanórák során feldolgozott egészségfejlesztési vonatkozású ismeretek és hozzájuk kapcsolódó tevékenységek:
  ~ Élelmiszerminőség, a tudatos vásárlás szempontjai. Az egészséges táplálkozás étrendi összefüggései. Testsúlyproblémák okai és következményei.
  ~ A fontosabb emésztőszervi és anyagcsere-betegségek tünetei, kezelésük, az orvoshoz fordulás szükségessége. A szájhigiéné és a rendszeres fogápolás helyes gyakorlata.
  ~ A normál testsúly megőrzése jelentősége, bizonyítékok gyűjtése a túlsúly és az elhízás kockázatairól.
  ~ Életmódhoz igazodó étrendtervezés, ezzel kapcsolatos adatok, táblázatok kezelése, használata.
  ~ Testtömegindex, normál testsúly, túlsúly és elhízás következményei és emelkedő kockázatok. Tápanyagok fajlagos energiatartalma. Az alultápláltság, éhezés jelei, következményei.
  ~ A kiegyensúlyozott, változatos étrend jelentősége. Fehérjebevitel, élelmi rostok, vitaminok forrásai, hatásaik és jelentőségük.
  ~ Az élelmiszerhigiénia fogalma, gyakorlati szempontjai. A normál bélflóra jelentősége. Élelmiszer- allergia, felszívódási és emésztési rendellenességek. A tartós stressz emésztőrendszerre gyakorolt hatása. Az emésztőrendszer rosszindulatú daganatos megbetegedéseinek kockázati tényezői.

  ~ A vércukorszint.
  ~ Mi a nem jól oldódó és lebontódó összetett szénhidrátok jelentősége a bélműködésben?
  ~ A tápanyagok csoportosítása, mennyiségi viszonyok.
  ~ A táplálkozási szempontból legfontosabb szénhidrátok.
  ~ A vércukorszint biológiai jelentőségének és értékének kémiai értelmezése. Egyszerű számítási feladat segítségével a vércukorszint értékének és változásának megértése.

- ~ A poliszacharidok oldhatósága, emészthetősége és a tápanyagként való hasznosulás összefüggése a vércukorszintre gyakorolt hatással kapcsolatban (elhízás, cukorbetegség).
- ~ Miért jelentenek kockázati tényezőt a transzzsírsavak?
- ~ Ásványi anyagok, nyomelemek. Az élelmiszerek ásványianyag- és nyomelem-tartalma, szerepük az élő szervezetben.
- ~ Miért nélkülözhetetlenek a vitaminok?
- ~ Az élelmiszerek, ételek kémiai összetétele és a biológiai szükséglet viszonyának értelmezése.
- ~ Az élelmiszerek címkéjén található feliratok értelmezése. Adatbázis használatával az összetevők és az esetleges kockázatok megállapítása. Tartósítószerek.
- ~ A nitritek és a nitrátok szerepe a gyorsérlelésű, tömegtermelésű élelmiszerekben (botulizmus).
- ~ A szín- és aromaanyagok, ízfokozók, édesítőszerek felhasználása.

~ Az idegen nyelvi tanórák: Minden évfolyamon egy-egy témakör foglalkozik a táplálkozással.

~ Kollégiumi foglalkozások: a kollégiumban a tanulók számára felszerelt konyha, továbbá egy mikrohullámú sütővel felszerelt étkezőhelyiség áll rendelkezésre. A kollégiumban a csoportfoglalkozások és az évek óta működő főzőszakkör is jó lehetőséget adnak az egészséges táplálkozással kapcsolatos nevelésre, egészséges ételek készítésére.

<u>Lelki egészség</u>

Tapasztalataink azt mutatják, tanulóink egyre több személyes problémával küzdenek és problémáikat szerencsés esetben kortársaik segítségével, kevésbé szerencsés esetben romboló, veszélyeztető szerek és magatartásformák kipróbálásával, agresszióval kísérlik megoldani. A látványosan hibás megoldási kísérleteket végző tanulók mellett jelentős számban vannak azok is, akik szorongóak, visszahúzódóak, problémáikat nem osztják meg másokkal, és akiknél a szintén hibás megküzdés egész életre szólóan rögzülhet. Emiatt különös felelősségünk van abban, hogy tanulóinkat ráébresszük a lelki önművelés igényére,javítsuk általános mentálhigiénés és pszichológiai kultúrájukat, megbirkózási képességüket,

~ segítsünk számukra a segítségkérésben,

~ tanácsadást végezzünk a tanulók, a szülők és az oktatók körében,

~ észleljük tanulóink mentális problémáit, ezeket megkíséreljük pedagógiai eszközökkel kezelni,
~ szükség esetén biztosítsuk a tanuló eljutását az ellátórendszer megfelelő tagjához (nevelési tanácsadó, gyermekpszichiátria, drogambulancia),
~ szükség esetén krízisintervenciót végezzünk,
~ feltárjuk és megszüntessük a tanulókat leggyakrabban fenyegető iskola veszélyforrásokat.

Külön figyelmet kell fordítanunk a tanulók egymás közti szóbeli vagy tettlegesen is erőszakos megnyilvánulásaira és ezek megakadályozására, kezelésére, beleértve az interneten zajló zaklatást is.

A lelki egészség fejlesztésének színterei:

~ Osztályfőnöki órák az érettségire felkészítő osztályokban: az egyes évfolyamokon az önismeret, a lelki egészség és hozzá kapcsolódóan a társas kapcsolatok más és más területe kerül feldolgozásra: 9. évfolyam: önismereti játékok, konfliktuskezelési technikák; az iskolai agresszió okai és megoldási lehetőségei.
  ~ 10. évfolyam: önismeret, önbizalom; hangulatzavar, depresszió és a segítségkérés lehetőségei; további konfliktuskezelési technikák, a mediáció.
  ~ 12. évfolyam: lelki problémák (szorongás, neurózis, pánik), betegségtünetek korai felismerése, segítő intézmények megismertetése; kompromisszummal, konszenzussal záruló tárgyalási technikák.

~ Osztályfőnöki órák a szakképző iskolai illetve a technikumi osztályokban: feladatuk az önismeret fejlesztése, a tanuló helyének feltérképezése a családban, az iskolában és egyéb közösségekben, az énismeret forrásainak és az énképet alakító tényezők szerepének erősítése, az egyéni és a csoportos konfliktusok okainak feltárása, válságkezelő stratégiák megismerése és lehetséges hatásaik felmérése.
  ~ A depresszió, a feloldatlan, tartós stressz lehetséges okai, káros közösségi hatásai, testi hatásai, a megelőzés és a feloldás lehetséges módjai.
  ~ A lelki egészség fogalma.
  ~ Élethelyzetek, krízisidőszakok előfordulása, kezelése.
  ~ A segítségkérés és nyújtás lehetőségei a köz- és a civil szférában.
  ~ A párkapcsolat és a munkahelyi közösség, a baráti kapcsolatok jelentősége. A tevékenység, az alkotás és a személyi autonómia fontossága. Az orvoshoz fordulás szükségességének esetei.

~ Kollégiumi csoportfoglalkozások.

~ Projektnapok: agressziókezelési projektnapunkon a bevont osztályok tanulói kiscsoportban (osztálybontásban) egy teljes tanítási nap időtartamában a sajátélményű csoportokra jellemző módszerekkel (drámajátékkal, versírással, plakátkészítéssel, a projekt végén visszajelzéssel), tréningszerűen dolgozzák fel az internetes zaklatás, az iskolai agresszió és megelőzésük kérdéseit.

Iskolánkban az iskolapszichológiai szolgálat feladatait az ELTE Savaria Regionális Pedagógiai Szolgáltató és Kutató Központ által működtetett Vas Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat látja el. Tanulóinkat a szülők kérésére, az oktatói testület javaslatára előjegyzéses rendszerben fogadja. Feladata a neurotikus tüneteket mutató, pszichoszomatikus rendellenességekkel, beilleszkedési nehézségekkel, tanulási zavarokkal küzdő tanulók diagnózisa és egyéni, valamint csoportos kezelése: gyermekpszichoterápiák, családterápia, szülőkonzultáció, relaxáció, serdülők önismereti csoportja, komplex csoportos fejlesztés, egyéni képességfejlesztés.

Az iskolában a tanulókat az oktatókon kívül az osztályfőnökök támogatják segítő beszélgetések, személyes törődés révén. Az oktatók és a tanulók zavartalan, bizalmas beszélgetésének egy kifejezetten erre a célra létesített helyiségünk, a tanácsadó szoba ad helyet. A problémák észlelésében és kezelésében további szerep hárul még a mentori feladatot ellátó oktatókra.

Az iskolaorvosi rendelőben szintén lehetőség van egyéni tanácsadásra, bizalmas beszélgetésre, pl. védőnői fogadóóra keretében.

Iskolánkban az osztálytermekben kifüggesztettük a Kék Vonal Gyermekkrízis Alapítvány telefonszámát és honlapjának címét, amit a problémákkal rendelkező tanulók ingyenesen hívhatnak vagy felkereshetnek.

Oktatói testületünk tagjainak képzését, szemléletformálását nevelési értekezletek, továbbképzések és egyéb programok révén segítjük elő, jó gyakorlataink megosztását, továbbadását pedig elsőrendű feladatként kezeljük.

<u>A viselkedési függőségek és a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése</u>

A dohányzás, az alkohol- és a drogfogyasztás, továbbá a viselkedési függőségek megelőzése, másodlagos prevenciója, a függőségekkel szembeni egészségtudatos magatartás kialakítása komoly feladatunk. Törekvésünk az, hogy az ismeretek átadásán túl tanulóink szemléletét is formáljuk, hogy belső meggyőződéssé alakítsuk a függőséghez vezető szerek fogyasztásának, viselkedési formáknak az elutasítását.

Oktatói testületünk tagjainak ennek érdekében

- folyamatos önképzéssel lépést kell tartania a drogok változó kínálatával kapcsolatos ismeretekkel,
- tisztában kell lenniük a drogfogyasztás, a viselkedési függőségek mögötti okokkal,
- fel kell ismerniük a drogfogyasztás, a függőség jeleit,
- fel kell vállalniuk a drogfogyasztó tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzését, feltárását, megszüntetését.

Tevékenységünkben az iskolai helyzetképből kiindulóan a dohányzás prevenciójának van elsődleges szerepe, ezt követi az alkoholfogyasztás, majd a drogfogyasztás, végül a viselkedési függőségek megelőzése. A dohányzás prevenciójára hangsúlyt helyezünk annak ellenére, hogy a tizennégy-húsz éves kor erre már elkésett, illetve annak ellenére is, hogy éppen ez az az életkor, amikor a kortárs csoportok elsöprő hatása miatt a legkisebb eredményességű a másodlagos prevenció, a leszoktatás.

A drogprevenció lehetséges színterei:

- Osztályfőnöki órák az érettségire felkészítő osztályokban: az egyes témák visszatérnek az egymást követő évfolyamokon, csak a feldolgozás módja változik.
  - 9. évfolyam: A kábítószer-fogyasztás következményei: a figyelem felhívása, a kortársak felelősségének tudatosítása. A dohányzás egészségkárosító hatásai. Dohányzásmegelőzés, dohányzásról leszoktatás: a dohányzás hatása az egyénre és a társadalomra. A füstmentes élet előnyeinek hangsúlyozása. Az alkoholfogyasztás: Az egészségkárosító hatások bemutatása, törekvés ellensúlyozásukra, a leszokás pozitív hatásainak kiemelése
  - 10. évfolyam: A kábítószer-fogyasztás következményei.
  - 11-12. évfolyam: A dohányzás egészségkárosító hatásai. Dohányzásmegelőzés, dohányzásról leszoktatás.

  Az ismeretátadó órákhoz szükség esetén külső előadókat, szakembereket lehet hívni.
- Kollégiumi csoportfoglalkozások.

~ Kortársoktató-képzés: tanulóink a Védőnői hálózat és az ÁNTSz közös képzésén szereznek részletes ismereteket, amelyeket osztályfőnöki órákon adnak tovább.

~ Tavaszi tüdőtakarítás címmel hagyományosnak nevezhető kiállításunk a dohányzás témájában az ifjúsági védőnőnk által készített anyagokból.

~ Sportnap.

~ Iskolán kívüli rendezvények: a városi Egészséghét rendezvényei, a városban működő Kábítószerügyi Egyeztető Fórum programjai.

~ Diákönkormányzati programok: minden szakmailag támogatható ötlet kivitelezéséhez segítséget nyújtunk, mert a szabadidő értelmes eltöltése már önmagában is megelőző jellegű.

A másodlagos drogprevenció azokat a diákokat célozza, akik valamilyen szenvedélybetegséghez vezető viselkedésformát folytatnak. Minthogy eszközei, módszerei meghaladják az iskolai lehetőségeket, egészségügyi szakemberek bevonásával végezzük. Dohányzó diákjaink számára tüdőgyógyász szakorvos tart felvilágosító órát és megadjuk számukra a lehetőséget, hogy csatlakozzanak a tüdőgyógyászati szakrendelő leszokást segítő programjához. A dohányzó tanulókkal az osztályfőnök kérésére az ifjúsági védőnő kiscsoportos vagy személyes beszélgetés során személyre szabott prevenciót valósít meg.

Amennyiben más szer használatának nyomát észleljük, úgy a szülő bevonásával döntünk a továbbiakról. Kérdéses esetben a tanuló és szülője együttes hozzájárulásával drogtesztet végzünk. Ha szükséges, eljuttatjuk a tanulót az ellátórendszer megfelelő tagjához.

Családtervezés

Feladatunk a családtervezés, a fogamzásgátlás alapvető ismereteinek átadása, továbbá a tinédzser kori terhességmegszakítás, a nem kívánt terhesség, a nemi úton terjedő betegségek elkerülését biztosító viselkedés kialakítása.

A szexuális nevelés színterei:

~ Osztályfőnöki órák: az egyes témák visszatérnek az egymást követő évfolyamokon, csak a feldolgozás módja változik. Az iskola-egészségügyi szolgálat védőnőjétől segítséget kérhetünk a téma szakszerű feldolgozásához.
  ~ 9. évfolyam: A szexualitás felelőssége, a fogamzásgátlás lehetőségei.

- ~ 10. évfolyam: legalább három tanórában foglalkozunk a témával, kifejezetten az ún. A-HA (országos szexuális és mentálhigiénés) programra támaszkodva. Az osztályfőnöki órákat ifjúsági védőnőnk, az A-HA program képzett oktatója tartja. A témák: felkészítés a nemi szerepekre, a megfelelő szexuális kultúra kialakítása. Családtervezés, a felelősségvállalás kialakítása. Az AIDS és a nemi úton terjedő betegségek.
- ~ 11. évfolyam: A szexualitás felelőssége, a fogamzásgátlás lehetőségei, a terhességmegszakítás.
- ~ 12. évfolyam: Családtervezés. Felelősség, fogamzásgátlás, abortusz. Beszélgetés az érzelmi kapcsolatokról és a fogamzásgátlásról. Randierőszak.

~ A biológia-egészségtan tantárgy órái:
- ~ Biológia ismeretekre alapozott, erkölcsi, etikai szempontú érvek gyűjtése a tudatos családtervezéssel kapcsolatban.
- ~ Fogamzás és fogamzásgátlás, családtervezés.
- ~ A megtermékenyülés, a méhen belüli élet fő jellemzői. A magzati élet védelme. Születés.

~ Kollégiumi foglalkozások.

~ Kortársoktató-képzés az AIDS témájában: tanulóink a LOGO Ifjúságsegítő Szolgálat és az ÁNTSZ közös képzésén szereznek részletes ismereteket, amelyeket osztályfőnöki órákon adnak tovább.

~ AIDS témájú, illetve a Valentin nap közelében, februárban családtervezési kiállítás az ifjúsági védőnőnk által készített anyagokból.

<u>A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel rendelkező tanulókkal kapcsolatos feladatok</u>

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel rendelkező tanulókról szóló szakvéleményt a területileg illetékes Pedagógiai Szakszolgálat megfelelő tagintézménye állítja ki. A szakvélemény tartalmazza a javaslatot a tanuló iskolai nevelésével és oktatásával kapcsolatosan, az ezzel összefüggő fejlesztési célokat, az egyéni vagy csoportos fejlesztést végző oktató szakképzettségére vonatkozó javaslatokat, illetve azt, hogy a tanuló egyéni foglalkozásra, felzárkóztatásra, fejlesztő foglalkoztatásra szorul-e.

Amennyiben a nevelési tanácsadó előírása, javaslata meghatározza, a tanuló számára ún. fejlesztő foglalkozásokat szervezünk, melyeket iskolánk oktatói tartanak. A foglalkozások

kétféle időpontban zajlanak: kora délután, illetve a tanítási órákkal párhuzamosan. Utóbbi esetben, ha a tanuló valamely tantárgyból teljes vagy részleges mentesítést kapott, az adott tanórához kapcsolódóan kiscsoportos vagy egyéni differenciált fejlesztő foglalkozáson vesz részt: számolási zavarral küzdő tanuló az osztálya matematikaórájával párhuzamosan számolási tárgyú, vagy tanulásmódszertani fejlesztő foglalkozáson vesz részt, stb. A differenciált fejlesztést nyújtó foglalkozások megszervezésére abban az esetben kerül sor, amennyiben a tanuló heti kötelező óraszáma és az osztálya engedélyezett heti időkeret-különbözete erre lehetőséget ad.

A foglalkozások rendjének kialakításakor, a tanulók csoportba sorolásakor, a tanulónkénti fejlesztő foglalkozások félévenkénti számáról a Pedagógiai Szakszolgálat szakvéleményén túl a tantárgyat tanító oktató javaslata alapján döntünk, továbbá a részleges tantárgyi felmentéssel rendelkező tanulóknak előnyt biztosítunk azokkal szemben, akik teljes tantárgyi felmentéssel rendelkeznek.

Feladataink a tanév során:

~ A fejlesztésbe bevonandó tanulók névsorának meghatározása.
~ A fejlesztő foglalkozások munkarendjének kialakítása.
~ A tanulók és a szülők tájékoztatása.
~ A tanulók mentesítése határozat útján valamely tantárgyból, tantárgyakból vagy tantárgyrészből, ha a szakértői véleményben ez megfogalmazásra került.
~ A vizsgákon a könnyítések és mentesítések biztosítása, amennyiben a tanuló jogosult azokra.
~ Az iskola folyamatosan figyelemmel kíséri a szakvélemények érvényességi idejét, szükség esetén új vizsgálatot kezdeményez.
~ Az érintett tanulókról naprakész nyilvántartást vezetünk.
~ A módszerek megválasztásában alkalmazkodunk a zavar, nehézség típusához, az elmaradások súlyosságához, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz.
~ Kapcsolatot tartunk a tanulóink vizsgálatát végző Pedagógiai Szakszolgálatokkal.
~ Az előző alfejezetben leírt, a sajátos nevelési igényű tanulókkal kapcsolatos tanórai feladataink a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel rendelkező tanulókra is vonatkoznak.

<u>A kiemelten tehetséges tanulókkal kapcsolatos feladatok</u>

„A felfedezés lényege: látni azt, amit már mindenki látott, de olyat gondolni, amit senki más nem gondolt róla.” (Szent-Györgyi Albert.)

Kiemelten tehetséges az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

A tehetségprogram célkitűzései:

Intézményi feladatunk az, hogy a fejlesztés során a négy tehetség-összetevőre kiemelten figyeljünk, tehát a képességek mellett a személyiségtényezők formálása is nagyon fontos szerepet kapjon a programokban. E két fő irányon belül további négy általánosan elfogadott alapelvet határoztunk meg.

- ~ tehetséges gyerek erős oldalának fejlesztése,
- ~ a tehetséges gyerek gyenge oldalának fejlesztése (Csaknem minden tehetséges gyereknél van ilyen, s ez akadályozhatja az erős oldal kibontakozását, például alacsony önértékelés, biztonságérzet hiánya, stb.),
- ~ megfelelő „légkör" megteremtése (kiegyensúlyozott társas kapcsolatok oktatókkal, fejlesztő szakemberekkel és a társakkal),
- ~ szabadidős, lazító programok, amelyek biztosítják a feltöltődést, pihenést.

Tehetséggondozást (az erős oldal fejlesztése) elsősorban szakmai tantárgyakból végzünk, aminek célja az országos szakmai versenyeken való eredményes megmérettetés elsődlegesen a résztvevő diákok szakmai bizonyítványt szerezzenek. Másodlagos célunk a lehető legjobb helyezések elérése, iskolánk szakmai hírnevének öregbítése.
A 3 és a 4. alapelv fejlesztésében venne részt a kollégium és a közismeret.

Feltételek:

- ~ érzékenyíthető, szakmailag érdeklődő, emberileg stabil értékrendet képviselő, tehetséges diák(ok)
- ~ mentor (ok)
- ~ stratégiai terv
- ~ az iskolai támogatás
- ~ család támogatása

Első lépés: tehetség keresése-azonosítása

- ~ a szakmák a 9. évfolyamától (néha csak később a 10, 11. évfolyamon találják meg, általában 1-3 fő diákot érint osztályonként!) oktatói megfigyelés, gyakorlati tapasztalat alapján kiválasztható az a diák (diákok), aki(k) a társaitól kitűnik szakmai

érdeklődésével (esetleg elhivatottságával), kiemelkedő szorgalmával, ügyességével, szakmai és emberi alázatával kiemelkedik a többiek közül.

~ a diák(ok) és a család nyilatkoztatása a tehetséggondozás-felkészítés vállalásáról.

Második lépés: A 9. évfolyam második félévétől a tanórán kívüli felkészítő (elméleti és gyakorlati) tehetséggondozáson való részvétel.

Tehetségprogram (felkészítés startégiája):

~ a programban, a mentorral való közös munka eredményeként fejlesztjük a diák: személyiségét, szakmai térlátását, logikai gondolkodását, mennyiségérzékét, monotóniatűrését, kommunikációját, szövegértését és szövegalkotását, kézügyességét, matematikai kompetenciáit, motorikus készségeket.

~ a mentor(ok) leterheltsége, és a kiválasztott diákok órarendi kötöttsége kevés lehetőséget ad a felkészítők órarendbe illesztéshez. Többségében a 8. és a 9. órákban történik a felkészítés.

~ Ez érdemes lenne áthidalni kedvezmények adásával:

~ a felkészítő kerüljön be a kiválasztott diák(ok) órarendjébe;

~ heti 1-2 gyakorisággal tartanánk felkészítőt (9-10. évfolyamon 1, 11. évfolyamon 2);

~ fontos lenne a humán és a reál munkaközösségek, a kollégium támogatása is;

~ figyelembe vesszük a tantárgyfelosztásnál is (órakeret).

Mentor feladata:

~ Tehetséges diák kiválasztása

~ Diák fejlesztése a programban meghatározott feladatok szerint

~ Szakmai versenyeken való részvétel

~ Motivációs szint fenntartása, fejlesztése

~ Mentális támogatás

~ Kapcsolattartás a családdal

Ezenkívül fontos, hogy lehetővé tegyük a tanuló részvételét a Nemzeti Tehetség Programban, a helyi Tehetségpont tevékenységeiben, továbbá heti egy tanórában tehetséggondozó foglalkozásokat szervezünk számára.

<u>A hátrányos és a halmozottan hátrányos tanulókkal kapcsolatos feladatok</u>

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult tanuló, akinek a szülője/családbafogadó gyámja a gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb

alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik, vagy az igénylés időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy, vagy elégtelen a lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei. Továbbá az érintett szülő/gyám a települési önkormányzat jegyzőjénél külön kérvényezte a hátrányos helyzet megállapítását.

Halmozottan hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult tanuló, akinek esetében a hátrányos helyzet kritériumai közül legalább kettő fennáll, vagy nevelésbe vett, vagy utógondozói ellátásban részesül.

Tervezhető feladataink a tanév során:

~ Az augusztus végi tankönyvosztás során a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megítélésről szóló határozatokat begyűjtjük a tanulóktól. A határozat térítésmentes tankönyvellátásra és ötven százalékos étkezésidíj-kedvezményre jogosítja fel őket.
~ Szeptember elején tájékoztatjuk a szakközépiskolai, érettségit adó képzésben részt vevő tanulóinkat és szüleiket az Útravaló Nemzeti Ösztöndíjprogram Út az érettségihez alprogramjáról. A halmozottan hátrányos helyzetű jelentkező tanulók esetében beszerezzük a jegyző előtt tett szülői nyilatkozatot az iskolai végzettségről. Elvégezzük a pályázás teljes koordinációját, dokumentálását. A pályázatot elnyerő tanulók ösztöndíjat kapnak, illetve egy oktató mentorként támogatja őket tanulmányi céljaik elérésében.
~ Szeptember elején felvesszük a kapcsolatot a Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálattal. Gyermekjóléti szolgálata 2008-tól kezdve együttműködési szerződés keretében biztosítja, hogy egy családsegítő munkatársa rendszeresen konzultációt tarthasson oktatóinkkal.
~ Szeptember közepén megvizsgáljuk, mely tanulóinkat terjeszthetjük fel Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata által létrehozott Petz-ösztöndíjra. A Petz-ösztöndíjra az a szombathelyi lakóhellyel rendelkező tanuló pályázhat, akinek családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének másfélszeresét, az előző év végén elért tanulmányi átlageredménye 4,00-5,00 között van. A kiírásnak megfelelő tanulókat és szüleiket tájékoztatjuk, a jelentkezést koordináljuk.
~ Októberben felhívjuk továbbtanulni kívánó diákjaink figyelmét a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer pályázatára.
~ Októberben az egyes kilencedikes osztályokban tanító pedagógusok, az érintett kollégiumi csoportvezetők részvételével osztályértékezleteket tartunk, amin felhívjuk a pedagógusok

figyelmét a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulóink sajátos egyéni körülményeire, igényeire.

~ Ha szükségesnek, indokoltnak érezzük az adott tanévben és bizonyos osztályoknál, októberben elindítjuk ún. mentorprogramunkat: a programban résztvevő tanulók névsorának összeállításakor elsőbbséget élveznek a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók. Intézményi innovációnk keretében elsősorban szakiskolás tanulóink három-öt fős kis csoportjával foglalkozik egy oktató mentorként, személyes segítőként. A program szükségességét az indokolja, hogy szakiskolás tanulóink egy részének kirívóan gyenge a tanulmányi eredménye, sok tanulási kudarc éri őket, gyakori körükben a bukás, az évismétlés. A sikertelenség, a kudarc hátterében többféle dolog állhat: a tanulásra való motiváltság hiánya, a tanuló rossz tanulástechnikája, megingott önbizalma, beilleszkedési nehézségei, koncentrációs problémái, továbbá a mindezekből fakadó szorongás is megakadályozhatja az eredményes tanulásban. A mentor abban segíti a tanulót, hogy legyőzze a tanulási nehézségeit, eredményesen és hatékonyan tanuljon. A közös munka első időszakában az a feladata, hogy jól megismerje a tanulót, képességeit, céljait, személyiségét, erősségeit és gyengeségeit. A továbbiakban erre alapozva a tanulóval közösen készítenek egy szerződést, amely összefoglalja a tanuló és a mentor mindazon teendőit, amik a bukásmentes, megfelelő tanulmányi eredményhez szükségesek. A mentor tehát elsősorban abban segít, hogy valamennyi gyerek kellő figyelmet kapjon, és lehetőséget arra, hogy bármilyen ügyben – a szülein kívül – felnőtt segítsége legyen. Segít a diákoknak a munkarendjük kialakításában, szabálytudatuk erősödésben, tanulásukban. Személyes ráhatással, egyéni és közös beszélgetésekkel, egyéni és közösségi programokkal, rendszeres kapcsolattartással, folyamatos ellenőrzéssel törekszik a gyerekeket a számukra leginkább megfelelő úton tartani. A program előrehaladását háromhavonta vizsgáljuk felül.
~ A tanév során elvégezzük az Útravaló Nemzeti Ösztöndíjprogram Út az érettségihez alprogramjában vállalt feladatokat, június során záró beszámolót készítünk.

További feladataink:

~ A tanév során figyelemmel kísérjük a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megítéléséről kiadott határozatok beérkezését. A hatályukat vesztő határozatok megújíttatását szorgalmazzuk.
~ A hátrányos és a halmozottan hátrányos tanulókról naprakész nyilvántartást vezetünk.

~ Az osztályfőnökök esetükben kiemelt figyelemmel kísérik a hiányzások nyilvántartását. A hiányzás miatti lemorzsolódás, az osztályozó vizsga elkerülése, illetve a diákok jövője érdekében a szülőket, illetve a jegyzőt haladéktalanul értesítik.
~ Amennyiben veszélyeztető körülményt észlelünk, jelzést teszünk a gyermekvédelmi intézményrendszer megfelelő tagjánál.
~ A jegyző által védelembe vett tanulók esetében pedagógiai eszközökkel közreműködünk a veszélyeztetettség okának megszüntetésében, a tanuló hátrányainak ellensúlyozásában.
~ Együttműködünk a gyermekjóléti szolgálatokkal és a gyámügyi hatósággal.
~ Tanulóink arra buzdítjuk, hogy vegyenek részt az élményt jelentő iskolai programokon, kapcsolódjanak be az iskolán kívüli támogató programokba. Ezen a területen együttműködünk a város erre a célra is létrehozott intézményeivel, civil szervezeteivel.
~ Bekapcsolódunk partnereink esélyegyenlőséget szolgáló, hátránykompenzáló célú kezdeményezéseibe és a programokon részvételi elsőbbséget biztosítunk a hátrányos és a halmozottan hátrányos tanulók számára.
~ Indokolt esetben kezdeményezzük a tanulók vizsgálatát, terápiáját a nevelési tanácsadóban vagy a gyermekpszichiátriai szakrendelésen.
~ Heti egy tanórában felzárkóztató foglalkozásokat szervezünk számukra.
~ Halmozottan hátrányos helyzetű tanuló esetén az iskola igazgatójának döntéséhez be kell szereznie a gyermekjóléti szolgálat véleményét, amennyiben a tanuló vagy szülője magántanulói jogviszonyt kérelmez.

A tanulók számára biztosított, esélyegyenlőséget szolgáló kedvezmények:

~ Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanuló esetében fizetési hátralék miatt nem szüntethető meg a tanuló tanulói jogviszonya, kollégiumi tagsága.

<u>A mindennapos testnevelés teljesítése és a testnevelésóra kiváltása</u>

~ Az intézmény a mindennapos testnevelést a 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 119. §-ában foglaltak szerint szervezi meg. A mindennapos testnevelést azokon a napokon, amikor közismereti oktatás folyik, testnevelésóra megtartásával kell biztosítani.
~ A testnevelésóra – legfeljebb a jogszabályban meghatározott mértékig – kiváltható:
~ a) sportkörben való sportolással, vagy
~ b) sportszervezet keretében versenyszerűen sporttevékenységet folytató tanuló esetében, a sportszervezet által az adott félévben kiállított igazolás alapján, a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel.

- ~ A sportszervezet keretében versenyszerűen sporttevékenységet folytató tanuló a testnevelésóra kiváltását írásban kérelmezheti. Kiskorú tanuló esetében a kérelmet a törvényes képviselő nyújtja be. A kérelemhez csatolni kell a sportszervezet adott félévre vonatkozó igazolását.
- ~ A kiváltás engedélyezéséről az igazgató dönt. A döntésben meg kell határozni, hogy a tanuló az órarend szerinti testnevelésórák közül mely órákon köteles részt venni, illetve mely testnevelésórákat teljesíti sportkörben vagy sportszervezet keretében szervezett edzéssel.
- ~ A sportszervezet igazolását és a testnevelésóra kiváltására vonatkozó kérelmet minden félévben be kell nyújtani. A kiváltás kizárólag arra az időszakra alkalmazható, amelyre a jogszabályban meghatározott feltételek fennállnak.

A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

Az iskola a tanév rendje szerint meghatározott időintervallumban megszervezi a tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, melynek elvégzésével a testnevelés tantárgyat tanító oktatókat bízza meg. Az ő feladatuk a mérés megszervezése, eredményeinek rögzítése ~~és~~ az iskolaorvossal, valamint a védőnővel a közös értékelés után az a tanulók fizikai fejlődése szempontjából fontos intézkedések meghozása.

A tanulók általános fizikai állapotának mérésére a NETFIT fittségi tesztet alkalmazzuk, amely a tanulók alap motoros képességeinek – gyorsaság, erő, állóképesség – mérésére szolgál.

A teljesítmény mérése a következő sportági mozgásformákban történik: 60 m-es és 400 m-es síkfutás, magasugrás, távolugrás, súlylökés, kislabda-hajítás, úszás.

A pszicho-motoros képességek mérése olyan speciális, az életkornak és a pedagógiai programnak megfelelő összetett mozgássorozatok bemutatása, amely alkalmas a tanulók koordinációs képességeinek, mozgásügyességének és mozgásismereteinek felmérésére.

Tartalmazza: talaj, szekrényugrás, korlát, gyűrű – a fiúknál; talaj, szekrényugrás, gerenda – a lányoknál; ezen szerek összefüggő gyakorlatainak bemutatását.

Emellett tartalmaz olyan sportági labdás – labdarúgás, kosárlabdázás, röplabdázás, kézilabdázás – összetett feladatokat, amelyekben megtalálhatóak az adott sportág alapmozgási ismeretei és a sportjáték végrehajtásához szükséges koordinációs képességek. Azaz a tanuló mozgás közben hogyan alkalmazkodik a változó irányból és változó erővel érkező labdához, hogyan alkalmazkodik a társhoz, a tanult elemeket hogyan hajtja végre változó körülmények között.

A környezeti nevelés elvei

Iskolánk 2012-ben három évre elnyerte az Ökoiskola címet. Az első, 2012-től 2015-ig terjedő „Ökoiskola”-cím használati ciklusában számos olyan fejlesztési tevékenységet és iskolai programot valósítottunk meg, amely nemcsak a cím fenntartásának feltételeként volt számottevő, hanem a fenntarthatóság pedagógiájának megerősítését is szolgálta, valamint iskolánk ökoiskolai működését intézményi kereteken túl minőségileg is prezentálta, számottevően népszerűsítette.
2019. október 18. óta intézményünk a sikeres pályázati elbírálást követően hivatalosan is bekerül az örökös ökoiskolák sorába.
Természetközeli szakmákat oktató és a fenntarthatóság, valamint a környezet- és természetvédelem mellett elkötelezett iskolaként az alábbi környezeti nevelési program határozza meg környezeti nevelési tevékenységünket. (Bővebben lásd: 4.8. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek)

Az intézmény környezeti neveléssel összefüggő tevékenységének általános bemutatása

A) Történeti bemutatás
A 1980-as évek végét iskolánkban az ökológiai szemléletű oktatás megjelenése jellemezte kertész- és vadgazdálkodási képzéseinkben, majd ezt követően önálló tantárgy lett a munka- és környezetvédelem, az ember és környezet, a környezet- és természetvédelem.

1991 januárjában elkészítettük a középfokú környezetvédelmi szakemberképzés tervezetét (4 éves szakközépiskolai képzés). A szakmailag illetékes minisztérium javaslatára kidolgozta iskolánk az 5 éves technikusképzés szakmai anyagát is.

1992-ben pályáztunk az Emberi Erőforrás Fejlesztése Világbanki Ifjúsági Szakképzési Program környezetvédelmi szakirányára.

1993. szeptember 1-én indult el 37 fővel az első környezetvédelmi technikus osztály iskolánkban.

1996-ig folyamatosan érkeztek iskolánkba az oktatástechnikai, az informatikai eszközök, továbbá a szakmai képzést segítő műszerek, eszközök és berendezések. Rendszeresen részt vettünk a szaktárca és háttérintézmény (KGI) által kiadott szakmai csoportok munkájában, fejlesztő tevékenységében.

1995-ben együttműködési megállapodást kötöttünk az egykori Soproni Egyetemmel, a jelenlegi Nyugat-Magyarországi Egyetemmel. A megállapodás értelmében az egyetemen tanuló környezetvédelmi mérnöktanár szakos hallgatók gyakorló iskolája lettünk.

Szombathely Megyei Jogú Város Környezetvédelmi Bizottsága döntött arról, hogy iskolánk is bekapcsolódhat a helyi környezetvédelmi vizsgálatok elvégzésébe. Ennek során 1996-ban részt vettünk az ásott kutak talajvízminőségének megállapításában és több ütemben a város zajterhelésének, zajvédelmi problémáinak felmérésében. Ez utóbbi munkálatok 1998 végéig tartottak.

1999-ben felnőttképzés keretében indult a középfokú szakmai végzettséget adó környezetvédelmi szakelőadó-képzés.

2001-ben a környezetvédelmi technikusképzés eddigi mezőgazdasági leágazása mellett - új szakirányú képzésként - elindult a természetvédelmi technikus szakképzés is.

2002 óta együttműködési megállapodás alapján a szombathelyi Berzsenyi Dániel Főiskola, a jelenlegi Nyugat-Magyarországi Egyetem biológia-környezetvédelem, valamint bármely természettudományos tárgy-környezetvédelem szakos hallgatóinak képzésében is részt veszünk, hospitálási és tanítási gyakorlatukra lehetőséget biztosítunk mint gyakorló iskola.

2002 novemberében nagy sikerű Országos Környezetvédelmi Szaktanári Továbbképzést (OKSZT) tartottunk, amelyen 27 iskola félszáz képviselője vett részt. Létrehoztuk a környezet- és természetvédelmi szakképzés iskolai munkáját segítő Szakmai Tanácsadó Testületet.

Azóta képzésünk eszközparkja, szakirányai folyamatosan fejlődnek. Igyekszünk képzésünket mind az oktatási anyagok tekintetében, mind a technikai felszereltséget illetően folyamatosan gyarapítani. A fenntartható fejlődés értékrendjét évek óta képviseljük nemcsak pedagógiai, intézményi szinten, hanem az iskola szűkebb és tágabb társadalmi környezetében egyaránt.

B) Általános bemutatás

Pályaorientációs napok szervezésével az általános iskolás diákok számára nyújtunk lehetőséget a szakmák és az iskolában folyó környezetvédelmi munka megismerésére.

Az iskola szervezésében kerül megrendezésre jó néhány, a helyi társadalmi környezet számára jelentős program, illetve néhány városi, megyei vagy országos szinten is jegyzett rendezvény. Ezek az iskola szempontjából már hagyományosnak nevezhető megmozdulások segítik intézményünket abban, hogy ne csak elszigetelt oktatási intézményként funkcionáljon, hanem

színtere legyen a közösségteremtésnek, -szervezésnek is. Ilyen alkalom a megyei vadásznap, vagy a nemzetközi részvevőkkel bonyolított kötészeti versenyünk is, amelyet minden tavasszal megrendezünk. Számos alkalommal szerveztünk a víz világnapja alkalmából közös programot a közeli óvoda kisgyermekeivel, akik az év során rendszeresen látogatják iskolánk parkját.

Az intézményünk tanulói gyűjtik a szemetet az iskola környékén, a közeli parkban, takarítják a buszmegállót és az Arany-patak partját is, valamint minden évben részt veszünk a „Te Szedd „ országos hulladékgyűjtési kampányban. A közelben lévő Potyondi-mocsár „takarítását", a mocsár és környékén elszórt hulladékok összegyűjtését is tanulóink látják el, mivel iskolánk gondnokságot vállalt a Potyondi-mocsár és élővilága felett. Ehhez kapcsolódott az a program is, amikor oktatói felügyelet mellett tanösvényt alakítottak ki diákjaink, hogy mindenki számára megismerhetőek legyenek a mocsár élővilágának értékes gyöngyszemei, a vízi élővilág sokszínűsége, a különleges élőhely biztosította kivételes körülmények.

A tanév során minden hagyományos szakunkon tanuló diák számos alkalommal tölt gyakorlati oktatás keretében tanórát természeti környezetben: vadászaink a vadászati gyakorlókertben tevékenykednek, de erdészeteket és erdőket is látogatnak.

Környezetvédőink gyakorlati oktatásának helyszínei között szerepel az Arany-patak partja ökológiai és vízvizsgálatok céljából; a levegőminőség vizsgálatok egyik helyszíne iskolánk parkja vagy a közeli park, ahol zuzmótérképezést végeznek; a zajmérések, a földmérési gyakorlatok is kinti gyakorlaton kerülnek lebonyolításra; terepi mérések zajlanak a közeli Potyondi-mocsárban, az oladi dombon, vagy intézményünk közel négy hektáros parkjában.

Sportrendezvényeink lebonyolítására műfüves futballpálya áll rendelkezésre.

Iskolánk csatlakozott az országosan megrendezésre kerülő Fenntarthatósági Témahéthez, ahol a diákoknak lehetőségük nyílik a fenntarthatóság komplexitásának megismerésére egy cselekvő program keretében.

Az iskola névadójához méltó környezetvédelmi szemléletet szeretnénk kialakítani a tanulókban, ennek érdekében folyamatosan megemlékezünk az aktuális környezetvédelmi és természetvédelmi eseményekről, a jelentősebb évfordulókról. Ehhez kapcsolódik a több mint egy évtizede megrendezésre kerülő Herman Nap.

<u>Környezeti nevelési céljaink</u>

A környezeti nevelés általános céljai:

~ Az emberben eredendően benne rejlő természetes erények kibontakoztatása.
~ Természet- és embertisztelő szokásrendszer kialakítása és elmélyítése intellektuális és érzelmi hatások által.
~ A belső késztetések esztétikai, érzelmi, erkölcsi megalapozása.
~ Mindezeknek eredményeképpen az ökológiai gondolkodás és a környezettudatos szemlélet kialakulása.

Életkori sajátosságokhoz kötött célok:

~ Fenntarthatóságra való nevelés az ökológiai szemléletmód segítségével.
~ Rendszerszemléletre való nevelés.
~ Tolerancia és segítő életmód, az állampolgári – egyéb közösségi – felelősség felébresztése.
~ A környezettudatos magatartás és életvitel segítése, kialakítása.
~ A fogyasztói társadalom értékein túlra mutató alkotóinak keresése, megismerése, ehhez szükséges viselkedési normák kialakítása.
~ Az egészség és a környezet összefüggéseinek vizsgálata.
~ Helyzetfelismerés, ok–okozati összefüggések, problémamegoldó gondolkodás, döntésképesség fejlesztése, globális összefüggések megértése.

Helyi célok, értékek:

~ Természeti, épített, szociális környezetünk ismerete, óvása, fejlesztése.
~ Helyi értékek és problémák feltérképezése, helyi célok megfogalmazása.
~ Lakóhely megismerése.
~ Hagyományok és értékek védelmének elősegítése: családi – iskolai – települési – nemzet szinteken is.
~ Pozitív értékrend, egészséges életvitel iránti igény alakítása.
~ A nevelés és képzés összhangjának megteremtése.

Iskolánk környezeti nevelési hitvallása:

~ A szemléletformáló, alapozó környezeti ismereteket a szakképzés minden területe tekintse feladatának.
~ Az intézmény helyi adottságait kihasználva a természeti értékek a minél alaposabb megismerése szervesen épüljön be a helyi tantervbe.
~ Az iskolánkban meglévő környezetvédelmi képzés segítse a többi szak környezettudatos szemléletének kialakítását.

~ Az ismereti háttér átadása mellett a környezeti nevelés főként személyiségfejlesztő feladat az értékrendszer és magatartás fejlesztésén keresztül.

Intézményi feladatok a környezeti nevelésben

Általános feladatok:

~ Az iskolavezetés és az oktatói testület bevonásával, aktív közreműködésével tudatosítani a tanulóifjúságban a fenntarthatóság fontosságát,
~ követendő és követhető értékrendet kialakítani diákjainkban,
~ környezettudatosságra nevelés példamutatással,
~ az iskola életében részt vállalókkal közösen programok kidolgozása, megvalósítása a fenntarthatóság értékrendjének helyi alkalmazhatósága, tudatosítása érdekében.

Intézményi munka- és feladatszervezés:

~ Az intézmény által szelektíven gyűjtött hulladékfajták számának növelése, tudatos szervezés, a gyűjtés hatékonyságának növelése, népszerűsítése.
~ Az elektromos készülékekben az egyszer használatos elemek használatának kiváltása akkumulátorokkal.
~ A csapok és WC-tartályok rendszeres ellenőrzése, a csepegések, szivárgások azonnali megszüntetése.
~ Az intézmény takarítása, csúszásmentesítése során környezetbarát termékek, eljárások használata.
~ Az intézmény mindennapos tevékenységébe önkéntes (pl.: szülők) segítők bevonása.
~ Környezeti szempontból előnyösebb eszközök, termékek (pl.: környezetbarát védjegy) előnyben részesítése a beszerzéseknél, helyi beszállítóktól.
~ A vagy A+ energiahatékonysági minősítéssel bíró eszközök előnyben részesítése a beszerzéseknél.
~ Újrahasznosított papír használata az irodai és nyomdai munkák során.

Iskolaparkkal kapcsolatos feladatok:

~ Zöld, gyepes felületek fenntartása az intézmény területén.
~ Fák, cserjék gondozása az intézmény területén.
~ Dísznövények telepítése az udvarra, azok gondozása.
~ Konyhakert működtetése.

~ Madárvédelmi és egyéb természetvédelmi berendezések (pl. lepkeitató, darázsgarázs), elhelyezésével közelíteni a madárbarát iskola-modellt. Ehhez tartozik a téli madáretetés és -itatás.
~ Komposztáló működtetése.
~ A zöldfelület kialakítás során az őshonos növényfajok, a tájegységnek megfelelő fajkompozíciók előnyben részesítése.

Információs bázis:

~ Az intézmény fenntarthatósággal kapcsolatos információs bázisának nyomon követése (könyvek, újságok, CD-k). Folyamatos könyvtárfejlesztés e területen.

Belső, közösségi terek:

~ Az intézmény dekorációja összhangban legyen a fenntarthatóságra nevelés céljaival, arculatával (folyosók, osztálytermek, szaktermek).
~ Intézményünkben a diákok személyes tereinek kialakítását segítsük lehetőségeinkhez mérten. (saját asztal, öltözőszekrény stb.) kialakítására.
~ Az osztályközösségek számára biztosítsa az iskola saját terek kialakításának lehetőségét (osztályterem, folyosószakasz).
~ Beltéri növényzet elhelyezése és gondozása az intézmény területén.
~ Az intézmény adjon lehetőséget a diákoknak az intézményi környezet (osztályterem, folyosók, közösségi terek berendezése, dekorálása, udvar) alakításában való részvételre a tervezés és a megvalósítás során egyaránt.
~ Az intézmény lehetőségeihez mérten biztosítson helyet kulturált, kötetlen szabadidő-eltöltésre is.
~ A belső rendezvények szervezésénél környezeti szempontok figyelembevételét tartsuk szem előtt (pl.: eldobható eszközök mellőzése, hulladékmennyiség minimalizálása stb.).

Életmód, életvitel:

~ Az iskolavezetés jóváhagyásával kialakított árulista egészséges és környezetkímélő termékeket tartalmazzon.
~ Szabadtéri sportpályák működtetésével a természeti környezetben való időtöltés növelhető.

Közlekedés az iskolába:

~ Célunk az intézménybe gyalog, kerékpárral, tömegközlekedéssel érkező intézményi dolgozók, tanulók arányának növelése, nyomon követése, ennek elősegítésére biztonságos kerékpártároló vagy kerékpár tárolására alkalmas egyéb hely kialakítása, fenntartása

A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Kiemelt esélyegyenlőségi feladatokat a sajátos nevelési igényű, valamint a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók körében végzünk. Célunk, hogy iskolánkban biztosítsuk a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését. Olyan oktatási helyzet kialakítására törekszünk, amely megakadályozza a szegregáció kialakulását, megszünteti, illetve csökkenti a létező különbségeket, és a hátrányos helyzetű tanulók számára is biztosítja a munkaerőpiacon való megfelelést.

A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztő programja

Iskolánk az Alapító okiratában foglaltaknak megfelelően integráltan, a többi tanulótól nem elkülönítve nevel és oktat a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének súlyos rendellenességével küzdő sajátos nevelési igényű tanulókat.

A sajátos nevelési igényű tanulók együttnevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő oktató megközelítése az elfogadás, tolerancia, empátia, és az együtténeveléshez szükséges kompetenciák megléte. Az oktató a differenciálás során figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait. Szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít. A differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz, egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres. Együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba. A sajátos nevelési igényű tanulók számára szükséges többletszolgáltatásokhoz tartozik a speciális tankönyvekhez és tanulási segédletekhez való hozzáférés.

A sajátos nevelési igényű tanulókra vonatkozó helyi tanterv készítésénél figyelembe vesszük:

~ a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvét,
~ egyéb jogszabályban foglalt előírásokat,
~ a szülők elvárásait és
~ az általunk nevelt tanulók sajátosságait.

Pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók iskolai fejlesztése

A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók csoportjába azok a tanulók tartoznak, akik az iskolai teljesítmények és a viselkedésszabályozás területén a kognitív, emocionális-szociális képességek eltérő fejlődése, a kialakult képességzavarok halmozott előfordulása miatt egyéni sajátosságaik figyelembevételével fokozott pedagógiai, pszichológiai megsegítést, gyógypedagógiai segítséget igényelnek.

A specifikus tanulási zavarok esetében a tanulók alapproblémája, hogy jó értelmi képességeik ellenére az olvasással (diszlexia), a helyesírással (diszortográfia), az írásmozgással (diszgráfia) és a számolással (diszkalkulia) kapcsolatban az iskolai oktatás során feltűnő nehézségek jelentkeznek, általános értelmi képességeik és tanulási teljesítményeik között alulteljesítés formájában lényeges különbség áll fenn. Ennek az eltérésnek a hátterében a megismerési képességek különböző zavarai állnak, amelyek az olvasás, az írás, a helyesírás vagy a számolás területén önálló, (körülírt) vagy kevert típusú zavar (együttjárás) formájában jelenhetnek meg.

Minthogy gyakran élnek át kudarchelyzetet, az iskolai teljesítményelvárások iránti közömbösség, elutasítás, illetve önértékelési zavarok, különböző jellegű beilleszkedési problémák alakulhatnak ki. Ezek a sajátosságok az életkor előrehaladásával a társadalmi beilleszkedés szempontjából fokozott veszélyeztetettséget idézhetnek elő.

Az idegrendszer csökkent terhelhetőségének jelei a pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók esetében abban is megmutatkozik, hogy

~ a tanulók általában fáradékonyabbak, a meteorológiai változásokra érzékenyebbek,
~ az átlagnál nehezebben tűrhetnek zajokat, viselik el a várakozás, kivárás okozta feszültséget, aktivációs szintjük erősebben ingadozik, nyugtalanabbak,
~ gyakrabban van szükségük pihenésre, szünetre, esetleg egyedüllétre, támasznyújtásra,
~ fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, érthető és követhető szabályokat, valamint
~ a pozitív visszajelzést, a sikeres teljesítmények megerősítését, a dicséretet.

Kiemelt feladat:

~ a tantervi előírásoknak megfelelő sikeres továbbhaladás biztosítása,
~ a pozitív énkép és önértékelés kialakítása,
~ a tanulás iránti motiváció és a kudarctűrő képesség növelése,
~ a kortársakra és a felnőtt közösségre irányuló rendezett társas kapcsolatok kialakítása,
~ a társadalmi együttélés szabályainak követése és az önállóságra nevelés.

<u>Diszlexia</u>

Az olvasási képesség zavara, a specifikus tanulási zavarok leggyakoribb formája, amely önmagában és más jelenségekkel kombinálódva fordulhat elő.

Jellemzői:

~ A hang-betű kapcsolat kialakulásának nehézsége,
~ hiányos fonológiai tudatosság: nehezített a beszédhangok megkülönböztetése, hangok, szótagok sorrendjének, rímek felismerésének nehézsége,
~ értelmes és értelmetlen szavak helyes, hibás olvasásának különbözősége,
~ gyenge rövid távú emlékezet, a hallott szöveg pontatlan és részleges feldolgozása,
~ rendhagyó szavak szabályosítása olvasásnál,
~ írott szavak felbontása a szavakat alkotó hangelemekre,
~ vizuális felismerési zavarok, vizuálisan hasonló betűalakok esetén.

A fejlesztés célja:

A fejlesztőmunka specifikus olvasászavar esetén alakítsa ki a tanuló mindenkori osztályfokának megfelelő értő olvasás készségét, segítse az olvasás eszközzé válását az ismeretek megszerzésében.

A fejlesztés feladatai:

~ A betűbiztonság és az összeolvasási készség, a fonológiai tudatosság,
~ a rövid távú emlékezet,
~ az auditív, vizuális és mozgáskoordináció fejlesztése,
~ az olvasási készség folyamatos gondozása a tanuló egész iskolai pályafutása alatt,
~ a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
~ idegen nyelv oktatása auditív megközelítéssel,
~ az olvasási kedv felébresztése, a motiváció erősítése.

<u>Diszortográfia</u>

A helyesírási képesség zavara, nagy gyakorisággal társul diszgráfiával, de az együttjárástól függetlenül egyik önálló megjelenési formája a specifikus tanulási zavaroknak.

Jellemzői:

~ A centrális auditív feldolgozás, a fonémafeldolgozás zavara,
~ beszédhangok nehezített megkülönböztetése a fonetikai, fonológiai jellemzők pl. (időtartam, zöngésség mentén),

~ helyesírási hibák halmozódása,
~ a tollbamondás utáni írás hibái.

A fejlesztés célja:

A fejlesztőmunka specifikus helyesírászavar esetén alakítsa ki a tanuló osztályfokának megfelelő helyesírási készségét, segítse elő az anyanyelvi kompetencia kialakulását, az írott nyelv használatának korosztályi szintű alkalmazását.

A fejlesztés feladata:

~ a fonológiai tudatosság és beszédészlelési képesség,
~ a rövidtávú emlékezet fejlesztése,
~ a spontán és tollbamondás utáni írás színvonalának javítása,
~ a figyelem és az önértékelési képesség fejlesztése.

Diszgráfia

Az írás grafomotoros jellemzőinek zavara.

Jellemzői:

~ Csúnya, torz, nehezen olvasható íráskép,
~ szaggatott betűalakítás és betűkötések,
~ rossz csukló-, kéz-, ujjtartás, az íróeszköz helytelen fogása, görcsösség,
~ egyenetlen ritmusú, strukturálatlan íráskép, formai és aránybeli hibák,
~ kialakulatlan kézdominancia,
~ lassú tempójú írás, központozás, hiánya, nagybetűk használata és betoldása a kisbetűk közé,
~ továbbá: fonológiai-nyelvi jellemzők zavara (nyelvtan, mondatszerkezet, helyesírás).

A fejlesztés célja:

A specifikus írászavar javításának feladata, hogy a tanuló a mindenkori osztályfokának megfelelő íráskészséggel rendelkezzen, képes legyen azt a kommunikáció egyik formájaként használni ismeretszerzés, tudásgyarapítás és társas kapcsolatok létesítésének céljára.

A fejlesztés feladatai:

~ a mozgáskoordináció fejlesztése különös tekintettel a manipulációs mozgásokra,
~ a testséma biztonságának kialakítása,
~ a vizuomotoros koordináció fejlesztése,

~ az írásmozgás alapformáinak gyakorlása, különböző technikák alkalmazása (ráírás, másolás, önálló
íráskivitelezés),
~ a ritmus, a nyomás, és a sebesség optimális egyensúlyának megteremtése,
~ sikertudat kialakítása.

Diszkalkulia

A specifikus számolási zavar a különböző számtani műveletek, matematikai jelek, kifejezések, szabályok megértésének, a számjegy, számkép felismerésének, egyeztetésének, grafikus ábrázolásának, a számok sorrendiségének, számneveket szimbolizáló vizuális alakzatok azonosításának nehézsége.

Jellemzői:

~ A szimbólumok felismerésének és tartalmi azonosításának nehézségei,
~ a mennyiségfogalmak kialakulásának hiányosságai,
~ a mennyiségfogalmakkal végzett gondolkodási műveletek, a számsor- és szabályalkotás zavara,
~ a téri és síkbeli viszonyok érzékelésének hiányosságai,
~ helyiérték megértésének, műveleti jelek értelmezésének, halmazok, mennyiségek összehasonlításának nehézségei,
~ szerialitási zavar, számlálási és becslési képesség hiánya,
~ számértékek szimbolikus funkciójának értelmezési nehézségei,
~ mennyiség és arab szám megfeleltetés és a számértékek összehasonlításának nehézsége,
~ számjegyekre vonatkozó lexikai hibák,
~ komplex aritmetikai műveletek értelmezésének problémái,
~ gyenge verbális emlékezet, a számmemória és az általános memóriateljesítmény különbsége,
~ figyelemzavar.

A fejlesztés célja:

A tanuló a mindenkori osztályfokának megfelelő matematikai készséggel rendelkezzen, képes legyen a matematikai kompetencia megszerzésére, a számolási-matematikai műveletek használatára, az ismeretszerzés, a tudásgyarapítás és a hétköznapi gyakorlat színterein. A számolás elkülönülten szerveződő képességrendszer, amelynek számos kapcsolata van a beszéd, az olvasás és az írás rendszereivel, ezért a számolási zavarok a specifikus tanulási

zavarok és nyelvi zavarok különböző megjelenési formáival együtt járhatnak. A diszkalkuliás tanulóknál általában hiányzik a matematikai érdeklődés, elmaradásaik vannak a matematikai nyelv használatában, a matematikai relációk verbális kifejezésében.

A fejlesztés feladatai:

~ a számosság és a számok iránti érdeklődés felkeltése, megerősítése,
~ matematikai törvények és szabályok készség szintű ismerete és alkalmazása,
~ a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a nyelvhasználat összehangolt fejlesztése,
~ a vizuális-téri képességrendszer fejlesztése,
~ a matematikai relációk nyelvi megalapozása, a matematika-nyelv tudatosítása,
~ a sorozatalkotási képesség, a szeriális észlelés fejlesztése,
~ segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése,
~ a fogalmak, így a szám- és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés,
~ a fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások alkalmazása,
~ a diszkalkulia reedukáció speciális terápiás programjainak felhasználása,
~ az önértékelés fejlesztése, sikerélmény biztosítása.

Hiperaktivitás és figyelemzavarok

A pszichés fejlődés zavarainak egyik alcsoportját alkotják azok a sajátos nevelési igényű tanulók, akik nagyfokú impulzivitásukkal, a célirányos, tartós figyelem zavarával küzdenek. A hiperaktivitás vagy a figyelemzavar megállapítása többlépcsős diagnosztikus folyamat eredménye, szülői és oktatói kérdőívek kitöltését, közvetlen megfigyelést, speciális differenciáldiagnosztikai vizsgálatok elvégzését követően.

Jellemzői:

~ szóródó, terelhető figyelem, hosszabb ideig nem képes összpontosítani,
~ komplex feladatokra nem képesek szervezett választ adni, az elterelő ingereket gátolni,
~ az impulzivitás következtében kialakuló meggondolatlan viselkedés, eseteként düh, haragreakciók,
~ motoros nyugtalanság (babrálás, széken hintázás, ülőhely elhagyása, stb.),
~ megkezdett tevékenység befejezetlensége,
~ ingersorozatok hibás kivitelezése,

~ tantárgyi alulteljesítés (főként nyelvi, számolási feladatokkal kapcsolatban),
~ énbizonytalanság, másodlagos pszichés tünetek.

A fejlesztés célja:

A figyelemszabályozás és a viselkedés egyensúlyának megteremtése.

A fejlesztés feladatai:

~ Teammunka keretében gyógypedagógiai, pszichológiai, szakorvosi együttműködés,
~ speciális figyelemtréning,
~ a figyelem tartósságát biztosító környezeti feltételek megteremtése,
~ fokozott egyéni bánásmód,
~ az önszervezési képesség, az önkontroll fejlesztése,
~ feladatok idői struktúrájának megtervezése és kivitelezése,
~ motiválás, sikerélmény biztosítása.

Sajátos viselkedési szabályok:

~ Ha nagyon zavaró a tanulók viselkedése és ezzel tanulótársaikat korlátozzák a tanuláshoz való jogaikban, a vezetőség és a titkárság munkatársainak bevonásával felügyeletet biztosítunk számukra.
~ Amennyiben az oktató figyelmezteti, rendre utasítja a tanulót, egyben határozottan meg is fogalmazza a helyzetre vonatkozó elvárásait, az elvárt tevékenységet.
~ A problémás helyzetek nyomán jóvátétel aktív jóvátétel kérhető a tanulótól.

<u>Viselkedésszervezési problémák</u>

A pszichés fejlődés zavarai körébe tartoznak továbbá a szocioadaptív folyamatok zavarainak következtében kialakuló viselkedésszervezési problémák, amelyek az érzelmi kontroll, ön,- vagy mások felé irányuló agresszió, a szorongás, az énszabályozás gyengeségében az alkalmazkodóképesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció eltérő fejlődésében mutatkozik meg. Minthogy a magatartásjellemzőkben hasonlóság figyelhető meg, szükséges hangsúlyozni, hogy ezeknek hátterében elsődlegesen idegrendszer működési zavar, az ún. végrehajtó funkciók zavara és nem környezeti ártalom húzódik meg.

A fejlesztés célja:

A közösségi szabályokhoz alkalmazkodó, szervezett viselkedés kialakítása, a szélsőséges megnyilvánulások leépítése, az önkontroll, az érzelmi egyensúly megteremtése.

A fejlesztés feladata a fejlesztési cél alá rendelt szempontok figyelembevételével történik. Eszközei lehetnek:

~ kognitív viselkedésterápiás eljárások alkalmazása,
~ pszichoterápia,
~ a figyelem és egyéb kognitív képességek fejlesztése,
~ a mindennapi tevékenységek végzéséhez, iskolai elvárások teljesítéséhez igazított idői keretek rendszeres alkalmazása,
~ önértékelési képesség fejlesztése,
~ sikerélmény biztosítása, pozitív megerősítés, jutalmazási technikák bevonása,
~ együttműködés a családdal és más szakemberekkel,
~ a fejlődés segítése gyakori pozitív visszajelzésekkel, a sikerélmény biztosítása.

4. Oktatási program

A szakképző intézmény szakmai programja meghatározza a szakképző intézmény közismereti oktatásra és ágazati alapoktatásra vonatkozó oktatási programját, ennek keretén belül

a) a kötelező és a nem kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyagát, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható foglalkozások megnevezését, számát, valamint megszervezésének és választásának elveit,
b) a közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályait,
c) az érettségi vizsgával összefüggésben az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témaköreit, az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítéshez – a közismereti kerettanterv és az érettségi vizsga általános és részletes követelményei alapján – az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatokat és követelményeket, továbbá annak meghatározását, hogy milyen követelmények teljesítése mellett melyik választható érettségi vizsgatárgyból tehető érettségi vizsga, ehhez kapcsolódóan pedig azon választható érettségi vizsgatárgyak megnevezését, amelyekből a közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítést a szakképző intézmény kötelezően vállalja,
d) a tanuló teljesítményének írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módját, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formáit,
e) a nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyagot,
f) az egészségnevelési és környezeti nevelési elveket, programokat, tevékenységeket és ehhez kapcsolódóan a mindennapos testnevelés megvalósításának módját és az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos tervet,
g) a tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedéseket,
h) a tanuló jutalmazásával összefüggő szabályokat,
i) az oktatói testület által szükségesnek tartott további elveket.

4.1. A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői

Szkt. 19.§ (1) A szakképző intézményben a szakmajegyzékben meghatározott szakmára felkészítő szakmai oktatás és szakképesítésre felkészítő szakmai képzés folyik. (…) A szakmai oktatás keretében – ha e törvény vagy a Kormány rendelete eltérően nem rendelkezik – az ágazati alapoktatással és a szakirányú oktatással párhuzamosan vagy attól függetlenül a közismereti kerettanterv szerinti oktatás folyik.

Szkt. 73.§ (1) A szakképző intézményben a közismereti oktatás a közismereti kerettanterv szerint folyik.

(2) A szakképző intézmény a közismereti kerettanterv alkalmazása során az ágazati alapvizsga követelményeire tekintettel a közismereti tantárgyak témaköreit, tartalmát és

óraszámait – az Nkt. 6. mellékletében meghatározott heti időkeret és a tananyagtartalom megtartásával – évfolyamok között átcsoportosíthatja.

Szkr. 13.§ (3) A programtantervnek biztosítania kell, hogy

a) ágazatonként szakképző iskolában a kilencedik évfolyamon, a technikumban a kilencedik és tizedik évfolyamon azonos ágazati alapozó ismeretek kerüljenek oktatásra,

b) a szakképző iskolában a kötelező foglalkozások megtartásához a kilencedik–tizenegyedik évfolyamon együttesen rendelkezésre álló időkeret harminchárom százaléka a közismereti kerettantervben meghatározottak átadásához álljon rendelkezésre és

c) a technikumban a kilencedik–tizenkettedik évfolyamon a kötelező foglalkozások megtartásához együttesen rendelkezésre álló időkeret legalább hatvan százaléka a közismereti kerettantervben meghatározottak átadásához álljon rendelkezésre.

Szkr. 221.§ A közismereti oktatást a tanulói jogviszony keretében a nappali rendszerű szakmai oktatásban részt vevő tanuló számára a technikum kilencedik–tizenharmadik évfolyamán és a szakképző iskola kilencedik–tizenegyedik évfolyamán a közismereti kerettanterv alapján kell megszervezni.

Közismereti kerettantervek adaptálása

A fenti ismeretek alapján intézményünkben helyi tanterveink az alábbi kerettantervekre épülnek:

Technikumi oktatásban:

- Kerettanterv a gimnáziumok 9–12. évfolyama számára (Technikumi_kerettantervek

Szakképző iskolai oktatásban:

- Közismereti kerettanterv a szakképző iskolák számára (Szakképző_iskolai_kerettantervek)
- azzal a kiegészítéssel, hogy a Kommunikáció – magyar nyelv és irodalom, a Matematika, valamint a Pénzügyi és vállalkozási ismeretek tantárgyak kerettanterve nem jelent meg az Oktatási Hivatal honlapján. Így ezekből a tantárgyakból az eddigi

szakközépiskolai helyi tanterveket, illetve a szakgimnáziumi kerettanterv alapján készült helyi tantervet használjuk.

4.2. A kötelező és a nem kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható foglalkozások megnevezése, száma, valamint megszervezésének és választásának elvei

Technikum (2023-ban indult)

Tantárgy		heti									
		9.	bont	10.	bont	11.	bont	12.	bont	13.	bont
Közismereti oktatás	Magyar nyelv és irodalom	4		5		3		3		0	
	Idegen nyelv	4	4	4	4	3+1	3+1	3+1	3+1	3	3
	Matematika	4+1*		4+1		3		3		0	
	Történelem	3		3		2		2+1		0	
	Állampolgári ismeretek	0		0		0		1		0	
	Digitális kultúra	1	1	0		0		0		0	
	Testnevelés és sport	4		4		3		3		0	
	Osztályfőnöki	1		1		1		1		1	
	Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3		0		0		0		0	
	Biológia	0+2		2		2		0		0	
	Fizika	1**									
	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0		1		0		0		0	

	Érettségire felkészítő tantárgy	0		0		2		2		0	
	Összes közismereti óraszám	24		24		19		18		4	
Ágazati alapoktatás		7		9		0		0		0	
Szakirányú oktatás		0		0		14		14		24	
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret)		3		1		1		2		6	
Tanítási hetek száma		36		36		36		31/36		31	
Éves összes óraszám		1224		1224		1224		1179		1054	
Rendelkezésre álló órakeret/hét		34		34		34		34		34	

* Mezőgazdaság és erdészet, valamint sport ágazatban tanuló osztályaink

** Környezetvédelem és vízügy ágazatban tanuló osztályaink (9. és 10.KöViT)

Az évfolyamonkénti rendelkezésre álló szabad órakeretből a 9. évfolyamon (ET, KT, ST) 1-1 órát kap a Matematika, illetve a KöViT osztálynál 9. évfolyamon 1 órát kap a Fizika, 10.évfolyamon pedig 1 órát kap a Matematika; 9. évfolyamon 2 órát kap az Ágazathoz kapcsolódó tantárgy, a Biológia. A 11. évfolyam szabad óráját az idegen nyelv, a 12. évfolyam két szabad óráját a történelem és az idegen nyelv kapja meg. Az érettségire felkészítő tantárgy két-két óráját 11. és 12. évfolyamon a matematika és a magyar nyelv és irodalom tantárgy kapja. 13. évfolyamon a szakirányú képzés számítási feladatainak támogatására 2 órát kap a matematika, a szakmai vizsga portfóliójának elkészítéséhez és a digitális készségek további fejlesztéséhez 2 órát kap a digitális kultúra, a portfólió bemutatására és az anyanyelvi kompetencia további fejlesztéséhez 2 óra kommunikáció választottunk.

Technikum (2020-ban indult)

Tantárgy		heti									
		9.	bont	10.	bont	11.	bont	12.	bont	13.	bont
Közismereti oktatás	Magyar nyelv és irodalom	4		5		3		3		0	
	Idegen nyelv	4	4	4	4	3+1	3+1	3+1	3+1	3	3
	Matematika	4		4		3		3		0	
	Történelem	3		3		2		2+1		0	
	Állampolgári ismeretek	0		0		0		1		0	
	Digitális kultúra	1+1	1+1	0+1		0		0		0	
	Testnevelés és sport	4		4		3		3		0	
	Osztályfőnöki	1		1		1		1		1	
	Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3		0		0		0		0	
	Biológia	0+2		2		2		0		0	
	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0		1		0		0		0	
	Érettségire felkészítő tantárgy	0		0		2		2		0	
	Összes közismereti óraszám	24		24		19		18		4	
Ágazati alapoktatás		7		9		0		0		0	

Szakirányú oktatás	0		0		14		14		24	
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret)	3		1		1		2		6	
Tanítási hetek száma	36		36		36		31/36		31	
Éves összes óraszám	1224		1224		1224		1179		1054	
Rendelkezésre álló órakeret/hét	34		34		34		34		34	

Az évfolyamonkénti rendelkezésre álló szabad órakeretből a 9-10. évfolyamon 1-1 órát kap a Digitális kultúra, 9. évfolyamon 2 órát kap az Ágazathoz kapcsolódó tantárgy, a Biológia. A 11. évfolyam szabad óráját az idegen nyelv, a 12. évfolyam két szabad óráját a történelem és az idegen nyelv kapja meg. Az érettségire felkészítő tantárgy két-két óráját 11. és 12. évfolyamon a matematika és a magyar nyelv és irodalom tantárgy kapja.

13. évfolyamon a szakirányú képzés számítási feladatainak támogatására 2 órát kap a matematika, a szakmai vizsga portfóliójának elkészítéséhez és a digitális készségek további fejlesztéséhez 2 órát kap a digitális kultúra, a portfólió bemutatására és az anyanyelvi kompetencia további fejlesztéséhez 2 óra kommunikáció választottunk.

Szakképző (2020-ban indult)

Tantárgy		9.	bont	10.	bont	11.	bont
Közismereti oktatás	Kommunikáció - magyar nyelv és irodalom	2		2		2	
	Idegen nyelv	2	2	1	1	1	1
	Matematika	2+1		2		2	
	Történelem	3		0		0	
	Természetismeret	3		0		0	
	Testnevelés	4		1		1	
	Osztályközösség-építő Program	1		1		1	
	Pénzügyi és vállalkozási ismeretek	0		0		1	
	Összes közismereti óraszám	17		7		7	
Ágazati alapoktatás		16		0		0	
Szakirányú oktatás		0		25		25	

Szabad órakeret	1		2		2	
Tanítási hetek száma	36		36		31	
Éves összes óraszám	1224		1224		1054	
Rendelkezésre álló órakeret/hét	34		34		34	

Az évfolyamonkénti rendelkezésre álló szabad órakeretből a 9. évfolyamon 1 órát kap a Matematika, a10. évfolyamon 1-1 órát kap a közismeret és a szakma, míg 11. évfolyamon mindkét szabad órát a szakma kapja.

4.3. A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályait

A választható tantárgyak, foglalkozások, ezek esetében az oktatóválasztás szabályai

Az iskola igazgatója minden év április 15-éig elkészíti és a fenntartó jóváhagyását követően közzéteszi a tájékoztatót azokról a tantárgyakról, amelyekből a tanulók választhatnak, és tájékoztatást ad az érettségi vizsgára történő felkészítés szintjéről is. A tájékoztatónak tartalmaznia kell, hogy a tantárgyat előreláthatóan melyik oktató fogja oktatni.

A vizsgázó - függetlenül attól, hogy a középiskolában milyen szintű vizsgára készült fel - dönt abban a kérdésben, hogy középszinten vagy emelt szinten tesz érettségi vizsgát az egyes vizsgatantárgyakból.

Az érettségi vizsgán a vizsgázónak öt vizsgatantárgyból kell - legalább középszinten - vizsgát tennie.

Az érettségi vizsgára jelentkező - függetlenül attól, hogy milyen szintű érettségi vizsgára készült fel a középiskolában - szabadon választhatja meg a vizsga szintjét.

A tanuló május 20-áig jelentheti be a tantárgy és a felkészülési szint megválasztásával kapcsolatos döntését. Ha a tanuló iskolakezdés vagy iskolaváltás miatt nem tud élni a választási jogával, kérelmének elbírálása előtt egyezteti elképzeléseit a középiskola igazgatójával vagy az igazgató által kijelölt oktatóval.

A tanuló a tanév során egy alkalommal az igazgató engedélyével módosíthatja választását. Az adott vizsgaidőszak érettségijére való jelentkezés határidejéig szintén módosíthat rajta. Azonban a szülőnek és a diáknak egyaránt tisztában kell lenni azzal, hogy ezek a változtatások az iskola által biztosított felkészítések és a tantárgy érettségi vizsgájának rovására mehetnek.

A választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.
Az iskolában az oktatóválasztás a választható érettségi tantárgy megjelölésének keretében valósul meg.

4.4. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

A csoportbontások elvei

Az iskolában csoportbontásban tanítjuk az alábbi tantárgyakat:

- Idegen nyelv
- Digitális kultúra
- Gyakorlati tantárgyak

A csoportbontás céljai változatosak. Egyrészt az ismeretek elmélyítését, a kommunikációs készségek fejlesztését szolgálják, digitális kultúra/informatikából pedig az egy számítógép / egy tanuló elvet támogatjuk. Mivel a szakmák terén néhány esetben vegyes osztályaink vannak, ezért szakmai elméleten a tananyag eltérései miatt szükséges a csoportbontás. Szakmai gyakorlati tantárgy esetében igazodunk a Szakképzési törvény csoportlétszámokat szabályozó 54.§ (3) bekezdéséhez.
Idegen nyelv tantárgyakból 18 fő felett csoportbontást tartunk szükségesnek a kommunikatív nyelvoktatást figyelembe véve.
Matematika, valamint magyar nyelv és irodalom tantárgyakból 28 fő feletti csoportbontást tartunk szükségesnek a differenciált oktatás és az ellenőrzés hatékonyabbá tételének érdekében.

Az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Intézményünkben az alábbi tanórán kívüli szervezett foglalkozások léteznek:
Szakkörök, diákkörök, tömegsport, korrepetálás, tanulmányi-, szakmai- és sportversenyek, kollégiumi tanulószoba, könyvtár, kulturális rendezvények, tanfolyamok.
A fenti foglalkozások helyét és időtartamát az általános igazgatóhelyettes rögzíti a tanórán kívüli órarendben, terembeosztással együtt. A szakkörbe való jelentkezés egész tanévre szól.
A kollégiumi tanulószobai foglalkozások a tanórára való felkészülés, a szabadidő hasznos eltöltésének színterei. Működésük rendje a kollégiumi munkatervben, illetve házirendben megtalálható.

Szakköröket a magasabb szintű képzés igényével a tanulók érdeklődésétől függően a munkaközösség-vezetők és az oktatók javaslata alapján indít az intézmény.
A szakkörök vezetőit az igazgató bízza meg. A foglalkozások előre meghatározott tematika alapján történnek, erről, valamint a látogatottságról szakköri naplót kell vezetni.
A szakkör vezetője felelős a szakkör működéséért.
A szakköröket fel kell tüntetni az éves munkatervben és a tantárgyfelosztásban.
A tanulók öntevékeny diákköröket (önképzőköröket) hozhatnak létre, melyek működtetését a diákok végzik.
A diákkörök munkája nagymértékben hagyatkozzon a kreatív tanuló aktivitására, önfejlesztő tevékenységére.
A diákkörök szakmai irányítását - a tanulók kérése alapján - kimagasló felkészültségű oktatók vagy külső szakemberek végzik az igazgató engedélyével, a működés feltételeinek intézményi támogatásával.
A tömegsport a tanulók mozgásigényének kielégítésére, a mozgás, a sport megszerettetésére alakult. Keretében sportcsoportok szervezhetők.
A korrepetálások célja az alapképességek fejlesztése és a tantervi követelményekhez való felzárkóztatás.
A korrepetálást az igazgató által megbízott oktató tartja.
A korrepetálások órarendben illesztett időpontban - az osztályfőnök javaslatára - kötelező jelleggel is működhetnek.
A tanulmányi, szakmai és sportversenyeken való részvétel a kiemelkedő teljesítmények függvényében lehetséges. Tanulóink az intézményi, városi, megyei és az országos meghirdetésű versenyeken oktatói felkészítést igénybe véve vehetnek részt.
Az intézmény könyvtára tanítási napokon, valamint a könyvtári órákon áll az érdeklődők rendelkezésére. Használatát a könyvtári rend szabályozza.
Tanfolyamokat az intézmény a tanuló érdeklődésének és az oktatók vállalkozásának függvényében indít.
Az intézmény által szervezett tanfolyamokon való részvételt a szülő írásban kéri a tanfolyamvezetőtől.
Az intézmény tanulói közösségei (osztályok, diákkörök, szakkörök) egyéb rendezvényeket is tarthatnak. Az ilyen jellegű rendezvényeket - engedélyezési céllal - be kell jelenteni az intézmény vezetőségének, és az engedélyezett összejöveteleken biztosítani kell az oktatói részvételt, felügyeletet.
Egyéb tanórán kívüli foglalkozások: vízitábor, sítábor, erdei táborok, természetjárás, túrák.

4.5. Az érettségi vizsgatantárgyak

Az Szkr. 14.§ (2) szerint, a szakképző intézmény szakmai programjában kell meghatározni az érettségi vizsgával összefüggésben az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témaköreit, az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítéshez – a közismereti kerettanterv és az érettségi vizsga általános és részletes követelményei alapján – az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatokat és követelményeket, továbbá annak meghatározását, hogy milyen követelmények teljesítése mellett melyik választható érettségi vizsgatárgyból tehető érettségi vizsga, ehhez kapcsolódóan pedig azon választható érettségi vizsgatárgyak megnevezését, amelyekből a közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítést a szakképző intézmény kötelezően vállalja.

A kötelező érettségi tantárgyak technikumban a magyar nyelv és irodalom, a matematika, a történelem és a választott idegen nyelv. Ezek közül a Szakképzési törvény végrehajtási rendelete alapján a tanulók a kötelező érettségi vizsgatárgyak közül – az idegen nyelv kivételével –előrehozott érettségi vizsgát tehetnek a 12. évfolyam végén, míg bármely más érettségi vizsgatárgyból és idegen nyelv vizsgatárgyból legkorábban már a tizenegyedik évfolyam októberi-novemberi vizsgaidőszakában tehető előrehozott érettségi vizsga a vizsgatárgy tanulmányi követelményeinek teljesítése után.

A sikeres érettségi vizsgával rendelkező tanuló teljesítette az adott tantárgy tanulmányi követelményeit, így az évfolyam megismétlése vagy magasabb évfolyamba lépés esetén a tantárgy foglalkozásainak látogatása alól felmentésben részesül azzal a kitétellel, hogy az idegen nyelvből letett előrehozott érettségi vizsga a szakmai nyelvi foglalkozáson való további részvétel alól nem mentesít.

A Szakképzési törvény szerint az érettségi vizsga kötelezően választandó vizsgatárgya helyett szakmai vizsgát kell tenni, tehát az ágazati érettségi vizsgát a szakmai vizsga váltja. A szakmai vizsga az adott szakmai vizsgatárgy emelt szintű érettségi vizsgájának felel meg.

Az érettségi vizsgáról valamennyi érettségi vizsgatárgy és a szakmai vizsga sikeres letételét követően lehet bizonyítványt kiállítani.

Az érettségi vizsgán az érettségi vizsga kötelező vizsgatárgyai helyett a sajátos nevelési igényű tanuló - jogszabályban meghatározottak szerint - másik tantárgyat választhat.

Aki valamely kötelező érettségi tantárgyból felmentett, vagy további tantárgyakból kíván érettségizni, annak teljesítenie kell a tantárgyankénti helyi tanterv mellékletében megadott tantárgyi követelményeket.

Választható érettségi vizsgatárgyak

Az intézmény a biológia és a testnevelés mellett harmadik választható érettségi vizsgatárgyként az állampolgári ismeretek tantárgyat biztosítja középszinten.

Az állampolgári ismeretek tantárgyat az intézmény a 12. évfolyamon heti 1 órában oktatja.

A tanuló választható érettségi vizsgatárgyból akkor tehet érettségi vizsgát, ha az intézmény Szakmai Programjának helyi tantervében meghatározott tantárgyi követelményeket teljesítette, tudását osztályzattal értékelték, és ezt bizonyítvánnyal igazolni tudja.

Választható érettségi vizsgatárgyból az a tanuló is tehet érettségi vizsgát, aki szakértői bizottság szakvéleménye alapján valamely kötelező vagy kötelezően választandó érettségi vizsgatárgynak megfelelő tantárgyból az értékelés és minősítés alól mentesült, és ezért az érettségi vizsgán – a jogszabályban meghatározott feltételek szerint – másik vizsgatárgyat választ.

Előrehozott érettségi vizsgák

A 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról meghatározza az előrehozott érettségi vizsga fogalmát és utal annak legkorábbi időpontjára is. Az idegeny nyelv kivételével a kötelező érettségi tantárgyak (magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem) és a többi közismereti tantárgy oktatása véget ér a 12. évfolyamon. Ezekre a tantárgyakra az vonatkozik, hogy a tanuló legkorábban a 11. évfolyam tavaszi vizsgaidőszakában jelentkezhet előrehozott érettségi vizsgára. Ehhez szükséges, hogy az adott tantárgy tantárgyi követelményeit teljesítse. Tehát a 11. évfolyam első félévében osztályozóvizsgával teljesítheti a 11. évfolyamot, második félévben, március hónapban pedig a 12. évfolyamot.

A kötelező érettségi tantárgyakon kívül a fenti bekezdés vonatkozik a biológia és testnevelés tantárgyakra is, azzal a kitétellel, hogy azon tanulóknak javasoljuk, akik 5. érettségi tantárgyként, továbbtanulás céljából vállalják az előrehozott vizsgát.

- A tanuló az előrehozott érettségi vizsgára irányuló szándékát – az osztályozóvizsgák megtervezése és megszervezése érdekében – lehetőség szerint az előző tanév végéig jelzi az intézménynek.
- Az előzetes szándékjelzés nem helyettesíti az osztályozóvizsgára, illetve az érettségi vizsgára történő, jogszabályban meghatározott jelentkezést.
- Az osztályozóvizsga letételére és a tantárgy tanulmányi követelményeinek az előírtnál rövidebb idő alatt történő teljesítésére a tanuló kérelme alapján kerülhet sor.

Előrehozott érettségi vizsga idegen nyelvből

1. Az előrehozott érettségi vizsga feltétele

- Idegen nyelvből (angol vagy német nyelv) előrehozott érettségi vizsgát az a tanuló tehet, aki az intézmény Szakmai Programjában az adott idegen nyelvre meghatározott, az érettségi vizsgára bocsátáshoz szükséges tanulmányi követelményeket teljesítette, és az előírt évfolyamokra vonatkozó osztályzatokat megszerezte.
- Idegen nyelvből előrehozott érettségi vizsga technikumban legkorábban a 11. évfolyam október–novemberi vizsgaidőszakában tehető.
- Amennyiben a tanuló az adott évfolyam vagy évfolyamok követelményeit még nem teljesítette, kérelmére engedélyezhető, hogy azokat az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse, és tudásáról osztályozóvizsgán adjon számot.
- Az előrehozott idegen nyelvi érettségi vizsgához szükséges tanulmányi követelmények teljesítésére az intézmény az alábbi ütemezést alkalmazza:

  13. évfolyamon, az őszi előrehozott érettségihez:

  a tanuló augusztus hónapban, legkésőbb augusztus 31-ig a 13. évfolyam tananyagából tesz osztályozóvizsgát.

  12. évfolyamon, a tavaszi előrehozott érettségihez:

  – március hónapban a 12. évfolyam,

  – április hónapban a 13. évfolyam

  tananyagából tesz osztályozóvizsgát.

  12. évfolyamon, az őszi előrehozott érettségihez:

  a tanuló augusztus hónapban, legkésőbb augusztus 31-ig a 12. és 13. évfolyam tananyagából tesz osztályozóvizsgát.

  11. évfolyamon, a tavaszi előrehozott érettségihez:

  – február hónapban a 11. évfolyam,

  – március hónapban a 12. évfolyam,

  – április hónapban a 13. évfolyam

  tananyagából tesz osztályozóvizsgát.
- Az osztályozóvizsga vizsgaidőszakát az intézmény a jogszabályban meghatározott határidő betartásával jelöli ki. A tanulót a vizsga időpontjáról a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.
- Az osztályozóvizsga évfolyamonként legalább 60 perces írásbeli vizsgatevékenységből és szóbeli vizsgatevékenységből áll. A vizsga követelményeit és értékelésének szabályait az intézmény Szakmai Programja határozza meg.

2. Jelzési és jelentkezési rend

- A tanuló az előrehozott érettségi vizsgára irányuló szándékát – az osztályozóvizsgák megtervezése és megszervezése érdekében – lehetőség szerint az előző tanév végéig jelzi az intézménynek.
- Az előzetes szándékjelzés nem helyettesíti az osztályozóvizsgára, illetve az érettségi vizsgára történő, jogszabályban meghatározott jelentkezést.
- Az osztályozóvizsga letételére és a tantárgy tanulmányi követelményeinek az előírtnál rövidebb idő alatt történő teljesítésére a tanuló kérelme alapján kerülhet sor.

3. Az előrehozott érettségi vizsgát követő tanulmányok

- Ha a tanuló idegen nyelvből előrehozott érettségi vizsgát tett, azzal az adott tantárgy tanulmányi követelményeit teljesítette.
- A sikeres előrehozott érettségi vizsgát követően a tanuló az adott közismereti idegen nyelvi tantárgy további foglalkozásain való részvételre és az abból történő további értékelésre nem kötelezett.
- Az idegen nyelvből letett előrehozott érettségi vizsga ugyanakkor nem mentesíti a tanulót a szakmai nyelvi foglalkozásokon, így különösen a Munkavállalói idegen nyelv tantárgy foglalkozásain való részvétel és annak követelményeinek teljesítése alól.

Előrehozott érettségi vizsgát követő mentesítés

Az a tanuló, aki valamely tantárgyból sikeres előrehozott érettségi vizsgát tett, az adott tantárgy tanulmányi követelményeit teljesítette. A tanuló – kiskorú tanuló esetén törvényes képviselője – írásbeli kérelmére az igazgató a tanulót az adott tantárgy tanórai foglalkozásain való további részvétel alól mentesíti. A mentesítés a sikeres előrehozott érettségi vizsga igazolását követően, az igazgatói döntésben meghatározott időponttól alkalmazható.

A mentesített tanulónak az adott tantárgyból további tanulmányi és értékelési kötelezettsége nincs. Az idegen nyelvből tett előrehozott érettségi vizsga a szakmai nyelvi foglalkozáson való további részvétel alól nem mentesít.

Az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témakörei

Az egyes tantárgyakra vonatkozó érettségi témaköröket a szakmai programunk mellékleteként adjuk közre.

Emelt szintű érettségi

Iskolánk emelt szinten biológiából és testnevelésből készít fel az érettségire. Az emelt szintű érettségire történő felkészítés fejlesztési feladatai és követelményei megegyeznek a középszintű érettségihez szükséges fejlesztési feladatokkal, csak néhány témakörben mélyebb, átfogóbb ismeretekre van szükség. Ezen feladatok a következők:

- Olyan természetszemléletet és biológiai műveltséget kialakítása, amelyben elfogadott az élőlények és az életközösségek változatossága, a biológiai sokféleség jelentősége.
- Rámutatni az életközösségek szerveződésében felismerhető lényeges összefüggésekre.
- Természettudományos bizonyítékokkal alátámasztani az élővilág egységességét, egyúttal térben és időben elhelyezni az embert a földi élővilágban.
- Az életkori sajátságokkal összhangban levő tanulói vizsgálatok és természettudományos kísérletek szervezésével, emelt szintű ismeretterjesztő művek feldolgozásával kialakítani az önálló ismeretszerzés igényét.
- A tantárgy körébe tartozó korszerű elméleti ismeretek nyújtása, az egészség-kultúra fejlesztése, a munkaképesség hosszú távú megőrzésének megtanulása.
- Kialakítani a tanulókban a szükséges készségeket, képességeket a fenntartható fejlődés biztosításához.

4.6. A tanuló teljesítményének írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái

Az oktató a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti. A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök - az osztályban tanító oktatók véleményének kikérésével - végzi. Az érdemjegyekről a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét/gondviselőjét rendszeresen értesíteni kell. A szülő/gondviselő az elektronikus naplóba történő belépéssel tájékozódhat gyermeke előrehaladásáról. A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell meghatározni. Az iskola az osztályzatról a tanulót és kiskorú tanuló szülőjét/gondviselőjét félévkor értesítő, év végén bizonyítvány útján értesíti.

A tanulók folyamatos beszámoltatása, az ismeretek és azok alkalmazásának számonkérése biztosítja az oktató, a diák és a szülők/gondviselők számára azt, hogy

- figyelemmel kísérhessék a tanuló egyéni előrehaladását,
- időben észrevegyék a problémákat,
- a jól teljesítők megerősítést nyerjenek,

a lemaradó tanulók segítséget kaphassanak.

Elvei

Az értékelés, minősítés mindig előremutató legyen, soha ne megbélyegző.

Az érdemjegy nem lehet fegyelmezési eszköz.

Az ellenőrzés és értékelés legyen szinkronban a tanítás minőségével, az oktatók és diákok együttműködésével.

Serkentsen folyamatos tanulásra, egyben az értékelés alapjául szolgáló elsajátítandó tananyag tanulására fordítandó idő legyen arányban a diákok életkori sajátosságaival.

Járuljon hozzá a tanulás, a pozitív teljesítmény rangjának erősítéséhez, a tanulók személyiségének formálásához, értékrendjük alakításához.

Adjon visszajelzést a tanulóknak, a szülőknek/gondviselőknek, az oktatóknak a követelmények teljesítéséről, a munka minőségéről.

Törekedjen objektivitásra, kiszámíthatóságra.

Típusai

Diagnosztikus: szintfelmérő a bejövő 9. osztályokban, tanóra eleji ráhangolódó beszélgetés

Fejlesztő: szóbeli felelet, írásbeli dolgozat, témazáró dolgozat, gyakorlati feladat

Szummatív: félévi és év végi minősítések

Módjai

A) Szóbeli felelet:

Az előző tanítási órákon feldolgozott ismeretanyag rendszeres ellenőrzése, önálló feleletek és kérdésekre adott válaszok alapján.

B) Írásbeli beszámoltatás:

Egy adott témakörben szerzett tudás mérése önálló feladatok megoldásán keresztül.

C) Gyakorlati számonkérés:

Szakmai gyakorlatokon, testnevelésórán és digitális kultúra órán, amennyiben a tanulónak megfelelő lehetősége volt a gyakorlásra.

D) Önálló kiselőadás:

Egy adott téma önálló feldolgozása és előadása

E) Óraközi munka:

Az órái munkába való bekapcsolódás, órai munkavégzés minősége.

F) Versenyeken való eredményes részvétel

A tanuló minősítése

A Köznevelési Törvény 54. §-a alapján az osztályzatok, minősítések a következők:

· A tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél
jeles, jó, közepes, elégséges, elégtelen;
· Magatartásának értékelésénél
példás, jó, változó, rossz;
· Szorgalmának értékelésénél
példás, jó, változó, hanyag megnevezést kell alkalmazni.
Az egyes tanulók év végi osztályzatát az oktatói testület osztályozó értekezleten áttekinti, és az oktató, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.
Abban az esetben, ha az év végi osztályzat lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, ennek okáról az oktatói testület tájékoztatást kér az érdekelt oktatótól.
Az értékelés rendje

A tanulmányi munka értékelési alapja a helyi tantervekben megfogalmazott követelményrendszer. Az oktatók a tanuló tanulmányi teljesítményét, előrehaladását a tantárgyankénti helyi tantervben előírt követelményekhez viszonyítják. Emellett a tanuló félévi és év végi értékelésekor figyelembe veszik, hogy a tanuló eredményei milyen tendenciát mutatnak (fejlődés vagy hanyatlás).
Az év végi minősítések (osztályzatok) az egész évi teljesítményt értékelik.
Az oktató a napi tananyag számonkérésére alkalmazhat írásbeli és szóbeli feleletet, gyakorlati bemutatót is saját döntése alapján. Egy nagyobb egység, témakör lezárásakor az összefoglalás után témazáró dolgozat íratható.
Az oktató hatásköre, hogy a tantárgy sajátosságainak megfelelő arányban alkalmazza a különböző számonkérések formáit.
A tantárgyi követelményeket, illetve az értékelés és a minősítés szempontjait, formáit az oktatók a tanév elején részletesen ismertetik a tanulókkal.
Az értékelés gyakorlata

A tantárgyi jegyek félévenkénti minimális száma az adott tárgy heti óraszámánál legalább eggyel több, gyakorlatok esetében legalább három legyen.
A duális képzés és az azzal összefüggésben bevezetett tömbösítés az értékelést is érinti. Adott esetben megnövekedett heti óraszámmal, sűrűbb tananyagbeosztással kell számolni. Megfelelően tervezett időbeosztással, a feladatok arányos elosztásával segítjük a tanulókat. Figyelembe vesszük a tanulók terhelhetőségét, célszerű egyeztetni a számonkérések időpontjait

az egyes tantárgyak esetében. Különösen ügyelünk erre az érettségiző, illetve végzős évfolyamok esetében. A tantárgyi jegyek félévenkénti minimális száma is változhat ebben az esetben, hiszen előfordulhat, hogy egy-egy félév rövidebb időszakot jelent. Ebben az esetben a minimálisan elvárt jegyek száma félévenként három, az egész évet tekintve pedig az egyébként elvárt félévenkénti minimális szám (az adott tárgy heti óraszámánál legalább eggyel több) kétszerese.

A jegyek különböző témakörökből és időpontokban szülessenek.

A jegyeket heti rendszerességgel kell bevezetni az elektronikus naplóba.

Egy tanítási napon legfeljebb két témazáró dolgozat íratható.

A kötelező érettségi tárgyakból a témazáró dolgozatok (nagydolgozatok) minimális száma az adott tárgy heti óraszámával egyenlő, de legalább kettő.

A tanulónak a témazáró dolgozat (nagydolgozat) időpontját jogában áll előre ismernie, ezért az oktatónak ezt legkésőbb a 5 tanítási nappal megelőzően közölnie kell. A számonkérés bejelentésének digitális felületen is meg kell jelennie, így a szülők/gondviselők és az oktatók is figyelemmel tudják kísérni.

Az előre bejelentett témazáró dolgozatokat minden tanulónak meg kell írnia. A hiányzó tanuló a dolgozatot pótolni köteles az oktatóval egyeztetett időpontban. A pótlás az eredetihez hasonló nehézségű dolgozat megírásával történhet.

A sikertelen dolgozatot követő javítódolgozat lehetősége, illetve az eredeti jegy esetleges beszámítása az oktató belátásától függ.

Célszerű elkerülni, hogy a tanuló egy tanítási órán egyazon témából (anyagból) több jegyet szerezzen.

A félévi és év végi minősítések megállapításakor az érdemjegyek az oktatói testület által elfogadott súlyozással szerepelnek. A nagyobb tudásanyagot számonkérő próbavizsga és kisérettségi háromszoros, az írásbeli témazáró dolgozat kétszeres súlyozással szerepel az értékelésben. A szorgalmi feladat, a házi dolgozat és feladat 50%-os súllyal szerepel, a 9. évfolyamon a szintfelmérő, bemeneti mérés diagnosztikus szerepe miatt pedig 1%-kal. A többi számonkérési forma súlyozása 100%.

Az év végi osztályzatok kialakításánál, ha lényeges eltérés tapasztalható a két félév teljesítménye között, akkor mérlegeljen az oktató, és vegye figyelembe a diák szorgalmát, fejlődését, tendenciáját és egész éves hozzáállását.

<u>Tájékoztatás az eredményekről</u>

A tanuló joga, hogy dolgozatának eredményét tíz tanítási napon belül megismerhesse, a javításra vonatkozóan érdemi információt, választ kapjon.

Ha a tanuló bármely dolgozatának értékelését tizenöt tanítási napon belül sem ismerheti meg, kérheti, hogy érdemjegye ne kerüljön be az elektronikus naplóba és ne számítson bele a félévi, év végi osztályzatába. A tanuló kérésére a dolgozat újra megíratható.

A témazáró dolgozatot az iskola egy évig köteles megőrizni, azt a szülő fogadóórákon megtekintheti.

A tanuló joga, hogy valamennyi jegyét megismerhesse, beleértve a félévi és a tanév végi osztályzatait is.

Amennyiben a tanuló bukásra áll valamelyik tantárgyból a félév, vagy a tanév lezárása előtt harminc nappal, úgy az osztályfőnök a szülőt/gondviselőt tájékoztatja.

4.7. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

Ez a pont intézményünk számára nem releváns.

4.8. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek

Az egészségnevelési és környezeti nevelési elveket, programokat, tevékenységeket és ehhez kapcsolódóan a mindennapos testnevelés megvalósításának módját és az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos tervet szükséges itt szabályozni.

Az egészségnevelés elvei

Intézményi egészségfejlesztési programunkat nevelési programunk I.3. pontja tartalmazza. A program összeállítása során az alábbi elveket követtük:

- Az egészség pozitív fogalom, amely a társadalmi, közösségi és egyéni erőforrásokat, valamint a testi-lelki képességeket hangsúlyozza. Az egészségnevelés
- feladata egyenrangú az elsődleges prevenció, a mentálhigiéné, az önsegítés feladataival,
- célja a tanulók képessé tétele arra, hogy saját egészségüket felügyeljék és javítsák,
- az iskola teljes tanulóközösségére irányul,
- komplex hatásra törekedik: a hagyományos egészségnevelés, felvilágosítás mellett az érzelmi nevelést is elsődlegesnek tartja,
- épít a kortársak befolyásának szerepére (kortárssegítők),
- végrehajtása során együttműködünk az egészségnevelés helyi szereplőivel.

A környezeti nevelés elvei

Iskolánk 2012-ben három évre elnyerte az Ökoiskola címet. Az első, 2012-től 2015-ig terjedő „Ökoiskola”-cím használati ciklusában számos olyan fejlesztési tevékenységet és iskolai programot valósítottunk meg, amely nemcsak a cím fenntartásának feltételeként volt számottevő, hanem a fenntarthatóság pedagógiájának megerősítését is szolgálta, valamint iskolánk ökoiskolai működését intézményi kereteken túl minőségileg is prezentálta, számottevően népszerűsítette.

Éppen ezért olyan hosszú távú vállalásokat tettünk a következő, 2015-2018-as ciklusra, amelyek létjogosultságát egyrészt a korábbi évek pozitív tapasztalatai indokolták, másrészt folyamatos fejlődésünk szempontjából stratégiai jelentőségű az „Örökös ökoiskola” cím elnyeréséhez.

Szándékunk volt továbbá a folyamatosan változó oktatási-nevelési feltételekhez való preventív és konstruktív alkalmazkodás is, amely nemcsak a megfelelést tűzi ki célul a folyton alakuló körülményekhez és szabályrendszerekhez, hanem pozitív módon kívánjuk felhasználni a kínálkozó új lehetőségeket is. Ilyen például az iskolai közösségi szolgálat, amely felmenő rendszerben minden érettségire készülő diák életében egyre hangsúlyosabb szerepet kap. Az eddigi jó gyakorlatot folytatva szeretnénk, ha minél több diák aktív tevékenységével is bekapcsolódna az ökoiskolai tevékenységek fenntartó folyamataiba. Ehhez szeretnénk mind szélesebb körben kibontakozási lehetőséget biztosítani a tanulóifjúság számára.

2019. májusában elkészült és benyújtásra került az „örökös ökoiskola” cím elnyeréséhez szükséges pályázat anyaga. Szeretnénk a korábbi évek tapasztalatait felhasználva egyre tudatosabban vállalni és megvalósítani a fenntarthatóság pedagógiájának általános és egyetemes érvényű alapelveit a mindennapi oktató és nevelő munka során. Az ehhez tartozó vállalásokat az egyéni minőségi és differenciált pedagógiai munka során kívánjuk megalapozni. Ennek sikeressége záloga lehet iskolánk ökoiskolai arculatának megőrzésének, a fenntarthatóság pedagógiai elvének hatékonyabb képviseletének.

2019. október 18. óta intézményünk a sikeres pályázati elbírálást követően hivatalosan is bekerül az örökös ökoiskolák sorába.

Természetközeli szakmákat oktató és a fenntarthatóság, valamint a környezet- és természetvédelem mellett elkötelezett iskolaként az alábbi környezeti nevelési program határozza meg környezeti nevelési tevékenységünket.

Az intézmény környezeti neveléssel összefüggő tevékenységének általános bemutatását lásd bővebben: 3.3. Tevékenységek az egyes területeken.

4.9. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Kiemelt esélyegyenlőségi feladatokat a sajátos nevelési igényű, valamint a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók körében végzünk. Célunk, hogy iskolánkban biztosítsuk a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését. Olyan oktatási helyzet kialakítására törekszünk, amely megakadályozza a szegregáció kialakulását, megszünteti, illetve csökkenti a létező különbségeket, és a hátrányos helyzetű tanulók számára is biztosítja a munkaerőpiacon való megfelelést.
A sajátos nevelési igényű, valamint a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók körében végzett tevékenységünket nevelési programunk 1.6. pontja tartalmazza.
A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztő programja

Iskolánk az Alapító okiratában foglaltaknak megfelelően integráltan, a többi tanulótól nem elkülönítve nevel és oktat a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének súlyos rendellenességével küzdő sajátos nevelési igényű tanulókat. A velük kapcsolatos intézményi feladatainkat Nevelési programunk 1.6.1. fejezete tartalmazza.
A sajátos nevelési igényű tanulók együttnevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő oktató megközelítése az elfogadás, tolerancia, empátia, és az együttneveléshez szükséges kompetenciák megléte. Az oktató a differenciálás során figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait. Szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít. A differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz, egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres. Együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba. A sajátos nevelési igényű tanulók számára szükséges többletszolgáltatásokhoz tartozik a speciális tankönyvekhez és tanulási segédletekhez való hozzáférés.
A sajátos nevelési igényű tanulókra vonatkozó helyi tanterv készítésénél figyelembe vesszük

~ a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvét,
~ egyéb jogszabályban foglalt előírásokat,
~ a szülők elvárásait és
~ az általunk nevelt tanulók sajátosságait.

Pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók iskolai fejlesztése

A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók csoportjába azok a tanulók tartoznak, akik az iskolai teljesítmények és a viselkedésszabályozás területén a kognitív, emocionális-szociális képességek eltérő fejlődése, a kialakult képességzavarok halmozott előfordulása miatt egyéni sajátosságaik figyelembevételével fokozott pedagógiai, pszichológiai megsegítést, gyógypedagógiai segítséget igényelnek.

A specifikus tanulási zavarok esetében a tanulók alapproblémája, hogy jó értelmi képességeik ellenére az olvasással (diszlexia), a helyesírással (diszortográfia), az írásmozgással (diszgráfia) és a számolással (diszkalkulia) kapcsolatban az iskolai oktatás során feltűnő nehézségek jelentkeznek, általános értelmi képességeik és tanulási teljesítményeik között alulteljesítés formájában lényeges különbség áll fenn. Ennek az eltérésnek a hátterében a megismerési képességek különböző zavarai állnak, amelyek az olvasás, az írás, a helyesírás vagy a számolás területén önálló, (körülírt) vagy kevert típusú zavar (együttjárás) formájában jelenhetnek meg.

Minthogy gyakran élnek át kudarchelyzetet, az iskolai teljesítményelvárások iránti közömbösség, elutasítás, illetve önértékelési zavarok, különböző jellegű beilleszkedési problémák alakulhatnak ki. Ezek a sajátosságok az életkor előrehaladásával a társadalmi beilleszkedés szempontjából fokozott veszélyeztetettséget idézhetnek elő.

Az idegrendszer csökkent terhelhetőségének jelei a pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók esetében abban is megmutatkozik, hogy

~ a tanulók általában fáradékonyabbak, a meteorológiai változásokra érzékenyebbek,
~ az átlagnál nehezebben tűrhetnek zajokat, viselik el a várakozás, kivárás okozta feszültséget, aktivációs szintjük erősebben ingadozik, nyugtalanabbak,
~ gyakrabban van szükségük pihenésre, szünetre, esetleg egyedüllétre, támasznyújtásra,
~ fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, érthető és követhető szabályokat, valamint
~ a pozitív visszajelzést, a sikeres teljesítmények megerősítését, a dicséretet.

Kiemelt feladat

~ a tantervi előírásoknak megfelelő sikeres továbbhaladás biztosítása,
~ a pozitív énkép és önértékelés kialakítása,
~ a tanulás iránti motiváció és a kudarctűrő képesség növelése,
~ a kortársakra és a felnőtt közösségre irányuló rendezett társas kapcsolatok kialakítása,
~ a társadalmi együttélés szabályainak követése és az önállóságra nevelés.

Diszlexia

Az olvasási képesség zavara, a specifikus tanulási zavarok leggyakoribb formája, amely önmagában és más jelenségekkel kombinálódva fordulhat elő.

Jellemzői:

~ A hang-betű kapcsolat kialakulásának nehézsége,
~ hiányos fonológiai tudatosság: nehezített a beszédhangok megkülönböztetése, hangok, szótagok sorrendjének, rímek felismerésének nehézsége,
~ értelmes és értelmetlen szavak helyes, hibás olvasásának különbözősége,
~ gyenge rövid távú emlékezet, a hallott szöveg pontatlan és részleges feldolgozása,
~ rendhagyó szavak szabályosítása olvasásnál,
~ írott szavak felbontása a szavakat alkotó hangelemekre,
~ vizuális felismerési zavarok, vizuálisan hasonló betűalakok esetén.

A fejlesztés célja:

A fejlesztőmunka specifikus olvasászavar esetén alakítsa ki a tanuló mindenkori osztályfokának megfelelő értő olvasás készségét, segítse az olvasás eszközzé válását az ismeretek megszerzésében.

A fejlesztés feladatai:

~ A betűbiztonság és az összeolvasási készség, a fonológiai tudatosság,
~ a rövid távú emlékezet,
~ az auditív, vizuális és mozgáskoordináció fejlesztése,
~ az olvasási készség folyamatos gondozása a tanuló egész iskolai pályafutása alatt,
~ a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
~ idegen nyelv oktatása auditív megközelítéssel,
~ az olvasási kedv felébresztése, a motiváció erősítése.

<u>Diszortográfia</u>

A helyesírási képesség zavara, nagy gyakorisággal társul diszgráfiával, de az együttjárástól függetlenül egyik önálló megjelenési formája a specifikus tanulási zavaroknak.
Jellemzői:

~ A centrális auditív feldolgozás, a fonémafeldolgozás zavara,
~ beszédhangok nehezített megkülönböztetése a fonetikai, fonológiai jellemzők pl. (időtartam, zöngésség mentén),
~ helyesírási hibák halmozódása,
~ a tollbamondás utáni írás hibái.

A fejlesztés célja:

A fejlesztőmunka specifikus helyesírászavar esetén alakítsa ki a tanuló osztályfokának megfelelő helyesírási készségét, segítse elő az anyanyelvi kompetencia kialakulását, az írott nyelv használatának korosztályi szintű alkalmazását.

A fejlesztés feladata:

~ a fonológiai tudatosság és beszédészlelési képesség,
~ a rövidtávú emlékezet fejlesztése,
~ a spontán és tollbamondás utáni írás színvonalának javítása,
~ a figyelem és az önértékelési képesség fejlesztése.

<u>Diszgráfia</u>

Az írás grafomotoros jellemzőinek zavara.

Jellemzői:

~ Csúnya, torz, nehezen olvasható íráskép,
~ szaggatott betűalakítás és betűkötések,
~ rossz csukló-, kéz-, ujjtartás, az íróeszköz helytelen fogása, görcsösség,
~ egyenetlen ritmusú, strukturálatlan íráskép, formai és aránybeli hibák,
~ kialakulatlan kézdominancia,
~ lassú tempójú írás, központozás, hiánya, nagybetűk használata és betoldása a kisbetűk közé,
~ továbbá: fonológiai-nyelvi jellemzők zavara (nyelvtan, mondatszerkezet, helyesírás).

A fejlesztés célja:

A specifikus írászavar javításának feladata, hogy a tanuló a mindenkori osztályfokának megfelelő íráskészséggel rendelkezzen, képes legyen azt a kommunikáció egyik formájaként használni ismeretszerzés, tudásgyarapítás és társas kapcsolatok létesítésének céljára.

A fejlesztés feladatai:

~ a mozgáskoordináció fejlesztése különös tekintettel a manipulációs mozgásokra,
~ a testséma biztonságának kialakítása,
~ a vizuomotoros koordináció fejlesztése,

~ az írásmozgás alapformáinak gyakorlása, különböző technikák alkalmazása (ráírás, másolás, önálló
íráskivitelezés),
~ a ritmus, a nyomás, és a sebesség optimális egyensúlyának megteremtése,
~ sikertudat kialakítása.

Diszkalkulia

A specifikus számolási zavar a különböző számtani műveletek, matematikai jelek, kifejezések, szabályok megértésének, a számjegy, számkép felismerésének, egyeztetésének, grafikus ábrázolásának, a számok sorrendiségének, számneveket szimbolizáló vizuális alakzatok azonosításának nehézsége.

Jellemzői:

~ A szimbólumok felismerésének és tartalmi azonosításának nehézségei,
~ a mennyiségfogalmak kialakulásának hiányosságai,
~ a mennyiségfogalmakkal végzett gondolkodási műveletek, a számsor- és szabályalkotás zavara,
~ a téri és síkbeli viszonyok érzékelésének hiányosságai,
~ helyiérték megértésének, műveleti jelek értelmezésének, halmazok, mennyiségek összehasonlításának nehézségei,
~ szerialitási zavar, számlálási és becslési képesség hiánya,
~ számértékek szimbolikus funkciójának értelmezési nehézségei,
~ mennyiség és arab szám megfeleltetés és a számértékek összehasonlításának nehézsége,
~ számjegyekre vonatkozó lexikai hibák,
~ komplex aritmetikai műveletek értelmezésének problémái,
~ gyenge verbális emlékezet, a számmemória és az általános memóriateljesítmény különbsége,
~ figyelemzavar.

A fejlesztés célja:

A tanuló a mindenkori osztályfokának megfelelő matematikai készséggel rendelkezzen, képes legyen a matematikai kompetencia megszerzésére, a számolási-matematikai műveletek használatára, az ismeretszerzés, a tudásgyarapítás és a hétköznapi gyakorlat színterein. A számolás elkülönülten szerveződő képességrendszer, amelynek számos kapcsolata van a beszéd, az olvasás és az írás rendszereivel, ezért a számolási zavarok a specifikus tanulási zavarok és nyelvi zavarok különböző megjelenési formáival együtt járhatnak. A diszkalkuliás

tanulóknál általában hiányzik a matematikai érdeklődés, elmaradásaik vannak a matematikai nyelv használatában, a matematikai relációk verbális kifejezésében.

A fejlesztés feladatai:

~ a számosság és a számok iránti érdeklődés felkeltése, megerősítése,
~ matematikai törvények és szabályok készség szintű ismerete és alkalmazása,
~ a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a nyelvhasználat összehangolt fejlesztése,
~ a vizuális-téri képességrendszer fejlesztése,
~ a matematikai relációk nyelvi megalapozása, a matematika-nyelv tudatosítása,
~ a sorozatalkotási képesség, a szeriális észlelés fejlesztése,
~ segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése,
~ a fogalmak, így a szám- és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés,
~ a fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások alkalmazása,
~ a diszkalkulia reedukáció speciális terápiás programjainak felhasználása,
~ az önértékelés fejlesztése, sikerélmény biztosítása.

<u>Hiperaktivitás és figyelemzavarok</u>

A pszichés fejlődés zavarainak egyik alcsoportját alkotják azok a sajátos nevelési igényű tanulók, akik nagyfokú impulzivitásukkal, a célirányos, tartós figyelem zavarával küzdenek. A hiperaktivitás vagy a figyelemzavar megállapítása többlépcsős diagnosztikus folyamat eredménye, szülői és oktatói kérdőívek kitöltését, közvetlen megfigyelést, speciális differenciáldiagnosztikai vizsgálatok elvégzését követően.

Jellemzői:

~ szóródó, terelhető figyelem, hosszabb ideig nem képes összpontosítani,
~ komplex feladatokra nem képesek szervezett választ adni, az elterelő ingereket gátolni,
~ az impulzivitás következtében kialakuló meggondolatlan viselkedés, eseteként düh, haragreakciók,
~ motoros nyugtalanság (babrálás, széken hintázás, ülőhely elhagyása, stb.),
~ megkezdett tevékenység befejezetlensége,
~ ingersorozatok hibás kivitelezése,
~ tantárgyi alulteljesítés (főként nyelvi, számolási feladatokkal kapcsolatban),
~ énbizonytalanság, másodlagos pszichés tünetek.

A fejlesztés célja:

A figyelemszabályozás és a viselkedés egyensúlyának megteremtése.

A fejlesztés feladatai:

~ Teammunka keretében gyógypedagógiai, pszichológiai, szakorvosi együttműködés,
~ speciális figyelemtréning,
~ a figyelem tartósságát biztosító környezeti feltételek megteremtése,
~ fokozott egyéni bánásmód,
~ az önszervezési képesség, az önkontroll fejlesztése,
~ feladatok idői struktúrájának megtervezése és kivitelezése,
~ motiválás, sikerélmény biztosítása.

Sajátos viselkedési szabályok:

~ Ha nagyon zavaró a tanulók viselkedése és ezzel tanulótársaikat korlátozzák a tanuláshoz való jogaikban, a vezetőség és a titkárság munkatársainak bevonásával felügyeletet biztosítunk számukra.
~ Amennyiben az oktató figyelmezteti, rendre utasítja a tanulót, egyben határozottan meg is fogalmazza a helyzetre vonatkozó elvárásait, az elvárt tevékenységet.
~ A problémás helyzetek nyomán jóvátétel aktív jóvátétel kérhető a tanulótól.

<u>Viselkedésszervezési problémák</u>

A pszichés fejlődés zavarai körébe tartoznak továbbá a szocioadaptív folyamatok zavarainak következtében kialakuló viselkedésszervezési problémák, amelyek az érzelmi kontroll, ön,- vagy mások felé irányuló agresszió, a szorongás, az énszabályozás gyengeségében az alkalmazkodóképesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció eltérő fejlődésében mutatkozik meg. Minthogy a magatartásjellemzőkben hasonlóság figyelhető meg, szükséges hangsúlyozni, hogy ezeknek hátterében elsődlegesen idegrendszer működési zavar, az ún. végrehajtó funkciók zavara és nem környezeti ártalom húzódik meg.

A fejlesztés célja:

A közösségi szabályokhoz alkalmazkodó, szervezett viselkedés kialakítása, a szélsőséges megnyilvánulások leépítése, az önkontroll, az érzelmi egyensúly megteremtése.

A fejlesztés feladata a fejlesztési cél alá rendelt szempontok figyelembevételével történik. Eszközei lehetnek:

~ kognitív viselkedésterápiás eljárások alkalmazása,
~ pszichoterápia,
~ a figyelem és egyéb kognitív képességek fejlesztése,

~ a mindennapi tevékenységek végzéséhez, iskolai elvárások teljesítéséhez igazított idői keretek rendszeres alkalmazása,
~ önértékelési képesség fejlesztése,
~ sikerélmény biztosítása, pozitív megerősítés, jutalmazási technikák bevonása,
~ együttműködés a családdal és más szakemberekkel,
~ a fejlődés segítése gyakori pozitív visszajelzésekkel, a sikerélmény biztosítása.

Tantárgyi fejlesztési feladatok

A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése során kiemelten kezeljük az önismeret, a reális önértékelés kialakítását, a kommunikáció fejlesztését. E feladatok minden műveltségterületen megjelennek.

Célzott fejlesztési feladatok az egyes műveltségi területeken:

~ Magyar nyelv és irodalom: a beszédészlelés és beszédmegértés, a verbális figyelem és emlékezet intenzív fejlesztése, az olvasásértés fejlesztése.
~ Idegen nyelvek: tanításuknál a nyelvoktatás auditív módszereinek előtérbe helyezése javasolt.
~ Matematika: a kompenzációs lehetőségek, speciális módszerek alkalmazása segíti az eredményes fejlesztést.

Az oktatók és az osztályfőnök iránti elvárások

Az oktató

~ ismerje a részképesség-zavar tünetegyüttesét,
~ tudjon differenciáltan oktatni,
~ semmiféle hátrányos megkülönböztetés, degradáció nem érheti részéről a tanulót,
~ értékelésnél vegye figyelembe a tanuló eltérő képességeit; a szakértői véleményt,
~ erősítse a tanuló kiemelkedési lehetőségeit ott, ahol nem érvényesül a hátrány,
~ a teljesítmény mérésénél önmagához képest is nézze a fejlődést,
~ nevelje az osztályközösséget a különböző képességzavarok tolerálására.

Az osztályfőnök

~ a szülővel való kommunikációjában kiemelten figyelmesen és tapintatosan fogalmazzon,
~ a tanuló problémáit értesse meg az oktatókkal,
~ szükség esetén forduljon szakemberhez a tanuló ügyében,
~ kísérje figyelemmel a tanuló szakellátásának, felülvizsgálatának folyamatát, eredményességét,

~ szükség esetén a tanuló magatartásáról, teljesítményéről adjon írásban véleményt,
~ tájékoztatassa az iskolavezetést a vizsgálatokról, kérjen intézkedést, ha szükséges,
~ munkáját szakmai hozzáértéssel, empatikusan, segítőkész módon, tapintatosan végezze.

4.10. A tanuló jutalmazásával összefüggő szabályok

A tanulók jutalmazásának elvei

A tanulók és tanulócsoportok példamutató magatartásukért, a közösségért végzett tevékenységükért, a diákmozgalomban végzett munkájukért, tanulmányi téren elért eredményükért, valamint különböző szintű és rangú versenyeken elért eredményükért dicséretben, jutalomban, illetve kitüntetésben részesíthetők.

A dicséret elvei, formái, alkalmai

1. A szorgalmi időszak folyamán adható dicséretek
   a) Oktatói dicséret: szakirányú városi vetélkedőkön, pályázatokon, rendezvényeken való részvételért adható.
   b) Osztályfőnöki dicséret: az osztályközösségért végzett példamutató tevékenységért, az iskolai rendezvényeken, vetélkedőkön való sikeres részvételért, esetleg ezek megrendezésében, lebonyolításában vállalt nélkülözhetetlen közreműködésért, véradásért adható.
   c) Igazgatói dicséret: iskolánk hírnevét jelentősen növelő tanulmányi, sport vagy művészeti tevékenységért, eredményért és minden iskolánkért végzett, a diákság egésze elé példaként állítható tevékenységért adható.
2. A félévi, illetve az év végi osztályozó értekezlet alkalmával adható dicséretek
   a) Tantárgyi dicséret: kiemelkedő szaktárgyi teljesítményéért adható az oktató döntése alapján.
   b) Általános dicséret: a mindegyik tantárgyból jeles, legalább jó magatartású, példás szorgalmú tanulónak adható az oktatói testület döntése alapján. (Az általános dicséret nem zárja ki a tantárgyi dicséretet.)

3. Az érettségi vizsgán adható dicséretek
   a) Tantárgyi dicséret: az érettségi vizsga során kiemelkedő szaktárgyi teljesítményt nyújtó tanulót az oktató tantárgyi dicséretben részesítheti.

b) Általános dicséret: A mindegyik vizsgatárgyból jeles teljesítményt nyújtó tanulót a vizsgabizottság általános dicséretben részesítheti.

A jutalmazás elvei, formái, alkalmai

1. A ballagáson adható könyvjutalom

Azok a végzős tanulók, akik középiskolai évek során éveik alatt mindvégig kiemelkedő tanulmányi, művészeti vagy sportteljesítményt értek, vagy kiemelkedő közösségi munkát végeztek, eredményt értek el, könyvjutalmat kaphatnak.

2. Az év végi bizonyítványosztáskor adható könyvjutalom

Az osztályfőnökök azoknak a tanulóknak, akik a tanév folyamán jelentős tanulmányi, sport vagy művészeti sikert értek el, vagy kiemelkedő közösségi munkát végeztek könyvjutalmat adhatnak.

3. Versenyek, rendezvények alkalmával adható könyvjutalom vagy tárgyjutalom (pl. virágkötészeti háziversenyek egyes fordulói alkalmával).

A kitüntetés elvei, formái, alkalmai

A tanévzáró ünnepélyen adható kitüntetések

a) Az osztály legjobb tanulója: A tanév végén osztályonként a legjobb tanulókat dicséretben és könyvjutalomban részesítjük.

b) Takács Zoltán-díj: iskolánk környezetvédelmi szakjának alapítójára, Takács Zoltánra emlékezünk a 2012-ben alapított díjjal. Iskolánk környezetvédő tanulói közül igazgatói döntés alapján annak adható, aki középiskolai tanulmányai során nagy elkötelezettséget mutatott választott szakmája, a környezetvédelem iránt, valamint aki kiemelkedő tanulmányi és versenyeredményeket ért el. Tanévenként legfeljebb egy tanulónak adható.

c) Herman plakett: a kitüntetést igazgatói döntés alapján az a diák kaphatja meg, aki középiskolai évei során példát mutató tanulmányi és közösségi tevékenységével kivívta az oktatók és tanulók elismerését, hozzájárult az iskola hírnevének növeléséhez, magatartása, munkája irányadó lehet az alsóbb évfolyamok számára.

4.11. A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az évfolyam helyi tanterv által előírt tanulmányi követelményeit sikeresen teljesítette. A tanulmányi követelmények teljesíthetőek a szorgalmi időszak alatt, valamint a javítóvizsgán.

Ha az évfolyamban előírás a nyári egybefüggő szakmai gyakorlat teljesítése, a tanuló csak ennek teljesítése után léphet magasabb évfolyamba.
Ágazati alapvizsgához kötött továbbhaladás csak az ágazati alapvizsga sikeres teljesítése után folytatható.
Az iskola szakmai programja meghatározhatja azokat a tananyagokat, tantárgyakat, foglalkozásokat, amelyekből a tanuló teljesítményét nem kell értékelni, illetve minősíteni.
A magasabb évfolyamba lépésről az oktatói testület az év végi osztályozó konferencián dönt.

4.12. Az oktatói testület által szükségesnek tartott további elvek

A tanulók magatartásának, szorgalmának értékeléséhez és minősítéséhez kapcsolódó elvek

A magatartás és szorgalom minősítésének javasolt értékét az osztályozó konferencia kitűzött időpontja előtt két héttel az osztályfőnök az elektronikus naplóba tervezetként bejegyzi. Az osztályban tanító oktatók ezeket a javaslatokat véleményezik. A vitatott esetekben az osztályfőnök és az oktató a konszenzus szándékával beszélgetést folytatnak le. Ha az osztályozó konferenciáig nem születik megállapodás, az igazgató az osztályfőnök javaslatát az oktatói testület döntésére bízza.

A szorgalomjegyek elbírálásának szempontjai

Az értékelést a tanulmányi átlaghoz igazodóan, de az egyéni képességeket, hozzáállást is figyelembe véve végezzük.

Példás szorgalmú az a diák, aki

~ a tanulmányi munkában képességeinek megfelelő (egyenletesen jó vagy fejlődő) teljesítményt nyújt,
~ a tanórákra rendszeresen, jól felkészül, azokon aktívan közreműködik,
~ önműveléssel fejleszti tudását, műveli adottságait,
~ ha alkalma adódik, versenyeken öregbíti iskolája hírnevét,
~ jó eredmények elérésére törekszik.
~ (Jeles tanulmányi átlag: 4,71-től.)

Jó a szorgalma annak a diáknak, aki

~ a képességeihez mérten általában szorgalmas,
~ a tanórákra rendszeresen felkészül, azokon aktívan részt vesz,
~ a tanulmányaihoz kapcsolódó tanórán kívüli programokban szívesen részt vesz,
~ nem bukik.
~ (Jó tanulmányi átlag: 3,71 – 4,7.)

Változó szorgalmú az a diák, aki

~ a képességei alatt teljesít,

~ munkájában, feladatvégzésében felületes,

~ a tanulmányaihoz kapcsolódó tanórán kívüli programokban nem vesz részt,

~ legfeljebb egy tantárgyból bukik.

~ (Közepes tanulmányi átlag: 2,71 – 3,7.)

Hanyag szorgalmú az a diák, aki

~ nagyon keveset tesz tanulmányi fejlődésének érdekében,

~ a feladatokat nem vagy csak felületesen végzi el,

~ több tantárgyból bukik.

A magatartásjegyek elbírálásának szempontjai

Példás magatartású az a diák, aki

~ fegyelmezett, az oktató-nevelő munkát nem zavarja, hanem segíti,

~ tisztelettel viselkedik oktatóival, iskolatársaival,

~ tiszta, ápolt, öltözködése megfelel az iskolai elvárásoknak,

~ káros szenvedélye nincsen,

~ szívesen vállal közösségi feladatokat,

~ kezdeményező, aktív, példamutató,

~ választott szakmáját szereti, szakmai gyakorlaton a munkavégzése kiemelkedő,

~ igazolatlan mulasztása nincs,

~ nem bukik.

Jó magatartású az a diák, aki

~ többnyire fegyelmezett, az oktató-nevelő munkát nem zavarja,

~ tisztelettel viselkedik oktatóival, iskolatársaival,

~ tiszta, ápolt, öltözködése megfelel az iskolai elvárásoknak,

~ félévente csak egyszer-egyszer vállal közösségi feladatot,

~ választott szakmáját szereti, szakmai gyakorlaton a munkavégzése kiváló,

~ legfeljebb szaktanári szintű fegyelmi büntetése van,

~ legfeljebb két óra igazolatlan hiányzása van.

Változó magatartású az a diák, aki

~ fegyelmezetlen, az oktató-nevelő munkát zavarja,

~ tiszteletlenül viselkedik oktatóival, iskolatársaival,

~ a közösségi munkában nem vesz részt,

~ legfeljebb osztályfőnöki szintű fegyelmi büntetése van,
~ legfeljebb tíz óra igazolatlan hiányzása van.

Rossz magatartású az a diák, aki
~ fegyelmezetlen, az oktató-nevelő munkát zavarja,
~ tiszteletlenül viselkedik oktatóival, iskolatársaival,
~ viselkedése a közösségre káros hatással van,
~ igazgatói vagy fegyelmi bizottsági szintű büntetése van,
~ tíz óránál több igazolatlan hiányzása van.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Az otthoni munka fontos szerepet játszik a tanulási folyamatban. A készségek, képességek kialakításának és a gyakorlat megszerzésének a lehetősége nem korlátozódik csak a tanórára. Mindezek elsajátításához feltétlenül szükséges az otthoni tanulás, gyakorlás.
Azt valljuk, hogy a házi feladat nem nélkülözhető a középiskolai gyakorlatból. Célja változatos lehet:
~ Az alapfogalmak, alapismeretek, összefüggések gyakoroltatása. Így tudjuk elérni, hogy a legfontosabb ismeretek megszilárduljanak, alapvető tudáselemek készségként álljanak a tanulók rendelkezésére.
~ A tanult ismereteket a tanulók önálló feladatmegoldásban tudják alkalmazni, egyrészt olyan feladat formájában, amelynél az órán megoldottra ráismernek a diákok, másrészt új szituációkban is meg tudják a problémát oldani.
~ A foglalkozáson feldolgozásra kerülő témákhoz szükséges alapismeretek felelevenítttetése (ismétlés, tankönyvhasználat).

Általános elvei:
Az otthoni felkészülés alapja egyik foglalkozásról a másikra a foglalkozáson elhangzott oktatói magyarázat, a közösen elvégzett feladatok, elemzések, gyakorlatok, a kijelölt tankönyvi szöveg ábra, grafikon, térkép. A napi tananyag megtanulása, a házi feladat megírása rendszeres legyen, óráról órára történjen. Az egyszerre adható házi feladat mennyiségét egy átlagos képességű tanulóhoz mérjük. A tananyaghoz kapcsolódó kötelező vagy ajánlott irodalom, forrásmunka elolvasására, feldolgozására megfelelő időt kell adni, a feladatot időben kell közölni. Tisztázni szükséges, hogy az innen szerzett ismereteket milyen szinten kéri számon az oktató.
Korlátai:
~ Büntető jellegű házi feladatot nem adható.

~ Az iskolai szünetekre, hétvégékre nem tűzünk ki a szokásosnál több otthoni írásbeli feladatot.

Írásbeli házi feladatok

~ Az órán tanultak elmélyítése, begyakorlása, átismétlése az írásbeli házi feladat elkészítésének a célja.
~ A nagyobb lélegzetű feladatokkal (házi dolgozatok, kiselőadások, projektek, prezentációk, önálló kísérletek, vizsgálatok) az önálló ismeretszerzésre ösztönözzük a tanulókat. A teljesítésének határidejét előre rögzítjük úgy, hogy legalább egy hétvége áll rendelkezésre. Arra törekedünk, hogy a határidő a tanulók számára is elfogadható, reális legyen. Ha több hasonló feladat elvégzése esik egy osztályban ugyanarra az időpontra, akkor a diákok jelzéseit figyelembe véve az érintett oktatók egyeztetnek a teljesíthető ütemezéseket illetően.
~ Kreatív, a tanulók érdeklődéséhez igazodó, aktualitásra építő feladatok kitűzésére törekedünk, újszerű házi feladatokkal is motiváljuk a tanulóinkat (projektmunkák, prezentációk, stb.)
~ A tantárgy iránt különösen érdeklődő tanulók tudásának elmélyítéséhez szorgalmi feladatokkal járulhatunk hozzá.

Az oktató az otthoni feladatokhoz konkrét útmutatást ad.

A feladatok benyújtásának formáját az oktató határozza meg. (Kívánatos a jövőben az elektronikus formájú rögzítés széles körű elterjesztése. A forma nem járhat szokatlan anyagi teherrel.)

A házi feladatok elvégzését rendszeresen ellenőrizzük. Értékelésekor az iskola értékelési elveihez igazodunk, a kiemelkedőket jutalmazzuk.

Szóbeli házi feladatok

A szóbeli feleletek formai és tartalmi kritériumai tantárgyanként eltérőek. Az elvárásokat az oktatónak fokozatosan kell kialakítania úgy, hogy azok feleljenek meg a vonatkozó vizsgakövetelményeknek. Az aktuális követelményeket a tanulókkal ismertetni kell.

A közösségi szolgálat szervezésének intézményi elvei

A közösségi szolgálat olyan tevékenység, amelyet a diákok saját értékrendszerük szerint választanak, anyagi ellenszolgáltatás nélkül végeznek, mellyel saját személyiségüket, különféle készségüket fejlesztik és ezzel a helyi közösség érdekeit is szolgálják.

Iskolánk a közösségi szolgálat szervezésében a Szombathely Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala által működtetett Vasi Diák Közösségi Szolgálatra (vdksz.hu) támaszkodik.

A VDKSz (Vasi Diák Közösségi Szolgálat) által nyújtott szolgáltatások, segítségek:

~ Összegyűjti, regisztrálja a fogadó szervezeteket.
~ Keretszerződést alakít ki az iskola és a fogadó intézmények közt a közösségi szolgálat részleteire, az érintettek kötelezettségeire és felelősségére vonatkozóan.
~ Elvégzi az iskolai koordinátorok és a fogadó intézmények koordinátorainak, munkahelyi mentorainak felkészítését.
~ Kidolgozza a nyilvántartás dokumentumait.
~ Felkészíti a diákokat, koordinálja a tanulók és a fogadó szervezetek egymásra találását.
~ Fórumokat, kerekasztal-beszélgetéseket szervez a tanulók számára.
~ Folyamatosan kapcsolatot tart a tanulókkal, az iskolai koordinátorokkal és a fogadó szervezetekkel.
~ Problémák esetén segítséget nyújt az érintetteknek.

Iskolánk tanulói a törvényben meghatározott valamennyi területén végezhetnek közösségi szolgálatot, e szerint végezhetnek

a) az egészségügyi,
b) a szociális és jótékonysági,
c) az oktatási,
d) a kulturális és közösségi,
e) a környezet- és természetvédelemi,
f) a katasztrófavédelmi,
g) bűn és balesetmegelőzési,
h) az óvodás korú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, tanulókkal, az idős emberekkel közös sport- és szabadidős területen folytatható tevékenységet.

Tanulóink közösségi szolgálatot saját intézményünkben is végezhetnek ökoiskolai céljaink és feladataink megvalósítására. További szolgálati lehetőségek az iskolán és a kollégiumon belül a Vasi Diák Közösségi Szolgálat ajánlásának megfelelően:

~ szereplés iskolai, kollégiumi rendezvényeken,

~ iskolai és kollégiumi rendezvények szervezési feladatainak ellátása,
~ az iskola közvetlen környezetének rendbetétele,
~ hostess-feladatok ellátása iskolai rendezvényeken,
~ osztálykirándulások szervezése.

Az alapvető pedagógia cél szempontjából fontos, hogy több területen (pl. három) és rendszeresen ismétlődő tevékenységekre épülve végezze a feladatait.

Tanítási napokon legfeljebb három órában végezhető, tanítási napokon kívül legfeljebb ötórás időkeretben végezhető a közösségi szolgálat. Csak kerek óra számolható el (1 óra 60 perc) utazási idő nem számít bele a közösségi munkába és nem végezhető 22:00-06:00 között.

Iskolánk a technikumi osztályok számára 9-13.évfolyamon szervezi meg az iskolai közösségi szolgálatot, lehetőséget biztosítva, hogy már 9. évfolyamon megkezdjék a közösségi szolgálatot.

Arra törekedünk, hogy lehetőség szerint négy tanévre arányosan elosztva szervezzük meg az ötven órás közösségi szolgálatot.

5. Képzési program

A szakképző intézmény szakmai programja meghatározza a szakirányú oktatásra vonatkozó képzési programot, ennek keretén belül
a) szakmánként a megtanítandó és elsajátítandó tananyagelemeket és
b) a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy teljesítménye ellenőrzésének és értékelésének, illetve minősítésének módját

5.1. Bevezető

Intézményünkben a szakmajegyzékben szereplő:

- környezetvédelmi technikus (környezetvédelem szakmairány),
- vízügyi technikus (területi vízgazdálkodó szakmairány),
- kertésztechnikus (dísznövénytermesztő, virágkötő szakmairány és parképítő és -fenntartó szakmairány),
- erdésztechnikus (vadgazdálkodás szakmairány),
- sportedző és sportszervező és
- kertész szakmák

elsajátítására irányuló szakmai oktatás folyik, amely sikeres szakmai vizsga esetén technikumban és szakképző iskolában államilag elismert középfokú végzettséget és szakképzettséget ad.

A szakmai oktatás a mellékelt képzési programok, óratervek alapján történik. A szakmák képzési programjainak, óraterveinek összeállításakor a képzési kimeneti követelményekben, illetve ajánlásként a programtantervekben szereplő szakmai tartalmakat tekintettük meghatározónak. A szabadon felhasználható időkeretet ismétlésre, gyakorlásra, a tananyag elmélyítésére, színesítésére használjuk fel.

A képzési és kimeneti követelmények alapján folyó szakmai oktatás magában foglalja:

- az ágazati alapoktatást és
- a szakirányú oktatást.

Az ágazati alapoktatással és a szakirányú oktatással párhuzamosan a közismereti kerettanterv szerinti oktatás folyik.

Iskolánk az általános műveltség megalapozása mellett kiemelt feladatként kezeli a szakmai ismeretek minél szélesebb és mélyebb megalapozását, oktatását. Az iskolában folyó nevelés, a képességek fejlesztése, a közismereti oktatás és a szakmai képzés szerves egységet alkot. Intézményünk szakmai céljai:

- nyújtson a tanulóknak korszerű szakmai műveltséget, valamint általános és speciális szaktudást a szakma műveléséhez, a szakmai munkatevékenység ellátásához;
- alapozza meg és fejlessze a tanulók környezettudatos életmódját, életvitelét és szemléletét;
- alapozza meg és fejlessze a tanulókban az olyan, a munkahelyeken is hasznosítható szakmai tudást, amelynek birtokában képesek szakterületükön a technikai, technológiai fejlődésből adódó változó, növekvő szakmai követelményeknek eleget tenni;
- készítse fel a tanulókat projektszemlélet alapján team munkában dolgozni;
- neveljen szakmaszeretetre, hivatástudatra, fegyelmezett, szakszerű, pontos, megbízható munkavégzésre, önállóságra, felelősségtudatra és felelősségvállalásra;
- fejlessze a tanulók esztétikai érzékét és alakítsa ki a diákokban a folyamatos önművelés és önképzés igényét;
- készítse fel a tanulókat a munkahelyi, a szakmai érdekvédelmi szervezetek munkájában való közreműködésre;
- fejlessze a szakképesítés gyakorlásához szükséges tanulói kompetenciákat;
- tehetséggondozás – Akkreditált kiemelt Tehetségpont
- inspirálják és erősítsék egymást az intézményen belül az egyes szakterületek.

Az iskolarendszerű képzés célja összességében a szakmánkénti képzési és kimeneti követelmények teljesítésén túl magában foglalja a nevelési célokat, a személyiség formálását, a szocializációs funkciókra történő felkészítést is a szakmával összefüggő társadalmi gyakorlatban elvárt viselkedésmódok, attitűdök megismertetésével, kialakításával.

5.1.1. Pályaorientáció

A pályaorientációs szolgáltatások a tanulmányok ideje alatt, illetve a befejezését követő időszakhoz nyújtanak segítséget. Végzős tanulóink további tanulmányokat folytathatnak a felsőoktatásban, elhelyezkedhetnek a munka világában, vagy átképezhetik, tovább képezhetik magukat, új szakmát, szakképesítést szerezhetnek iskolánkban, vagy a Kisalföldi Agrárszakképzési Centrum más iskoláiban.

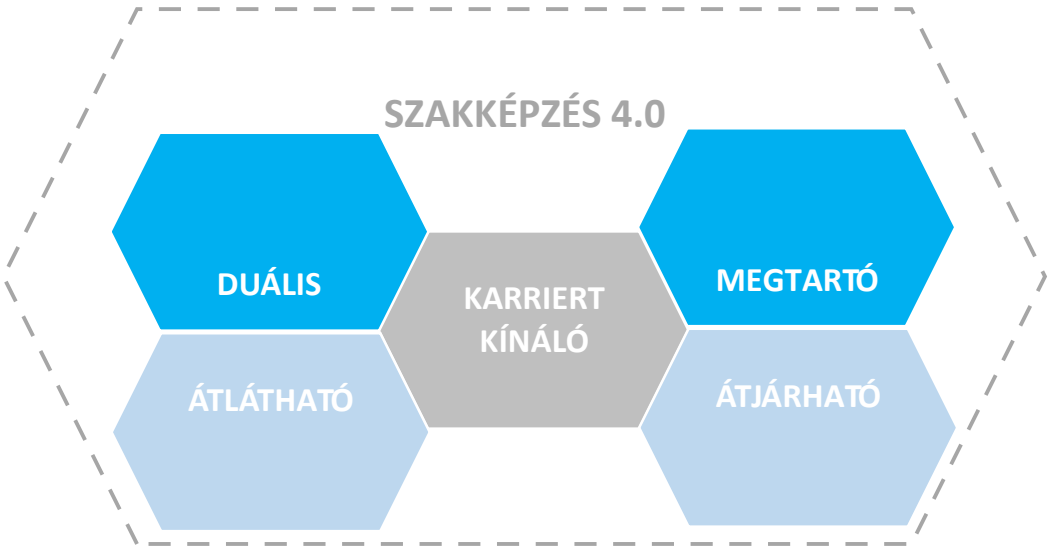
Tanítás nélküli munkanapjaink egyike a Pályaorientációs nap, ahova meghívjuk a régió és a szakma felsőoktatási intézményeit, valamint a Vas Vármegyei Kormányhivatal Foglalkoztatási, Munkaügyi és Munkavédelmi Főosztály Munkaerőpiaci és Alapgazdálkodási Osztályának képviselőit, hogy a szakirányú továbbtanulásról és a munkavállalás gyakorlati kérdéseiről tájékoztassák tanulóinkat.

A továbbtanulásra jelentkezőket a felvi.hu oldalon végig kísérjük a jelentkezés folyamatán, a regisztrációtól a jelentkezés hitelesítéséig.

5.2. A szakképzés új rendszere

Vízió: Minden munkavállaló-képes korú magyar állampolgár számára biztosítani legalább egy, a gazdaság igényein alapuló, a munkaerőpiacon elhelyezkedést biztosító, modern szaktudást nyújtó szakképesítést.

Misszió: A magyar emberek személyes boldogulása, jövője, a magyar gazdaság folyamatos fejlődése és munkaerő-utánpótlásának fenntartása érdekében, biztosítani a szakmai és kulcskompetenciák fejlesztésén alapuló modern szaktudást a „Szakképzés 4.0" modernizációs program által a magyar állampolgárok számára a Kárpát-medencében

A SZAKKÉPZÉS 4.0 alapértékei

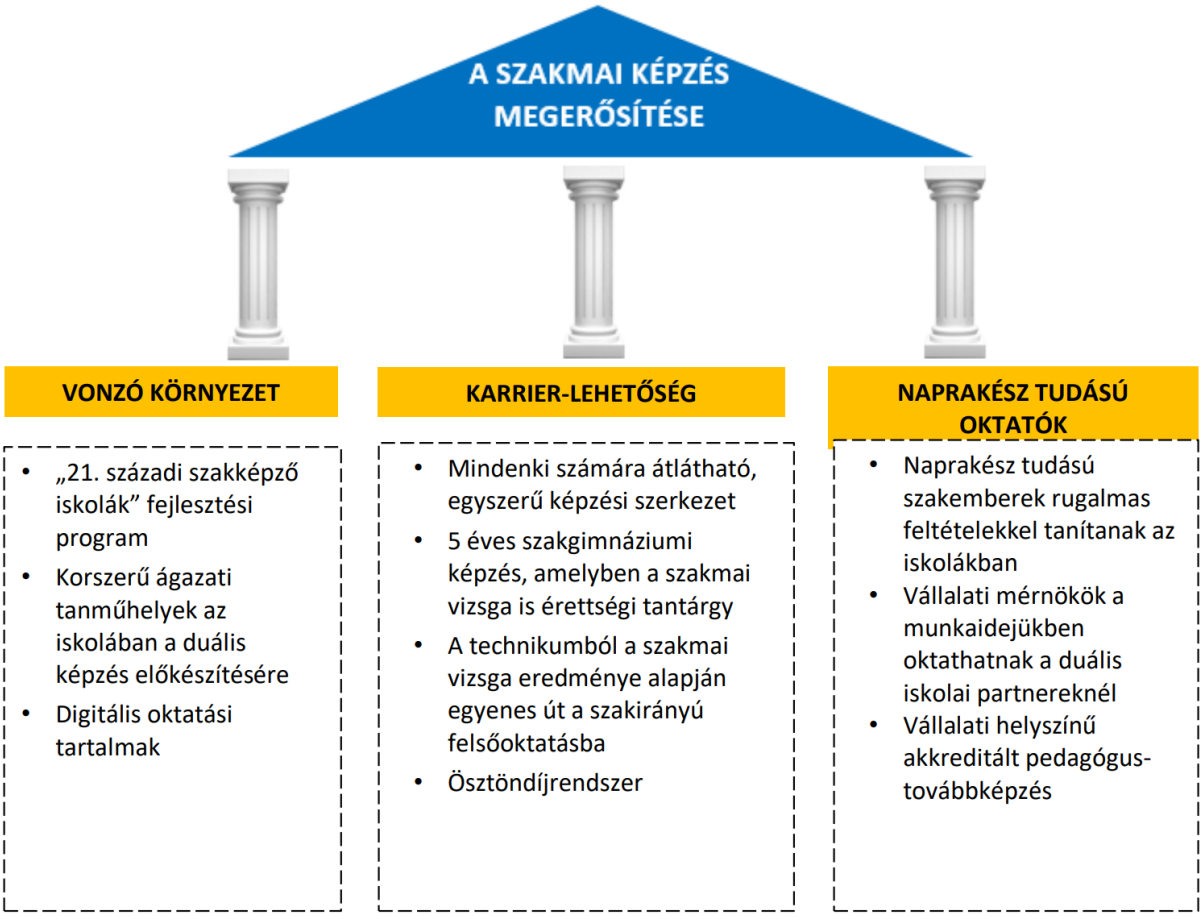
A szakmai képzés fejlesztésének három pillére

A szakmai képzés presztízsének, minőségének és eredményességének fejlesztéséhez sok egymással összefüggő beavatkozásra van szükség. A rendszer átalakításának tervezése során azt a három területet kell kiemelni, ami a legnagyobb mértékben hozzájárul az érdemi változáshoz.

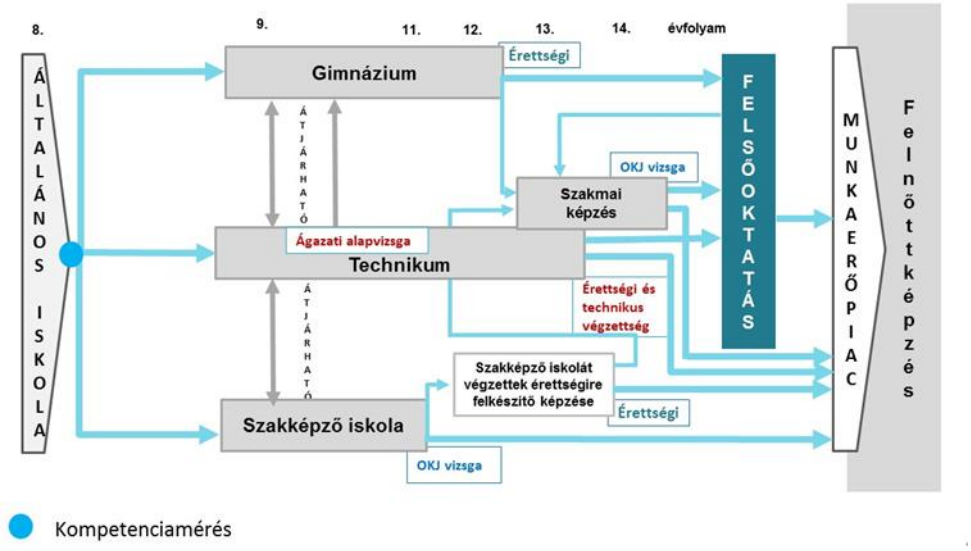
A vonzó környezet: Olyan minőségű épületeket, oktatótermeket, tanműhelyeket, sport- és szabadidős tereket kell kialakítani, amely valós, vonzó alternatívát jelent a pályaválasztás előtt álló fiatalok és szüleik számára.

A karrier lehetősége: A fiatalok és a felnőttek számára is rugalmas, kiszámítható karrier lehetőségét kell megalapozni a szakmai képzéssel. A technikum befejezésekor a diákoknak versenyképes végzettséget, a gazdaság által elvárt tudást kell kapniuk, ami biztos egzisztenciát és magas jövedelmet nyújt. A technikus szakmai vizsgát követően a diákok a szakmai vizsgájuk eredményétől függően jelentős többlet pontszámot kapnak, ami alapján egyenes út vezet a szakirányú felsőoktatásba.

Naprakész tudású oktatók: Nem lehet minőségi képzési rendszert működtetni elkötelezett, felkészült pedagógusok nélkül. A szakmai képzésben kiemelt jelentősége van annak, hogy az elméleti és gyakorlati szakmai oktatók tudása naprakész legyen, képesek legyenek követni az ágazat technológiájának fejlődését.

Az új struktúra alapelve szerint az iskolarendszer feladata, hogy széles ágazati szakmai alaptudást és a foglalkoztatók által elvárt kompetenciákat adjon. Ezzel az ágazati alaptudással lehet a duális gyakorlati képzésben hatékonyan elsajátítani a speciális szakmai ismereteket. Az iskolából kikerülő szakemberek ezzel a biztos szakmai alaptudással és a tanulás képességével lesznek képesek a felnőttképzés és a vállalati továbbképzés rendszerében megújítani a tudásukat szakmai karrierjük során.

Az új iskolai rendszerű szakmai képzésben két iskolatípus van:

Technikum

A **technikusképzés 5 éves**. A tanuló először **ágazatot választ**, amivel a technikumban két évig ismerkedik. 10. évfolyam után történik a szakma- és szakmairány választás. A technikum **egyesíti a gimnázium és a szakmatanulás előnyeit**. A képzés során matematikából, magyarból, történelemből és egy idegen nyelvből ugyanazt a tananyagtartalmat, ugyanolyan óraszámban kell elsajátítani, mint a gimnáziumban. Ezekből a közismereti tantárgyakból érettségi vizsgával zárul az oktatás. A technikumban érettségizőnek nem kell ötödik érettségi tantárgyat választania, mivel a szakmai vizsga beszámít az érettségi tantárgyai közé. Az öt év elvégzése után a tanuló egyszerre kapja kézbe az érettségi bizonyítványt és a technikusi oklevelet, és még a nyelvvizsga megszerzésére is lehetősége van. A technikumban végzettek jelentős **előnyt élveznek a felsőoktatási felvételin** a szakirányú továbbtanulás esetén. A műszaki területeken a technikusképzést a mérnökképzés „előszobájának” nevezzük. A megszerezhető technikus szakképzettség középvezetői szintű ismereteket biztosít. Azok, akik a technikum és egy felsőoktatási intézmény által közösen kidolgozott szakmai program szerint végzik el a technikumot, a magasabb szintű szakmai ismeretekre utaló „okleveles technikus” megjelölést használhatják, és felsőoktatási tanulmányaik során kreditbeszámításra van lehetőségük. A technikumokban első szakmájukat nappali rendszerben ingyenes szakmai oktatás keretében tanulók ösztöndíjra jogosultak, amelyről részletes tájékoztatás ösztöndíj aloldalunkon olvasható. A 11. évfolyamtól a gyakorlati ismereteket a tanulók lehetőség szerint **duális szakmai oktatásban**, cégek közreműködésével, valós munkakörnyezetben sajátíthatják el. A duális képzésben részt vevő tanulókkal a munkáltató szakképzési munkaszerződést köt,

amely alapján a tanuló **munkabérre** jogosult. A duális képzésben részt vevők havonta 100 ezer és 170 ezer forint közötti munkabérre számíthatnak. Az ösztöndíj egy része **pályakezdési juttatásként** kerül kifizetésre, melyre akkor jogosult a tanuló, ha sikeresen befejezi a képzést és szakmát szerez. Ennek mértéke a szakmai vizsga eredményétől függ.
Ha a szakképzési munkaszerződéssel rendelkező szakmát tanuló valamilyen európai uniós (pl: Erasmus) programban vesz részt, a külföldön töltött időtartam alatti tanulmányainak teljesítése esetén a következőt kell alkalmazni: A szakképzési munkaszerződéssel rendelkező szakmát tanuló a külföldön töltött időtartam alatt a külföldi tartózkodás időszaka iskolai oktatási napnak minősül, azaz nem duális nap.

Ha a szakképzési munkaszerződéssel rendelkező szakmát tanuló iskolán kívüli tehetséggondozó programban vesz részt, a tehetséggondozó program időtartama alatti tanulmányainak teljesítése esetén a következőt kell alkalmazni: A szakképzési munkaszerződéssel rendelkező szakmát tanuló tehetséggondozó program alatti iskolán kívüli tartózkodási időszaka iskolai oktatási napnak minősül, azaz nem duális nap.

Szakképző iskola

A szakképző iskolában a mesteremberek képzése történik. **A szakképző iskola 3 éves.** Az **első év ágazati alapismereteket adó oktatásból áll**, ezt követően történik a konkrét szakma kiválasztása, és a 9. évfolyamot követően még a **technikumi oktatásba is váltani lehet**. A szakképző iskolában első szakmájukat nappali rendszerben ingyenes szakmai oktatás keretében tanulók ösztöndíjra jogosultak, amelyről részletes tájékoztatás ösztöndíj aloldalunkon olvasható. Az ösztöndíj egy része pályakezdési juttatásként kerül kifizetésre, melyre akkor jogosult a tanuló, ha sikeresen befejezi a képzést és szakmát szerez. Ennek mértéke a szakmai vizsga eredményétől függ. A 10. és 11. évfolyamon a tanulók lehetőség szerint **duális szakmai oktatás** formájában, vállalatoknál, vállalkozóknál, valós munkakörnyezetben tudják elsajátítani a szakmai ismereteket. A duális képzésben részt vevő tanulókkal a munkáltató szakképzési munkaszerződést köt, amely alapján a tanuló **munkabérre** jogosult. A duális képzésben résztvevők havonta 100 ezer és 170 ezer forint közötti munkabérre számíthatnak. **A szakképző iskola 3 éves.**

Felnőttek képzése

Az új szakképzési rendszer nagyobb rugalmasságot és átjárhatóságot biztosít a munkaerőpiacról az iskolarendszerbe, így felnőttként is lehetőség van két szakma és egy

szakképesítés ingyenes megszerzésére. Erre kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben van lehetőség, ez azonban nem jelenti, hogy a felnőtteknek vissza kell ülni az iskolapadba. A kellő rugalmasság biztosítása érdekében a szakmai oktatás a felnőttek esetében általában esti képzés formájában, csökkentett időtartamban történik. Felnőttképzési jogviszony keretében folyó szakmai oktatásban a szakmai oktatás időtartama és óraszáma legfeljebb a felére csökkenthető. Lehetőség lesz akár az elmélet e-learninges elsajátítására is. Amennyiben a képzésben részt vevő az adott területen dolgozik, az őt foglalkoztató vállalat is részt vehet a képzésben duális partnerként, így a képzés az eddiginél sokkal rugalmasabban szervezhető meg. A korábbi tanulmányok, előzetesen megszerzett tudás és szakmai tapasztalat beszámításával a szakma az előírtnál rövidebb idő alatt is megszerezhető. A szakmai oktatásba, szakmai képzésbe való belépésre bármilyen életkorban lehetőség van. Aki 25. életévét még nem töltötte be, akár a második szakmát is tanulói jogviszonyban szerezheti meg. A 25 év felettiek szakmai oktatása felnőttképzési jogviszonyban történik. Az ingyenesség, a rugalmasság, rövidebb képzési idő, és a már megszerzett szakmai tapasztalat beszámíthatósága, mind hozzájárulhatnak, hogy a szakképzés a felnőttek számára vonzóvá váljon. Ezekkel az intézkedésekkel is támogatja az új szakképzési rendszer a felnőtt lakosság átképzését, továbbképzését, az egész életen át tartó tanulást.

Elsődlegesen olyan képzéseket hirdetünk, amelyek a profilunkba vágnak, azaz ágazat szinten mezőgazdaság és erdészet, a környezetvédelem és vízügy, illetve a sport ágazat jöhet szóba.

A szakmajegyzékes szakmák esetében elvárás a dupla intenzitás. A szakmajegyzékes szakmák esetében elvárás a legalább dupla intenzitás. A tanév során 08213002 számú Fakitermelő képzést indítunk 320 órában, illetve erdésztechnikus (vadgazdálkodás szakmairány) szakmát 1120 órában, amennyiben megfelelő piaci igény jelenik meg.

A tanév során erdésztechnikus (vadgazdálkodás szakmairány) szakmát oktatunk felnőttképzésben összesen 1120 órában, valamint 08213002 számú Fakitermelő képzést indítunk 320 órában.

5.3. Az ágazati alapoktatás

A szakképző iskolában és a technikumban is ágazati alapképzés történik a képzés első szakaszában, a 9. évfolyam végén van átjárhatóság a két iskolatípus között különbözeti vizsga nélkül. Az ágazati alapképzés ágazati alapvizsgával zárul. Az ágazati alapvizsga alkalmas egyszerű munkakörök betöltésére. A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy ágazati alapvizsgára az ágazati alapoktatásban való részvétele alapján bocsátható.

5.3.1. Környezetvédelem és vízügy ágazat

5.3.1.1. Az ágazati alapoktatás szakmai követelményeinek leírása

Vízszintes értelmű geodéziai méréseket végez. Műszaki dokumentációhoz kapcsolódó szabadkézi rajzot, műszaki rajzot, helyszínrajzot készít. Elkészített műszaki rajzokat, vagy térképeket felhasználói szinten olvas. Villamos berendezéseket üzemeltet, egyszerű gépészeti feladatokat lát el. Időjárási elemeket mér, valamint vízügyi és környezeti mintákhoz kapcsolódó fizikai, kémiai és biológiai tulajdonságokat vizsgál terepi és laboratóriumi körülmények között. Mérései, valamint az azokhoz kapcsolódó számításai során a mértékegységeket, azok átváltásait pontosan használja. A mérési adatokat rendszerezi, egyszerű matematikai módszerekkel feldolgozza, eredményeit számszerűen, vagy grafikusan megjeleníti. Környezetvédelmi és vízügyi szöveget, folyamatábrát értelmez, elemez és ez alapján további mérési tevékenységet, vagy védelmi beavatkozást határoz meg. A megfigyelt környezeti jelenségeket és folyamatokat egyszerűen modellezi. Munkáját, tevékenységeit a környezeti fenntarthatóság állandó figyelembevételével szervezi.

Ágazati alapoktatás szakmai követelményei

Sorszám	Képesség	Tudás	Attitűd	Autonómia-felelősség
1	Szabadkézi és szakmai műszaki rajzot készít. A műszaki rajzokat felhasználói szinten olvassa és értelmezi.	Ismeri a méretezés alapelveit, a rajzi ábrázolás szabályait, rendelkezik műszaki rajzzal kapcsolatos alapismeretekkel.	Törekszik a pontos munkavégzésre a rajzolás során. Szem előtt tartja, hogy elemzései szakmailag releváns tartalommal rendelkezzenek.	A rajzot instrukciók alapján önállóan készíti, olvassa, értelmezi az elkészült rajzot részben önállóan javítja.
2	Terepen vízszintes méréseket végez, részletpontok relatív koordinátáit derékszögű koordináta-méréssel meghatározza.	Ismeri a geodézia felosztását, a relatív és az abszolút helymeghatározás módszerét. Ismeri a derékszögű koordináta-mérés	Elkötelezett a terepi mérési feladatok precíz kivitelezésében. Kész az önálló és csoportos terepi munkára, és társaival	A kitűzést és koordináta méréseket instrukció alapján önállóan, vagy csoportosan végzi. A mérési eredményeket önállóan rögzíti.

		lépéseit. Érti a mérési jegyzőkönyv és mérési vázlat készítését.	szemben hajlandó kompromisszumot kötni a feladat elvégzése során.	
3	Időjárási elemeket mér hagyományos és digitális eszközökkel.	Ismeri az időjárási elemeket, rendelkezik a méréshez szükséges eszközismerettel.	Törekszik az eszközök szakszerű, biztonságos használatára.	Leírás alapján önállóan képes az egyes időjárási elem mérésére alkalmas eszközt kiválasztani. Instrukció alapján a elvégzi a meteorológiai mérést.
4	Mérési eredményeiből helyszínrajzot készít, digitális és papír alapú alaptérképeket és szakmailag fontos tematikus térképeket olvas.	Ismeri a térképek felosztását rendeltetésük szerint. Rendelkezik jelkulcsi alapismeretekkel, értelmezi az izovonalas térképeket.	Törekszik a pontos munkavégzésre a rajzolás során. Szem előtt tartja, hogy elemzései szakmailag releváns tartalommal rendelkezzenek.	Mérési eredményeit instrukciók alapján rendezi, az alapján önállóan készíti a helyszínrajzot. Térképet a megadott célnak megfelelően önállóan olvassa.
5	Anyagok fizikai tulajdonságait terepi és laboratóriumi körülmények között meghatározza.	Ismeri az anyagok fizikai tulajdonságait, azok jellemzésére szolgáló mértékegységeket (hosszúság, térfogat, tömeg, sűrűség).	Nyitott az új megoldásokra és türelmes a terepi és laboratóriumi vizsgálatai során. Magára nézve kötelezőnek fogadja el a mérések során a szabványok előírásait. Csoportmunkában	Instrukciók alapján csoportosan, vagy önállóan határozza meg a vizsgálatot. A mérések megkezdése előtt és a mérés közben is ellenőrzi az eszközök biztonságos állapotát.
6	Oldatokat készít kristályvizes és kristályvizet nem tartalmazó sókból.	Érti az oldódás, a hidratáció és a szolvatáció fogalmát, ismeri a különböző		Leírás alapján önállóan, vagy másokkal együttműködve a kívánt

		koncentráció számításokat.	együttműködésr e kész. Szem előtt tartja a gyakorlatok kivitelezése során a munka- és balesetvédelmi szabályokat.	koncentrációjú oldatot elkészíti, a keverék szétválasztásához szükséges módszert kiválasztja és a szétválasztást elvégezi. A feladat megkezdése előtt és a végrehajtása közben is önállóan ellenőrzi az eszközök állapotát.
7	Keverékeket laboratóriumi elválasztási módszerekkel szétválaszt.	Ismeri a homogén és heterogén rendszerek jellemzőit. Ismeri az egyes elválasztási művelet végrehajtásához szükséges eszközöket, azok használatának szabályait		
8	Egyed alatti és egyed feletti szerveződési szinteket figyel meg, vizsgál és határoz meg.	Ismeri az élő rendszerek egymásra épülő szerveződési szintjeit. Ismeri a mikroszkóp szakszerű használatát és a preparátumok készítésének módszereit. Alkalmazás szintjén ismeri a papíralapú és digitális határozók használatát.	Érdeklődik és érzékeny környezete iránt. Nyitott a tudományos újításra (pl. digitális mikroszkóp használatára) és képes alkalmazni az újításokat. Hajlandó az új megoldások alkalmazására a biológiai vizsgálatai során.	Leírás alapján önállóan mikrobiológiai biológiai mintákat mikroszkóppal vizsgál. Egyedi és egyed feletti szinteket önállóan vizsgál, meghatároz. A biológiai mintákat kellő gondossággal kezeli és vizsgálja. Munkakörnyezeté nek és eszközeinek a tisztaságát folyamatosan és önállóan ellenőrzi.
9	Mérési adatokat digitális eszközök használatával gyűjt, rendszerez, egyszerű matematikai módszerekkel feldolgoz, eredményeit számszerűen, vagy	Ismeri az adatgyűjtéshez, rendszerezéshez, egyszerű matematikai feldolgozáshoz és ábrázoláshoz szükséges matematikai műveleteket, digitális	Törekszik arra, hogy a grafikus megjelenítése mások számára is jól érthető, esztétikus, valamint kifejező legyen. Szakmailag megfelelő kifejezéseket és	Az adatok feldolgozását önállóan végzi.

	grafikusan megjeleníti.	eszközöket, programokat.	ábrázolási módokat használ.	
10	Egyszerű, a hulladékválogatáshoz, vagy a víz (folyadék) szállításhoz, kapcsolódó gépészeti, automatizált berendezést kezel.	Ismeri a víz-, szennyvízhálózatok egyszerű gépészeti, berendezéseinek és automatizált eszközeinek működését, használatának munkavédelmi szabályait és karbantartási feladatait. Ismeri a hulladékválogatáshoz kapcsolódó gépészeti, automatizálási berendezéseket.	Törekszik arra, hogy a vízgépészeti, hulladékkezelési és területkezelési berendezéseket rendeltetésszerűen a használati előírásoknak megfelelően a környezet megóvására figyelemmel használja. A munkája során a környezetben okozott kár elkerülésére törekszik.	Vízgépészeti és hulladékválogatási berendezéseket önállóan ellenőriz. Instrukció és folyamatos felügyelet mellett önállóan, vagy másokkal együttműködve használja és kezeli a gépészeti berendezéseket. Szerelési, karbantartási feladatokat önállóan végez.
11	Területkezelési tevékenysége körben (gyepgondozás, cserjeírtás) használt egyszerű gépet üzembe helyez, egyszerű beállításokat elvégez, egyszerű alkatrészt leírás alapján cserél.	Ismeri a zöld területek fenntartásához, rendezéséhez kapcsolódó gépészeti feladatokat (cserjeírtás, gyepek gondozása). Egyszerű gépek kezelési és használati útmutatóját értelmezni tudja.		A munkafolyamatok és gépkezelés során instrukció, vagy leírás alapján önállóan, másokkal együttműködve, körültekintően dolgozik.
12	Természettudományos szöveget, leírást értelmez, és abból szakmailag megfelelő következtetést, összefüggést emel ki és fogalmaz meg. Értelmezéshez	Megérti a szakmai alapfogalmakat.	Törekszik a környezetvédelmi szempontból pozitív, követendő attitűdöt megjelenítő megfelelő következtetés,	Önállóan értelmezi a szakmai szöveget értelmez, valamint a szakmai alapfogalmakat önállóan használja.

	digitális és más tudástárakban fogalmakat és értelmezési jó gyakorlatokat, megoldásokat keres és azokat helyzetfüggően adaptálja és használja.		összefüggés levonására. Nyitott az újítások iránt. Szem előtt tartja, hogy a feladat jellege határozza meg a megoldások, elemzések megvalósítását.	
13	Folyamatábrát, grafikonokat, műszaki és szakmai leírásokat olvas, értelmez és ebből önmaga, vagy mások számra feladatokat határoz meg, vagy helyes következtetést von le.	A folyamatábrák és grafikonok olvasásának és értelmezéséhez szükséges ismeretekkel rendelkezik. Megérti a műszaki leírásokat és az azokban szereplő alapvető szakmai fogalmakat, felismeri a fogalmak és folyamatok összefüggéseit.		Meglévő ismereteit önállóan társítja grafikonokhoz, folyamatábrákhoz, leírásokhoz. Az értelmezett forrásokból instrukció segítségével további feladatokat határoz meg.
14	A környezeti, vízgazdálkodási rendszereket felismeri, elemeit azonosítja és az elemek szerepét a folyamatban elkülöníti. Folyamatot, egyszerűen fizikailag vagy digitálisan modellez.	Felismeri a környezeti, vízgazdálkodási rendszerek elemeit és érti a rendszerekben lezajló folyamatokat, a folyamatok kacsolódását. Felismeri a folyamatok egymásra hatását, és hatások eredményit. Alapszinten ismeri, hogyan lehet a valóságot leegyszerűsítve folyamatokra, elemekre bontani és a valóságot,	Nyitott a rendszerszemlélet (pl. modellalkotás) iránt munkájában. Kész a másokkal közös munkára feladatainak elvégzése során. Képviseli a fenntarthatóság alapelveit szakmai munkája során. Elkötelezett a környezeti elemek megóvása iránt,	Szakmai folyamatokat, elemeket önállóan azonosítja és instrukciók alapján meghatározza az elemek szerepét. A megfigyelt környezeti jelenséget instrukciók alapján modellezi.

		egyes folyamatait bemutató modellt építeni.	ebben aktív szerepet vállal.	

A „Mesterséges intelligencia alapjai” tantárgy oktatása az ágazati alapoktatás órakeretének terhére valósul meg. A szükséges 12 tanóra a „Természettudományos vizsgálatok” tantárgy óraszámának átcsoportosításával kerül biztosításra.

Az oktatás megszervezése tömbösített formában történik, lehetőség szerint a május–június időszakban. A foglalkozások célja, hogy a tanulók alapvető ismereteket szerezzenek a mesterséges intelligencia működéséről és alkalmazási lehetőségeiről, valamint fejlesszék a digitális eszközök tudatos használatához szükséges kompetenciáikat.

5.3.1.2. Ágazati alapvizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai

- **Írásbeli vizsga: -**
- **Gyakorlati vizsga**

  A **vizsgatevékenység megnevezése**: mérési, adatkezelési, elemzési projektfeladat

  A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása:

  A gyakorlati vizsga egymással összefüggő mérési, adatkezelési, elemzési feladatok megoldására épülő projektfeladattal teljesíthető. A vizsga fejlesztője/szervezője több projektleírást állít össze, amelyből a vizsgázó egyet véletlenszerűen kiválaszt és a projektet önállóan megvalósítja. A projektfeladatok számát úgy kell meghatározni, hogy egy vizsgahelyszínen/teremben egyidejűleg vizsgázók számánál kettővel több projektfeladat kerüljön összeállításra.

  A vizsgafejlesztés során olyan projektleírásokat kell létrehozni, amely leírás strukturáltan tartalmazza:

  - A projekt során megoldandó problémákat.
  - A problémák megoldásához szükséges és használható eszközöket.
  - A problémák megoldásához szükséges információkat, vagy azok elérésének útját.
  - A projekt végrehajtása során betartandó összes szabályt.
  - A létrehozandó produktumok mennyiségi, formai, kritériumait.
  - A vizsgázó számára is értelmezhető értékelési szempontokat és értékeket

A projektleírást úgy kell összeállítani, hogy a problémák megoldásához mindhárom tevékenységi terület feladatiból legalább egyet alkalmaznia kell a vizsgázónak. A projektben minimum négy feladatnak szerepelnie kell.

1. Mérési, vizsgálati tevékenységi terület feladatai:
   - vízszintes értelmű geodéziai mérés,
   - anyagok fizikai tulajdonságainak a mérése,
   - megadott koncentrációjú oldat elkészítése, elkészített oldat hígítása,
   - laboratóriumi elválasztási művelet elvégzése,
   - biológiai minta megadott szempontok szerinti megfigyelése, vizsgálata, meghatározása,
   - időjárási elemek mérése,
   - gépészeti alapfeladatok végzése, ellenőrzése, mérése.
2. Adatkezelési tevékenységi terület feladatai:
   - műszaki rajz készítése,
   - térképolvasási feladat,
   - mérési és egyéb adatok rendezése, feldolgozása számítógépen,
   - adatok grafikus megjelenítése számítógépen,
   - grafikonok elemzése megadott szempontok alapján,
   - előre megadott információforrás alapján folyamatábra készítése.
3. Elemzési tevékenységi terület feladatai:
   - szakmai szöveg elemzése, értelmezése,
   - szakmai szövegből következtetések megfogalmazása,
   - a szövegből feladat meghatározás megállapítása,
   - önálló szakmai szövegalkotás,
   - szakmai számítás, mértékegység átváltási feladatok elvégzése,
   - folyamat, jelenség modellezése, modell alkotás,
   - eredmények összefoglalása,
   - következtetések megfogalmazása.

A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: A mérési, adatkezelési, elemzési porjektfeladatot úgy kell összeállítani, hogy az 120 perc alatt teljesíthető legyen.

A vizsgatevékenység aránya a teljes ágazati alapvizsgán belül: 100 %

A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A projektfeladatot a vizsgaszervező által előre elkészített értékelőlap alapján kell értékelni. Az értékelőlapot az alábbi szempontok és kritériumok alapján állítja össze a vizsgaszervező:

Szempont	Eredmény százalékértéke	Kritérium	
		Kitűnő	Nem elfogadható
Projektleírásban szereplő problémafeladatok megoldása.	70 %	Minden problémát megoldott.	Egyetlen problémát sem sikerült megoldania.
Helyes eszközhasználat.	10%	A probléma megoldásához szükséges eszközöket helyesen, szakszerűen használja.	A probléma megoldásához szükséges eszközöket három feladat megoldása során szakszerűtlenül használja.
Projekt megvalósítása során a biztonsági, munkavédelemi szabályokat betartja.	10 %	A vonatkozó biztonsági, munkavédelmi szabályokat maradéktalanul betartja.	Súlyos munkavédelmi, biztonsági hibát vét.
Projekt leírásban meghatározott formai szabályok betartása.	10 %	A produktum a formai szabályoknak megfelelően jött létre, áttekinthető.	A produktum a formai szabályoknak nem megfelelően jött létre és/vagy nem áttekinthető.
	100 %		

Az értékelés százalékos formában történik.

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 40 %-át elérte.

Alapvizsgával betölthető munkakör FEOR száma: -

5.3.2. Mezőgazdaság és erdészet ágazat

5.3.2.1. Az ágazati alapoktatás szakmai követelményeinek leírása

Az alapoktatást követően a tanuló egyszerű meteorológiai megfigyeléseket végez, adatokat gyűjt, jellemzi az időjárási elemeket, meghatározza adott hely klimatikus viszonyait. Elvégzi a talajok egyszerű, helyszíni fizikai, kémiai, biológiai vizsgálatait, megfigyeli a talajképződés jegyeit, jellemző folyamatait, a talajhibákat, meghatározza a talajjavítás és talajvédelem lehetőségeit. A sejttan, szövettan, morfológia, rendszertan alapján növények szaporítását végzi. Felveszi a gazdasági állatok testméreteit, vizsgálja külső értékmérő tulajdonságait és viselkedésüket. Irányítás mellett kezeli a mezőgazdasági erőgépeket és elvégzi napi karbantartásukat. Használja a földmérésben alkalmazott hossz-, terület mértékegységeket, méretarányt, területet számít. Térképet olvas, alapvető földügyi adatokat azonosít és gyűjt. A mérések során digitális mérőeszközöket használ. Munkája során alkalmazza az ágazati munka-, tűz-és környezetvédelmi előírásokat, valamint figyelembe veszi a biológiai sokféleség megőrzési szempontokat.

Ágazati alapoktatás szakmai követelményei

Sor-szám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	Megfigyeli Magyarország éghajlati jellemzőit.	Ismeri Magyarország agrometeorológiáját, a meteorológiai mérőeszközöket.	Törekszik a meteorológiai adatok pontos leolvasására.	A meteorológiai adatokat adekvát módon értelmezi.
2	Éghajlati és távérzékelt, drónos meteorológiai adatokat gyűjt.	Ismeri az éghajlatot befolyásoló tényezőket és a meteorológiai internetes adatbázisokat.	Nyitott az új meteorológiai adatközlő felületek kezelésére.	Szakmai irányítás mellett részben önállóan méréseket végez.
3	Helyszíni talajvizsgálatot végez.	Ismeri a talajok összetételét, tulajdonságait, típusait, javítását és védelmét.	Elkötelezett a talajvédelem iránt.	Önállóan bemutatja a talajtípusokat.
4	Megfigyeli a talajképződés jegyeit, jellemző folyamatait.	Ismeri a talajképződést befolyásoló tényezőket.	Elkötelezett a fenntartható mezőgazdasági tevékenységek iránt.	Önállóan jegyzetet készít a talajképződés megfigyelése folyamán.

5	Mikroszkóp segítségével növényi sejteket, szöveteket, szerveket vizsgál, növényszaporítást végez.	Ismeri a sejttan, szövettan, morfológia, rendszertan alapjait , a növényi szaporodás- és szaporítás módokat.	Törekszik az új fajták szaporítás módjának elsajátítására.	Önálló javaslatot fogalmaz meg a szakmája szempontjából fontos növényfajok felhasználási lehetőségeire.
6	Elemzi a gazdasági állatok eredetét, háziasítását, rendszerezését és felveszi méreteiket.	Tisztában van az állattenyésztés gazdasági jelentőségével.	Elkötelezett a szabályszerű, helyes állattartás iránt.	A gazdasági állatok és állati termékek mérési adatainak rögzítését önállóan és pontosan végzi.
7	Megfigyelései alapján elemzi a gazdasági állatok magatartásformáit.	Ismeri a gazdasági állatok speciális viselkedési formáit.	Törekszik az állattartás szabályainak betartására. A gazdasági állatok viselkedése alapján pontos következtetést von le.	Irányítás mellett a gazdasági állatok napi ellátását felelősségteljesen elvégzi.
8	Felismeri a mezőgazdasági, kertészeti vagy erdészeti termesztésben használt erőgépek főbb szerkezeti egységeit.	Ismeri a mezőgazdasági, kertészeti vagy erdészeti erő- és munkagépek csoportosítását, alkalmazási területeit, szerkezeti egységeit.	Elkötelezett az erőgépekkel kapcsolatos szabályos munkavégzés mellett.	Útmutatók alapján ellenőrzi az erőgépek főbb szerkezeti egységeit.
9	A mezőgazdasági, kertészeti vagy erdészeti termesztésben használt erő-és munkagépeken olajszintet ellenőriz.	Ismeri a mezőgazdasági erő- és munkagépek karbantartását.	Igyekszik elkerülni a munkavédelmi szabálytalanságokat.	Útmutatók alapján ellenőrzi a karbantartási műveleteket.

10	Használja a földmérésben alkalmazott hossz- és terület mértékegységeket, méretarányt-, területet számol.	Ismeri a Föld és a térképek jellemzőit, tartalmukat, jelöléseit, földügyi alapismeretekkel bír.	Hosszmérésében és területszámításaiban pontos, alapos. Adekvát módon olvassa a térképeket.	Térkép alapján önállóan számol hosszmértéket és területnagyságot .
11	Egyszerű terepi idomok felmérésénél digitális mérőeszközöket használ.	Ismeri a felmérő eszközök működését, használatát, elvárható pontosságát.	Törekszik az újabb digitális mérőeszközök megismerésére.	Szakszerű irányítás mellett digitális méréseket végez.
12	Alkalmazza a munka, tűz- és környezetvédelem szabályait.	Ismeri az ágazathoz kötődő munka-, tűz- és környezetvédelmi szabályokat.	Szabálykövető a munka-, tűz és környezetvédelem területén.	Utasítás alapján az adott mezőgazdasági tevékenységhez szükséges védőfelszereléseket használja.

A „Mesterséges intelligencia alapjai” tantárgy oktatása az ágazati alapoktatás órakeretének terhére valósul meg. A szükséges 12 tanóra a „Szakmai alapozás” tantárgy óraszámának átcsoportosításával kerül biztosításra.

Az oktatás megszervezése tömbösített formában történik, lehetőség szerint a május–június időszakban. A foglalkozások célja, hogy a tanulók alapvető ismereteket szerezzenek a mesterséges intelligencia működéséről és alkalmazási lehetőségeiről, valamint fejlesszék a digitális eszközök tudatos használatához szükséges kompetenciáikat.

5.3.2.2. Ágazati alapvizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai

- **Írásbeli vizsga: -**
- **Gyakorlati vizsga:**

  A vizsgatevékenység megnevezése: Egyszerű mezőgazdasági alapgyakorlatok

  A vizsgatevékenység leírása: A vizsga a következő hat résztevékenységből áll:

  1. Portfólió elkészítése, a vizsga napján történő szóbeli bemutatása és az ahhoz kapcsolódó szakmai kérdések megválaszolása.

     A portfólió szakmai tartalmához, formai kivitelezéséhez a vizsgaszervező szempontrendszert, értékelést és értékelőlapot dolgoz ki. A tanulóknak a portfóliót

a képző intézmények által meghatározott időpontig, de legkésőbb a vizsga napja előtt két héttel be kell adniuk. A portfóliót intézményenként egységesen, papír alapon vagy elektronikus formában kell beadni és bemutatni.

A portfólió szakmai tartalma lehet pl. szakmai előadások, bemutatók, üzem- illetve céglátogatások jegyzete, beszámoló szakmai gyakorlatokról, állati vagy növényi folyamatok megfigyelése, éghajlati és/vagy talajtani megfigyelések leírása.

A portfólió terjedelme minimum 4 oldal A/4-es kézzel, vagy géppel írt dokumentum, ábrákkal, képekkel kiegészítve, vagy 16 diából álló Power Point prezentáció. A portfólió kötelező eleme a választott helyszín, terület, növény vagy állat részletes bemutatása.

2. Egyszerű talajvizsgálat végzése

   A vizsgarész során a vizsgázó egyszerű gyúrópróbát végez, Arany-féle kötöttséget mér, vagy talaj pH-t mér.

3. Éghajlati adatok gyűjtése

   A vizsgarész során a vizsgázó a méréshez szükséges meteorológiai mérőeszközzel hőmérsékletet, légnyomást vagy páratartalmat mér.

4. Motorolajszint ellenőrzése

   A vizsgarész során a vizsgázó erőgépen vagy gépjárművön, illetve kertészeti vagy erdészeti motoros kisgépen olajszintet ellenőriz.

5. Területmérés hagyományos vagy elektronikus eszközzel és területszámítás

   A vizsgarész során a vizsgázó egyszerű terepi idom alakjelző méreteit megméri, ebből területet számol.

6. Állati- vagy növényi méretfelvétel. A méretfelvétel során az alábbi négy tevékenység közül lehet egyet választani:
   - A vizsgarész során a vizsgázó gazdasági állatok marmagasságának, szárkörméretének, övméretének felvételét végzi.
   - Tojásméretet mér, méret szerint osztályoz.
   - Fa magasságát és törzsátmérőjét megméri.
   - Díszcserjének a magasságmérését elvégzi.

A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 90 perc (6 x 15 perc)

A vizsgatevékenység aránya a teljes ágazati alapvizsgán belül: 100 %

A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

1. Portfólió terjedelme, szakmai tartalma, formai és esztétikai kivitelezése. Előadásmód, a témához kapcsolódó szakszavak használata és a kérdésre adott válaszok szakmaisága.
2. Egyszerű talajvizsgálatnál a mintavétel szakszerűsége és a mért vagy érzékelt értékek pontossága.
3. Éghajlati adatgyűjtésnél a mérőműszerek szakszerű használata és a mért adatok pontossága.
4. Motorolajszint ellenőrzésnél a munkafolyamat szakszerűsége, a helyes következtetések levonása és a munka- tűz és környezetvédelmi szabályok betartása.
5. Területmérés és számítás esetén a mérőeszközök kezelése, a hosszmérés és területszámítás pontossága.
6. Az állattal való bánás, illetve a növénykezelés szakszerűsége, a méretfelvétel pontossága, az eszközök szakszerű használata.

A gyakorlati vizsgarészek feladatai során felvett adatok és elvégzett számítások a vizsgaszervező által készített feladatlapon kerülnek rögzítésre.

A gyakorlati vizsgarészek mindegyike 15%-kal számít, kivéve a portfóliót, amit 25%-os súllyal kell figyelembe venni az értékelés során.

Az értékelés százalékos formában történik.

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 31 %-át elérte érte.

Alapvizsgával betölthető munkakör FEOR száma: -

5.3.3. Sport ágazat

5.3.3.1. Az ágazati alapoktatás szakmai követelményeinek leírása

A tanuló az ágazati alapoktatás során elsajátítja a szakma gyakorlásához elengedhetetlen elméleti ismereteket, és gyakorlati tevékenysége során a résztvevők előképzettséghez, korosztályhoz igazítva alkalmazza azokat. Ezen ismeretek birtokában, a motoros képességek fejlesztésére irányuló gyakorlati foglalkozások előkészítését, bemelegítését megtervezi és levezeti. Betartja a balesetvédelmi szabályokat, a szaknyelvet pontosan alkalmazza. A sportszakmai terminológiát használva a kommunikációs helyzetnek és az életkori sajátosságoknak megfelelően hatékonyan kommunikál. Az általa összeállított feladatot feladatvégzés helyességét ellenőrzi, hibát javít.

Ágazati alapoktatás szakmai követelményei

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	Betartja a munkavédelmi szabályzatot, balesetvédelmi szabályokat fogalmaz meg.	Ismeri a balesetvédelmi szabályokat és a munkaeszközök rendeltetésszerű használatának módját.	Elkötelezett a biztonságos munkavégzés mellett, törekszik a munkájához kapcsoló eszközök rendeltetésszerű használatára és a sportfoglalkozáson való részvevők pontos balesetvédelmi tájékoztatására.	Betartatja a berendezések, gépek, továbbá sportszerek és sporteszközök rendeltetésszerű használatával, kezelésével kapcsolatos rendszabályokat.
2	A felismert edzésártalmak tünetei alapján megfelelően módosítja a bemelegítés tartalmát, az alkalmazott módszereket és eszközöket.	Ismeri és felismeri a sportsérüléseket, edzésártalmakat, valamint tisztában van azok megelőzésének lehetőségeivel.	Törekszik a sérülésmentes feladatvégzés elősegítésére a bemelegítés során.	Szükség esetén egészségügyi szakemberek segítségével az edzésártalmakat kivédi, ellátja, gyógyítja.

3	Kezeli a szakterületén használatos irodatechnikai és informatikai eszközöket, szoftvereket és alkalmazásokat (pl. számítógép, tablet, videókamera, pulzusmérő óra, bioimpedanciaanalizá tor, egészségi állapot monitorozására alkalmas applikációk stb.).	Ismeri a pulzusmérő óra működését, az egészségi állapot monitorozására alkalmas applikációkat, bioimpedanciaanalizá tor felhasználásának lehetőségeit és folyamatát. Edzésmódszertani szempontból értelmezi a szakterületen használatos informatikai eszközökkel mért adatokat.	Igénye van a digitális önfejlesztésre a szakterületén, törekszik megismerni az új, sportmunka során is alkalmazható digitális lehetőségeket.	Önállóan alkalmazza az eszközöket, szoftvereket, megtalálja az adott sporttevékenység bemelegítéséhez használható legalkalmasabb applikációkat, digitális lehetőségeket.
4	Ellátja a szakmájához kapcsolódó adminisztratív és dokumentációs feladatokat (pl. jegyzőkönyvvezetés, nyilvántartások, beszámolók, feljegyzések stb.)	Ismeri a munkájához kapcsolódó dokumentumtípusoka t, a jegyzőkönyvvezetés, a feljegyzésírás menetét és szabályait.	Törekszik a pontos dokumentációs és adminisztrációs munkavégzésre, igyekszik elkerülni a szabálytalanságok at.	Önállóan dokumentálja és adminisztrálja a munkafolyamatait.
5	Pontosan és közérthetően használja a sportszakmai terminológiát, hatékonyan kommunikál a célcsoporttal a kommunikációs szituációnak és az életkori sajátosságoknak megfelelően.	Ismeri a sportszakmai terminológiát, tisztában van a különböző korcsoportok életkori sajátosságaival, és a korcsoportokhoz kapcsolható kommunikációs eszközökkel, stratégiával.	Törekszik a pontos, érthető kommunikációra, a megfelelő sportszakmai nyelvezet használatára.	Kommunikációjáb an felelősen meggyőződik a megértésről.

6	Elősegíti az ügyfél helyes táplálkozási szokásainak kialakítását.	Tisztában van a helyes táplálkozási szokásokkal és a folyadékpótlás fontosságával.	Elkötelezett az egészséges életmód szemléletének terjesztésében, személyes példamutatásával segíti a helyes táplálkozási szokások kialakítását, megerősítését.	Önállóan fogalmaz meg személyre szabott javaslatot az ügyfél helyes táplálkozási szokásainak kialakításának elősegítésre.
7	Bemelegítést tervez, szervez és vezet különböző létszámú és korú csoportok számára változatos körülmények között (pl. sportpályán, vízben, hóban, jégen stb.).	Ismeri a tervezési folyamat és a foglalkozás szervezés, vezetés alapelveit, lépéseit.	Érdeklődő az új mozgásformák kipróbálásának lehetősége iránt, igényli a szakmai megújulást és sokszínűséget.	Önállóan tervez, szervez és vezet bemelegítést.
8	A bemelegítés, céljainak megfelelően összeállítja az edzésprogramot, gyakorlatanyagot, a használandó eszközlistát.	Ismeri az edzéstervezést, edzéselveket és edzésmódszereket, valamint az edzéselmélet alapfogalmait és azok gyakorlatba történő átültetését.	Elkötelezett az edzésmunka szakmaiságának megőrzése, és a minőségorientált munkavégzés iránt.	Önállóan tervez, szervez és vezet bemelegítéseket.
9	A bemelegítést a szervezet anatómiai és élettani sajátosságaival összhangban tervezi meg.	Ismeri az emberi szervezet felépítését, működését, tisztában van az edzés mozgató rendszerre gyakorolt hatásával, a fáradás, fáradtság, pihenés, regeneráció élettani hátterével.	Körültekintően tervezi meg az bemelegítést és mozgásos foglalkozások szakmai tartalmát, szem előtt tartva az emberi szervezet működésének törvényszerűségeit.	

10	Általános bemelegítést állít össze és vezet le a sporttevékenységhez igazodó szakmai tartalommal.	Ismeri a bemelegítés alapelveit, folyamatát és részegységeit.	Szem előtt tartja a bemelegítés alapelveit és azoknak megfelelően törekszik a fokozatosság elvének betartására.	Önállóan állítja össze a bemelegítés szakmai tartalmát és vezeti a gyakorlatot a célnak megfelelő gyakorlatvezetési módszerrel.
11	Változatos formában használja a gimnasztika mozgás- és gyakorlatrendszerét a célcsoportnak és az edzéscélnak megfelelően.	Ismeri a gimnasztika mozgás- és gyakorlatrendszerét, a gimnasztikai rajzírás szabályait.	Törekszik a gimnasztika mozgásanyagának használatakor a minőségi és mennyiségi tényezők edzéscélhoz való igazítására.	Kreatívan, a célcsoportnak és az edzéscélnak megfelelően használja a gimnasztika mozgás- és gyakorlatrendszer é t a változatos edzéscélok eléréséhez.
12	A választott bemelegítést levezényli, ellenőrzi, a hibákat kijavítja.	Ismeri az adott sportmozgás pontos végrehajtásának szabályait, ismeri a gyakorlatvezetési és ellenőrzési módszereket, felismeri a hibás feladatvégzést, ismeri a hibajavítás módszertanát.	Törekszik a pontos feladatvégzés elősegítésére a sportsérülések elkerülése és a kívánt edzéscél elérése érdekében.	Ellenőrzi a feladatvégzés helyességét, önállóan korrigálja a hibás feladatvégzést.

A „Mesterséges intelligencia alapjai” tantárgy oktatása az ágazati alapoktatás órakeretének terhére valósul meg. A szükséges 12 tanóra az „Edzésprogramok I.” tantárgy óraszámának átcsoportosításával kerül biztosításra.

Az oktatás megszervezése tömbösített formában történik, lehetőség szerint a május–június időszakban. A foglalkozások célja, hogy a tanulók alapvető ismereteket szerezzenek a mesterséges intelligencia működéséről és alkalmazási lehetőségeiről, valamint fejlesszék a digitális eszközök tudatos használatához szükséges kompetenciáikat.

Az ágazati alapoktatás sajátos szakmai követelményei:

A tanulók a saját sportegyesületüknél heti minimum két alkalommal kötelező jelleggel edzéseket látogatnak és erről foglalkozási naplót vezetnek. A foglakozási naplót a tanuló minden hónap utolsó Edzésprogramok gyakorlatának tanóráján a tantárgyat oktató oktatónak egyesületi aláírással, pecséttel ellátva leadja. A foglakozási napló értékelését a gyakorlatot vezető oktató végzi el, és a kapott érdemjegyek a Edzésprogramok gyakorlattantárgyhoz kerülnek beszámításra.

A sportágváltoztatás vagy az egyesületváltoztatás csak írásos igazgatói engedéllyel lehetséges.

5.3.3.2. Ágazati alapvizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai

- **Írásbeli vizsga**

  A vizsgatevékenység megnevezése: Írásbeli sport ágazati alapvizsga
  A vizsgatevékenység leírása: A vizsgarész a gyakorlati feladatok elméleti hátterének elsajátítását vizsgálja teszt jellegű feladatokkal. Ezek lehetnek: igaz-hamis állítások, egyszeres feleletválasztás, zárt végű szöveg kiegészítés, fogalompárosítás, ábrafelismerése és kiegészítése, illesztési feladatok (besorolás, két-három halmaz közötti kapcsolat).
  A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 90 perc
  A vizsgatevékenység aránya a teljes ágazati alapvizsgán belül: 50%
  A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai: A javítás az írásbeli feladathoz rendelt központilag összeállított javítási-értékelési útmutató alapján történik.

  Az egyes feladatrészek javasolt aránya:

  - Igaz-hamis állítások 5%
  - Egyszeres feleltválasztás 35%
  - Zárt végű szövegkiegészítés 10%
  - Fogalompárosítás 20%
  - Ábrafelismerés és kiegészítés 10%
  - Illesztési feladatok 20%

  A pontozás során minden feladatrész (item) megoldása 1%-ot ér.
  Az értékelés százalékos formában történik.
  A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 40%-át elérte.

- **Gyakorlati vizsga**

A vizsgatevékenység megnevezése: Bemelegítés megtervezése és levezetése

A vizsgatevékenység leírása: A képző intézmény által összeállított tételsor olyan bemelegítő feladatokat tartalmaz, amelyek a különböző kondicionális, koordinációs képességek és az ízületi mozgékonyság fejlesztését készítik elő. A vizsgarész teljesítése során a vizsgázó 15 perc tervezési munka után 20 percben vezeti le a bemelegítést futófeladatokkal, gimnasztikai gyakorlatokkal, majd 10 percben értékeli feladatmegoldását.

A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 45 perc

A vizsgatevékenység aránya a teljes ágazati alapvizsgán belül: 50%

A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

Az értékelés százalékos formában történik.

- A bemelegítés tervezése 30%
- A bemelegítés levezetése 50%
- Önreflektív tevékenységelemzés 20%

A maximális kritériumszint eléréséhez:

- A vizsgázó változatos, jól átgondolt, a célcsoport igényeinek maximálisan megfelelő programot állít össze.
- A vizsgázó a tervezéskor kitűzött céloknak megfelelően vezeti a bemelegítést.
- A vizsgázó maximálisan szem előtt tartja az ideális térhasználat szempontjait.
- A vizsgázó ügyel az optimális időkihasználásra.
- A tervezett bemelegítés sportszakmailag pontos, precíz.
- A vizsgázó kommunikációjának minősége az ügyfelekkel szituációnak és életkori sajátosságoknak megfelelő, hatékony.
- A vizsgázó bemelegítés levezetése szakszerű, bemutatása precíz, hibajavítása pontos.
- A vizsgázó a sportszakmai terminológiát pontosan használja.
- A vizsgázó a feladat végrehajtásakor a biztonsági előírásokat maximálisan betartja.
- A vizsgázó a saját tevékenységét reálisan, önállóan értékeli.

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 40%-át elérte.

Alapvizsgával betölthető munkakör FEOR száma: -

5.4. A szakmai oktatás, a projektalapú oktatás

A szakmai oktatás, az ágazati alapoktatás és ágazati alapvizsga, valamint a szakmai vizsga lebonyolítása a mindenkor hatályos Képzési és kimeneti követelmények alapján kerül megszervezésre, a PTT-k a szakmai oktatás kötelező foglalkozásainak összesített óraszámai kivételével ajánlásként használt dokumentumok.

A képzési és kimeneti követelmények (KKK) vonatkozásában mindig az aktuális, legutolsó verzió szerintit kell alkalmazni.

A KKK-k és PTT-k kidolgozásakor a Magyar Képesítési és Keretrendszer logikájának megfelelő tanulási eredmény alapú oktatásra helyezték a hangsúlyt, amelyhez leginkább a projektoktatás illeszkedik, azonban nem jelent kizárólagosságot az oktatás módszertanának megválasztása szempontjából, de mindenképpen szemléletváltást igényel. A projektoktatás során a témaegységek feldolgozása, a feladat megoldása a tanulók érdeklődésére, a tanulók és az oktatók közös tevékenységére, együttműködésére épül a probléma megoldása és az összefüggések feltárása útján.

A szakmai vizsgán a projektfeladat – a képzési és kimeneti követelményekre tekintettel – a képzésben résztvevő gyakorlati felkészültségének átfogó felmérésére szolgál. Projektfeladatként például gyakorlati munka vagy portfólió elkészítése határozható meg.

Portfólió alatt a tanulási eredmények és dokumentumok rendszerezett gyűjteményét kell érteni, amelyek:

- a tanulási folyamat során keletkeznek,
- megvilágítják, láthatóvá teszik valakinek egy adott területen szerzett tudását, jártasságát, hozzáállását,
- dokumentálja a tudás és kompetenciák (tanulási eredmények) fejlődését,
- segíti a tanuló számára is saját teljesítményének, fejlődésének megítélését, továbbá
- lehetővé teszi a tanulási folyamat, a szakmai és személyes kompetenciák fejlődésének és a tanulásitanítási folyamat eredményességének átfogó értékelését.

A projekt alapú foglalkozások beépíthetők a képzési programokba és a tanmenetekbe. Ennek keretében – az önállóan vagy felügyelet mellett végezhető projektfeladatok kijelölésén túlmenően arról is rendelkezni kell, hogy milyen idősávban valósítjuk meg a projektet.

- napi projekt keretében, amikor a projektfeladatok elvégzésre kijelölünk egy idősávot és a fennmaradó időben tantárgyak/témakörök szerinti szakirányú oktatás folyik (pl.

sportedző, sportszervező szakmában a tanmenetekben megjelenő projektsáv bizonyos tantárgyaknál, illetve Portfólió tantárgy bevezetése minden szakmában);

- projektnapok kijelölésére is sort keríthetünk, amikor a képzés résztvevői kizárólag a projektfeladaton dolgoznak, továbbá
- projekthetek meghatározása, amikor egy nagyon összetett, egybefüggő időszakot igénylő projektfeladaton dolgoznak a résztvevők. A fennmaradó hetekben tantárgyak/témakörök szerinti szakirányú oktatás folyik (mezőgazdasági és erdészet, valamint környezetvédelem és vízügy ágazat 12 hetes tömbösítése, és az egybefüggő szakmai gyakorlatok).

5.4.1. Környezetvédelmi technikus

5.4.1.1. A szakmai oktatás követelményei

Szakmairányok közös szakmai követelményei

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	Levegő- víz-, talaj, hulladék-, zaj- és rezgésvédelmi, valamint biológiai vizsgálatokat, méréseket végez.	Ismeri a biológiai minták csoportjait, azok mikroszkópos és makroszkópos vizsgálati eljárásait. Ismeri a növényhatározás alapjait. Ismeri a környezeti elemek minőségi jellemzőit, a környezeti elemeket ért szennyezések, káros folyamatok hatásait, a minőségi jellemzők mérésének alapjait. Ismeri a hulladékok környezetkárosító hatásait, a	Törekszik a pontos munkavégzésre. Munkaterületén rendet tart, eszközöket a rendeltetésüknek megfelelően használja. Szem előtt tartja a biztonságos munkavégzés szabályait. Törekszik az élővilág minél kisebb mértékű zavarására, az alap- és segédanyagok gazdaságos felhasználására, a hulladék minimalizálására.	A munkahelyi vezetőjének utasításai alapján a mérést önállóan hajtja végre. A mérések megkezdése előtt és a mérés közben is önállóan ellenőrzi az eszközök állapotát. A mérés közben folyamatosan felügyeli a munkahelyi környezetét a mérési eredmények megbízhatósága és a biztonságos munkavégzés érdekében.

		hulladékvizsgálatok alapjait. Ismeri a zajvédelem alapjait.		
2	Vízszintes és függőleges értelmű földmérési feladatokat végez, az eredményeket digitálisan is rögzíti és térinformatikai szoftverek segítségével az adatokat megjeleníti.	Ismeri a derékszögű koordinátamérés lépéseit. Ismeri a szintezés elvét. Ismeri a kézi GPS készüléket. Alkalmazói szinten ismeri a térinformatikai szoftverekben az adatok kezelésének a módját, egyszerű térképek létrehozásának lépéseit.	Törekszik a pontos munkavégzésre. Szem előtt tartja a biztonságos munkavégzés szabályait, a terepi munkavégzés közben fokozottan ügyel a biztonságos munkavégzésre.	A méréseket a munkahelyi vezető instrukciói lapján önállóan, vagy a kollégáival közösen végzi. Méréseket a szabványoknak és az utasításoknak megfelelően végzi. A mérési eredményeket önállóan rögzíti.
3	Mérési és további adatokat digitális eszközök segítségével gyűjt, rendszerez és nyilvántart.	Ismeri a táblázatkezelő programokban elérhető főbb matematikai és statisztikai függvényeket, a grafikus megjelenítés lehetőségeit.	Elkötelezett a nyilvántartások pontos és áttekinthető vezetése mellett.	Az adatok feldolgozása közben folyamatosan ügyel az adatok pontos rögzítésére, az adatvesztés elkerülésére.

4	Környezetvédelmi és természetvédelmi tevékenységekhez kapcsolódó szakmai tervek, pályázatok készítéséhez javaslatokat, projektötleteket fogalmaz meg, projektötletet tevékenységekre bont, adatokat szolgáltat, kezeli a pályázathoz kapcsolódó adatokat. Digitális jogtárakban jogi alapismeretek birtokában jogi normát megkeres.	Ismeri a természetvédelem céljait, a védett természeti értékek típusait, a természetvédelmi kezelés egyszerűbb formáit. Ismeri az emberi tevékenységből származó környezetterhelés következményeit, azok elhárítására szolgáló fizikai, kémiai és biológiai eljárások alapjait. Ismeri a környezet- és természetvédelem szabályozásának jogi rendszerét, digitális jogtárak használatát.	Elkötelezett környezeti problémák fenntartható módon történő megoldásai mellett. Szabálykövetően, nagyfokú precizitással végzi munkáját. Törekszik a szabályok betartása melletti legjobb és innovatív megoldások alkalmazására, innovatív fejlesztő megoldások megfogalmazására. Törekszik arra, hogy rendszeres önképzéssel és továbbképzéssel szakmai fejlődését elősegítse.	A szakmai tervek készítésébe munkahelyi vezetői irányítás mellett kapcsolódik be. Egyes részfeladatokat önállóan végez.
5	Munkahelyét képviselve szakigazgatási szervekkel, önkormányzatokkal, valamint a lakossággal és a civil szervezetekkel kapcsolatot tart, ennek során adatot szolgáltat, nyilvántartást és jegyzőkönyvet vezet.	Ismeri hatalmi ágakat és funkcióit. Ismeri a hazai és nemzetközi jogszabályok hierarchiáját. Ismeri a hatósági, szakhatósági eljárások sajátosságait.	Problémaközpontú szemléletmóddal törekszik a problémák gyakorlati megoldására. Törekszik az önálló, de szakmailag és jogilag megalapozott szakmai vélemény kialakítására.	Vezetői utasítások és iránymutatások alapján a tarja fenn a kapcsolatot a szakmai szervezetekkel. Rutinszerű feladatokat, mint adatszolgáltatási, nyilvántartás-vezetési és jegyzőkönyvezési, feladatokat önállóan lát el.

6	Bekapcsolódik a természetvédelmi megőrzési és kezelési, tevékenységekbe: adatot gyűjt, rendszerez.	Ismeri a védett természeti értékek felmérésének, fenntartásának, kezelésének egyszerűbb formáit.	Szem előtt tartja az elővigyázatosságot és a megelőzést - mint a környezetvédelem legfontosabb alapelveit. Kezelési tevékenységekhez a legkisebb terhelést jelentő, valamint az elérhető legjobb technológiákat részesíti előnyben. Munkája során törekszik a keletkező hulladék mennyiségének minimalizálásra, a hulladék kezelésének optimalizálásra.	A szakmai tevékenységeit a munkahelyi vezető irányítása mellett végzi. Kezelési, üzemeltetési feladatokat önállóan végez, rutinszerű feladatokat önállóan, teljes felelősséggel lát el.
7	Bekapcsolódik a hulladékgazdálkodási, szennyvízkezelési, talaj- és levegő-minőségvédelmi területeken végzett tevékenységekbe: adatot gyűjt, rendszerez, kezelési és védelmi tevékenységhez használt eszközt, berendezést üzemeltet.	Ismeri az emberi tevékenységből származó a vízburkot, a légkört és a talajt érő környezetterhelés következményeit, azok elhárítására szolgáló fizikai, kémiai és biológiai eljárások alapjait, alkalmazásuknak főbb szabályait. Ismeri a hulladékok csoportjait, hulladékok környezetkárosító hatásait, környezetszennyezést kizáró gyűjtési és kezelési módjait.		

Környezetvédelem szakmairány szakmai követelményei

Sors zám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	Biológiai mintákat (pl. szövettani és mikrobiológiai minták, egysejtűek) sztereo- illetve	Ismeri a szövettani mintavételezési eljárások előnyeit és hátrányait, valamint a	Precízen végzi a munkáját a biológiai minták	Tudatosan használja a mintavételi,

	fénymikroszkóppal vizsgál.	kivitelezésük módjait. Rutinszerűen használja a sztereo- és fénymikroszkópot.	előkészítése, tartósítása és mikro- és makroszkópos vizsgálatok, minőségi és mennyiségi elemzések során. Nyitott a digitális eszközök (pl. mikroszkóp) használatára. A munkafolyamatok során az esetleges kudarcokat elfogadja. Törekszik a pontos munkavégzésre, nyitott az új megoldások alkalmazására.	laboratóriumi eszközöket, mikroszkópokat. Önállóan vagy másokkal együttműködve, illetve vezetői irányítás mellett dolgozik. Felelősséget vállal saját vagy csoportjának munkájáért. Kreatív, mások számára nem zavaró módon oldja meg munkavégzése során a felmerülő problémákat. Felelősséggel tartozik munkája minőségi, mennyiségi kivitelezéséért. Betartja a szakmai etikai elveket.
2	Vizsgálati célnak megfelelően szövettani és mikrobiológiai mintát vesz, előkészíti a mintákat, illetve tartósítást végez.	A vizsgálat céljának megfelelően a mintaelőkészítési és tartósítási, mintavételezési módszerek alkalmaz. Adott vizsgálati célnak megfelelően elvégzi az előkészítési eljárást, a biológiai mintavételezést a rendelkezésre álló eszközök segítségével.		
3	Többsejtű élőlényekkel makroszkópikus vizsgálatot végez, szükség esetén előkészíti azokat.	Ismeri a makroszkópos vizsgálati módszereket, és azokat alkalmazni tudja a biológiai szervezetek vizsgálata során.		
4	Mennyiségi (pl. sejtszámlálás Bürker-kamra segítségével) és minőségi (pl. festési eljárások, kromatográfiás vizsgálatok, biokémiai vizsgálatok) kimutatási eljárásokat alkalmaz biológiai mintákon.	Ismeri a mennyiségi és minőségi (pl. festési, kromatográfiás) eljárásokat a biológiai mintáknál, illetve ezeket szakszerűen kivitelezi a rendelkezésre álló eszközök, anyagok segítségével.		

5	A biológiai megfigyelések alapján a látottakat kézi rajzon, illetve felvétel segítségével számítógépen szemlélteti a részek pontos megnevezésével.	Felismeri és azonosítja a látottakat a meglevő ismeretei alapján. Rendelkezik rajzolási képességgel, illetve számítógépes (képkészítő program) ismeretekkel.	Motivált a kézi és a digitális ábrázolási technikák elsajátítására.	Képes az önellenőrzésre. Szokásos vagy előírt időtartam alatt képes munkáját elvégezni megfelelő, mások számára is értékelhető minőségben.
6	Összehasonlítja az egy- illetve többsejtű biológiai szervezeteket és a mérési eredményekből következtetést von le. A megfigyelési, vizsgálati eredményeit a mérési és vizsgálati szempontok szerint rögzíti	Rendszerezi a megfigyeléseit, eredményeket és összefüggéseket ismer fel a biológiai mérések alapján.	Törekszik mérések alapján az ismereteinek kifejezésre.	Szakmai szempontból releváns módon, eszközzel szemlélteti az eredményeket és azok értékelése során önálló véleményt, fogalmaz meg, összefüggésekre világít rá.
7	Meghatározott szempontok alapján a környezeti elemekből, hulladékból mintát vesz, helyszínen vizsgálja. Környezeti minták fizikai tulajdonságait laboratóriumi körülmények között meghatározza.	Ismeri a környezeti elemekre vonatkozó mintavételezési szabályait és ennek kivitelezését a meghatározott szempontok alapján teljesíti. Tudja alkalmazni a helyszíni mintavizsgálati eljárásokat. Ismeri a talaj, a víz, a hulladék fizikai tulajdonságait és azok meghatározására szolgáló módszereket, használható	Pozitívan áll a terepi munkavégzéshez. Elfogadja a mintavételez és során az esetleges nehézségeket, és a lehetséges kudarcokat.	Tudatosan használja a mintavételi, helyszíni vizsgálati és analitikai eszközöket. Önállóan vagy másokkal együttműködve, illetve vezetői irányítás mellett dolgozik. Felelősséget vállal saját vagy csoportjának munkájáért. Kreatív, mások számára nem zavaró módon oldja meg a terepi és laboratóriumi

		mérőeszközöket, jellemzésükre használható mértékegységeket.		munkavégzés során a felmerülő problémákat. Felelősséggel tartozik munkája minőségi, mennyiségi kivitelezéséért.
8	Szükség esetén az analitikai vizsgálatokhoz a mintákat előkészít.	Ismeri a környezeti minták előkészítési eljárásait, és a módszereket a gyakorlatban is alkalmazni tudja.	Szem előtt tartja a szabványok, előírásokban megfogalmazott elveket. Hajlandó a szabványoknak, vizsgálati leírásoknak megfelelően végrehajtani a feladatokat. Precízen kivitelezi vizsgálati lépéseket. Hajlandó együttműködni csoportmunkában társaival, kollégáival. Érdeklődő a technikai, technológiai újítások iránt. Rendelkezik a pontosság képességével. Türelmes a mérések során.	
9	Konkrét környezetvédelmi mérési feladatok során kvalitatív (pl. lángfestés, ionvadászat) illetve kvantitatív (pl. titrálás, gravimetria) analitikai vizsgálatokat végez megfelelő analitikai eljárások alkalmazásával.	Készségszintű analitikai eszközhasználati ismerettel rendelkezik. Helyesen választja meg a vizsgálathoz az analitikai eszközt. A vizsgálati célnak, szabványoknak megfelelő analitikai eljárást alkalmazza a rendelkezésre álló eszközök segítségével.		
10	A korszerű analitikai eszközöket (pl. fotométer, kromatográfiai, potenciométer, konduktométer) kezel a környezeti minták vizsgálatához.	Felismeri az műszeres (fotométer, kromatigráfiai, potenciométer, konduktométer) analitikai eszközök részeit, tudja működési elvét. Végrehajtja a mérést az elvárható analitikai pontosság betartásával.		
11	Az analitikai mérések alapján mennyiségi	Érti az analitikai számításokhoz	Képes befogadni az	Korrigálja az esetleges hibákat.

	számításokat végez, az adatokat és az eredményeket meghatározott módon (pl. számítógépen vagy más adatvizualizációs eszközön táblázatos formában, függvény vagy más látványos formában) szemlélteti.	szükséges mennyiségi összefüggéseket. Rendelkezik számítógépes (pl. excel) ismeretekkel, és az eredményeket értelmezni tudja.	újításokat (pl. számítógépes ábrázolási technikák). Törekszik arra, hogy eredményei rögzítése mások számára is érthető legyen. Elkötelezett a szakmailag megfelelő kifejezésmód (írásban és szóban egyaránt) alkalmazására. Nyitott a közös munkára, kompromisszumra hajlandó.	Kreatívan, alkotó módon szemlélteti az eredményeket és von le összefüggéseket a mért adatok segítségével. A levont következtetések megfogalmazása során önálló, szakmailag releváns javaslatokat fogalmaz meg.
12	A rendelkezésre álló (saját vagy mások által elvégzett) biológiai és analitikai mérések adatai alapján következtetéseket von le a környezeti és biológiai minták, hulladékok jellemzőiről, azokat megfogalmazza, elmagyarázza, előadja.	Megérti és értelmezi a biológiai és analitikai minták vizsgálatainak eredményei, valamint a környezeti elemek, hulladékok jellemzői közötti összefüggéseket. Szabad kézi vagy számítógépes elemzést készít, amelyen az összefüggéseket szemlélteti.		

Tanévre tervezett szakképzési munkaszerződések

11.KöT: 2027.05.03. napjától - 2027.07.23. napjáig – 12 hetes SZMSZ az Erdészeti Ágazati Tudásközpont Nonprofit Kft.-vel, lehetőleg külső duális partner bevonásával

13.KöT: 2026.09.07 napjától - 2027.04.30. napjáig - SZMSZ az Erdészeti Ágazati Tudásközpont Nonprofit Kft.-vel

5.4.1.2. A szakmai vizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai

Szakmai vizsgára bocsátás feltétele: valamennyi előírt képzési évfolyam és az egybefüggő szakmai gyakorlat eredményes teljesítése.

- **Központi interaktív vizsga**

  A vizsgatevékenység megnevezése: Környezetvédelmi technikusi ismeretek

A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása

A központi interaktív vizsgát úgy kell összeállítani, hogy pontszámokban kifejezett tartalmának:

- körülbelül fele az ökológiához, a természetvédelemhez, a víz, a légkör és a talaj környezetvédelméhez és a települési ismeretekhez, hulladékgazdálkodás alapjaihoz kapcsolódjon;
- többi része a környezettechnika fizikai, kémiai és biológiai eljárásaihoz, illetve a víz- és szennyvíztisztításhoz, a levegőtisztaság-védelemhez, a talajvédelemhez, a zajvédelemhez és a hulladékhasznosítás- és feldolgozás kapcsolódjon.

Az interaktív feladatsor feladatainak egyenlő arányban

- feleletválasztó feladatok,
- összefüggéseket feltáró rendszerező, vagy szövegelemzést, ábraelemzést igénylő feladatok,
- számítást igénylő feladatok alkotják.

A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 120 perc

A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 30 %

A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai: A központi (szoftveres) javítását úgy kell kialakítani, hogy az elszámításból származó hibaterjedést figyelembe kell venni az értékeléskor.

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 40 %-át elérte.

- **Projektfeladat**

A vizsgatevékenység megnevezése: Környezetvédelmi vizsgálat, műszeres analitikai és biológiai vizsgálat, valamint szakmai portfólió bemutatása környezetvédelmi vizsgálat, valamint műszeres analitikai és biológiai vizsgálat

A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása:

A projektfeladat három részből áll: egy környezetvédelmi vizsgálatból (A vizsgarész), egy műszeres analitikai és biológiai vizsgálatból (B vizsgarész) és egy szakmai portfólió bemutatásból.

A.) Környezetvédelmi vizsgálat: A környezetvédelmi vizsgálat egy összetett vizsgafeladat, amely három kötelező tevékenység területből épül fel.

A vizsgafeladat egymással összefüggő mérési, adatkezelési, elemzési feladatok megoldására épülő projekt. A vizsga fejlesztője/szervezője több vizsgafeladatot állít össze, amelyből a vizsgázó egyet véletlenszerűen kiválaszt és azt önállóan megvalósítja. A vizsgafeladatok számát úgy kell meghatározni, hogy egy vizsgahelyszínen/teremben egyidejűleg vizsgázók számánál kettővel több vizsgafeladat kerüljön összeállításra.
A vizsgafejlesztés során olyan vizsgaleírásokat kell létrehozni, amely leírás strukturáltan tartalmazza:

- A feladat során megoldandó problémákat.
- A problémák megoldásához szükséges információkat, vagy azok elérésének útját.
- A projekt végrehajtása során betartandó összes szabályt.
- A létrehozandó produktumok mennyiségi, formai, kritériumait.
- A vizsgázó számára is értelmezhető értékelési szempontokat és értékeket.

A feladatleírást úgy kell összeállítani, hogy a problémák megoldásához mindhárom tevékenységi terület feladatai közül egyet-egyet tartalmazzon.

1. Mérési, vizsgálati tevékenységi terület feladatai:
   - vízszintes és függőleges értelmű geodéziai mérés,
   - talajminták fizikai és kémiai tulajdonságainak laboratóriumi vizsgálata (talajsűrűség, talaj térfogattömeg, szitaanalízis, Arany-féle kötöttség, talaj mésztartalma, talajoldat kémiai vizsgálata),
   - vízminták tulajdonságainak laboratóriumi vizsgálata (TDS érték, összes oldott anyag),
   - hulladékminták laboratóriumi vizsgálata (fizikai tulajdonságok, hulladékkivonatok vizsgálata),
   - klasszikus analitikai alapmérések (p- és m-lúgosság, oldott kalcium- és magnéziumionok komplexometriás meghatározása, kloridionok mennyiségi meghatározása Fajans szerint)
   - zajmérés.
2. Adatkezelési tevékenységi terület feladatai:
   - digitális térképszerkesztési feladat mérési eredményekből,
   - mérési és egyéb adatok rendezése, feldolgozása számítógépen,
   - adatok grafikus megjelenítése számítógépen.
3. Elemzési tevékenységi terület feladatai:
   - szakmai szöveg elemzése, értelmezése,

- szakmai szövegből következtetések megfogalmazása,
- a szövegből feladat meghatározás megállapítása,
- önálló szakmai szövegalkotás,
- szakmai számítás, mértékegység átváltási feladatok elvégzése,
- folyamat, jelenség modellezése, modellalkotás,
- eredmények összefoglalása,
- következtetések megfogalmazása.

B.) Műszeres analitikai és biológiai vizsgálat

A gyakorlati vizsga egy összetett projektfeladat, amely három kötelező tevékenység területből épül fel. A gyakorlati vizsgára több projektfeladatot állítanak össze, amelyből a vizsgázó egyet véletlenszerűen kiválaszt és azt önállóan megvalósítja. A projektfeladat három kötelező tevékenységi területe és az abból választható feladatok:

1. Mérési, vizsgálati tevékenységi terület feladatai:
   - biológiai vizsgálat: makroszkópos és/vagy mikroszkópos vizsgálatok és/vagy mennyiségi és minőségi kimutatási eljárások kivitelezése;
   - kvantitatív klasszikus analitikai vizsgálat (az előző, A) pontban említett analitikai vizsgálatokon kívül);
   - műszeres analitikai vizsgálat.
2. Ábrázolási tevékenységi terület feladatai:
   - kézi vagy számítógépes rajz készítése;
   - mérési és egyéb adatok rendezése;
   - adatok grafikus megjelenítése számítógépen;
   - grafikonok elemzése megadott szempontok alapján;
   - előre megadott forrás alapján folyamatábra készítése, elemzése.
3. Értékelési tevékenységi terület feladatai:
   - szakmai szöveg elemzése, értelmezése,
   - szakmai szövegből következtetések megfogalmazása,
   - a szövegből feladat meghatározás megállapítása,
   - önálló szakmai szövegalkotás,
   - szakmai számítás, mértékegység átváltási feladatok elvégzése,
   - eredmények összefoglalása,
   - következtetések megfogalmazása.

A projektfeladatot úgy kell összeállítani, hogy annak mindhárom tevékenységi területről kell legalább 5, maximum 10 feladatot tartalmaznia a leírt sorrendben. Az A és B tételben ugyanaz a tevékenységi terület ugyanazon feladata (pl. klasszikus analitika) nem fordulhat elő.

C.) Szakmai portfólió bemutatása

A portfólióban kötelezően szerepelnie kell egy, a gyakorlati képzés keretében végzett, környezeti méréseken, vizsgálatokon alapuló projektfeladatnak. Röviden be kell mutatni a projektfeladat célját, a mérés, vizsgálat módszerét és eredményeit, valamint az abból levonható következtetéseket. A portfólióban kötelezően választható módon szerepelhet további saját vizsgálat, kutatás, összefüggő szakmai gyakorlaton végzett munka, illetve teljes tanulmányi időben elért versenyeredmény. Ezek közül legalább kettőnek meg kell jelennie a portfólióban.

További szabadon választott elemekkel is gazdagítható a portfólió, olyanokkal, amelyek bemutatják a vizsgázó személyes attitűdjét, kapcsolatát a szakmai tanulmányaival, a környezetvédelemmel. A megadott tárhelyre gyűjtött tartalmakból a vizsgázó egy, a portfólióját bemutató prezentációt állít össze. A portfólióból prezentációt kell összeállítani, amiben a portfólió kötelező elemeit mindenképpen meg kell jeleníteni. A prezentáció legfeljebb 15 diából álljon. A portfólióból készített prezentációt az első vizsgatevékenység előtt legalább 30 nappal el kell küldeni a vizsgaszervező intézmény hivatalos e-mail címére, vagy fel kell tölteni az erre a célra kialakított felületre.

A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: környezetvédelmi vizsgálat: 120 perc; a műszeres analitikai és biológiai vizsgálat: 120-180 perc, a szakmai portfólió bemutatása 10 perc.

A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A.) Környezetvédelmi vizsgálat értékelése

A vizsgafeladat projektfeladaton belüli értékelési aránya: 30 %.

Az egyes feladatait az előre elkészített értékelőlap alapján kell elvégezni. Az értékelőlapon az egyes feladatok százalékos értékelését az alábbi szempontok és kritériumok alapján kell meg összeállítani:

Szempont	Eredmény pontértéke	Kritérium	
		Kitűnő	Nem elfogadható
A mérés, vizsgálat kivitelezése, munka- és balesetvédelmi szabályok betartása.	0-20 pont	A vizsgálati, munkavédelmi és egyéb biztonsági szabályoknak megfelelően történt a vizsgálat	A mérési, vizsgálati tevékenység során teljes járatlanság, vagy munka- és balesetvédelmi szabály súlyos megsértése történik.
A mérési, vizsgálati feladat adatainak, eredményeinek pontossága, rögzítése a feladat által megadott módon.	0-40 pont	A mérési, vizsgálati feladat adatainak, eredményeinek pontossága, rögzítése a projektfeladat által megadott módon történt.	A mérés, a vizsgálat pontatlansága analitikai mérés esetén nagyobb 4 %-nál, egyéb méréseknél 4-8 %-nál. A mérés, vizsgálat eredményei nem kerültek rögzítésre.
Adatkezelési tevékenységi terület feladatai.	0-20 pont	Az adatkezelési tevékenység során elkészült a grafikus megjelenítés, a térkép, vagy a rendezett adatokat tartalmazó fájl.	Az adatkezelési tevékenység során nem készült el a grafikus megjelenítés, a térkép, vagy a rendezett adatokat tartalmazó fájl.
Elemzési tevékenységi terület feladatai.	0-20 pont	A megadott formai és tartalmi szempontok szerint elkészült az elemzési feladat eredménye.	Nem készült el az elemzési feladat eredménye.
Összesen	100 pont		

B.) Műszeres analitikai és biológiai vizsgálat

A műszeres analitikai és biológiai vizsgálat projektfeladaton belüli értékelési aránya: 50 %.

Az egyes feladatait az előre elkészített értékelőlap alapján kell elvégezni. Az értékelőlapon az egyes feladatok százalékos értékelését úgy kell megállapítani, hogy

1. Mérési, vizsgálati tevékenységi terület feladatai: a maximális pontszám 20-25 %-át le kell, hogy fedje az alábbi megosztással:
2. 5 % a mérés, vizsgálat kivitelezése, munka- és balesetvédelmi szabályok betartása (0 %-t kell adni, akkor, ha a mérési, vizsgálati tevékenység során teljes járatlanság és/vagy munka- és balesetvédelmi szabály súlyos megsértése történik).
3. 15-20 % a mérési, vizsgálati feladat adatainak, eredményeinek rögzítése a projektfeladat által megadott módon
4. Ábrázolási tevékenységi terület feladatai: a maximális pontszám 50-60 %-át le kell, hogy fedje úgy, hogy a B) pontban felsorolt tevékenységekért adható maximális pontszám 10-25 % lehet feladatonként.
5. Értékelési tevékenységi terület feladatai: a maximális pontszám 20-25 %-át le kell, hogy fedje.

B.) Szakmai portfólió bemutatásának értékelése

A vizsgafeladat projektfeladaton belüli értékelési aránya: 10 %.

Szempont	Kritérium	
	Kitűnő	Nem elfogadható
Bemutatkozás: 0-10 pont	Röviden bemutatja önmagát, szakmai céljait, a vizsgázó munkájában motivált.	Nincs bemutatkozás, a vizsgázónak nincs kötődése az általa végzett környezetvédelmi tevékenységhez.
Portfólió elemek bemutatása, saját tevékenység ismertetése: 0-60 pont	Áttekinthetően, világosan felfedezhető szempontok szerintrendezve bemutatja a portfólióját, amelyben saját tevékenységeit egyértelműen meghatározta. A portfólióban a kötelező, a kötelezően választható dokumentumok az előírtak szerint megtalálhatók és emellett további dokumentumok is	A portfólió tartalma rendező elv nélkül kerül bemutatása, a vizsgázó saját tevékenységeit nem határozta meg, valamint a portfólió hiányos, kötelezően előírt tevékenységekhez nem kapcsolódik dokumentum.

	gazdagítják a portfóliót.	
Munkavédelmi, biztonsági szabályok alkalmazása: 0-20 pont	A vizsgázó ismeri, és helyesen alkalmazza a munkabiztonsági előírásokat.	A vizsgázó nem ismeri, nem tudja helyesen alkalmazni a munkabiztonsági előírásokat.
Bemutató minősége, előadásmód: 1-10 pont	A bemutató logikus felépítésű, jól követhető, figyelemfelkeltő. A vizsgázó felkészülten, a hallgatósággal interakcióban mutatja be a prezentációját.	A bemutató szétesős, nehezen követhető. A vizsgázó felkészületlen, a hallgatóságát figyelmen kívül hagyva mutatja be a prezentációját
Összes pontszám: 100 pont		

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 40 %-át elérte.

A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges személyi feltételek: a számítástechnikai eszközök használata közben rendszergazdai tevékenységeket ellátó munkatárs támogatói munkája szükséges.

A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek: Környezetvédelmi technikus közös szakmai oktatáshoz és környezetvédelem szakmairányhoz szükséges eszközök jegyzéke szerint.

A szakmai vizsga eredményébe az ágazati alapozó vizsgát az alábbi súlyaránnyal kell beszámítani: 10 %

A vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok: A központi interaktív vizsgatevékenység és a projektfeladat megoldása során szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas számológép, függvénytáblázat használható.

5.4.2. Vízügyi technikus

5.4.2.1. A szakmai oktatás követelményei

Szakmairányok közös szakmai követelményei

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	Vízrajzi adatokat észlel, mér, és az adatokat feldolgozza.	Ismeri a vízrajzi mérőhálózat felépítését és a vízgazdálkodási tevékenységhez szükséges adatok mérésének, feldolgozásának módjait.	Nagy pontossággal végzi munkáját. Az adatok feldolgozását szakmailag és formailag is jó minőségben készíti el. Az eredményeket kritikusan szemléli, és törekszik azok reális értékelésére.	A vízrajzi adatok méréséhez és adatok feldolgozásához szükséges ismeretek birtokában önállóan dolgozik.
2	Az építési anyagok jellemző fizikai, kémiai, mechanikai, technológiai tulajdonságai ismeretében az anyagokat adott célra kiválasztja.	Ismeri az építési kő, beton és fa általános, fizikai, kémiai, vízépítésben fontos mechanikai, technológiai tulajdonságait.	Az építési anyagokhoz kapcsolódó tanult ismereteket tudatosan, komplex szemlélettel alkalmazza.	Ismeretei birtokában önállóan dolgozik.
3	Építőanyagok laboratóriumi vizsgálataihoz szükséges mintavételt, vizsgálatot végez, a vizsgálati eredményeket kiértékeli.	Ismeri az építési anyagok laboratóriumi vizsgálati módszereit, és az eredményeket feldolgozza, kiértékeli.	Törekszik a pontos munkavégzésre. Szem előtt tartja a biztonságos munkavégzés szabályait.	A mintavételt, a vizsgálatokat és az eredmények értékelését instrukció, leírás alapján önállóan végzi. A terepi és laboratóriumi munka szabályait betartja önmaga, társai és a környezet

				védelme érdekében.
4	Felismeri a talajokban bekövetkező káros jelenségeket.	Ismeri a talajok típusait, fizikai, kémiai tulajdonságait.	A vízépítésben alkalmazott talajokhoz kapcsolódó tanult ismereteket tudatosan, komplex szemlélettel alkalmazza.	Önállóan képes a vízépítésben alkalmazott talajokban bekövetkező káros jelenségek felismerésére.
5	Talajmintákat vesz, és a talajmintát laboratóriumban megvizsgálja, a mérési eredményeket feldolgozza, kiértékeli.	Ismeri a különböző talajminta-vételi eljárásokat, eszközöket, a talajok fizikai, kémiai, mechanikai tulajdonságait.	Törekszik a pontos munkavégzésre. Szem előtt tartja a biztonságos munkavégzés szabályait.	Talajtani ismereteit és mérési vizsgálati gyakorlatát a gyakorlatban a különböző talajok felhasználásában, a talajokban bekövetkező változások felismerésében önállóan hasznosítja.

6	A vízépítési földművek, műtárgyak, medrek építési folyamatának tervezési, kivitelezési munkáinak adatgyűjtési, részterv ezési feladatait végzi, részterveket, tervvázlatokat készít.	Ismeri a földművek, vízépítési műtárgyak, medrek különböző építési technológiáit, azok alkalmazhatóságát.	Kész a közös munkára feladatainak elvégzése során. Érdeklődő az új megoldások kivitelezésére.	A földművek, vízépítési műtárgyak, medrek építés - kivitelezés munkáiban önálló részfeladatokat lát el.
7	Vízügyi, és víziközmű nyilvántartási, ügyviteli és engedélyezési eljárásokban adatokat rögzít és nyilvántartást kezel.	Alapvető jogi ismeretekkel rendelkezik, ismeri a vízügyi és víziközmű igazgatás rendszerét, az EU vízügyi és víziközmű szakterületi irányelveit, a vízügyi- és víziközmű szak-hatósági eljárások szabályait, a nyilvántartás szabályait, a hatósági nyilvántartásokat, a nyilvántartás kézi és számítógépes rendszerét.	Szabály követően, nagyfokú precizitással végzi munkáját.	Szakmai irányítással végzi a vízügyi, és víziközmű nyilvántartási, ügyviteli és engedélyezési feladatokat. A térinformatikai rendszereket felhasználói szinten kezeli. Önállóan kezeli a statisztikai adatszolgáltatási rendszereket.

Területi vízgazdálkodó szakmairány szakmai követelményei

1	Vízrendezési létesítmények terveknek megfelelő kivitelezését ellenőrzi, ezek üzemeltetési és fenntartási munkáit irányítja.	Ismeri a vízrendezési létesítményeket, a hegy- és dombvidéki, illetve a síkvidéki vízrendezés módszereit és az azokkal kapcsolatos kivitelezési, üzemeltetési, fenntartási feladatokat.	A tanultakat tudatosan, komplex szemlélettel alkalmazza.	A vízrendezés létesítményeinek kivitelezésében, üzemeltetésében, fenntartásában szakmai irányítással lát el feladatokat.
2	Megtervezi az árvíz- és belvízkárelhárítási rendszer elemeinek fenntartási munkáit, azokhoz erőforrásokat, gépeket, anyagokat biztosít, irányítja a kárelhárítás munkáit.	Ismeri az árvíz- és belvízkárelhárítás műveit és a velük kapcsolatos fenntartási feladatokat.	Törekszik arra, hogy az összefüggéseket átlátva lássa el feladatait. Kész a közös munkára feladatainak elvégzése során. Érdeklődő az új megoldások kivitelezésére.	Képes a kiépített ár- és belvízkárelhárítási rendszer elemeinek fenntartási munkáit szakmai irányítással megtervezni, irányítani.
3	Az árvíz- és belvízvédelmi területeken mérési, előrejelzési adatok alapján felismeri a szükséges beavatkozási lehetőségeket. Irányítja a védekezési munkákat, majd azokat követően kárfelmérést végez.	Ismeri a védelmi területeken jelentkező káros jelenségeket, és azok elhárításának módjait.		A kiépített védelmi területeken a védekezési munkálatokban instrukció alapján önálló műszaki irányítói feladatokat végez. A védekezési és kárfelmérési feladatokban szakmai irányítással végez munkát (jelenségek felismerése, beavatkozások tervezése).

4	Hidrológiai mérési, előrejelzési adatok alapján megtervezi a tározók ürítését és feltöltését. Működteti a hozzájuk kapcsolódó műtárgyakat, fenntartási és karbantartási munkáit irányítja.	Ismeri a tározók létesítésének főbb céljait (árvízcsúcscsökkentő tározók, belvíztározók, vízhasznosítási célú tározók, komplex tározók), a főbb tározó típusokat (hegy- és dombvidéki, síkvidéki tározók), a tározók főbb műtárgyait, berendezéseit, a tározók üzemeltetésének, fenntartásának, karbantartásának feladatait.		Szakmai irányítással képes a tározók és nagyműtárgyak üzemeltetése során fellépő problémák okainak feltárására, a beavatkozás megtervezésére.
5	Öntözőrendszerek tervezéséhez adatokat gyűjt. Az öntözőrendszerek létesítési, üzemeltetési, fenntartási és karbantartási munkáit irányítja.	Ismeri az öntözés lehetséges céljait (vízpótlás, táplálás, trágyázás, frissítés, fagy elleni védelem, talajjavítás), az öntözővíz mennyiségének meghatározását, az öntözési mód kiválasztásának szempontjait, az öntözés műveit, berendezéseit, az öntözési munkák szervezését, az öntözővíz szállításának vezérlését, az öntözésüzemeltetés, fenntartás, karbantartás feladatait.	Kész a közös munkára feladatainak elvégzése során. Érdeklődő az új megoldások kivitelezésére.	Képes az öntözőrendszerek üzemeltetése során fellépő problémák okainak feltárására, szakmai irányítással a beavatkozás megtervezésére.

6	Vízminőségi kárelhárítási feladatokat lát el: olajszennyezés, vízminőség romlás, és egyéb havaria károk elhárítását irányítja, kárfelmérést végez.	Ismeri a vízminőségi kárelhárítás jogszabályi hátterét, szervezeti felépítését, működését, a környezeti kár helyszíni kivizsgálását és minősítését, a vízminőségi kárelhárítási műveletek műveleti (operatív) irányítását, műveleti végrehajtásának módjait és eszközeit, a készültségek elrendelésének szabályait, az irányítási rendszerét védekezési, készültségi fokozatokban.		A vízminőségi kárelhárításhoz és kárfelméréshez kapcsolódó feladatait szakmai irányítással részben önállóan végzi.
7	Vízügyi műtárgyakat és a kapcsolódó csővezetékeket, szerelvényeket üzembe és üzemen kívül helyez, a műtárgyak automatizált rendszerében keletkező adatot olvas, értelmez és értékel az értékelés alapján üzemi körülményt módosít, vagy gépészeti	Ismeri a területi vízgazdálkodásban alkalmazott műszaki megoldásokat, a vízügyi műtárgyak kialakítását, felépítését, a hozzájuk kapcsolódó gépészeti, automatizálási berendezéseket.		Szakmai tudása birtokában önállóan is felismeri a vízügyi műtárgyak üzemeltetése során bekövetkező hibák forrásait, intézkedéseket tesz azok elhárítására.

	beavatkozást hajt végre.			
8	Vízügyi engedélyezési kérelmet készít, kivitelezési munkákat műszaki tervnek megfelelően ellenőriz.	Ismeri a vízügyi engedélyezési, létesítési eljárás szabályait, eljárásrendjét.	Szabálykövetően, nagyfokú precizitással végzi munkáját. Törekszik arra, hogy rendszeres önképzéssel és továbbképzéssel szakmai fejlődését elősegítse.	Szakmai irányítással végez feladatokat a vízügyi engedélyezési eljárásokban.
9	Védett területek létesítési és fenntartási munkálatait irányítja.	Ismeri a különböző védett területeken való munkavégzés lehetőségeit, korlátait, a vonatkozó jogszabályi előírásokat.	Képviseli a környezeti fenntarthatóság alapelveit szakmai munkája és a mindennapi élete során is. Elkötelezett a környezeti elemek megóvása iránt, ebben aktív szerepet vállal.	A vízügyi szakterületen végzett napi munkáját a környezeti fenntarthatóság, a természetvédelmi szempontok figyelembe vételével részben önállóan végzi.

Tanévre tervezett szakképzési munkaszerződések

11.ViT: lehetőség szerint 4 hetes/140 órás SZMSZ külső duális partnerekkel, opcionálisan a Bajai egyetem által szervezett szakmai gyakorlaton való részvétel 1-2 hét időintervallumban SZMSZ nélkül, intézményi együttműködés keretében.

5.4.2.2. A szakmai vizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai

Szakmairány megnevezése: Területi vízgazdálkodó

Szakmai vizsgára bocsátás feltétele: valamennyi előírt képzési évfolyam és az egybefüggő szakmai gyakorlat eredményes teljesítése.

Szakmához kötődő további sajátos követelmények: -

- **Központi interaktív vizsga**

  A vizsgatevékenység megnevezése: Területi vízgazdálkodó feladatok

  A vizsgatevékenység leírása Az interaktív feladatsor a területi vízgazdálkodás valamennyi témakörét (hidrológia, hidraulika, vízrendezés, folyószabályozás,

árvízvédelem, belvízvédelem, öntözés, tározás, vízminőségi kárelhárítás) érintő 50 %-ban feleletválasztó és feleletalkotó feladatokból, 50 %-ban ábraértelmezési és számítási faladatokból áll.

A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 120 perc

A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 20%

A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai: Az értékelés a központilag összeállított javítási-értékelési útmutató alapján történik.

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 40%-át elérte.

- **Projektfeladat**

A vizsgatevékenység megnevezése: Területi vízgazdálkodó tevékenység

A vizsgatevékenység leírása

A) Portfólió: a szakma jellegétől függően vizsgaremek, projektmunka, illetve a tanuló haladásáról és/vagy eredményeiről, munkáiból összeállított a mentoráló gyakorlati oktató vagy szaktanár által hitelesített dokumentum.

Tartalma: A szakmai képzés gyakorlatai keretében végzett vizsgálatok, szakmai gyakorlati tevékenységek bemutatása.

Az iskolai tárhelyre gyűjtött tartalmakból a vizsgázó egy a portfólióját bemutató prezentációt állít össze. A portfólió prezentációban kötelezően szerepelnie kell egy vízkárelhárító gyakorlati tevékenységet bemutató feladatnak. Röviden be kell mutatni a káreseményt, illetve az elhárítás célját, módszerét és eredményeit.

A portfólióban kötelezően választható módon szerepelhet további saját vizsgálat, kutatás, A portfólió értékelésének százalékos aránya a gyakorlati vizsgarész teljes feladatsorán belül: összefüggő szakmai gyakorlaton végzett munka, illetve versenyeredmény. Ezek közül legalább kettőnek meg kell jelennie a portfólióban.

További szabadon választott elemekkel is gazdagítható a portfólió, olyanokkal, amelyek bemutatják a vizsgázó személyes attitűdjét, kapcsolatát a szakmai tanulmányaival, a területi vízgazdálkodással.

A portfóliót prezentáció formájában kell összeállítani. A prezentáció legfeljebb 15 diából álljon. A portfólió értékelésének százalékos aránya a gyakorlati vizsgarész teljes feladatsorán belül: 20%. A portfólió értékelésének sajátos szempontjai:

Az elkészített prezentációt a vizsga megkezdése előtt legalább 30 nappal el kell küldeni a vizsgaszervező intézmény hivatalos e-mail címére, vagy fel kell tölteni az erre a célra kialakított felületre.

A leadott portfólió alapján a hitelesítő oktató az alábbi szempontok szerint javaslatot tesz a vizsgabizottságnak az értékelésre:

- A beadott prezentáció formailag megfelel-e a kívánalmaknak: a kötelező és a legalább két kötelezően választandó tartalmi elem szerepel-e benne; a milyen színvonalú a prezentáció kidolgozottsága, szerkesztettsége. Értékelési súlya: 30 %.
- A beadott prezentáció megfelel-e szakmai szempontból a tartalmi elvárásoknak: kellő részletességgel lett bemutatva minden kívánt elem; szakmailag pontos-e, helyes-e a prezentáció. Értékelési súlya: 50%.
- A prezentáció bemutatására legfeljebb 15 perc áll a vizsgázó rendelkezésére. Az előadás értékelésének szempontjai: milyen a tanuló kommunikációja, előadásmódja, szakmai nyelv használata, hitelessége, szakszerűsége, elhivatottsága. Értékelési súlya: 20 %.

B) A gyakorlat helyszínén végzett vizsga

A vizsgafeladat megnevezése: Vízgazdálkodó tevékenységek

A vizsgafeladat jellege: Produktum

A vizsgafeladat ismertetése: A vizsga helyszínén kivitelezhető gyakorlati feladatokból a vizsgázó által kihúzott gyakorlati feladat megvalósítása, dokumentálása. A vizsgafeladatok, alkalmazkodva a helyszíni lehetőségekhez például a következők lehetnek:

- Üzemi körülmények között, valamely gépcsoport, műtárgy vagy berendezés üzemeltetésével kapcsolatos feladat (üzembe helyezés, üzemi paraméterek ellenőrzése, kiiktatás).
- Hidrometriai, hidrometeorológiai, hidraulikai, geodéziai mérés, az adatok számítógépes feldolgozása, kiértékelése.

A feladat kidolgozása közben saját jegyzet és a vonatkozó kézikönyvek használhatóak, a munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartásával. A gyakorlati feladat tartalmazza a gyakorlati vizsgához kapcsolódó szakmai beszélgetés kérdéseit is, amelyek tartalmukban a gyakorlati vizsgafeladathoz kapcsolódnak.

A vizsgafeladatot a vizsgázó önállóan a feladatközlő lapon levő információk és utasítások alapján végzi el, ehhez segítséget csak veszély esetén kérhet. A vizsgafeladat elvégzéshez szükséges forrásokat, eszközöket a vizsgaszervező biztosítja. A vizsgázó az adott feladat megoldásáról dokumentációként jegyzőkönyvet vezet.

A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 120perc

A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 80%

A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai: Az értékelés az előre elkészített értékelési útmutató alapján történik. A vizsgafeladatban megszületett produktum, dokumentum formai és tartalmi követelményeire az értékelési útmutató alapján adható pont. Az értékelés szempontjai:

- Feladatutasítás betartása – 20%
- Pontosság, precizitás – 30%
- Szükséges munkabiztonsági szabályok betartása – 20%
- Feladat dokumentálása – 20%
- Szakmai kommunikáció – 10%

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 40%-át elérte, mind az A), mind a B) részből.

A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges személyi feltételek: A B) részhez a feladatutasítástól függően segéderő biztosítása.

A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek: Az Eszközjegyzékben felsorolt eszközök.

A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: -

A szakmai vizsga eredményébe az ágazati alapvizsgát az alábbi súlyaránnyal kell beszámítani: Ágazati alapvizsga: 10%, Szakmai vizsga: 90%

A vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok: A központi interaktív vizsgatevékenység és a projektfeladat megoldása során szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas számológép, függvénytáblázat használható. A vizsgafeladatot a vizsgázó önállóan a feladatközlő lapon levő információk és utasítások alapján végzi el, ehhez segítséget csak veszély esetén kérhet. A vizsgafeladat elvégzéshez szükséges forrásokat, eszközöket a vizsgaszervező biztosítja. A vizsgázó az adott feladat megoldásáról dokumentációként jegyzőkönyvet vezet.

5.4.3. Kertésztechnikus

5.4.3.1. A szakmai oktatás követelményei

Szakmairányok közös szakmai követelményei

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	Alkalmazza a kertészeti tevékenységek során a hatályos munkavédelmi szabályokat.	Ismeri a kertészetben alkalmazandó munkavédelmi előírásokat, szabályokat.	Viselkedésben felelősségteljes, szabálykövető a munkavédelem területén.	A kertészeti tevékenységei során betartja a munkavédelmi szabályokat.
2	Gépkönyv, használati és kezelési utasítás alapján kertészeti eszközöket, gépeket installál, karbantart.	Ismeri a gépkönyv, használati és kezelési utasítás jellegét.	Törekszik az eszközök és gépek rendeltetésszerű használatára.	Az adott géphez tartozó gépkönyvet, használati és kezelési utasítást adekvát módon értelmezi.
3	Balesetet megelőz, elhárít.	Ismeri a baleset elhárítás módszereit, eszközeit.	Viselkedésében felelősségteljes, munkavégzése során törekszik a balesetek megelőzésére.	Baleset esetén cselekvési döntést hoz.
4	Elsősegélyt nyújt.	Ismeri az elsősegélynyújtó alapvető feladatait.	Felelős módon viselkedik az elsősegélynyújtás során.	Megítéli a veszélyes behatás jelenlétét. Szükség esetén önállóan elsősegélyt nyújt a szakma szabályai szerint.
5	Egyéni védőfelszerelést visel.	Ismeri az egyéni védőfelszereléseket, használatuk szükségességét.	Egészsége megóvására törekszik, elkötelezett a biztonságos munkavégzés mellett.	Adott munkafolyamathoz adekvát egyéni védőfelszerelést választ.
6	Alkalmazza a munkaegészségtan ajánlásait.	Ismeri a munkaegészségtan alapjait.	A foglalkozási megbetegedések megelőzésében elkötelezett.	Betartja egy adott munkatér munkaegészségügyi szabályait.
7	Alkalmassági vizsgálatra jár.	Ismeri az alkalmassági vizsgálatokra vonatkozó szabályozásokat.	Egészsége megóvására törekszik.	Szakmai vezetői utasítás alapján, az orvosi vizsgálatokon részt vesz.

8	A kertészeti tevékenységek során keletkezett hulladékot szelektíven gyűjti.	Ismeri a komposztálható anyagokat és az egyéb hulladékgyűjtési módokat.	Elkötelezett a komposztálás és a szelektív hulladékgyűjtés mellett.	Önállóan képes a keletkezett hulladékot szelektálni és a megfelelő gyűjtőedénybe, gyűjtőhelyre szállítani.
9	A kertészeti tevékenység végzése során keletkezett veszélyes anyagot szakszerűen kezeli.	Ismeri a keletkező veszélyes anyagokat és kezelésüket.	A kertészeti munka során előnyben részesíti az egyének és a társadalom egészségét javító, környezetbarát megoldásokat.	Az anyagtípusokat adekvát módon, a szabályok pontos követésével és maradéktalan betartásával kezeli.
10	Kertészeti eszközöket biztonságosan használ.	Ismeri a biztonságos eszközhasználat szabályait.	Egészsége megóvása érdekében biztonságra törekszik.	A munka megkezdése előtt a munkaeszközök biztonságos állapotáról a tőle elvárható módon meggyőződik, azokat rendeltetésüknek megfelelően és a szakmai vezető utasításai szerint használja.
11	Tűz esetén tűzoltó eszközöket és anyagokat alkalmaz.	Ismeri a tűzvédelemre vonatkozó szabályokat.	Magára nézve kötelezőnek tartja a nyílt láng használatára vonatkozó tűzvédelmi szabályokat.	Tűz esetén adekvát döntést hoz a menekülésről, vagy oltásról. Szükség esetén vezetői segítséget vesz igénybe.
12	Külföldi szakmai oldalakról különböző szaporítóanyagot rendel.	Ismeri a választott szakmairányához kapcsolódó külföldi internetes felületeket.	Törekszik az idegen nyelvű szakkifejezések elsajátítására.	Önállóan használja az idegen nyelvű szakmai internetes felületeket.

Dísznövénytermesztő, virágkötő szakmairány szakmai követelményei

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	Dísznövényeket szaporít.	Ismeri az egynyári, kétnyári, évelő dísznövényeket, a lombhullató és örökzöld díszfákat, a díszcserjéket, a cserepes virágos és levéldísznövényeket, vágott virágokat és zöldeket. Ismeri a növények tudományos latin nevét (kettős nevezéktan) és biztos tudással azonosítja őket. Ismeri az ivaros és ivartalan szaporítási módokat.	A dísznövény szaporítással kapcsolatos feladatok iránt elkötelezett, munkájára értékként tekint.	Önállóan végzi a dísznövények szaporítási feladatait.
2	Szaporítóanyagot előkészít, ültet.	Ismeri a termesztő közegeket, a földkeverék összeállítását.	Szem előtt tartja a termesztés gazdaságosságát. Elkötelezett a dísznövénytermesztéssel kapcsolatos feladatok iránt.	Önállóan alkalmazza a megfelelő termesztő közeget és használja fel a szaporítóanyagokat.
3	Palántát, csemetét előállít, nevel, gondoz.	Ismeri a szaporítás és nevelés technológiáit.		Az általa nevelt dísznövényekért felelősséget vállal.
4	Talajmunkákat, gyomirtást, talajvédelmi munkát végez.	Ismeri az általános és speciális talajvédelmi munkákat és a gyomirtó szereket.	Nyitott az adott szakterület új eredményei, innovációi iránt, törekszik azok megismerésére, megértésére és alkalmazására. Törekszik a saját munkáját érintő változások nyomonkövetésére.	Szakmai felügyelet mellett meghatározza a növényvédelmi feladatokat. Az általános és speciális növényápolási műveleteket önállóan végzi. Felelősséget vállal munkájáért,
5	Tápanyag-utánpótlást, öntözést, növényápolási munkát végez.	Ismeri az általános és speciális ápolási munkákat. (faiskolai nevelési munkák, metszés.) Ismeri a tápanyagutánpótlási, öntözési módokat és ápolási munkákat.		

6	Növényvédelmi szakirányító felügyeletével növényvédelmi feladatot lát el.	Ismeri a növényvédelem alapjait, a károsítók elleni védekezési módokat, különös tekintettel az integrált védekezési lehetőségekre.		eredményeiért és kudarcaiért.
7	Növényvédelmi előrejelzés céljából telefonos applikációt használ.	Ismeri a dísznövénytermesztés szempontjából fontos digitális eszközök használatát.	Figyelemmel kíséri az új alkalmazások megjelenését és nyitott az új fejlesztések megismerésére, a dísznövénytermesztésben történő alkalmazására.	Önállóan használja a telefonos applikációkat és védekezési javaslatokat fogalmaz meg.
8	Növekedést, fejlődést szabályoz, mikroszaporítást végez.	Ismeri a szövettenyésztés eszközeit, anyagait. Ismeri a táptalaj készítési és vágástechnikákat, az új táptalajra helyezés módját. Ismeri a kiültetés és akklimatizáció lépéseit.	Nyitott a szakterületet érintő innovációk iránt, elfogadja a termesztéssel kapcsolatos újdonságokat, törekszik a pontos, precíz munkavégzésre.	Betartja a faj fejlődéséhez szükséges munkafolyamatokat. A feladathoz önállóan választ szerszámokat, eszközöket.
9	Dísznövény kitermelést, szedést, betakarítást végez.	Ismeri a faiskolai, szabadföldi és üvegházi termesztéssel kapcsolatos feladatokat.		Önállóan végzi a termesztéssel kapcsolatos munkáját, folyamatos önellenőrzés mellett.
10	Szakszerűen használja, működteti és karbantartja a dísznövénytermesztés végzéséhez szükséges gépeket, eszközöket, berendezéseket.	Ismeri a szükséges gépeket, eszközöket, berendezéseket, azok részeit és működési elvüket.	Fontosnak tartja a munkavégzéshez szükséges előírások figyelembevételét.	Felelősséggel és körültekintően használja a dísznövénytermesztés gépeit.

11	Termesztőberendezéseket üzemeltet, karbantart.	Ismeri a különböző termesztő-berendezéseket, a termesztő-berendezések részeit, anyagait, berendezéseit.	Nyitott a korszerű termesztő-berendezésekben alkalmazható anyag- és energiatakarékos megoldások, technológiák alkalmazása iránt.	A termesztőberendezést önállóan üzemelteti, tevékenységéért felelősséget vállal.
12	A védőberendezéseket és a védőfelszerelést rendeltetésszerűen használja.	Ismeri a szakmához tartozó jogszabályi, valamint munka-, tűz-, környezetvédelmi, biztonságtechnikai és minőségbiztosítási előírásokat.	Szabálykövető a munka-, tűz és környezetvédelem területén. Elkötelezett a szabályos foglalkoztatás mellett, igyekszik elkerülni a munkaügyi szabálytalanságot.	Felelősséget vállal önmaga és munkatársai biztonságáért. A dísznövénytermesztés re vonatkozó munka-, tűz-környezetvédelmi, biztonságtechnikai, higiéniai és minőségbiztosítási jogszabályokban és hatósági előírásokban foglaltakat maradéktalanul betartja és betartatja
13	Elvégzi a dísznövénytermesztés munkafolyamatainak tervezését, szervezését.	Ismeri a dísznövénytermesztés munkafolyamatait.	Nyitott a szakmájában tevékenykedő szakemberekkel való szakmai együttműködésre.	Felelősséget vállal a saját maga által végzett, és az általa vezetett szakmai csoport munkájáért, eredményeiért és esetleges kudarcaiért.
14	Dísznövénytermesztési feladatokat és értékesítést ellátó személyeket, csoportokat irányít.	Tisztában van az egyéni és csoportos munkavégzés irányításának módjaival.		

15	Vágott virágokat, zöldeket, cserepes növényeket kezel, gondoz, készít elő, tárol.	Ismeri a vágott virágokat, vágott zöldeket, igényeiket és kezelésüknek technológiáját.	Elkötelezett a szakszerű növénykezelési technológiák iránt. Fontosnak érzi a rendezett munkakörnyezet kialakítását.	Önállóan végez növénykezelési feladatokat.
16	Szaktanácsot ad a növényelhelyezésre, ápolásra. Növényösszeültetés eket készít.	Tisztában van a dísznövények környezeti igényeivel.	Törekszik az új fajták ápolási igényeinek megismerésére.	A dísznövények ápolása során betartja a megfelelő fejlődéshez szükséges szabályokat, előírásokat.
17	Különböző stílusú alkalmi csokrokat, tűzött virágdíszeket, koszorúkat készít, csomagol.	Ismeri a vágott virágokat és zöldeket, a virágkötészeti stílusokat, törvényszerűségeket, a különböző készítmények elkészítési technikáit.	Nyitott az új virágkötészeti technikák megismerésére és alkalmazására. Fontosnak érzi a rendezett munkakörnyezet kialakítását. Törekszik a precíz és gazdaságos munkavégzésre.	Önállóan alkot virágkötészeti készítményeket. Felelősséget vállal az általa előállított termék, dekoráció minőségéért.
18	Virágdíszítési feladatokat végez.	Ismeri a virágdíszek formai,- szín,- és arányos elrendezésének lehetőségeit.		A virágkötészeti dekorációk készítése közben betartja a kompozícióra vonatkozó szakmai elvárásokat. (pl. szín, forma, arány)
19	Előkészíti és lebonyolítja a virágeladást.	Ismeri az elektronikus számlaadás módját, a szigorú számadású nyomtatványok kitöltését, a különböző elektronikus nyilvántartási rendszereket.	Elkötelezett a végzett munka pontos dokumentálása mellett.	Felelősséggel alkalmazza a virágeladással kapcsolatos szabályozásokat.

20	Tervet készít, kalkulációt végez.	Ismeri a szakmai számításokat, a tervkészítés tartalmi és formai követelményeit, a megrendelés lépéseit, elektronikus formába való öntését.	Törekszik a megjelenésében igényes, és szakmaiságában színvonalas tervdokumentáció elkészítésére.	Önállóan, felelősséggel végez tervezési feladatokat.
21	Képes dokumentációkat használni, készíteni.	Ismeri a szövegszerkesztő programokat, internetes kereső felületeket, nyilvántartásokat.	Igyekszik elkerülni a szabálytalanságokat. Elkötelezett az elvégzett munka pontos dokumentálása iránt.	Nagy körültekintéssel végzi a dokumentációkkal kapcsolatos feladatokat, betartja a szigorú számadású nyomtatványokra vonatkozó szabályokat.
22	Képes a virágkötészeti előírások szerint dolgozni, dolgoztatni.	Ismeri a virágkötő feladatait.	Megjelenésében igényes, viselkedésében visszafogott. Törekszik a pontos és szakszerű munkavégzésre, környezetének tisztántartására.	Felelősséget vállal saját tevékenységéért, a rábízott kisebb csoport, közösség munkájáért.
23	Önálló vállalkozást alapít és működtet.	Használja az ügyfélkapu szolgáltatásait, ismeri a gazdálkodó szervezetek jellemzőit, az egyéni és társas vállalkozások formáit, alapítását, a szükséges szakmai és jogi kifejezéseket.	Az érdeklődésének megfelelő szakterület, a végzett munka iránt elkötelezett, munkájára értékként tekint.	Vállalkozásának alapítása és működtetése közben betartja és betartatja a vonatkozó jogszabályokat.

Parképítő és -fenntartó szakmairány szakmai követelményei

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	Fű-, virág- és rózsafelületeket, sziklakertet, sírkiültetéseket, sportpályákat létesít és fenntart.	Egy-, kétnyári és évelő dísznövényeket felismer és megnevez.	Zöldfelület létesítési munkájában igényes.	Lágyszárúakat latin tudományos névvel megnevez és belőlük zöldfelületet önállóan létesít.
2	Díszfákat, díszcserjéket, örökzöldeket, edényes-, talajtakaró és kúszónövényeket telepít és fenntart.	Fás szárú dísznövényeket felismer és megnevez.	Nyitott az új fás szárúfajok alkalmazására.	Fás szárúakat latin tudományos névvel megnevez és belőlük zöldfelületet önállóan létesít.
3	Kerteket, parkokat felmér, kitűz, tereprendez.	Ismeri a felmérés és kitűzés módszereit, a tereprendezés folyamatát.	A tereprendezés során nyitott a modern digitális, gépesített megoldásokra, felméréseiben alapos.	Figuráns segítségével, hagyományos és digitális mérőeszközökkel felmér és kitűz.
4	Kerti alapokat, szigeteléseket, falazatokat, támfalakat épít és fenntart.	Felismeri és jellemzi a kerti alapok, szigetelések, falazatok anyagait.	Elkötelezett a modern szigetelőanyagok alkalmazásában.	Önállóan kerti alapokat, falazatokat, támfalakat épít.
5	Kerti fa- és fémszerkezeteket, kerítéseket, kapukat, pergolákat, lugasokat, fa teraszokat épít, felület kezel és fenntart.	Felismeri és jellemzi a kertépítés fa és fém anyagait.	Tudatosan alkalmazza a hagyományos és a modern faanyagokat.	Önállóan kerti faszerkezeteket épít.
6	Kerti lépcsőket, út- és térburkolatokat épít és fenntart.	Felismeri és jellemzi az útburkolatok anyagait.	Törekszik az új típusú útburkolatok alkalmazásnak követésére.	Önállóan kerti lépcsőket, út- és térburkolatokat épít.

7	Kerti vízarchitektúrákat, kisarchitektúrákat, öntözőrendszereket létesít, telepít és fenntart.	Felismeri és jellemzi a vízarchitektúrák, kisarchitektúrák, öntözőrendszerek anyagait.	Érdeklődik az új öntözési technológiák iránt.	Önállóan vízarchitektúrákat, kisarchitektúrákat, öntözőrendszereket telepít. A digitális vezérlőegység angol feliratait értelmezni képes, a vezérlőt önállóan beállítja.
8	Tetőkertet, zöldfalat épít és fenntart.	Felismeri és jellemzi a tetőkertek, zöldfalak építési anyagait.	Követi a tetőkert és zöldfal építési trendeket.	Segítséggel tetőkertet, zöldfalat épít.
9	Működteti, karbantartja a parképítés- és fenntartás gépeit, eszközeit.	Ismeri a parképítés- és fenntartás gépeit, eszközeit.	Parképítő és –fenntartó gépek használatakor környezettudatos.	Az adott munkafázishoz szükséges gépeket, eszközöket felelősségteljesen használja és karbantartja.
10	Erőgépet és munkagépet működtet és karbantart.	Ismeri az erőgépek és munkagépek működtetését és karbantartását.	Az erőgépek használatakor környezettudatos.	Adekvát módon karbantartja az erőgépeket.
11	Parképítő- és fenntartó vállalkozást indít és működtet.	Ismeri a parképítő- és fenntartó vállalkozások indításának és működtetésének feltételeit.	Önismerete, vállalkozói habitusának felismerése reális.	Önállóan parképítő- és fenntartó vállalkozást működtet. Idegen nyelvű szakmai katalógusokból tájékozódni képes.
12	A parképítés és fenntartás során alkalmazza a környezet- és természetvédelem, a fenntarthatóság szempontjait.	Ismeri a parképítés és fenntartás során alkalmazandó környezetvédelmi szempontokat.	A parképítés során elkötelezett a fenntarthatóság iránt.	A környezetvédelmi szabályokat adekvát módon értelmezi és alkalmazza a parképítés során.
13	Kertépítési, technológiai tervek típusait elkészíti.	Felismeri a történelmi korok és a mai kor kertjeinek irányzatait, építészeti és kertművészeti alapelveit.	Kerttervezés során a művészettörténetre nyitott.	Házikert tervdokumentációt önállóan készít.

14	A legismertebb kerttervezési szoftverek egyikével tervlapokat, gépi látványtervet készít házikertekhez.	A kert kompozíciós elemeit, a kertesztétikai törvényeket alkalmazza.	A számítógépes kerttervezés során az esztétikai értékekre igényes.	Kerttervező szoftver segítségével házikertet önállóan tervez.
15	Szabadkézi látványtervet készít házikertekhez.	A kert kompozíciós elemeit, a kertesztétikai törvényeket alkalmazza.	A szabadkézi kerttervezés során az esztétikai értékekre igényes.	Házikertről kézi látványtervet önállóan készít.
16	Alkalmazza a településökonómia szempontjait a városi zöldfelület létesítés és fenntartás során.	Ismeri a településökonómia alapelveit.	Parképítési munkái során ökológiai szemlélettel rendelkezik.	A településökonómia szempontjait a parképítés során, adekvát módon alkalmazza.
17	Házikertet felmér és kivitelez.	Ismeri a házikert felmérés és kivitelezés módszereit.	Házikert kivitelezési munkái során környezettudatos.	Házikertet hagyományos és digitális mérőeszközökkel önállóan felmér és kivitelez.
18	Házikertet fenntart.	Ismeri a házikertek fenntartási munkáit.	Házikert fenntartási munkái során környezettudatos.	Házikertet önállóan fenntart, képes az önértékelésre és hibáinak javítására.
19	Alkalmazza a házikerti stílusokat.	Felismeri és jellemzi a házikerti stílusokat.	Kerttervező munkájában stílusigényes.	Döntést hoz az egyes házikerti stílusok alkalmazásában.
20	Épít, művezet a települések zöldfelületeinek engedélyköteles tervdokumentációi alapján.	Tervdokumentációt olvasni tud.	Az engedélyköteles tervdokumentációk adatainak kezelésében pontos.	Tervet adekvát módon értelmez.

Szakképzési munkaszerződések

11.KT: 2027.05.03. napjától - 2027.07.23. napjáig – 12 hetes ÁKK SZMSZ 4 hét nyári gyakorlattal.

13.KT: SZMSZ 2024.09.01 napjától - 2025.04.30. napjáig - Kisalföldi Agrár Ágazati Képzőközpont Nonprofit Kft., a PRENOR® Kertészeti és Parképítő Kft. és Nagy Attila egyéni vállalkozó együttműködésével.

5.4.3.2. A szakmai vizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai

Szakmairány megnevezése: Dísznövénytermesztő, virágkötő

Szakmai vizsgára bocsátás feltétele: valamennyi előírt képzési évfolyam és az egybefüggő szakmai gyakorlat eredményes teljesítése.

Szakmához kötődő további sajátos követelmények: -

- **Központi interaktív vizsga**

  A vizsgatevékenység megnevezése: Dísznövénytermesztő, virágkötő központi interaktív vizsga

  A vizsgatevékenység leírása: A feladatsor legalább 60 kérdésből álló, elektronikusan, számítógép által generált és értékelt feladatból áll. A feladatok között egyenlő arányban legyenek: teszt, rövid választ igénylő feladatok, feleletválasztós rész, ahol a helyes választ három, négy lehetséges válasz közül kell kiválasztani; reláció analízis, számítási feladatok, ábrafelismerés a következő tanulási eredményekre vonatkozóan:

  - dísznövények szaporítása, termesztése, betakarítása, tárolása
  - palántanevelés
  - talajvédelmi és talajművelési munkák
  - növényvédelmi feladatok
  - műszaki ismeretekkel kapcsolatos feladatok
  - virágkötészeti készítmények szabályai, előkészítése, elkészítése
  - a virágeladás folyamata, szabályai
  - vállalkozások működtetésével kapcsolatos előírások
  - munka,-tűz,- és környezetvédelmi feladatok

  A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 90 perc

  A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 20%

  A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

  - Online vizsgafeladat automatikus kiértékeléssel.
  - Olyan feladatoknál, ahol több jó válasz is lehetséges, a hibás jelölés esetén pontlevonást kell alkalmazni.

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 40%át elérte.

- **Projektfeladat**

  A vizsgatevékenység megnevezése: Dísznövénytermesztés, virágkötészet projektfeladat

  A vizsgatevékenység leírása:

  A) vizsgarész: Portfólió készítése, a vizsga napján történő szóbeli bemutatása és az ahhoz kapcsolódó szakmai kérdések megválaszolása.

  A portfólió a tanulási eredmények és dokumentumok rendszerezett gyűjteménye, amelyek a tanulási folyamat során keletkeznek.

  A portfóliónak tartalmaznia kell a 11.-13. évfolyamokon készített, évfolyamonkénti 2-2 dokumentumot. A dokumentumok minimum 2 oldal terjedelműek legyenek. A portfólió elemeinek elkészítését a képző intézmény hitelesíti.

  A 11. évfolyamon:

  - Egy szabadon választott, a gyakorlati helyén termesztett dísznövény termesztéstechnológiájának saját megfigyelésekkel, fotókkal dokumentált leírása a szaporítástól az értékesítési állapotig.
  - Egy termesztő üzemről vagy szakmai rendezvényről készített dokumentum, amely saját megfigyeléseket, fotókat is tartalmaz.

  A 12. évfolyamon:

  - Egy szabadon választott szabadföldi dísznövényről készített, annak fenológiai fázisait bemutató dokumentum, amely tartalmazza az adott időszak jellemző időjárási jellemzőit, a növény fenológiai fázisairól készített fényképeket.
  - Egy virágkötészeti rendezvényről készített, fényképekkel kiegészített beszámoló, mely tartalmazza az ott készült virágdíszek rövid leírását, a felhasznált anyagokat, növényeket, a jellemző színhasználatot és a stílusjegyeket.

  A 13. évfolyamon:

  - Egy szabadon választott dísznövény termesztésének technológiai terve, a növény szaporításától (telepítésétől) az értékesítésig.
  - Egy számítógépen elkészített, Europass típusú szakmai önéletrajz.

Formája: Elektronikus Word vagy PowerPoint prezentáció, kinyomtatható, vagy projektoros bemutatásra alkalmas dokumentum. A portfólió terjedelme Word dokumentum esetében legalább 12 db A/4-es oldal, PowerPoint prezentáció esetében legalább 25 diából álló dokumentáció. A vizsgázónak a portfóliót az akkreditált vizsgaközpont által meghatározott időpontig be kell adnia.

B) vizsgarész: A gyakorlat helyszínén végzett gyakorlati vizsgamunka, amely vizsgarész három egymástól elkülönülő részből áll. Egy dísznövénytermesztési, egy virágkötészeti és egy növényismereti feladatból.

B1: Egy adott dísznövény termesztéstechnológiai munkafolyamatának elvégzése vagy a dísznövénytermesztésben használt gépek működtetése és karbantartása.

B2: Egy adott, értékesítésre alkalmas virágdísz elkészítése a hozzá kapcsolódó növénykezeléssel és a kellékek előkészítésével.

B3: A központilag meghatározott növénylistából 60 db dísznövény, illetve növényi rész felismerése és írásban történő megnevezése a növények tudományos nevével (latin, kettős nevezéktan).

A növényismereti feladat összeállításánál csak élő növények, illetve növényi részek használhatók. A 60 db felismerendő növény, illetve növényi rész az alábbi megoszlásban kell, hogy szerepeljen:

- 10 db egy és/vagy kétnyári dísznövény
- 10 db évelő dísznövény
- 10 db lombhullató fa illetve cserje, kúszócserje
- 10 db örökzöld fa illetve cserje
- 10 db cserepes levél és/vagy virágos dísznövény
- 10 db vágott virág/zöld és/vagy a virágkötészetben használt növény, növényi rész

C) vizsgarész: A vizsgarész során a vizsgabizottság, a B) vizsgarészben meghatározott munkafolyamattal kapcsolatos szakmai beszélgetést folytat a vizsgázóval, kérdéseket tesz fel, amelyek érintik a termesztéstechnológia, a használatos munkaeszközök, a gépek, termelési eredmények, az előállított termékek felhasználása, értékesítése, a munka egészségügyi, környezetvédelmi és biztonságtechnikai feltételeinek kérdéskörét.

A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 210 perc

- vizsgarész: 15 perc
- vizsgarész 180 perc (3 x 60 perc)
- vizsgarész 15 perc

A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 80 %

A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A.) vizsgarész: Portfólió készítése, a vizsga napján történő szóbeli bemutatása és az ahhoz kapcsolódó szakmai kérdések megválaszolása.

A portfólió akkor fogadható el, ha tartalma alapján legalább 40 %-osra értékelhető.

A portfólió értékelésének sajátos szempontjai: a portfólió szakmai tartalmához, formai kivitelezéséhez a vizsgaszervező intézmény szempontrendszert, értékelést és értékelőlapot dolgoz ki, az alábbi pontok figyelembevételével:

- a leírt tapasztalatok szakmai tartalma
- az összefüggő nyári szakmai gyakorlatok bemutatása
- saját megfigyelések minősége, mennyisége
- kötelező gyakorlaton kívüli szakmai érdeklődés
- a szakmai gyakorlatok bemutatása
- egyéni meglátások szakmai megalapozottsága
- külalak, szerkesztés, szerkezet, helyesírás

Az A) vizsgarész értékelésének százalékos aránya a vizsgatevékenységen belül: 20 %.

B) vizsgarész: A gyakorlat helyszínén végzett gyakorlati vizsgamunka.

<u>B1 vizsgafeladatok:</u>

Egy adott dísznövény termesztéstechnológiai munkafolyamatának elvégzése vagy a dísznövénytermesztésben használt gépek működtetése és karbantartása.

Termesztéstechnológiai feladat

Vizsgafeladat	Adható pontszámok
Eszközök kiválasztása a vizsgafeladat elvégzéséhez	10
A vizsgafeladat elvégzésének szükséges előkészítés menete, minősége	5
Növényanyag előkészítése	10
A konkrét vizsgafeladat elvégzése	40

Az eszközök, anyagok szakszerű használata	10
A munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása	5
A feladat begyakorlottsága, önállóság, precizitás	5
A szükséges szakmai ismeretek helyén való alkalmazása	5
Szakmai kérdésekre adott válasz	10

Gépkezelési feladat

Vizsgafeladat	Adható pontszámok
Gép átvétele, indítás előtti ellenőrzés elvégzése	10
Motor indítása és a feladat végrehajtása	25
Üzemeltetés utáni karbantartási feladatok elvégzése	20
Az eszközök, anyagok szakszerű használata	10
A munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása	10
A feladat begyakorlottsága, önállóság, precizitás	5
A szükséges szakmai ismeretek helyén való alkalmazása	10
Szakmai kérdésekre adott válasz	10

B2 vizsgafeladat:

Egy adott, értékesítésre alkalmas virágdísz elkészítése a hozzá kapcsolódó növénykezeléssel és a kellékek előkészítésével

A növénykezelés és előkészítés megfelelő technikájának alkalmazása	15
Arányosság, súlypont	20
Megfelelő anyaghasználat	15
Formai és színtörvények betartása	20
Környezet tisztántartása	10

Megfelelő szerszámhasználat	10
Szakmai kérdésekre adott válasz	10

Az adható pontszámok a vizsgafeladat jellegétől függően eltérhetnek.

B3 vizsgafeladat:

A központilag meghatározott növénylistából összeállított 60 db dísznövény, illetve növényi rész felismerése és írásban történő megnevezése a növények tudományos nevével (latin, kettős nevezéktan)

A növények helyes megnevezése (kettős latin nevezéktannal) esetén egy növény megnevezésére 1 pont adható. A csak magyar névvel és/vagy a növények tudományos nevének csak egyik tagjával megnevezett növények (nemzetségnév vagy fajnév) félmegoldásnak számítanak, így ebben az esetben csak 0,5 pont adható a megoldásra. Így a maximálisan adható pontszám 60 pont. A latin nevek helyesírását úgy kell figyelembe venni, hogy a teljes pontszám a hibák számának és súlyosságának figyelembevételével maximum 5 ponttal csökkenthető. A nagyon helytelenül, olvashatatlanul leírt megnevezésekért nem jár pontszám.

A B) vizsgarész értékelésének százalékos aránya a vizsgatevékenységen belül: 70 % (B1: 25%, B2: 25%, B3: 20%)

C) vizsgarész: A vizsgabizottság a munkatevékenységhez kapcsolódóan komplex módon értékeli a vizsgázó felkészültségét, a munkához, a szakterülethez való viszonyát, a szakmai nyelv helyén való alkalmazását.

A C) vizsgarész értékelésének százalékos aránya a vizsgatevékenységen belül: 10 %

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 40 %-át elérte.

A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges személyi feltételek: a számítógépes feladatokhoz informatikus, rendszergazda.

Szakmairány megnevezése: Parképítő - és fenntartó

Szakmai vizsgára bocsátás feltétele: valamennyi előírt képzési évfolyam és az egybefüggő szakmai gyakorlat eredményes teljesítése.

Szakmához kötődő további sajátos követelmények: -

- **Központi interaktív vizsga**

  A vizsgatevékenység megnevezése: Parképítés, parkfenntartás központi interaktív vizsga

  A vizsgatevékenység leírása: A feladatsor legalább 60 kérdésből álló, elektronikusan, számítógép által generált és értékelt feladatból áll. A feladatok között egyenlő arányban legyen: teszt, rövid választ igénylő feladatok, feleletválasztós, reláció analízis, számítási feladatok, ábrafelismerés a következő tanulási eredményekre vonatkozóan:

  - dísznövények telepítése, fenntartása
  - kertek, parkok felmérése, kitűzése, tereprendezése
  - alapok, szigetelések, falazatok, támfalak építése, fenntartása
  - kerti fa- és fémszerkezetek, kerítések, kapuk, pergolák, lugasok építése, fenntartása
  - kerti lépcsők, út- és térburkolatok építése, fenntartása
  - vízarchitektúrák, kisarchitektúrák, öntözőrendszerek létesítése, telepítése, fenntartása
  - tetőkertek, zöldfalak építése, fenntartása
  - műszaki ismeretekkel kapcsolatos feladatok
  - vállalkozások működtetésével kapcsolatos előírások
  - munka-, tűz- és környezetvédelmi feladatok

  A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 90 perc

  A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 20%

  A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

  - Online vizsgafeladat automatikus kiértékeléssel.
  - Olyan feladatoknál, ahol több jó válasz is lehetséges, a hibás jelölés esetén pontlevonást kell alkalmazni.

  A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 40%-át elérte.

- **Projektfeladat**

  A vizsgatevékenység megnevezése: Parképítés, parkfenntartás projektfeladat

A vizsgatevékenység leírása:

A) vizsgarész:

A vizsgarész három egymástól elkülönülő részből áll:

A1: A portfólióban ismertetett kertrészlet / showgarden megépítése.

A2: A központilag meghatározott növénylistából 50db növény felismerése tudományos névvel (latin, kettős nevezéktan). A növényismereti feladat összeállításánál csak élő növények, illetve növényi részek használhatók. Az 50 db felismerendő növény, illetve növényi rész az alábbi megoszlásban kell, hogy szerepeljen:

- 10 db egy és/vagy kétnyári dísznövény
- 15 db évelő dísznövény
- 15 db lombhullató fa illetve cserje, kúszócserje
- 5 db örökzöld fa illetve cserje
- db dézsás és/vagy cserepes levél és/vagy virágos dísznövény
- 3 db gyomnövény

A3: Egy kisebb zöldfelület aktuális fenntartási munkáinak elvégzése, vagy egy kerti kisgép működésének és karbantartásának bemutatása.

B) vizsgarész:

A portfólió a vizsga napján történő szóbeli bemutatása és az ahhoz kapcsolódó szakmai kérdések megválaszolása 10 percben. A portfólió tartalma a szakirányú oktatás utolsó éve alatt elkészítendő tervdokumentáció. Ez egy teljes kertépítészeti tervdokumentáció, amely rendszeresen, két féléven keresztül készül. A tervdokumentáció a vizsgázó portfóliójának kötelező része. A tervdokumentáció egészére vonatkozó formai követelmények:

A szöveges és táblázatformátumú részek számítógéppel, a tervlapok és az ábrák, metszetek szabadkézzel vagy rajzprogramok segítségével készüljenek. A növények neveit a szövegtörzsben magyarul kell feltüntetni, majd zárójelben, dőlt betűvel kötelező szerepeltetni a tudományos megnevezést is. Táblázatokban, növénylistákban a növények tudományos nevét kell használni. A tervlapok, ábrák, metszetek és rajzok szabadkézzel, illetve bármely rajz-tervező vagy kert-tervező programmal elkészíthetőek. A tervdokumentáció minden tervlapján kötelező fejlécet alkalmazni, mely tartalmazza a tervdokumentáció címét, a vizsgázó nevét és a terület azonosítását szolgáló adatokat. Két lefűzött példányt legkésőbb az utolsó tanítási napon kell leadni.

Az első félév (5/13 vagy 2/14) feladatai:

- Előlap készítése (a vizsgázó neve, a tervdokumentáció címe, a munka kezdetének évszáma).
- Hátlap készítése a következő mondattal: „Aláírásommal igazolom, hogy a tervdokumentáció tervlapjai, táblázatai, képei és szöveges részei a saját munkám eredményeként jöttek létre”, a vizsgázó aláírása.
- Zöldfelületi egységek, út és építmények ábrázolása.
- Részletes növénykiültetési tervlap.
- Növénylista készítése (a növény jele, tudományos és magyar neve, méret és mennyiség megjelölése).
- A gyepfelületek anyagszükséglete.
- A kert technikai egységeinek (pl.: pergola, pihenőhely, burkolatok, medence, térhatároló rács…) részletterve.
- A kert kialakításához szükséges anyagok felsorolása mennyiségekkel, tételesen, kerti egységekre lebontva.
- Szöveges műleírás készítése: Koncepció. A kitűzött célok megfogalmazása. Az egyes kerti egységek, növények, illetve növénycsoportok jellemzése, elhelyezésének indoklása. Az anyagharmónia elvének bemutatása a kert egységeinek példáján.

Az első félév feladatait legkésőbb a téli szünet előtti, utolsó tanítási napig kell elkészíteni.

A második félév (5/13 vagy 2/14) feladatai:

- Részletes technológiai terv készítése (a kert kialakításának lépései időrendben felsorolva, kerti egységekre lebontva; lépésenként megadva a szükséges munkaórák száma; a technológiai lépéshez szükséges anyagok és eszközök, munkagépek, kéziszerszámok felsorolása).
- Árajánlat készítése (eszköz és anyagszükséglet költségvonzatai tételesen – akár a technológiai terv részeként kidolgozva; tervezési, szervezési munkák költségei, munkabérek /technikus kivitelező esetén/; szállítási, kölcsönzési költségek; a növénylista kiegészítése a növények egységárával, egyéb felmerülő költségek).

- Szabadkézi látványtervek készítése (tetszőlegesen kiválasztott technikával és ábrázolási móddal készült, szabadon választott nézőpontból ábrázolt kerti részlet szabadkézi alkotással bemutatva).
- Gépi látványtervek készítése (tetszőleges – a szabadkézi rajztól azonban különböző – nézőpontból, számítógép segítségével készített kerti kép bemutatása).

A második félév feladatait legkésőbb a tavaszi szünet utáni, második hét végéig kell elkészíteni.

C) vizsgarész: A vizsgarész során a vizsgabizottság, az A) vizsgarészben meghatározott munkafolyamattal kapcsolatos szakmai beszélgetést folytat a vizsgázóval, kérdéseket tesz fel neki, amelyek érintik az építés, a használatos munkaeszközök, gépek, a munka egészségügyi, környezetvédelmi és biztonságtechnikai feltételek kérdéskörét.

A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 8 óra 20 perc

A) vizsgarész: 7 óra 50 perc (A1: 6 óra, A2: 50 perc, A3: 60 perc)
B) vizsgarész 15 perc
C) vizsgarész 15 perc

A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 80%

A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A.) vizsgarész: A gyakorlat helyszínén végzett gyakorlati vizsgamunka.

A1: A tervdokumentációban ismertetett kertrészlet / showgarden megépítése

Vizsgafeladat	Adható pontszámok
Munkafolyamat szervezettsége, munkaterület tisztasága	5
Szerszámok, berendezések és anyagok használata	10
Ergonómia (emelés, fordulás, szállítás), munkavédelem (egyéni védőeszközök használata)	5
Hossz, szélesség, lejtés, magassági adatok… pontossága	15
Tervhelyesség	15

A kerttechnikai elemek megjelenése, összbenyomás a kivitelezés minőségéről	10
Növénykiültetés minősége, ültetési technika, öntözés, mulcsozás	15
A fajok helyes alkalmazása, igény, méret, szín, textúra figyelembevétele	15
Szakmai kérdésekre adott válasz	10

Az adható pontszámok a vizsgafeladat jellegétől függően eltérhetnek.

A2: 50 db növény felismerése tudományos névvel

A központilag meghatározott növényismereti listákból összeállított 50 db dísznövény, illetve növényi rész felismerése és írásban történő megnevezése a növények tudományos nevével (latin, kettős nevezéktan).
A növények helyes megnevezése kettős (latin) nevezéktannal esetén egy növény megnevezésére 1 pont adható. A csak magyar névvel és/vagy a növények tudományos nevének csak egyik tagjával megnevezett növények (nemzetségnév vagy fajnév) félmegoldásnak számítanak, így ebben az esetben csak 0,5 pont adható a megoldásra. Így a maximálisan adható pontszám 50 pont. A latin nevek helyesírását úgy kell figyelembe venni, hogy a teljes pontszám a hibák számának és súlyosságának figyelembevételével maximum 2 ponttal csökkenthető.

A3: Egy kisebb zöldfelület aktuális fenntartási munkáinak elvégzése, vagy egy kerti kisgép működésének és karbantartásának bemutatása

Vizsgafeladat	Adható pontszámok
Munkafolyamat szervezettsége	10
Szerszámok, berendezések és anyagok használata	15
Ergonómia (emelés, fordulás, szállítás), munkavédelem (egyéni védőeszközök használata)	15
Elvégzett feladatok okszerűsége	20

Elvégzett feladatok sorrendisége	15
Összbenyomás a fenntartás / karbantartás minőségéről	15
Szakmai kérdésekre adott válasz	10

Az adható pontszámok a vizsgafeladat jellegétől függően eltérhetnek.

Az A) vizsgarész értékelésének százalékos aránya a projektfeladaton belül 70 %. (A1: 60%, A2: 20%, A3: 20%).

B) vizsgarész: portfólió készítése, a vizsga napján történő szóbeli bemutatása és az ahhoz kapcsolódó szakmai kérdések megválaszolása.

A portfólió akkor fogadható el, ha tartalma alapján legalább 40 %-osra értékelhető.

A portfólió értékelésének sajátos szempontjai:

- a leírtak szakmai tartalma
- kötelező gyakorlaton kívüli szakmai érdeklődés
- koncepció
- külalak, szerkesztés, szerkezet, helyesírás

A B) vizsgarész értékelésének százalékos aránya a projektfeladaton belül: 20%

C) vizsgarész: A vizsgabizottság a munkatevékenységhez kapcsolódóan komplex módon értékeli a vizsgázó felkészültségét, a munkához, a szakterülethez való viszonyát, a szakmai nyelv helyén való alkalmazását.

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 40%-át elérte.

A C) vizsgarész értékelésének százalékos aránya a projektfeladaton belül 10 %.

A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges személyi feltételek: A számítógépes feladatokhoz informatikus, rendszergazda.

A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: -

A szakmai vizsga eredményébe az ágazati alapvizsgát az alábbi súlyaránnyal kell beszámítani: Ágazati alapvizsga: 5 %, Szakmai vizsga: 95%

A vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok: számológép használata megengedett

5.4.4. Erdésztechnikus

5.4.4.1. A szakmai oktatás követelményei

Szakmairányok közös szakmai követelményei

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	Azonosítja az erdei és mezei életközösségek fontosabb tagjait, meghatározza az adott termőhelyre jellemző klimatikus, hidrológiai, domborzati és talajviszonyokat.	Ismeri az erdei és mezei élőhelyek környezeti tényezőit, növény- és állatvilágát.	Törekszik a növények és állatok, valamint az élőhely termőhelyi tényezőinek pontos megfigyelésre, nem hanyagolja el a részleteket. Tudatos a felismerési bélyegek azonosításában.	Önálló javaslatokat fogalmaz meg a termőhelyi tényezők összhatásának következményeivel kapcsolatban, fontosnak érzi a növény- és állatvilág szükségletei, valamint az élőhely adottságai közötti összefüggések keresését, és megértését.
2	Azonosítja a vadászható és védett állatfajokat. Megkülönbözteti a vadonélő állatokat élőhelyük, életmódjuk és vadgazdálkodási jelentőségük alapján.	Ismeri az állati szervezet működését, az állatok viselkedését. Ismeri a vadászható, a gyakoribb erdei károsító és gyakoribb védett állatokat, tulajdonságaikat, ökológiai igényüket, jelentőségüket.		

3	Azonosítja az állományalkotó és kísérő fafajokat, cserjéket és típusjelző légyszárúakat. Elkülöníti az erdei növényeket termőhelyi igényük, elterjedésük és jelentőségük alapján.	Ismeri a növényi szervek felépítését és működését, az állományalkotó és kísérő fafajokat, cserjéket. Ismeri az erdei növénytársuláscsoportokat, típusjelző lágyszárú növényeket, a társulások és a termőhely közötti összefüggéseket.	Fontosnak érzi az összefüggések keresését, törekszik az erdő- és termőhelytipológia összefüggéseinek megértésére.	Önálló következtetéseket von le a termőhelyi és állományjellemzők alapján.
4	Azonosítja a vadászkutya-fajtákat. A fajta igényeinek megfelelő kennelt választ és feltételeket biztosít a szakszerű elhelyezéshez, tartáshoz. Vadászebet szakszerűen kiképez az engedelmességi feladatokra. A feladatnak és a vadászterület jellegének megfelelő kutyafajtát választ.	Ismeri a vadászkutya-fajtákat, az ebtartás szabályait, a vadászebek alkalmazási lehetőségeit, betanításuk folyamatát.	Elfogadja, hogy a kutyával az állat természete szerinti, humánus állattartás elvének megfelelően szabad foglalkozni.	Önállóan és felelősen választ kutyafajtát. Kiképzésüket irányítás mellett végzi. Betartja az állatvédelmi, állat- és közegészségügyi szabályokat. A kutyát társnak tekinti.

5	Egyéni és társas vadászaton vesz részt. Vadetetőt, itatót, sózót, dagonyát, szórót, cserkelő utat, lőnyiladékot, leshelyet készít. Beállítja az optikai eszközöket. Fegyverbelövést hajt végre kisgolyós és sörétes fegyverrel lőtéren. Elvégzi az ellenőrző ballisztikai vizsgálatot. Lőgyakorlatot hajt végre lőtéren sörétes vadászfegyverrel. Elvégzi a sörétes és golyós vadászfegyverek karbantartását.	Ismeri a vadászat személyi és tárgyi feltételeit, a vadászterületek berendezéseit, felszereléseit, eszközeit. Ismeri a sörétes és golyós vadászfegyverek, lőszerek, az optika felépítését, működését. Ismeri a fegyver- és lőtérhasználat, a fegyverszerelés és karbantartás szabályait, a fegyver belövésének lépéseit, a ballisztikai alapfogalmakat.	Elkötelezett a hibátlan, gondosan karbantartott, a vadászias lőtávolságra belőtt, pontosan beállított fegyver használata, a vadászat etikai szabályainak betartása mellett.	Fegyelmezett, betartja a fegyver- és lőtérhasználat szabályait. Felelősen, a lövészetvezető, a vadászatvezető utasításai szerint cselekszik.

6	Hajtástérképet készít, vadászatot szervez, vezet, irányít. Vendégvadászt kísér, egyéni és társas vadászatot hajt végre. Az elejtett vadat kezeli, terítéket készít. Zsigereléskor elvégzi az elsődleges vadhúsvizsgálatot. Kikészíti a trófeát, trófeabírálatot végez. Hivatalos bírálatra a trófeát a vadászati hatóságnak bemutatja.	Ismeri a vadászhagyományokat, etikai szabályokat, szokásokat, a vadászati eszközöket és módokat, a vadászati idényeket, a tilalmi időket, a vad találati jelzéseit, a lőtt vad kezelésének lépéseit, szabályait. Ismeri a hazai és nemzetközi trófeabírálati módszereket, a trófeakikészítés folyamatát, eszközeit. Ismeri a hivatásos vadász feladatait.	Tiszteli a vadat, a természet értékeit, etikusan vadászik. Fegyelmezett és szolgálatkész.	Betartja és betartatja a vadászat rendjét, a fegyverhasználat szabályait. Felelősen, a vadászatvezető utasításai szerint cselekszik. A szakmai, etikai szabályok betartásáért felelősséget vállal.

7	A tájegységi vadgazdálkodási terv és a vadgazdálkodási üzemterv figyelembevételével éves vadgazdálkodási tervet és jelentést készít. Selejtezési, állományszabályozási, vadkárelhárítási tevékenységet végez. Állománygazdálkodási feladatokat, korbecslést végez. Takarmányozást tervez, takarmányt előkészít, kihelyez, etet, tartósít és tárol. Vadeltartóképességet számol. Vadászati naplót, teríték-nyilvántartást és szolgálati naplót vezet. Vadhúst értékesít.	Ismeri az állománydinamika és az állományszabályozás alapfogalmait, összefüggéseit, a selejtezés, ivararány-szabályozás szempontjait. Ismeri a vadonélő állatok táplálóanyag, takarmány és ivóvíz szükségletét, a takarmányok fajtáit, tartósításuk és tárolásuk módját. Ismeri a vadeltartóképesség, az élőhely minősége, valamint a takarmánygazdálkodás összefüggéseit, fejlesztési lehetőségeit. Ismeri a vadgazdálkodási terveket, bizonylatokat, a munkaszervezés lépéseit.	Állománygazdálkodási, -szabályozási és takarmányozási feladatainak végrehajtását a minőségi szemlélet jellemzi. Pontosan vezeti a szolgálati naplót, a vadászati naplót és a terítéknyilvántartást.	A tervelőírásokat, határidőket betartja. A terület adottságainak és a vadfajnak megfelelő válogatási szempontokat vesz figyelembe. Betartja az elejtett vad kezelésének és értékesítésének élelmiszerhigiéniai szabályait. A bizonylatok tartalmáért, a szakmai és etikai normák betartásáért felelősséget vállal.
8	Gondoskodik a tenyésztelepek és a vadaskertek épületeinek, berendezéseinek üzemeltetéséről és	Ismeri a mesterséges apróvadtenyésztés és zárttéri nagyvadtartás létesítményeit,	Törekszik gazdaságosan, racionálisan működtetni a tenyésztelepet. Fontosnak tartja a	A rá bízott javakért, berendezésekért, a gazdaságos üzemeltetésért, az állagmegóvásért és

	karbantartásáról, a vadfajok takarmányozásáról. Közreműködik az munkavédelmi, higiéniai és állategészségügyi intézkedések végrehajtásában. Vezeti a vadtenyésztés bizonylatait.	berendezéseit, az apróvad-tenyésztelepek, a vadaskertek, vadasparkok, rezervátumok tartástechnológiáit. Ismeri a létesítmények működésének állategészségügyi, higiéniai, állatvédelmi, munkavédelmi szabályait.	tiszta, higiénikus, rendezett munkakörnyezet kialakítását és fenntartását.	a vagyonvédelemért felelősséget vállal. Betartja és betartatja a munkavédelmi, higiéniai és állategészségügyi előírásokat, technológiai utasításokat és a bizonylati rendet.
9	Erőgépet üzemeltet, végrehajtja a napi és időszaki karbantartásokat. Motorfűrésszel gallyazást, darabolást végez, lecseréli a munkavégző rész elemeit, elvégzi a láncélezést. Ellenőrzi a gépek és eszközök, a védőberendezések sértetlenségét, akadálymentes működését, a műszaki vizsga érvényességét.	Ismeri az erőgépek, a motoros kézi eszközök szerkezeti felépítését, a szerkezeti elemek részeit. Tisztában van a gépek és eszközök működési elvével, ismeri az üzemeltetésükkel kapcsolatos előírásokat és biztonsági szabályokat, a karbantartási ciklusokhoz tartozó feladatokat.	Az erő- és munkagépeket elővigyázatosan, nagy körültekintéssel, a biztonsági szabályok szem előtt tartásával üzemelteti.	Önállóan és helyesen azonosítja a baleseti veszélyforrásokat és a szükséges intézkedéseket megteszi azok megelőzése érdekében. Betartja az erdészeti biztonsági szabályzat (EBSZ) technológiai és munkavédelmi utasításait.

10	Külföldi vendégvadásszal, szakmai, kereskedelmi partnerrel, turistával angol vagy német nyelven kommunikál. A választott idegen nyelven bemutatkozik, a munkájáról alapvető információkat közöl, motivációs levelet, szakmai önéletrajzot állít össze, álláshirdetést olvas, állásinterjún vesz részt, munkaszerződést olvas.	Alapszinten ismeri az erdő- és vadgazdálkodás legfontosabb szakmai kifejezéseit a választott idegen nyelven. Ismeri az igeidőket, a módbeli segédigéket és a kérdésfeltevés alapvető nyelvtani szabályait. Ismeri az európai önéletrajz formai és tartalmi előírásait, a munkaszerződés részeit, tartalmi elemeit.	Törekszik a kommunikáció, a párbeszéd kezdeményezésére, fenntartására szóban és írásban. Türelmes, toleráns a nyelvi megértési nehézségek leküzdésében.	Önállóan kommunikál a választott idegen nyelven. Megérti a gyakran előforduló hétköznapi, vagy az erdészet, vadgazdálkodás területén előforduló alapvető szaknyelvi elemeket tartalmazó hallott, illetve olvasott szövegeket. Helyesen használja az igeidőket, a módbeli segédigéket és a kérdésfeltevés nyelvtani szabályait. Önállóan tájékozódik a munkahelyi és szabadidős lehetőségekről.

Vadgazdálkodás szakmairány szakmai követelményei

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	Felismeri és megnevezi az állati test részeit. Felismeri a vadászható és védett állatfajokat. Megfigyeli az állatok viselkedést. Felismeri a beteg állatot. Közreműködik a beteg, sérült állat kezelésében, ellátásában. Közreműködik az elhullott állat boncolásánál.	Ismeri az állatélettani, anatómiai alapfogalmakat, az állati test szerveződését, a madarak, emlősök alaktanát, anatómiáját, rendszerezésüket. Ismeri viselkedésüket, élettani jellemzőiket.	Elkötelezett a természetes ökoszisztémák, az állatok védelme, az állatokkal szembeni etikus viselkedés mellett. Nem visszataszító számára a sérülések, a vér látványa.	Állatvédelmi feladatait önállóan, folyamatosan végzi.
2	Felismeri a vírusok, baktériumok, az élősködők által okozott vadbetegségek jeleit, tüneteit. Felismeri a takarmányozási eredetű megbetegedések jeleit, a fejlődési rendellenességeket, a sérüléseket, a szervi eredetű betegségek, vagy daganatos elváltozások jeleit. Felismeri a vadászebek legfontosabb betegségeit, sérüléseit.	Ismeri a legfontosabb vadbetegségeket, azok következményeit, hatását, a megelőzés, védekezés lehetséges módozatait, a lehetséges kezelés technológiáját, a vadbetegségek közegészségügyi vonzatát, a járványos vadbetegségek elleni fellépés lehetőségeit.	Elkötelezett az állatok egészségvédelme, az állatokkal szembeni etikus viselkedés mellett. Nem visszataszító számára a sérülések, betegségek látványa.	Állat- illetve közegészségügyi feladatait önállóan, folyamatosan végzi. Betartja az állatvédelmi, állat- és közegészségügyi szabályokat.

3	A vadászebet a vadászat helyszínére szállítja, a vadászaton, illetve utánkereséskor a bevadászott vadászebet szakszerűen vezeti, irányítja.	Ismeri a vadászebek használatának lehetőségeit, képességeiket, a különböző feladatokra való alkalmasságukat. Ismeri a kutya munkája, fegyelmezése során alkalmazott vezényszavakat, az alapbetanítás és a bevadászás folyamatát, lépéseit.	Elfogadja, hogy a kutyával az állat természete szerinti, humánus állattartás elvének megfelelően szabad foglalkozni.	Önállóan és felelősen választ kutyafajtát. A kutya munkájáért felelősséget vállal, vadászaton csak bevadászott kutyával jelenik meg. A kutyával etikusan bánik. Betartja az állatvédelmi, állat- és közegészségügyi szabályokat.
4	Ebtenyészetet alakít ki, kiválasztja és pároztatja a szülő egyedeket, kezeli, gondozza az almot, a kölyköket törzskönyvezteti.	Ismeri a fajtakiválasztás szempontjait, az ivar- és tenyészérettség kritériumait, az ivarzás jeleit, a pároztatással, vemhességgel, kölykezéssel kapcsolatos teendőket. Ismeri az alom megítélésének szempontjait, az alomkezelés, a törzskönyvezés feladatait.		Önállóan, a fajtákra vonatkozó tenyésztési szabályzat(ok) szerint jár el. Betartja az állatvédelmi, állat- és közegészségügyi szabályokat. A kutyával etikusan bánik.

5	Apróvadtelepet, valamint nagyvad részére vadaskertet, vadászkertet, vadfarmot tervez, alakít ki, üzemeltet és karbantart.	Ismeri a zárttéri tartás környezeti, személyi és tárgyi feltételeit, az építmények és berendezések elhelyezésének szempontjait, a felhasználható anyagokat, az üzemeltetéshez és fenntartáshoz szükséges állathigiéniai, munka- és környezetvédelmi előírásokat.	Elkötelezett az állatok védelme, az állatokkal szembeni etikus viselkedés mellett.	Önállóan megtervezi a létesítményeket, a kivitelezésben, üzemeltetésben közreműködő, együttműködő. Állat- illetve közegészségügyi feladatait önállóan, folyamatosan végzi. Betartja az állatvédelmi, állat- és közegészségügyi szabályokat.
6	Vadlétszámbecslést végez. Vadvédelmi szolgálatot lát el, szükség esetén megszervezi a vad mentését. Villanypásztort épít, ellenőriz, működtet.	Ismeri a vadgazdálkodás ökológiai feltételeit, a vadászterületek típusait. Ismeri a vadlétszámbecslési módokat. Ismeri a vadvédelemre vonatkozó előírásokat.	Elkötelezett a természetes ökoszisztémák, az állatok védelme, az állatokkal szembeni etikus viselkedés mellett.	A létesítmények, berendezések létesítését másokkal együttműködve, részben önállóan végzi. Vadvédelmi feladatai ellátásakor önállóan intézkedik. Betartja az állatvédelmi, állat- és közegészségügyi szabályokat.
7	Vadászszállást, vadászpihenőt alakít ki, közreműködik a vadászati szolgáltatások biztosításában.	Ismeri a vadászat kiegészítő szolgáltatásait, létesítményeit, berendezéseit, eszközeit, a vevői szokásokat, igényeket, az értékesítéssel, marketinggel kapcsolatos feladatokat.	Szolgáltatási feladatait etikusan, előzékenyen és udvariasan látja el. Fontos számára a vevői igények kiszolgálása.	Felelősséget vállal az általa nyújtott szolgáltatás minőségéért.

8	Vadászatot szervez, vezet hagyományőrző eszközökkel (vadászíjászat, elöltöltő-fegyveres vadászat, ragadozó madárral történő vadászat, agarászat) Bérvadásztatásban vesz részt. Sebzett vadat utánkeres. Behívja a vadat, bőgőkürtöket, csalsípokat kezel. Élővadbefogást szervez és irányít. Élővadszállítást végez.	Ismeri a hagyományőrző vadászati módokat, a vonatkozó szabályozásokat. Ismeri a bérvadásztatás szakmai szabályait. Ismeri a találatra utaló jeleket. Ismeri a vadhívás, az álcázás eszközeit, a hívóeszközök használatát. Ismeri az élővad befogásához használt eszközöket (csapda, befogó, ill. befogó-udvar, háló) és az immobilizáció lehetőségeit. Ismeri az élővadszállítás szabályait.	Fegyelmezett és szolgálatkész, az utánkeresésben kitartó.	Felelősen, a vadászatvezető utasításai szerint cselekszik. A szakmai, etikai szabályok betartásáért felelősséget vállal. Betartja és betartatja a vadászat, a vadbefogás rendjét, a fegyverhasználat szabályait. Lőhető vadat szakszerűen bírál, az elejtett vadat szakszerűen kezeli. Tiszteli a vadat, a természet értékeit, etikusan vadászik.
9	Apró- és nagyvadas élőhelyeket kezel, csendereseket, védősűrűket, itatókat, dagonyákat, rágási ligeteket létesít. Erdősávokat, rétet, legelőt kezel, vadbúvókat alakít ki. Vadföldet létesít és művel, takarmánynövényeket termel. Az élőhely védelme érdekében megelőző, megszüntető intézkedéseket tesz.	Ismeri a mezei, erdei és vízi élőhelyek élővilágát, ökológiai jellemzőit, a vadfajok élőhely- és táplálékigényét. Ismeri a mező- és erdőgazdasági technológiák veszélyforrásait, az alkalmazott kemikáliák veszélyeit, a vadmérgezések tüneteit. Ismeri a vadriasztás módszereit, eszközeit. Ismeri a hazai vadvédelmi programokat.	Elkötelezett a természetes ökoszisztémák, az állatok védelme, az állatokkal szembeni etikus viselkedés mellett.	Képes önállóan megítélni az élőhelyek állapotát, a vadállomány élőhely- és táplálékigényét. Az élőhely, a vad védelme érdekében önállóan intézkedik. Betartja az állatvédelmi, állat- és közegészségügyi szabályokat.

Szakképzési munkaszerződések

11.ET: 2027.05.03 napjától - 2027.07.23. napjáig - 12 hetes SZMSZ az Erdészeti Ágazati Tudásközpont Nonprofit Kft.-vel

13.ET: 2026.07.06 napjától - 2027.04.30. napjáig - Erdészeti Ágazati Tudásközpont Nonprofit Kft., az SZMSZ tartalmazza a 12.évfolyam 140 órás nyári gyakorlatát

5.4.4.2. A szakmai vizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai

Szakmairány megnevezése: Vadgazdálkodás

Szakmai vizsgára bocsátás feltétele: valamennyi előírt képzési évfolyam és az egybefüggő szakmai gyakorlat eredményes teljesítése.

Szakmához kötődő további sajátos követelmények: B, vagy T járműkategóriára érvényes vezetői engedély, amelyet a vizsga megkezdése előtt a vizsgabizottságnak be kell mutatni.

- **Központi interaktív vizsga**

  A vizsgatevékenység megnevezése: Vadgazdálkodás szakmai folyamatai

  A vizsgatevékenység leírása: Központi feladatsor, amely az élőhelygazdálkodással, a vadvédelemmel; a vadászattal, a a vadbefogással, az állományszabályozással; a vadtenyésztéssel; a kinológiával; a fegyverkezeléssel és ballisztikával; a vadászati eszközökkel, berendezésekkel és a gépüzemeltetéssel összefüggő kérdéseket egyenlő arányban tartalmazza. A feladatsor összesen 50 – zárt végű, feleletválasztós (egyszerű, illetve többszörös választás), igaz-hamis állításokat, rövidválaszos, valamint egyszerű számításokból álló – feladatot tartalmaz.

  A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 100 perc 8.12.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 20 %

  A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

  - Online vizsgafeladat automatikus kiértékeléssel.
  - Olyan feladatoknál, ahol több jó válasz is lehetséges, a hibás jelölés esetén pontlevonást kell alkalmazni.

  A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 40 %-át elérte.

- **Projektfeladat**

  A vizsgatevékenység megnevezése: portfólióvédés és szakmai gyakorlati feladat végrehajtása.

  A vizsgatevékenység leírása

A) Portfólióvédés

A tanuló haladásáról, eredményeiről, munkáiból összeállított, a mentoráló gyakorlati oktató vagy szaktanár által hitelesített dokumentum bemutatása. A tanulói portfólió személyes, PowerPoint alkalmazással készült, 20-25 diából álló dokumentum, a tanulmányok alatt készült projektmunka, amely bemutatja a tanuló 11. évfolyamtól – érettségire épülő oktatásban a tanulmányok alatt – végzett munkáját, a kiadott egyéni feladatokat, közösségi szerepvállalásait, egyéb szakmai tevékenységeit. A portfóliót a tanuló önállóan készíti, a vizsgaszervező által meghatározott egyéb formai, tartalmi szempontrendszer szerint. A portfólió a kinológiával, vadászattal és vadgazdálkodással összefüggő témákat kötelezően tartalmaz. A tartalom illusztrálásához felhasznált képek aránya a dokumentum legfeljebb 30 %-a lehet.

B) Szakmai gyakorlati tevékenység:

B/1. Felismerés

A feladat során a vizsgázóknak a központilag meghatározott fajlista alapján a vizsgára összeállított kollekciókban megadott növényeket, állatokat, vadnyomokat kell felismerniük. A kollekciókban legalább 20, de legfeljebb 40 felismerési anyagnak kell szerepelnie.

B/2. Lőfegyver biztonságos kezelése és használata

A feladat során a vizsgázók sörétes vagy golyós fegyverrel fegyverkezelést, és 0.22-es kalibert (5,6 mm-t) meg nem haladó fegyverrel, 50 méterre elhelyezett bukócélra kispuska lövészetet hajtanak végre.

B/3. Munkaműveletek végrehajtása vizsgarész

A vizsgázóknak a vadgazdálkodás szakterületére jellemző komplex gyakorlati feladatot kell megoldaniuk. A feladatok a vadgazdálkodási-, erdőgazdálkodási-, és mezőgazdasági gépek üzemeltetésével, karbantartásával; területellenőrzéssel; élőhelyfejlesztéssel; vadvédelemmel; vadászattal, vadászatszervezéssel; állományszabályozással; trófeaminősítéssel, trófeabírálattal, a vadgazdálkodási berendezések létesítésével, karbantartásával; vadtenyésztéssel, vadbefogással; vadkárelhárítással; vadgazdálkodással kapcsolatos nyilvántartási és adminisztrációs munkák összetettebb, több műveletet tartalmazó tevékenységeiből állnak.

A legalább 20 feladatot tartalmazó gyakorlati vizsgarészt a helyi adottságokat figyelembe véve kell előkészíteni és összeállítani úgy, hogy egy-egy komplex feladaton belül akár több szakterület tevékenysége is megjelenhet. A munkáltató

jellegű feladatot a vizsgázó a feladatközlő lapon szereplő információk figyelembevételével, illetve eszközök, anyagok felhasználásával hajtja végre.

A vizsgázó a vizsgarész teljesítése után szakmai beszélgetést folytat a feladat végrehajtásával kapcsolatban, maximum öt percben.

A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 90 perc

A) Portfólióvédés: 15 perc

B) Szakmai gyakorlati feladat:

B/1 Felismerés: 15 perc

B/2. Lőfegyver biztonságos kezelése és használata: 10 perc

B/3 Munkaműveletek végrehajtása: 50 perc, szakmai beszélgetéssel együtt.

A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 80 %

A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A) Portfólióvédés:

A vizsgarész értékelésénél az alábbi szempontokat kell figyelembe venni:

- a portfólió terjedelme, szakmai tartalma
- az egyéni meglátások megalapozottsága
- formai és esztétikai kivitelezése
- az előadásmód, és a témához kapcsolódó szakszavak használata
- a kérdésre adott válaszok szakmaisága

A vizsgarész teljesítése akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 40 %-át elérte. A vizsgarész aránya a vizsgatevékenységen belül: 20 %.

B) Szakmai gyakorlati feladat B/1 Felismerés vizsgarész:

A vizsgafeladat teljesítése akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 50 %-át elérte. Az a vizsgázó, aki 40-49 % közötti teljesítményt ért el, egy másik felismerési kollekción javíthat. A vizsgázó a vizsgatevékenység „B/3” feladatát akkor húzhatja ki az erre szolgáló tételsorból, ha a felismerés vizsgarészt sikeresen teljesítette. Az a vizsgázó, aki a Felismerés vizsgarész teljesítése során első alkalommal sem érte el az 40%-os teljesítményt, nem kaphat javítási lehetőséget és nem haladhat tovább a gyakorlati vizsgán. A vizsgarész aránya a B) vizsgarészen belül: 15 %.

B/2. Lőfegyver biztonságos kezelése és használata vizsgarész:

A vizsgafeladat teljesítése akkor eredményes, ha a vizsgázó nem szegi meg súlyosan a lőfegyvertartás és -kezelés biztonsági előírásait és a fegyverkezelésből megszerezhető összes pontszám legalább 50 %-át elérte, valamint a 10 lövésből legalább öt találatot ér

el. A biztonságos fegyverhasználat súlyos megszegésének minősül és eredménytelen annak a vizsgája, aki a lőállásból kifordul, a lezárt zárdugattyújú fegyverrel úgy forog, hogy a fegyver csöve emberre mutat, ill. a töltés–ürítés alkalmával bármilyen veszélyhelyzetet idéz elő. A vizsgarész aránya a B) vizsgarészen belül: 15 %.

B/3 Munkaműveletek végrehajtása vizsgarész:

A vizsgarész értékelésénél az alábbi szempontokat kell figyelembe venni:

- a feladat helyes értelmezése,
- az előkészítéshez, a végrehajtáshoz szükséges anyagok és eszközök megválasztása,
- a végrehajtás szakszerűsége,
- begyakorlottság, pontosság és önállóság szintje,
- a munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása.

Ha a vizsgázó, a gyakorlati vizsgán súlyosan megsérti a balesetelhárítási szabályokat, és ezzel saját, vagy mások testi épségét veszélyezteti, akkor a vizsgát azonnal meg kell szakítani, és a vizsgázó a vizsgarészre elégtelen osztályzatot kap. A vizsgarész teljesítése akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 36 %-át elérte. A vizsgarész aránya a B) vizsgarészen belül: 70 %.

A B) vizsgarész aránya a vizsgatevékenységen belül: 80 %.

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 40%-át elérte.

A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges személyi feltételek: a számítógépes feladatokhoz informatikus, rendszergazda.

5.4.5. Sportedző (a sportág megjelölésével) – sportszervező

5.4.5.1. A szakmai oktatás követelményei

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	Közreműködik a versenyek, mérkőzések, edzőtáborok, programok előkészítésében és lebonyolításában (szakmai egyeztetés, forgatókönyv elkészítése, engedélyek beszerzése, egészségügyi szolgálat igénylése, közreműködők biztosítása és tevékenységük megszervezése, költségvetés stb.)	Ismeri a sport és rekreációs rendezvények, események szervezési modelljét, folyamatát és lebonyolításának szabályait.	Törekszik a munkatársaival való együttműködésre, kész bevonni közreműködő szakembereket a sportesemények megszervezéséhez kapcsolódó munkafolyamatokba.	Önállóan tervez, szervez és vezet sporttevékenységeket, segítséggel előkészít és lebonyolít versenyeket, mérkőzéseket, edzőtáborokat és programokat.
2	Közreműködik a szervezet pozitív megítélésének és a szervezet külső, belső kommunikációs rendszerének kialakításában.	Tisztában van a kommunikáció szabályaival, a kommunikációs és tömegkommunikációs technika eszközrendszerével és főbb jellemzőivel, ismeri a kommunikáció szerepének sajátosságait a sportban.	Elkötelezett a szervezet és a sport pozitív megítélésének kialakítása iránt, hitelesen képviseli a szervezet vezérelveit.	Betartja és betartatja a szervezet kommunikációs szabályzatát.
3	Elvégzi a sporttevékenységgel kapcsolatos marketingfeladatokat (hirdetés, toborzás stb.)	Ismeri a marketing szabályokat, a kommunikáció és a marketing kapcsolatának jellemzőit, az imázskialakítás folyamatát és a figyelemfelkeltés technikáit.	Motivált a szervezet tevékenységének népszerűsítésében.	Javaslatot tesz a szervezet marketingtevékenységének korszerűsítésére.

4	Koordinálja a rábízott sportolók felkészítésében együttműködő szakemberek munkáját, a sportszervezet tevékenységeit.	Ismeri a szervezet és a vezetés kapcsolatának jellemzőit, valamint a szervezetirányítás jellemzőit.	Kezdeményezi és igényli a sportolók felkészítésében együttműködő szakemberek munkájának összehangolását.	Irányítja a rábízott sportolók felkészítésében együttműködő szakemberek (pl. edzők, mozgásterapeuta, sportorvos, sportpszichológus) munkáját, a sportszervezet tevékenységeit.
5	Sporttevékenység szervezése és vezetése során kiemelt figyelmet fordít a sportban tehetséges fiatalok kiválasztására.	Tisztában van a sportbéli tehetség ismérveivel, a hazai tehetségkiválasztás és -gondozás rendszerével és lehetőségeivel, valamint ismeri a sportbéli ösztönzési technikákat.	Figyelemmel kíséri a tehetséges fiatalok munkáját, ösztönzi őket a rendszeres testedzés irányába.	Javaslatot fogalmaz meg a tehetséges fiatalok jövőbeli lehetőségeit illetően.
6	Részt vesz a szervezet tevékenységének adott időszakra történő meghatározásában (célok), éves munkatervet készít (feladatok, felelősök, határidők).	Ismeri a munkaterv készítés szabályait és alapelveit.	Belátja a pontos tervezőmunka fontosságát a kitűzött célok elérése érdekében.	Vezetői irányítással, másokkal együttműködve alakítja ki a szervezet éves munkatervét.
7	Pénzügyi tervet készít a szakmai feladatok megvalósításához, éves költségvetést egyeztet a gazdasági vezetővel.	Ismeri a szervezet finanszírozási döntési mechanizmusának jellemzőit, a források jellemzőit és a költségvetés tervezésének folyamatát.	Törekszik a tudatosságra és a pontosságra a szakmai feladatainak megvalósításához szükséges pénzügyi terv elkészítésekor.	A gazdasági vezetővel és a gazdasági munkatársakkal együttműködve alakítja ki a szakmai feladatához kapcsolódó pénzügyi tervet.

8	Közreműködik sporttevékenység pénzügyi alapjainak megteremtésében, a szponzorok megtalálásában, megtartásában.	Ismeri a sportban jellemző szponzorációs formákat, a szponzor és a szponzorált jogait és kötelességeit.	Kezdeményezi és ő maga is kész új potenciális támogatók megkeresésére, hajlandó kapcsolatot tartani a meglévő szponzorokkal.	Vezetői irányítással dönt az új és régi szponzorokkal történő esetleges együttműködésről.
9	Összeveti az eredményeket a tervekkel, illetve a célkitűzésekkel, erről írásos beszámolót készít a vezetés által meghatározott módon.	Ismeri a beszámolók formáit és jellemzőit, az értékelés és az eredmény megállapításának szabályait.	Törekszik a kitűzött célok megvalósítására, az elért eredmények értékelésére és azok dokumentálására.	Önállóan értékeli a rá vonatkozó célkitűzések megvalósulását, erről beszámolót készít.
10	Alkalmazza a szakterületére jellemző pedagógia, és pszichológia módszereit a sporttevékenység megtervezése és lebonyolítása során.	Tisztában van a nevelés alapelveivel, színtereivel, módszereivel és eszközeivel, ismeri a nevelés lehetőségét és szükségességét a sport szakmákban.	Figyelemmel kíséri az új pedagógiai és módszertani elméleteket, nyitott ezek sportterületre való integrálására, értékként tekint a sport személyiségfejlesztő hatásaira, ezen értékeket a sportolók irányába hitelesen közvetíti.	Felelősséggel alkalmazza az új pedagógiai és módszertani megoldásokat a szervezeten belül.
11	Integrálja és gyakorlatban alkalmazza anatómiai, valamint korszerű sport- és egészségtudományi ismereteit.	Rendelkezik az anatómia, sport-, mozgás-, és egészségtudomány alapvető ismereteivel. Ismeri az élettan, sportélettan, funkcionális anatómia, gyakorlatba történő átültetésének módját.	Mélyen elkötelezett a minőségi sportszakmai munkavégzés mellett.	Sportszakmai kérdésekben együttműködést kezdeményez és tart fenn szakterülete más szereplőivel (pl.: orvos, sportorvos, masszőr, gyógytornász, dietetikus).

12	Hosszú-, közép- és rövid távú célokat fogalmaz meg, edzésprogramot és a sportfelkészülés szakaszának megfelelő edzéstervet készít.	Ismeri az edzéstervezés sajátosságait, folyamatát, módszertanát, valamint a korszerű edzéselveket és edzésmódszereket.	Szem előtt tartja a fejleszthetőség szenzitív időszakait, ugyanakkor törekszik a képességek harmonikus fejlesztésére is.	Önállóan, a résztvevők életkorának, edzettségi állapotának megfelelően határozza meg a terhelési tényezőket.
13	Elemzi és értékeli az edzésprogramok, edzéstervek gyakorlati megvalósítását, a tapasztalatokat hasznosítja további munkája során.	Ismeri a sportági felkészítés tervezésének és értékelésének lehetőségeit és módszertanát.	Tudatosan törekszik arra, hogy munkájának rendszeres értékelésével elősegítse a szakmai fejlődését.	Az adott edzésprogramot, edzéstervet megadott időközönként felülvizsgálja a sportoló(k) eredményeinek, fittségi mérési eredményeinek tükrében.
14	Sportolóinak megtanítja a sportági mozgásanyag alaptechnikáit, az új sportági mozgáselemeket, tökéletesíti a tanítványai mozgástechnikáját.	Ismeri a sportági mozgásanyagot és az oktatásukhoz kapcsolódó korszerű módszertani lehetőségeket.	Szem előtt tartja az egyéni adottságokat és a technikai elemeket ezen adottságok figyelembevételével oktatja.	Önállóan végzi a rábízott sportoló(k) sportág taktikai és stratégiai fejlesztését.
15	Sportolóinak megtanítja és fejleszti a sportági taktika és stratégia elemeit, lehetőségeit.	Ismeri a sportág taktikai elemeit és a sportági stratégia kialakításának folyamatát.	Kritikusan szemléli az edzésen, illetve a versenyen (mérkőzésen) vétett technikai és taktikai hibákat, útmutatást ad azok kijavítására.	Önállóan végzi a rábízott sportoló(k) sportág techni fejlesztését. kai
16	Sportág-specifikus bemelegítést és levezetést állít össze, vezet.	Ismeri a sportág specifikus bemelegítés szabályait és a gyakorlat vezetés típusait.	Törekszik a körülmények együttes mérlegelését követően kiválasztani a megfelelő gyakorlatvezetési módszert.	Összeállítja és vezeti a sportágspecifikus bemelegítést és levezetést.

17	A célcsoport, sportoló életkori sajátosságainak, és aktuális fizikai állapotának megfelelő képességfejlesztési és edzésvezetési módszereket alkalmaz.	Ismeri és gyakorlatban alkalmazza az edzéselmélet és mozgásfejlődés, mozgástanulás és szabályozás alapelveit, ismeri az edzésvezetés sajátosságait és módszereit.	Nyitott az új edzésmódszerek, edzésvezetési módszerek kipróbálására, a változatosabb és eredményesebb munkavégzés céljából.	Kiválasztja az adott edzéscélra legmegfelelőbb módszertani megoldásokat.
18	Rendszeresen felméri sportolói edzettségi állapotát, és az eredményeket hasznosítja a további felkészítésben.	Ismeri az edzettségi állapot ellenőrzésének és értékelésének módszereit, a motoros képességeket és fejlesztési lehetőségüket. é	Figyelemmel kíséri a sportoló(k) fejlődést.	Ellenőrzi a sportoló(k) edzettségi állapotát.
19	Ellátja a verseny előtti, alatti és utáni edzői feladatokat.	Ismeri a sportág hazai és nemzetközi szakszövetség működését, versenyrendszerét, verseny- és játékszabályait.	Hozzásegíti tanítványait a versenyen (mérkőzésen) való sikeres szerepléshez.	Más szakemberekkel együttműködve (pl. edző, sportorvos) felügyeli a sportoló(k) versenyen (mérkőzésen) végzett sporttevékenységét.
20	Elemzi a versenyről (mérkőzésről), készült statisztikákat, felvételeket, a tapasztaltakat felhasználja további munkájában.	Ismeri a teljesítményértékelés eszközeit és módszertanát, illetve a mozgáselemzés lehetőségeit.	Törekszik az objekti önértékelésre ésteljesítményértéke sre.	Az adott versenyről (mérkőzésről) begyűjtött adatokat önállóan elemzi és felülvizsgálja a saját, valamint a sportoló(k) addigi tevékenységét.

21	Erősíti a csapatkohéziót, eredményesen kezeli a csoportdinamikai folyamatokat és a felmerülő konfliktusokat, hozzájárul a jó közösségi légkör megteremtéséhez.	Tisztában van a sporttevékenység pszichológiai sajátosságaival és személyiségfejlesztő hatásával, ismeri a konfliktuskezelési technikákat.	Törekszik a konfliktusok megoldására és az együttműködés megerősítésére.	Kompetenciahatá rain belül önállóan kezeli a konfliktust, szükség esetén szakemberhez fordul (pl. sportpszichológus , mediátor).
22	Hatékonyan használja a sportteljesítmény fokozásának megengedett eszközeit.	Ismeri a sportteljesítményfokozás megengedett és nem megengedett eszközeit, módszereit és elveit, tisztában van az antidopping program fontosabb elemeivel.	Elkötelezett a fair play szellemének népszerűsítése iránt személyes példáján keresztül.	Felelősséget vállal az általa foglalkoztatottak doppingellenes tájékoztatásáért, betartja és betartatja a doppingellenes tevékenység szabályait.
23	Részt vesz sportszervezetek, sportegyesületek szakmai háttérmunkájában.	Ismeri a hazai sport rendszerének felépítését, a sportvezetés és szervezés alapelveit, módszereit.	Felelősen, a jogi és erkölcsi szabályozókat betartva végzi munkáját.	Önállóan végez tervezési, szervezési feladatokat egy sportszervezet keretein belül.
24	Vezeti és szervezi különböző sportlétesítmények szakmai munkáját.	Vezetői munkája során felhasználja a tanult szervezési és vezetési ismereteit.	Elkötelezetten, a hivatásos és rekreációs sport érdekeit egyeztetve vezeti a létesítményt.	Felelősséget vállal az általa vezetett sportlétesítmény szakmai munkájáért, kollégáiért.
25	Megszervezi és megtervezi amatőr sportolók tevékenységét, edzésprogramját.	Tisztában van a sporttevékenység pszichológiai és edzéselméleti sajátosságaival, az amatőr sport céljával, személyiségfejlesztő hatásával.	Elkötelezett a lakosság megfelelő sportolási szokásainak, egészséges életmódjának formálásában.	Önállóan végzi az amatőr sportolók felkészítését, segít céljaik elérésében.

26	Sporttevékenységeke t tervez, szervez és vezet különböző létszámú és korú csoportok számára változatos körülmények között (pl. sportpályán, vízben, hóban, jégen stb.).	Ismeri a tervezési folyamat és a foglalkozás szervezés, vezetés alapelveit, lépéseit.	Érdeklődő az új mozgásformák kipróbálásának lehetősége iránt, igényli a szakmai megújulást és sokszínűséget.	Önállóan tervez, szervez és vezet sporttevékenység eket.
27	Kapcsolatot tart a sporttevékenység tervezésében, szervezésében és lebonyolításában együttműködő szakemberekkel, szülőkkel és a szervezet partnereivel.	Ismeri a sportszakmai munka személyi és tárgyi feltételeinek összehangolásának módjait.	Keresi az együttműködés lehetőségét a munkatársaival, a szervezet partnereivel, szülőkkel, nyitott a közös problémamegoldásr a.	Segíti a sporttevékenység tervezésében, szervezésében és lebonyolításában részt vevő szakemberek együttműködését.
28	Az edzést a szervezet anatómiai és élettani sajátosságaival összhangban tervezi meg.	Ismeri az emberi szervezet felépítését, működését, tisztában van az edzés mozgató rendszerre gyakorolt hatásával, a fáradás, fáradtság, pihenés, regeneráció élettani hátterével, az életkorok biológiai és terhelésélettani sajátosságaival.	Körültekintően tervezi meg az edzést és mozgásos foglalkozások szakmai tartalmát, szem előtt tartva az emberi szervezet működésének törvényszerűségeit.	Felelősséget vállal a körültekintő, az egyéni sajátosságokat is figyelembe vevő tervezésért.

Az szakmai oktatás sajátos szakmai követelményei:

A tanulók a saját sportegyesületüknél heti minimum két alkalommal kötelező jelleggel edzéseket látogatnak és erről foglalkozási naplót vezetnek. A foglakozási naplót a tanuló minden hónap utolsó Edzésprogramok gyakorlatának tanóráján a tantárgyat oktató oktatónak egyesületi aláírással, pecséttel ellátva leadja. A foglakozási napló értékelését a gyakorlatot vezető oktató végzi el, és a kapott érdemjegyek a Edzésprogramok gyakorlat tantárgyhoz kerülnek beszámításra.

A sportágváltoztatás vagy az egyesületváltoztatás csak írásos igazgatói engedéllyel lehetséges.

Szakképzési munkaszerződések

13.ST: 2026.08.24. napjától - 2027.04.30. napjáig – sportegyesületek

11.ST: 70 órás nyári gyakorlat SZMSZ keretében - sportegyesületek

Sportágazat szakmai minimumkövetelményei, projektoktatás, portfólió

Sorszám	Képességek, készségek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke	Tantárgy PROJEKTSÁVVAL	ÉVFOLYAM/PRODUKTUM	
0	Képes saját magát és saját sportágát bemutatni	Saját sportágára vonatkozó ismeretek	Hitelesség, szakmai alázat	Önállóan	**Kommunikáció Sporttörténet**	11.évfolyam végére	**BEMUTATKOZÁS**
1.	Közreműködik a versenyek, mérkőzések, edzőtáborok, programok előkészítésében és lebonyolításában (szakmai egyeztetés, *forgatókönyv elkészítése,* engedélyek beszerzése, egészségügyi szolgálat igénylése, közreműködők biztosítása és tevékenységük megszervezése, *költségvetés* stb.)	Ismeri a sport- és rekreációs rendezvények, események szervezési modelljét, folyamatát és lebonyolításának szabályait	Törekszik a munkatársaival való együttműködésre, kész bevonni közreműködő szakembereket a sportesemények megszervezéséhez kapcsolódó munka-folyamatokba	Önállóan tervez, szervez és vezet sporttevékenységeket, segítséggel előkészít és lebonyolít versenyeket,	**Sportesemény megtervezése (5 dokumentum)** **Sportszervezési ismeretek** **Sportmenedzsment és marketing** **Egybefüggő szakmai gyakorlat 11. -12. évfolyam végén (35-35 óra)**	11. évfolyam végére egy versenykiírás 1-3 dokumentum 12. évfolyam végére 5 dokumentum Egybefüggő szakmai gyakorlat gyakorlati naplói a következő tanév szeptember elejére	**VERSENYKIÍRÁS MEGHÍVÓ** **SPORTESEMÉNY LEBONYOLÍTÁSTERVE** **PÉNZÜGYI TERV** **EGYBEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT GYAKORLATI NAPLÓI**
2.	Hosszú-, közép- és rövid távú célokat fogalmaz meg, edzésprogramot és a sportfelkészülés szakaszának megfelelő edzéstervet készít	Ismeri az edzéstervezés sajátosságait, folyamatát, módszertanát, valamint a korszerű edzéselveket és edzésmódszereket.	Szem előtt tartja a fejleszthetőség szenzitív időszakait, ugyanakkor törekszik a képességek harmonikus fejlesztésére is.	Önállóan, a résztvevők életkorának, edzettségi állapotának megfelelően határozza meg a terhelési tényezőket	**Edzésprogramok gyakorlat I. II.**	9. évfolyam heti/1 edzésvázlat havi leadás - 3 vagy (2+1 verseny) edzéssel foglalkozási napló 10. évfolyam heti/1 edzésvázlat	**EDZÉSVÁZLAT** **FOGLALKOZÁSI NAPLÓ**
						havi 3 vagy (2+1verseny) edzéssel foglalkozási napló	
	A célcsoport, sportoló életkori sajátosságainak és aktuális fizikai állapotának megfelelő képességfejlesztési és edzésvezetési módszereket alkalmaz.	Ismeri és gyakorlatban alkalmazza az edzéselmélet és mozgásfejlődés, mozgástanulás és szabályozás alapelveit, ismeri az edzés-vezetés sajátosságait és módszereit	Nyitott az új edzés-módszerek, edzésvezetési módszerek ki-próbálására a változatosabb és eredményesebb munkavégzés céljából.	Kiválasztja az adott edzéscélra legmegfelelőbb módszertani megoldásokat	**Edzésprogramok gyakorlat I. II.** **Sportági alapok,**	11. évfolyam heti/1 edzésvázlat havi 3 vagy (2+1verseny) edzéssel foglalkozási napló edzésterv	**EDZÉSVÁZLAT** **FOGLALKOZÁSI NAPLÓ** **EDZÉSTERV SAJÁT SPORTÁGÁBAN SZABADON VÁLASZTOTT KÉPESSÉGEKRE**
	Elemzi és értékeli az edzésprogramok, edzéstervek gyakorlati megvalósítását, a tapasztalatokat hasznosítja további munkája során.	Ismeri a sportági fel-készítés tervezésének és értékelésének lehetőségeit és módszertanát.	Tudatosan törekszik arra, hogy munkájának rendszeres értéke-lésével elősegítse a szakmai fejlődését	Az adott edzés-programot, edzéstervet megadott időközönként felülvizsgálja a sportoló(k) eredményeinek, fittségi mérési eredményeinek tükrében.	**Edzésprogramok gyakorlat I. II.** **Sportági alapok**	12. évfolyam végére	**ÉVES ÁLTALÁNOS „SZÍNES" TERV (HAVI LEBONTÁS)**
	Alkalmazza a szakterületére jellemző pedagógia és pszichológia módszereit a sporttevékenység megtervezése és lebonyolítása során	Tisztában van a nevelés alapelveivel, színtereivel, módszereivel és eszközeivel, ismeri a nevelés lehetőségét és szükségességét a sport szakmákban	Figyelemmel kíséri az új pedagógiai és mód-szertani elméleteket, nyitott ezek sportterületre való integrálására, értékként tekint a sport személyiségfejlesztő hatásaira, ezen értékeket a sportolók irányába hitelesen közvetíti.	Felelősséggel alkalmazza az új pedagógiai és módszertani megoldásokat a szervezeten belül.	**Pedagógia tantárgy** a tantárgy ide vonatkozó tartalmi ismereteit alkalmazza	12. évfolyam	

	Az edzést a szervezet anatómiai és élettani sajátosságaival összhangban tervezi meg	Ismeri az emberi szervezet felépítését működését, tisztában van az edzés mozgató rendszerre gyakorolt hatásával, a fáradás, fáradtság, pihenés, regeneráció élettani hátterével.	Körültekintően tervezi meg az edzést és mozgásos foglalkozások szakmai tartalmát, szem előtt tartva az emberi szervezet működésének törvény-szerűségeit.	Felelősséget vállal a körültekintő, az egyéni sajátosságokat is figyelembe vevő tervezésért.	**Anatómia Terhelésélettan** a tantárgy ide vonatkozó tartalmi ismereteit alkalmazza	9-12.évfolyam	
3.	Elemzi a versenyről (mérkőzésről), készült statisztikákat, felvételeket, a tapasztaltakat felhasználja további munkájában.	Ismeri a teljesítményértékelés eszközeit és módszertanát, illetve a mozgáselemzés lehetőségeit	Törekszik az objektív önértékelésre és teljesítményértékelésre	Az adott versenyről (mérkőzésről) begyűjtött adatokat önállóan elemzi és felülvizsgálja a saját, valamint a sportoló(k) addigi tevékenységét.	**Edzésprogramok gyakorlat II.** **Hospitálási jegyzőkönyvek készítése** • versenylátogatás • jegyzőkönyvek készítése • edzéslátogatás saját sportágában, más-más korosztálynál	11-12. évfolyam 1-1 verseny jegyzőkönyv készítése saját sportágában 11.-12 évfolyam 1-1 edzéslátogatási hospitálási jegyzőkönyv készítése saját sportágában a megadott szempontok alapján	**VERSENY JEGYZŐKÖNYV** **HOSPITÁLÁSI JEGYZŐKÖNYV**
4.	Sportolóinak megtanítja a sportági mozgásanyag alaptechnikáit, az új sportági mozgáselemeket, tökéletesíti tanítványai mozgástechnikáját	Ismeri a sportági mozgásanyagot és az oktatásukhoz kapcsolódó korszerű módszertani lehetőségeket	Szem előtt tartja az egyéni adottságokat, és a technikai elemeket ezen adottságok figyelembevételével oktatja.	Önállóan végzi a rábízott sportoló(k) sportágtaktikai és stratégiai fejlesztését	**Duális oktatókkal** **Sportági alapok** **Sportági szakismeretek**	13. évfolyam	
	Sporttevékenységeket tervez, szervez és vezet különböző létszámú, és korú csoportok számára	Ismeri a tervezési folyamat és a foglalkozás szervezésvezetés alapelveit, lépéseit.	Érdeklődő az új mozgásformák kipróbálásának lehetősége iránt, igényli a szak-mai megújulást és sokszínűséget	Önállóan tervez, szervez és vezet sporttevékenységeket.	**Duális oktatókkal** **Sportági alapok**	13. évfolyam félév vége	**ÉVES EDZÉSTERV ÉS FELKÉSZÜLÉSI TERV ELKÉSZÍTÉSE**

5.4.5.2. A szakmai vizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai

Szakma megnevezése: Sportedző (a sportág megjelölésével) - sportszervező
Szakmai vizsgára bocsátás feltétele: valamennyi előírt képzési évfolyam és az egybefüggő szakmai gyakorlat eredményes teljesítése. Szakmához kötődő további sajátos követelmények: A portfólió a szakmai vizsgát megelőző legalább 30 naptári nappal korábban történő leadása.
Központi interaktív vizsga

A vizsgatevénység megnevezése: Sportedző-sportszervező elméleti záróvizsga

A vizsgatervékenység leírása:

A vizsgarész a gyakorlati feladatok elméleti hátterének elsajátítását vizsgálja teszt jellegű feladatokkal. Ezek lehetnek: igaz-hamis állítások, egyszeres és többszörös feleletválasztás, zárt végű szöveg kiegészítés, fogalompárosítás, ábrafelismerése és kiegészítése, illesztési feladatok (besorolás, két-három halmaz közötti kapcsolat).

A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 90 perc

A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 20 %

A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A központi interaktív vizsga feladatainak felépítése:

- Igaz-hamis állítások 5%
- Egyszeres feleltválasztás 20%
- Többszörös feleltválasztás 15%
- Zárt végű szövegkiegészítés 10%
- Fogalompárosítás 20%
- Ábrafelismerés és kiegészítés 10%

A pontozás során minden feladatrész (item) megoldása 1%-ot ér.
A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 40 %-át elérte.

- **Projektfeladat**

A vizsgatevénység megnevezése: Sportedző-sportszervező gyakorlati záróvizsga
A vizsgatervékenység leírása:

A) Portfólió: Projektmunka, illetve a tanuló haladásáról, eredményeiről, munkáiból összeállított, a mentoráló gyakorlati oktató vagy szaktanár által hitelesített dokumentum. A portfólió a képzés teljes időtartama alatt készül. A portfólió tartalma:

(1) Sportesemény megtervezése (versenykiírás, meghívó, lebonyolítás terve, pénzügyi terv, jelentőség)
(2) Sportági edzésterv elkészítése (felkészülési időszak terve, amennyiben az adott sportágban ez nem releváns, a képző intézmény döntése alapján eltérhet)
(3) Hospitálási jegyzőkönyvek (sportág-specifikus edzés- és versenylátogatás elemzése megadott tartalmi szempontok alapján)
(4) Egybefüggő szakmai gyakorlat edzésnaplói és tanulói önértékelése.

B) Portfólió védése és sportági mozgásforma oktatása

A vizsgázó a vizsgabizottság előtt 10 percben bemutatja portfóliója tartalmát. Ezután a képző intézmény által összeállított, sportág-specifikus mozgásforma oktatását végzi.

A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 50 perc, amelyből 10 perc a portfólió védése, 30 perc a sportági mozgásforma oktatása és 10 perc a szakmai beszélgetés, amely magában foglalja a vizsgázó önreflexióját az oktatással kapcsolatban.

A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 80 %

A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

Az egyes feladatrészek javasolt aránya:

A) A portfólió értékelése:

- Sportesemény megtervezése 10%
- Sportági edzésterv elkészítése 5%
- Hospitálási jegyzőkönyvek és az egybefüggő szakmai gyakorlat edzésnaplói és tanulói önértékelése 5%

B) Sportági mozgásforma oktatása:

- Gyakorlatok relevanciája, egymásra épültsége, tartalma 60%
- Szaknyelv alkalmazása 10%
- Hibajavítás, értékelés 5%,
- Vezetési stílus, kommunikáció, balesetvédelmi előírások betartása 5%

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 40%-át elérte.

A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges személyi feltételek: A vizsgaszervező által biztosított 8-12 fő, akik végrehajtják a vizsgázó által vezényelt feladatokat.

A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: -

A szakmai vizsga eredményébe az ágazati alapvizsgát az alábbi súlyaránnyal kell beszámítani: Ágazati alapvizsga: 10%, Szakmai vizsga: 90 %

A vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok: A vizsgázó a vizsga közben használhatja a végrehajtáshoz szükséges eszközöket, egyéb segítséget nem vehet igénybe.

5.4.6. Kertész

5.4.6.1. A szakmai oktatás követelményei

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	Elemzi a szőlő és gyümölcstermő növényeket és azok termőrészeit, terméseit.	Felismeri és megnevezi a szőlő és gyümölcstermő növényeket, a növényi részeiket, a termőrészeiket, a terméseket.	Törekszik a szőlő és gyümölcstermő növényekkel kapcsolatos új információk befogadására.	Megállapítja, hogy a gyümölcstermő növények növényi részei, termőrészei, termései az elvárásoknak megfelelően fejlődnek-e.
2	Elemzi a zöldségnövényeket és azok magvait, palántáit, terméseit.	Felismeri és megnevezi a termesztésben lévő zöldségnövényeket, a zöldségnövények magvait, palántáit, terméseit.	Fontosnak tartja a zöldségnövényekkel kapcsolatos új ismeretek megszerzését.	Eldönti, hogy a zöldségnövények magvai, palántái, termései megfelelnek-e minőségi követelményeknek.
3	Elkülöníti a legismertebb gyomnövényeket.	Felismeri és megnevezi a kertészeti kultúrák leggyakoribb gyomfajait.	Nyitott a kertészeti kultúrák gyomnövényfajainak megismerésére, törekszik azok irtására.	Önállóan dönt a gyomirtás szükségességéről, módjáról.
4	Ellátja a szőlőtermesztés, a gyümölcstermesztés és a zöldségtermesztés általános ápolási munkáit.	Alapszinten ismeri a szőlő növény, a gyümölcstermő növények és a zöldségnövények általános ápolási igényeit.	A kertészeti kultúrák növényápolása során, törekszik a precíz pontos munkavégzésre.	Önállóan végez a kertészeti termesztés során általános ápolási feladatokat, a saját tevékenységéért felelősséget vállal.
5	Ellátja a szőlőtermesztés, a gyümölcstermesztés és a zöldségtermesztés speciális ápolási munkáit.	Alapszinten ismeri a szőlő növény, a gyümölcstermő növények és a zöldségnövények speciális ápolási igényeit.	A kertészeti kultúrák speciális ápolási munkái során törekszik a precíz, pontos munkavégzésre.	Szakmai irányítás mellett végzi a kertészeti termesztés speciális ápolási feladatait, a saját tevékenységéért felelősséget vállal.

6	Kertészeti kultúrákban tápanyag-ellátó, talajművelő, öntöző gépeket, berendezéseket üzemeltet és karbantart.	Ismeri a kertészeti termesztés tápanyagellátásának, talajművelésének, öntözésének módjait.	Nyitott a korszerű gépek, berendezések alkalmazására. Elkötelezett a talaj termékenységének megőrzése iránt.	Másokkal együttműködve a termesztett kertészeti növények tápanyag-ellátását, talajművelését, öntözését végzi.
7	Különböző növényvédelmi technológiákat alkalmaz (fizikai, vegyszeres, agrotechnikai, biológiai).	Ismeri a kertészeti növények fő károsítóit és az ellenük való védekezés módjait.	A növényvédelmi tevékenység során elkötelezett a környezetvédelem és a biodiverzitás megőrzése iránt.	Felügyeli a kertészeti kultúra növény-egészségügyi állapotát, a védekezésre javaslatot tesz.
8	Termesztőberendezéseket üzemeltet, karbantart.	Ismeri a különböző termesztő-berendezéseket, a termesztő-berendezések részeit, anyagait, berendezéseit.	Nyitott a korszerű termesztő-berendezésekben alkalmazható anyag és energiatakarékos megoldások, technológiák alkalmazása iránt.	A termesztőberendezést önállóan üzemelteti, tevékenységéért felelősséget vállal.
9	Gyümölcstermő növényeket szaporít.	Alapszinten ismeri a gyümölcstermő növényeknél alkalmazott szaporítási módokat.	Nyitott a korszerű szaporítási módok (mikroszaporítás) megismerésére.	Irányítás mellett képes a gyümölcstermő növények különböző szaporítási feladatait végrehajtani, korrigálja saját hibáját.
10	Zöldségnövényeket szaporít.	Alapszinten ismeri a zöldségnövényeknél alkalmazott szaporítási módokat, felsorolja az új szaporítási eljárásokat.	Érdeklődik az alkalmazott szaporítási módok iránt, nyitott a zöldségnövények oltási módjainak megismerésére.	Útmutatással a különböző zöldségszaporítási feladatokat végrehajtja, a saját tevékenységéért felelősséget vállal.
11	Szőlőszaporítást végez.	Alapszinten ismeri a szőlőtermesztésben alkalmazott szaporítási módokat, azonosítja és felsorolja a szőlő részeit.	Nyitott a szőlő szaporítási módjainak elsajátítására, figyelemmel kíséri az új fajták felhasználási lehetőségeit.	Szakmai irányítás mellett elvégzi a különböző szőlőszaporítási feladatokat, képes az önellenőrzésre és saját hibáinak kijavítására.

12	Működteti és karbantartja a kertészeti termesztésben használatos erő- és munkagépeket.	Alapszinten ismeri a kertészeti termesztésben használatos erő- és munkagépek üzemeltetését, a karbantartásukra vonatkozó szabályokat és előírásokat.	A kertészeti erő-, és munkagépek kezelése során szabálykövető, elkerüli a munkavédelmi szabálytalanságokat.	Útmutatók alapján ellenőrzi az erőgépek főbb szerkezeti egységeit.
13	Működteti, karbantartja és javítja a kertészeti kéziszerszámokat.	Ismeri a kertészeti kéziszerszámokat, azok szakszerű használatát, karbantartását.	Javítás és karbantartás közben törekszik a balesetmentes munkavégzésre.	Önállóan ellenőrzi, karbantartja a kéziszerszámait.
14	Elvégzi a gyümölcstermő növények betakarítási munkáit.	Alapszinten ismeri a gyümölcstermő növények érési folyamatát, a betakarítás lehetséges módjait.	Minőségorientált a gyümölcs-betakarítás során, törekszik a precíz munkavégzésre.	Útmutatás alapján betakarítást végez, a saját tevékenységéért felelősséget vállal.
15	Elvégzi a zöldségnövények betakarítási munkáit.	Alapszinten ismeri a zöldségnövények technológiai és biológiai érettségének fogalmát, a zöldségfélék betakarításának lehetséges módjait.	Nyitott a különböző zöldségfajok betakarítási módjainak elsajátítására, a felmerülő problémák kreatív megoldására.	
16	Elvégzi a szőlő betakarítását.	Alapszinten ismeri a szőlő érési folyamatát, a betakarítás lehetséges módjait.	A betakarítás során törekszik a minőség megőrzésére.	
17	Elvégzi a különböző gyümölcsfajok tárolásának, áruvá készítésének munkáit.	Alapszinten ismeri a különböző gyümölcsfajok tárolásának és áruvá készítésének módjait.	Minőségorientált, törekszik a precíz, pontos munkavégzésre.	Irányítással gyümölcsöt tárol, áruvá készít, a rábízott munkáért felelősséget vállal.
18	Elvégzi a zöldségek tárolásának, áruvá készítésének munkáit.	Alapszinten ismeri a különböző zöldségfajok tárolásának és áruvá készítésének módjait.		Irányítással zöldséget tárol, áruvá készít, a rábízott munkáért felelősséget vállal.

19	Betartja a munka-, baleset- és tűzvédelmi előírásokat.	Tisztában van a kertész szakma munka-, baleset- és tűzvédelmi előírásaival, szabályaival. Használja az ügyfélkapu szolgáltatásait, ismeri a gazdálkodó szervezetek jellemzőit, az egyéni és társas vállalkozások formáit, alapítását, a szükséges szakmai és jogi kifejezéseket.	Szabálykövető a munka-, tűz- és környezetvédelem területén.	Utasítás alapján az adott kertészeti tevékenységhez szükséges védőfelszereléseket használja.
20	Önálló vállalkozást alapít és működtet.		Az érdeklődésének megfelelő szakterület, az elvégzett munka iránt elkötelezett, munkájára értékként tekint.	Vállalkozásának alapítása és működtetése közben betartja és betartatja a vonatkozó jogszabályokat.

Szakképzési munkaszerződések

10.K: 2026.09.01. napjától - 2028.04.30. napjáig – ÁKK SZMSZ 4 hét nyári gyakorlattal

5.4.6.2. A szakmai vizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai

A szakmai vizsgára bocsátás feltétele: Valamennyi előírt képzési évfolyam és az egybefüggő szakmai gyakorlat eredményes teljesítése.

Szakmához kötődő további sajátos követelmények: -

- **Központi interaktív vizsga**

  A vizsgatevékenység megnevezése: Kertészeti ismeretek központi interaktív vizsga

  A vizsgatevékenység leírása: A feladatsor legalább 30 kérdésből álló, elektronikusan, számítógép által generált és értékelt feladatból áll. A feladatok között egyenlő arányban legyen: teszt, rövid választ igénylő feladatok, feleletválasztós rész, ahol a helyes választ három, négy lehetséges válasz közül kell kiválasztani; reláció analízis, számítási feladatok, ábrafelismerés a következő tanulási eredményekre vonatkozóan:

  - a szőlő és gyümölcstermő növények, növényi részei, termőrészei, termései, a zöldségnövények, magvai, palántái, termései
  - a legfontosabb gyomnövények: parlagfű, selyemmályva, csattanó maszlag, fenyércirok
  - a szőlő, a gyümölcstermő növények és a zöldségnövények szaporítása
  - a szőlő, a gyümölcstermő növények, a zöldségnövények ápolása

- a szőlő, a gyümölcstermő növények és a zöldségnövények növényvédelme
- a szőlő, a gyümölcstermő növények és a zöldségnövények betakarítása, tárolása, áruvá készítése
- termesztőberendezések üzemeltetése, karbantartása
- talajművelés, tápanyagutánpótlás
- a kertészeti termesztésben használatos erő- és munkagépek, kertészeti kéziszerszámok üzemeltetése, karbantartása
- a munka-, baleset- és tűzvédelmi előírások
- vállalkozással kapcsolatos feladatok

A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc

A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 20 %

A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

- Online vizsgafeladat automatikus kiértékeléssel.
- Olyan feladatoknál, ahol több jó válasz is lehetséges, a hibás jelölés esetén pontlevonást kell alkalmazni.

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 40 %-át elérte.

- **Projektfeladat**

A vizsgatevénység megnevezése: Kertészeti ismeretek projektfeladat

A vizsgatevékenység leírása:

A) vizsgarész: portfólió készítése, **a vizsga napján történő szóbeli bemutatása és az ahhoz kapcsolódó szakmai kérdések megválaszolása.**

A portfólió a tanulási eredmények és dokumentumok rendszerezett gyűjteménye, amelyek a tanulási folyamat során keletkeznek.

A portfóliónak tartalmaznia kell a 10. és 11. évfolyamokon (kétéves képzésben a 13-14. évfolyamon) készített, évfolyamonkénti 2-2 dokumentumot. A dokumentumok minimum 2 oldal terjedelműek legyenek. A portfólió elemeinek elkészítését a képző intézmény hitelesíti.

A 10. évfolyamon (kétéves képzésben az első, 13. évfolyamon):

- Egy szabadon választott, a gyakorlati helyén termesztett kertészeti növény termesztéstechnológiájának saját megfigyelésekkel, fotókkal dokumentált leírása a szaporítástól az értékesítési állapotig.
- Egy termesztő üzemről vagy szakmai rendezvényről készített dokumentum, amely saját megfigyeléseket, fotókat is tartalmaz.

A 11. évfolyamon (kétéves képzésben a második, azaz 14. évfolyamon):

- Egy szabadon választott kertészeti növényről készített, annak fenológiai fázisait bemutató dokumentum, amely tartalmazza az adott időszak jellemző időjárási jellemzőit, a növény fenológiai fázisairól készített fényképeket.
- Egy számítógépen elkészített, Europass típusú szakmai önéletrajz.

Formája: Elektronikus Word dokumentum vagy Power Point prezentáció, kinyomtatható, vagy projektoros bemutatásra alkalmas dokumentum. A portfólió terjedelme Word dokumentum esetében legalább 10 db A/4-es oldal, Power Point prezentáció esetében legalább 15 diából álló dokumentáció. A vizsgázónak a portfóliót az akkreditált vizsgaközpont által meghatározott időpontig be kell adnia.

B) vizsgarész: A gyakorlat helyszínén végzett gyakorlati vizsgamunka, amely vizsgarész két egymástól elkülönülő részből áll: egy kertészeti termesztési vagy gépüzemeltetési és egy növényismereti feladatból.

B1: Egy, az adott vizsga időpontjában aktuális kertészeti termesztéstechnológiai (gyümölcs-, szőlő-, zöldségtermesztés) témakörbe tartozó munkafolyamat elvégzése (pl.: növényápolás, talaj-előkészítés, magvetés, ültetés, ültető gödör kiásása, metszés, betakarítás, áruvá készítés), vagy a kertészeti termesztés gépeinek működtetése, karbantartása.

B2: A központilag meghatározott növénylistákból összeállított 40 db gyomnövény, mag, palánta, növény, növényi rész, termőrész felismerése és írásban történő megnevezése a növényi részek, illetve a növények magyar nevével.

A növényismereti feladat összeállításánál csak élő növények, illetve növényi részek használhatók. A 40 db felismerendő növény, illetve növényi rész az alábbi megoszlásban kell, hogy szerepeljen:

- 8 db zöldségnövény és/vagy gyümölcstermő növény (termés, hajtás, stb.)
- 6 db gyomnövény
- 6 db zöldség palánta
- 6 db zöldség mag
- 8 db termőrész
- 6 db szőlő növényi rész

C) Vizsgarész: A vizsgarész során a vizsgabizottság, a B) vizsgarészben meghatározott munkafolyamattal kapcsolatos szakmai beszélgetést folytat a

vizsgázóval, kérdéseket tesz fel neki, amelyek érintik a termesztéstechnológia, a használatos munkaeszközök, gépek, termelési eredmények, az előállított termékek felhasználásának, értékesítésének, a munka egészségügyi, környezetvédelmi és biztonságtechnikai feltételeinek kérdéskörét.

A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 120 perc

A.) vizsgarész: 10 perc

B.) vizsgarész: 100 perc (B1: 60 perc, B2: 40 perc)

C.) vizsgarész: 10 perc

A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 80%

A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A) vizsgarész: portfólió készítése, a vizsga napján történő szóbeli bemutatása és az ahhoz kapcsolódó szakmai kérdések megválaszolása.

A portfólió akkor fogadható el, ha tartalma alapján legalább 40%-osra értékelhető.

A portfólió értékelésének sajátos szempontjai: A portfólió szakmai tartalmához, formai kivitelezéséhez a vizsgaszervező intézmény szempontrendszert, értékelést és értékelőlapot készít, az alábbi pontok figyelembevételével:

- a leírt tapasztalatok szakmai tartalma
- az összefüggő nyári szakmai gyakorlat bemutatása
- saját megfigyelések minősége, mennyisége
- kötelező gyakorlaton kívüli szakmai érdeklődés
- egyéni meglátások szakmai megalapozottsága
- külalak, szerkesztés, szerkezet, helyesírás

Az A) vizsgarész értékelésének százalékos aránya a vizsgatevékenységen belül: 20%.

B) vizsgarész: A gyakorlat helyszínén végzett gyakorlati vizsgamunka

<u>B1 vizsgafeladatok:</u>

Egy, az adott vizsga időpontjában aktuális kertészeti termesztéstechnológiai (gyümölcs-, szőlő-, zöldségtermesztés) témakörbe tartozó munkafolyamat elvégzése (pl.: növényápolás, talaj-előkészítés, magvetés, ültetés, ültető gödör

kiásása, metszés, betakarítás, áruvá készítés stb.), vagy a kertészeti termesztés gépeinek működtetése, karbantartása.

Termesztéstechnológiai feladat

Vizsgafeladat	Adható pontszámok
Eszközök kiválasztása a vizsgafeladat elvégzéséhez	10
A vizsgafeladat elvégzésének szükséges előkészítés menete, minősége	5
Növényanyag előkészítése	10
A konkrét vizsgafeladat elvégzése	40
Az eszközök, anyagok szakszerű használata	10
A munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása	5
A feladat begyakorlottsága, önállóság, precizitás	5
A szükséges szakmai ismeretek helyén való alkalmazása	5
Szakmai kérdésekre adott válasz	10

Gépkezelési feladat

Vizsgafeladat	Adható pontszámok
Gép átvétele, indítás előtti ellenőrzés elvégzése	10
Motor indítása és a feladat végrehajtása	25
Üzemeltetés utáni karbantartási feladatok elvégzése	20
Az eszközök, anyagok szakszerű használata	10
A munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása	10
A feladat begyakorlottsága, önállóság, precizitás	5
A szükséges szakmai ismeretek helyén való alkalmazása	10
Szakmai kérdésekre adott válasz	10

Az adható pontszámok a vizsgafeladat jellegétől függően eltérhetnek.

B2 vizsgafeladat:

A központilag meghatározott növénylistából összeállított növényismeret értékelése az alábbiak alapján történik: A növények/növényi részek helyes megnevezése esetén egy növény/növényi rész megnevezésére 1 pont adható. Így a maximálisan adható pontszám 40 pont. A nagyon helytelenül, olvashatatlanul leírt megnevezésekért nem jár pontszám.
A B) vizsgarész értékelésének százalékos aránya a vizsgatevékenységen belül: 70%. (B1: 50% B2: 20%)

C) Vizsgarész:
A vizsgabizottság a valóságos üzemi munkatevékenységhez kapcsolódóan komplex módon értékeli a tanuló felkészültségét, a munkához, a szakterülethez való viszonyát, a szakmai nyelv helyén való alkalmazását.
A C) vizsgarész értékelésének százalékos aránya a vizsgatevékenységen belül: 10%.

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 40%-át elérte.

A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges személyi feltételek: A számítógépes feladatokhoz informatikus, rendszergazda.
A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: -
A szakmai vizsga eredményébe az ágazati alapvizsgát az alábbi súlyaránnyal kell beszámítani: Ágazati alapvizsga: 5%, Szakmai vizsga: 95%
A vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok: számológép használata megengedett

5.5. A tanuló teljesítményének ellenőrzésének és értékelésének, illetve minősítésének módja, alapelvei

Lásd: 4.6. fejezet

A tanulmányi munka értékelési alapja ágazatonként és szakmairányonként a KKK-ban és a képzési programban megfogalmazott követelményrendszer. Az oktatók a tanuló tanulmányi teljesítményét, előrehaladását az előírt követelményekhez viszonyítják. A tantárgyi követelményeket, illetve az értékelés és a minősítés szempontjait, formáit az oktatók a tanév elején részletesen ismertetik a tanulókkal.

A projektoktatás bevezetésével a mennyiségi módszerek (becslés/osztályozás, mérés/pontozás és skálához való viszonyítás) mellett egyre nagyobb szerepet kap a megítéléses módszer, amikor az értékelés tárgyáról gyűjtött adatokat két csoportba sorolják (elfogadható/megfelelő vagy elfogadhatatlan/nem megfelelő) és az arányuk alapján minősítünk. A minőségi módszerek között szerepel a teljes és pontos – elsősorban írásos/szöveges – visszajelentés a tanuló tudásszintjéről.

A tanulási-tanítási folyamat során több alkalommal kerülhet sor értékelésre:

- A tanulási-tanítási folyamat (egyes szakaszainak) kezdetén alkalmazható a helyzetfeltáró ún. diagnosztikus értékelés, amely az előzetes tudás/tapasztalat és tanulási alkalmasság megállapítására szolgál. Eredményeként olyan információk állhatnak rendelkezésünkre, amelyek meghatározzák a tartalom, a módszerek, az eszközök, a szervezési módok és formák helyes megválasztását;
- A tanulás-tanítás folyamatában kaphat helyet a fejlesztést szolgáló ún. formatív értékelés, amely a tanulási hibák, nehézségek és problémák feltárására, valamint a képzésben részt vevő személy segítésre és motiválásra irányul;
- A tanulási-tanítási folyamat végén kerülhet sor a minősítő, összegző és lezáró ún. szummatív értékelésre, amely a tanulás során megszerzett tanulási eredmények, azaz a tanuló teljesítményének viszonyítása a követelményekhez. A szummatív értékelés gyakori formája a vizsga, mely igazolhatja a végzettséget, a megfelelő képzettséget.

Az ÁKK önértékelési szoftvert alkalmaz a munkaszerződéses jogviszonyban álló tanulók értékelésére.

5.6. A beszámítás elvei

Az ágazati alapvizsgát tett tanuló átvétele az ágazati alapoktatás tekintetében nem köthető különbözeti vizsgához, ha az átvételre az adott ágazathoz kapcsolódóan tett ágazati alapvizsga letételét követő egy éven belül kerül sor.

A tanuló előzetes szakirányú szakmai képesítése és szakirányú szakképesítése a tanulmányokba beszámítható, amelynek mértékéről és tartalmáról a képzési és kimeneti követelményekben, valamint a programkövetelményekben meghatározottak figyelembevételével az iskola igazgatója határoz.

5.7. Együttműködés elvei a duális képzőkkel

A duális képzés célja, hogy a tanulók tapasztalt szakemberek iránymutatásai alapján megismerkedhessenek leendő szakmájuk gyakorlati kérdéseivel. A tanulóknak a duális partnernél tartózkodásuk ideje alatt lehetőségük nyílik elméleti tudásuk gyakorlati tudássá történő elmélyítésére, mely így sokkal komplexebb ismeretet biztosít számukra (technológia megismerése, csapatmunka, szakmai nyelv, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, önállóság és felelősség stb.), készség szintre fejleszti elméleti tudásuk alkalmazását.

Képzéseink kapcsán a jelenleg működő, illetve a tanév során megvalósítandó együttműködések típusa az egyes duális partnerekkel:

- 11.ET, 12 hetes tömbösítés EÁTK munkaszerződéssel – tartalmazza a négy hét egybefüggő szakmai (nyári) gyakorlatot is a vadásztársaságoknál. A Közös Képzési Program és a 11. évfolyam tömbösített időszakának szakmai programja az érintett tárgyakkal és óraszámokkal kidolgozásra került.
- 12.ET, négy hét egybefüggő nyári gyakorlat - EÁTK munkaszerződés keretében
- 11.KT kéthetes/70 óra egybefüggő szakmai gyakorlat lefedése munkaszerződéssel
- 11.ST kéthetes/70 óra egybefüggő szakmai gyakorlat lefedése munkaszerződéssel
- 12.KT 12 hetes tömbösítés ÁKK munkaszerződéssel 35 óra (11. évfolyam) nyári gyakorlattal. Külső duális partner a PRENOR KFT. (Parképítő- és fenntartó szakmairány), illetve Nagy Attila Antal egyéni vállalkozó (dísznövénykertész, virágkötő szakmairány).
- 11.KöT 12 hetes tömbösítés ÁKK munkaszerződéssel 140 óra! (11. évfolyam) nyári gyakorlattal
- 13.KöT tanévre szóló SZMSZ az ÁKK-val
- 13.KT tanévre szóló SZMSZ az ÁKK-val, külső duális partner a PRENOR KFT. (Parképítő- és fenntartó szakmairány), illetve Nagy Attila Antal egyéni vállalkozó (dísznövénykertész, virágkötő szakmairány), esetlegesen 35 óra nyári gyakorlat hozzácsatolásával (12.évfolyam).
- 13.ET tanévre szóló SZMSZ az EÁTK-val
- 13.ST tanévre szóló SZMSZ a sportegyesületekkel 35 óra nyári gyakorlattal (12. évfolyam)

  A 12. évfolyamos tanulóinkat az adott tanév II. félévében, legkésőbb február elejéig, tájékoztatjuk a 13. évfolyamon aktuálissá váló duális képzésről, a képzésben résztvevő egyesületek által felkínált lehetőségekről (feladatokról, munkaidő beosztásról, közreműködői szerződésekről).

A diákoknak a beiratkozásukkor, vagy a 9. évfolyam elején leadott egyesületi igazolásuk alapján ajánljuk fel a duális képzőhelyüket. Ezek: SZKKA, SZOSI, Király Sportegyesület, Lurkó UFC, Haladás. Amennyiben a képzőhely az adott diákot a tanulmányai során egyesület váltás miatt nem fogadja, vagy a diák nem fogadja el a felajánlott duális képzőhelyet, akkor annak biztosítása a szülő, vagy a diák feladata, és egyben felelőssége. A kamara által nyilvántartásba vett egyesületek közül választhat!

- 11.ViT, négy hét/140 óra egybefüggő szakmai gyakorlat lefedése SZMSZ-szel. (VasiVíz Zrt., DRV Zrt., esetleg NYUDUVIZIG, SOLVEX Kft.).

5.8. Az intézmény szakképzési szerkezete

Szakmajegyzék szerinti képzések

A szakma megnevezése: **Környezetvédelmi technikus** (5 0712 14 02)

A szakma alapadatai:

Az ágazat megnevezése: Környezetvédelem és vízügy

A szakma megnevezése: Környezetvédelmi technikus

A szakma azonosító száma: 5 0712 14 02

A szakma szakmairányai: Hulladékhasznosító és –feldolgozó, Igazgatás, Környezetvédelem, Természetvédelem

A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5

A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5

Ágazati alapoktatás megnevezése: Környezetvédelem és vízügyi ágazati alapoktatás

Kapcsolódó részszakmák megnevezése: -

Egybefüggő szakmai gyakorlat időtartama: 140 óra

A szakképzésbe történő belépés feltételei:

Iskolai előképzettség:

Alapfokú iskolai végzettség

Alkalmassági követelmények:

Foglalkozásegészségügyi alkalmassági vizsgálat: szükséges

Pályaalkalmassági vizsgálat: nem szükséges

A programtantervvel kitöltött időkeret – a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020 (II. 7.) Korm. rendelet 13.§ (4) bekezdésének megfelelően – tartalmaz a szakképző

intézmény által a helyi gazdasági környezet egyedi elvárásaihoz igazodó szakmai célokra szabadon felhasználható időkeretet (szabad sáv).

Programtanterv (PTT) érvényessége: 2020.07.30-tól

Intézményi képzési program érvényessége: 2026.09.01-től

Képzési és kimeneti követelmények (KKK) érvényessége: 2023.11.21-től

Képzés munkaformája: nappali

A program szerint tanuló osztályok a tanévben: 9.EKöT, 10.KKöT, 11.KKöT, 12.KöViT, 13.KöViT

Környezetvédelmi technikus Környezetvédelem		min	9. évf.				10. évf.				11. évf.				12. évf.				13. évf.			
		gyak	elm	gyak	gyak%	össz	elm	gyak	gyak%	össz	elm	gyak	gyak%	össz	elm	gyak	gyak%	össz	elm	gyak	gyak%	össz
5 0712 14 02	Tantárgy /ÖSSZESEN:	%	18	234	92,9%	252	108	216	66,7%	324	216	288	57,1%	504	270	234	46,4%	504	248	744	75,0%	992
Munkavállalói ism	Munkavállalói ismeretek	0%	18	0	0%	**18**																
Munkavállalói ide	Munkavállalói idegen nyelv	0%																	62	0	0%	**62**
Természettudományos és műszaki alapok	Természettudományos vizsgálatok	100%	0	132	100%	**132**	0	72	100%	**72**												
	Mesterséges intelligencia alapjai	100%	0	12	100%	**12**																
	Műszaki alapismeretek	40%	0	90	100%	**90**	36	36	50%	**72**												
Környezetvédelmi és vízgazdálkodási alapok I.	Környezetvédelmi alapismeretek I.	40%					36	36	50%	**72**												
	Környezettechnika alapjai I.	20%					18	18	50%	**36**												
	Hidrológia alapjai	50%					18	18	50%	**36**												
	Földméréstani alapismeretek I.	100%					0	36	100%	**36**												
Környezetvédelmi és vízgazdálkodási alapok II.	Környezetvédelmi alapismeretek II	40%									54	36	40%	**90**	90	90	50%	**180**				
	Környezettechnika alapjai II.	20%									54	72	57%	**126**								
	Hidraulika alapjai	50%									36	36	50%	**72**								
	Földméréstani alapismeretek II.	100%									0	72	100%	**72**								
Környezetvédelmi ismeretek	Anyagismeret	25%									72	72	50%	**144**	72	36	33%	**108**				
	Környezetvédelmi technológiák	40%																	93	62	40%	**155**
	Jogi- és szakigazgatási ismeretek	10%													72	0	0%	**72**				
	Analitika	100%													36	108	75%	**144**				
Környezetvédelmi vizsgálatok	Környezetvédelmi mérések	75%																	0	124	100%	**124**
	Biológiai vizsgálatok	100%																	0	124	100%	**124**
	Környezeti analitika	100%																	0	155	100%	**155**
	Műszeres analitika	100%																	0	155	100%	**155**
Szabad órakeret	Szakmai számítások	0%																	31	62	67%	**93**
	Portfólió 2. (kommunikáció)	0%									0	0		**0**	0	0	0%	**0**	31	31	50%	**62**
	Portfólió 1. (digitális kultúra)	0%									0	0		**0**	0	0	0%	**0**	31	31	50%	**62**
	Egybefüggő szakmai gyakorlat:			0				0				140				0						

A szakma megnevezése: **Vízügyi technikus** (5 1021 14 04)

A szakma alapadatai:

Az ágazat megnevezése: Környezetvédelem és vízügy

A szakma megnevezése: Vízügyi technikus

A szakma azonosító száma: 5 1021 14 04

A szakma szakmairányai: Területi vízgazdálkodó, Települési vízgazdálkodó, Vízgépészet

A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5

A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5

Ágazati alapoktatás megnevezése: Környezetvédelem és vízügyi ágazati alapoktatás

Kapcsolódó részszakmák megnevezése: -

Egybefüggő szakmai gyakorlat időtartama: 140 óra

A szakképzésbe történő belépés feltételei:

Iskolai előképzettség:

Alapfokú iskolai végzettség

Alkalmassági követelmények:

Foglalkozásegészségügyi alkalmassági vizsgálat: szükséges

Pályaalkalmassági vizsgálat: nem szükséges

A programtantervvel kitöltött időkeret – a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020 (II. 7.) Korm. rendelet 13.§ (4) bekezdésének megfelelően – tartalmaz a szakképző intézmény által a helyi gazdasági környezet egyedi elvárásaihoz igazodó szakmai célokra szabadon felhasználható időkeretet (szabad sáv).

Programtanterv (PTT) érvényessége: 2020.06.29-től

Intézményi képzési program érvényessége: 2026.09.01-től

Képzési és kimeneti követelmények (KKK) érvényessége: 2023.11.21-től

Képzés munkaformája: nappali

A program szerint tanuló osztályok a tanévben: 12.KöViT, 13.KöViT

Vízügyi technikus Területi vízgazdálkodó		min	9. évf.				10. évf.				11. évf.				12. évf.				13. évf.			
		gyak	elm	gyak	gyak%	össz	elm	gyak	gyak%	össz	elm	gyak	gyak%	össz	elm	gyak	gyak%	össz	elm	gyak	gyak%	össz
5 1021 14 04	Tantárgy /ÖSSZESEN:	%	18	234	92,9%	252	108	216	66,7%	324	144	360	71,4%	504	180	324	64,3%	504	301	639	68,7%	930
Munkavállalói isme	Munkavállalói ismeretek	0%	18	0	0%	18																
Munkavállalói idege	Munkavállalói idegen nyelv	0%																	62	0	0%	62
Természettudomán yos és műszaki alapok	Természettudományos vizsgálatok	100%	0	132	100%	**132**	0	72	100%	72												
	Mesterséges intelligencia alapjai	100%	0	12	100%	**12**																
	Műszaki alapismeretek	40%	0	90	100%	90	36	36	50%	72												
Környezetvédelmi és vízgazdálkodási alapok I.	Környezetvédelmi alapismeretek I.	40%					36	36	50%	72												
	Környezettechnika alapjai I.	20%					18	18	50%	36												
	Hidrológia alapjai	50%					18	18	50%	36												
	Földméréstani alapismeretek I.	100%					0	36	100%	36												
Környezetvédelmi és vízgazdálkodási alapok II.	Környezetvédelmi alapismeretek II	40%									18	36	67%	54								
	Környezettechnika alapjai II.	20%									54	72	57%	126								
	Hidraulika alapjai	50%									36	36	50%	72	18	18	50%	36				
	Földméréstani alapismeretek II.	100%									0	36	100%	36	0	108	100%	108	0	62	100%	62
Vízügyi ismeretek	Vízgazdálkodási ismeretek	100%									0	108	100%	108								
	Vízügyi építési ismeretek	60%									36	72	67%	108	18	54	75%	72	31	62	60%	93
	Jogi és szakigazgatási ismeretek	40%													72	0	0%	72	36	36	58%	62
Területi vízgazdálkoc	Területi vízgazdálkodás ismeretek	60%													72	144	67%	216	62	93	60%	155
	Vízgépek	60%																	48	76	60%	124
Szabad órakeret	Vízminőségvizsgálatok	100%																	0	186	100%	186
	Szakmai számítások	67%																	0	62	100%	62
	Portfólió 1. (digitális kultúra)	0%									0	0							31	31	50%	62
	Portfólió 2. (kommunikáció)	0%									0	0							31	31	50%	62
	Egybefüggő szakmai gyakorlat:		0				0				140				0				0			

A szakma megnevezése: **Erdésztechnikus** (5 0821 17 02)

A szakma alapadatai:

Az ágazat megnevezése: Mezőgazdaság és erdészet

A szakma megnevezése: Erdésztechnikus

A szakma azonosító száma: 5 0821 17 02

A szakma szakmairányai: Erdőgazdálkodás, Vadgazdálkodás

A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5

A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5

Ágazati alapoktatás megnevezése: Mezőgazdaság és erdészet ágazati alapoktatás

Kapcsolódó részszakmák megnevezése: -

Egybefüggő szakmai gyakorlat időtartama: 280 óra

A szakképzésbe történő belépés feltételei:

Iskolai előképzettség:

Alapfokú iskolai végzettség

Alkalmassági követelmények:

Foglalkozásegészségügyi alkalmassági vizsgálat: szükséges

Pályaalkalmassági vizsgálat: nem szükséges

A programtantervvel kitöltött időkeret – a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020 (II. 7.) Korm. rendelet 13.§ (4) bekezdésének megfelelően – tartalmaz a szakképző intézmény által a helyi gazdasági környezet egyedi elvárásaihoz igazodó szakmai célokra szabadon felhasználható időkeretet (szabad sáv).

Programtanterv (PTT) érvényessége: 2020.06.29-től

Intézményi képzési program érvényessége: 2026.09.01-től

Képzési és kimeneti követelmények (KKK) érvényessége: 2024.09.01-tól

Képzés munkaformája: nappali

A program szerint tanuló osztályok a tanévben: 9.EKöT, 10.ET, 11.ET; 12.ET; 13.ET

Erdésztechnikus Vadgazdálkodás		min	9. évf.				10. évf.				11. évf.				12. évf.				13. évf.			
		gyak	elm	gyak	gyak%	össz	elm	gyak	gyak%	össz	elm	gyak	gyak%	össz	elm	gyak	gyak%	össz	elm	gyak	gyak%	össz
5 0821 17 02	Tantárgy /ÖSSZESEN:	%	18	234	92,9%	252	144	180	55,6%	324	270	234	46,4%	504	270	234	46,4%	504	423	383	41,2%	930
Munkavállalói ism	Munkavállalói ismeretek	0%	18	0	0%	18																
Munkavállalói ide	Munkavállalói idegen nyelv	0%																	62	0	0%	62
Mezőgazdaság	Általános alapozás	0%					144	0	0%	144												
	Mesterséges intelligencia alapjai	100%	0	12	100%	12																
	Szakmai alapozás	50%	0	222	100%	222	0	180	100%	180												
Vadtenyésztés	Vadegészségtan	20%													54	18	25%	72				
	Vadászati állattan I/D	20%									108	36	25%	144	36	18	33%	54				
	Kinológia D	50%																	31	31	50%	62
	Apróvadtenyésztés I/D	40%									18	18	50%	36	36	36	50%	72				
	Nagyvadtenyésztés D	50%																	36	26	42%	62
Vadgazdálkodás	Vadászat I/D	50%									18	18	50%	36	18	18	50%	36	77	78	50%	155
	Vadgazdálkodás I/D	40%													18	18	50%	36	62	31	40%	93
	Élőhelygazdálkodás I/D	30%									72	54	43%	126	90	54	38%	144				
Műszaki ismeretek	Géptan	40%									36	36	50%	72	18	36	67%	54	31	31	50%	62
	Fegyver és lőszerismeret I/D	40%									0	36	100%	36	0	36	100%	36	31	93	75%	124
	Gallyazás, darabolás I/D	50%									18	36	67%	54					31	93	75%	124
Szabad órakeret	Vizsgafelkészítés																					62
	Portfólió 1. (digitális kultúra)																					62
	Portfólió 2. (kommunikáció)	0%									0	0		0	0	0		0	62	0	0%	62
	Egybefüggő szakmai gyakorlat D		0				0				140				140				0			

A szakma megnevezése: **Kertésztechnikus** (5 0821 17 06)

A szakma alapadatai:

Az ágazat megnevezése: Mezőgazdaság és erdészet

A szakma megnevezése: Kertésztechnikus

A szakma azonosító száma: 5 0821 17 06

A szakma szakmairányai: Dísznövénytermesztő, virágkötő; Parképítő és –fenntartó; Gyógynövénytermesztő; Gyümölcstermesztő; Zöldségtermesztő

A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5

A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5

Ágazati alapoktatás megnevezése: Mezőgazdaság és erdészet ágazati alapoktatás

Kapcsolódó részszakmák megnevezése: Faiskolai kertész; Parkgondozó

Egybefüggő szakmai gyakorlat időtartama: 140 óra

A szakképzésbe történő belépés feltételei:

Iskolai előképzettség:

Alapfokú iskolai végzettség

Alkalmassági követelmények:

Foglalkozásegészségügyi alkalmassági vizsgálat: szükséges

Pályaalkalmassági vizsgálat: nem szükséges

A programtantervvel kitöltött időkeret – a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020 (II. 7.) Korm. rendelet 13.§ (4) bekezdésének megfelelően – tartalmaz a szakképző intézmény által a helyi gazdasági környezet egyedi elvárásaihoz igazodó szakmai célokra szabadon felhasználható időkeretet (szabad sáv).

Programtanterv (PTT) érvényessége: 2020.06.29-től

Intézményi képzési program érvényessége: 2026.09.01-től

Képzési és kimeneti követelmények (KKK) érvényessége: 2024.09.01-től

Képzés munkaformája: nappali

A program szerint tanuló osztályok a tanévben: 9.KT; 10.KKöT; 11.KT; 12.KT; 13.KT

ísznövénytermesztő, virágkötő		min	9. évf.				10. évf.				11. évf.				12. évf.				13. évf.			
		gyak	elm	gyak	gyak%	össz	elm	gyak	gyak%	össz	elm	gyak	gyak%	össz	elm	gyak	gyak%	össz	elm	gyak	gyak%	össz
0812 17 06	Tantárgy /ÖSSZESEN:	%	18	234	93%	**252**	144	180	56%	**324**	144	360	71%	**504**	72	432	86%	**504**	248	558	60%	**930**
Munkavállalói ism	Munkavállalói ismeretek	0%	18	0	0%	18																
Munkavállalói ide	Munkavállalói idegen nyelv	0%																	62	0	0%	62
	Általános alapozás	0%					144	0	0%	144												
	Mesterséges intelligencia alapjai	100%	0	12	100%	12																
Mezőgazdaság	Szakmai alapozás	50%	0	222	100%	222	0	180	100%	180												
Műszaki ismeretel	Műszaki ismeretek	60%									0	72	100%	72	0	72	100%	72	0	93	100%	93
	Dísznövénytermesztés	60%									72	144	67%	216	36	252	88%	288	31	186	86%	217
ísznövény-terme	Növényvédelem	0%																	0	31	100%	31
irágkötészet	Virágkötészet	60%									72	144	67%	216	36	108	75%	144	62	155	71%	217
állalkozási ismer	Vállalkozási ismeretek	10%																	93	31	25%	124
zabad órakeret	Portfólió 1. (digitális kultúra)	0%																	0	62	100%	62
	Portfólió 2. (kommunikáció)	0%																	0	62	100%	62
	Vizsgafelkészítés	0%																	0	62	100%	62
	Egybefüggő szakmai gyakorlat:					0				0		140						0				

Kertésztechnikus Parképítő és –fenntartó		min	9. évf.				10. évf.				11. évf.				12. évf.				13. évf.			
		gyak	elm	gyak	gyak%	össz	elm	gyak	gyak%	össz	elm	gyak	gyak%	össz	elm	gyak	gyak%	össz	elm	gyak	gyak%	össz
5 0812 17 06	Tantárgy /ÖSSZESEN:	%	18	234	92,9%	252	144	180	55,6%	324	252	252	50,0%	504	198	306	60,7%	504	418	512	55,1%	930
Munkavállalói ism	Munkavállalói ismeretek	0%	18	0	0%	18																
Munkavállalói ide	Munkavállalói idegen nyelv	0%																	62	0	0%	62
Mezőgazdaság	Általános alapozás	0%					144	0	0%	144												
	Mesterséges intelligencia alapjai	100%	0	12	100%	12																
	Szakmai alapozás	50%	0	222	100%	222	0	180	100%	180												
Parkfenntartás	Munka- és környezetvédelem	30%									18	18	50%	36	18	18	50%	36				
	Műszaki ismeretek	50%									72	72	50%	144	36	72	67%	108	31	31	50%	62
	Parkfenntartás	50%									36	36	50%	72	72	72	50%	144	31	62	67%	93
	Növényismeret	30%									72	72	50%	144	36	72	67%	108	31	62	67%	93
Parképítés	Kerttechnika	50%									36	36	50%	72	36	72	67%	108	62	62	50%	124
	Kerttervezés	30%									18	18	50%	36					93	62	40%	155
Vállalkozási ismer	Vállalkozási ismeretek	10%																	108	16	13%	124
Szabad órakeret	Portfólió 1. (digitális kultúra)	0%																	0	62	100%	62
	Portfólió 2. (kommunikáció)	0%																	0	62	100%	62
	Vizsgafelkészítés	0%																	0	93	100%	93
	Egybefüggő szakmai gyakorlat:			0				0				140				0						

A szakma megnevezése: **Kertész** (4 0812 17 05)

A szakma alapadatai:

Az ágazat megnevezése: Mezőgazdaság és erdészet

A szakma megnevezése: Kertész

A szakma azonosító száma: 4 0812 17 05

A szakma szakmairányai: -

A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 4

A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 4

Ágazati alapoktatás megnevezése: Mezőgazdaság és erdészet ágazati alapoktatás

Kapcsolódó részszakmák megnevezése: Kerti munkás, Növényházi munkás

Egybefüggő szakmai gyakorlat időtartama: 140 óra

A szakképzésbe történő belépés feltételei:

Iskolai előképzettség:

Alapfokú iskolai végzettség

Alkalmassági követelmények:

Foglalkozásegészségügyi alkalmassági vizsgálat: szükséges

Pályaalkalmassági vizsgálat: nem szükséges

A programtantervvel kitöltött időkeret – a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020 (II. 7.) Korm. rendelet 13.§ (4) bekezdésének megfelelően – tartalmaz a szakképző intézmény által a helyi gazdasági környezet egyedi elvárásaihoz igazodó szakmai célokra szabadon felhasználható időkeretet (szabad sáv).

Programtanterv (PTT) érvényessége: 2020.06.29-től

Intézményi képzési program érvényessége: 2026.09.01-től

Képzési és kimeneti követelmények (KKK) érvényessége: 2024.09.01-től

Képzés munkaformája: nappali

A program szerint tanuló osztályok a tanévben: 10.K

Kertész szakma		min	9. évf.				10. évf.				11. évf.			
		gyak	elm	gyak	gyak%	össz	elm	gyak	gyak%	össz	elm	gyak	gyak%	össz
4 0812 17 05	Tantárgy /ÖSSZESEN:	%	324	252	43,8%	576	180	720	80,0%	900	266	540	64,5%	837
Munkavállalói ismerete	Munkavállalói ismeretek	0%	18	0	0%	**18**	0	0	0%	**0**	0	0	0%	**0**
Munkavállalói idegenny	Munkavállalói idegen nyelv	0%	0	0	0%	**0**	0	0	0%	**0**	62	0	0%	**62**
Mezőgazdaság	Általános alapozás	0%	144	0	0%	**144**	0	0	0%	**0**	0	0	0%	**0**
	Szakmai alapozás	50%	162	240	61%	**402**	0	0	0%	**0**	0	0	0%	**0**
	Mesterséges intelligencia alapjai	100%	0	12	100%	**12**								
Kertészeti növények	Növényismeret	100%	0	0	0%	**0**	0	108	100%	**108**	0	0	0%	**0**
	Termesztéstechnológiák	70%	0	0	0%	**0**	72	486	87%	**558**	93	341	79%	**434**
	Termesztőberendezések	70%	0	0	0%	**0**	0	36	100%	**36**	0	31	100%	**31**
Műszaki ismeretek	Műszaki ismeretek	70%	0	0	0%	**0**	36	90	71%	**126**	31	93	75%	**124**
Vállalkozási ismeretek	Vállalkozási ismeretek	70%	0	0	0%	**0**	0	0	0%	**0**	18	75	81%	**93**
Szabad órakeret	Portfólió	0%	0	0	0%	**0**	72	0	0%	**72**				
	Portfólió 1. (digitális kultúra)										31	0	0%	**31**
	Portfólió 2. (kommunikáció)	0%	0	0	0%	**0**	0	0	0%	**0**	31	0	0%	**31**
	Vizsgafelkészítés	0%	0	0	0%	**0**	0	0	0%	**0**	31	0	0%	**31**
	Egybefüggő szakmai gyakorlat:			0				140				0		

A szakma megnevezése: **Sportedző (a sportág megjelölésével) – sportszervező** (5 1014 20 02)

A szakma alapadatai:

Az ágazat megnevezése: Sport

A szakma megnevezése: Sportedző (a sportág megjelölésével) - sportszervező

A szakma azonosító száma: 5 1014 20 02

A szakma szakmairányai: -

A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5

A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5

Ágazati alapoktatás megnevezése: Sport ágazati alapoktatás

Kapcsolódó részszakmák megnevezése: -

Egybefüggő szakmai gyakorlat időtartama: 70 óra

A szakképzésbe történő belépés feltételei:

Iskolai előképzettség:

Alapfokú iskolai végzettség

Alkalmassági követelmények:

Foglalkozásegészségügyi alkalmassági vizsgálat: szükséges

Pályaalkalmassági vizsgálat: szükséges

A fizikai alkalmassági vizsga feladatait a képző intézmény állítja össze azzal a megkötéssel, hogy a megjelölt sportágakhoz kapcsolódó feladatoknak megfelelően kell mérniük az illeszkedő motoros képességek és sportági technikák szintjét.

Sportegyesületi tagság

A programtantervvel kitöltött időkeret – a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020 (II. 7.) Korm. rendelet 13.§ (4) bekezdésének megfelelően – tartalmaz a szakképző intézmény által a helyi gazdasági környezet egyedi elvárásaihoz igazodó szakmai célokra szabadon felhasználható időkeretet (szabad sáv).

Programtanterv (PTT) érvényessége: 2020.07.30-tól

Intézményi képzési program érvényessége: 2024.09.01-től

Képzési és kimeneti követelmények (KKK) érvényessége: 2023.11.21-től

Képzés munkaformája: nappali

A program szerint tanuló osztályok a tanévben: 9.ST, 10.ST, 11ST, 12ST, 13.ST

Sportedző (sportág) – sportszervező		min	9. évf.				10. évf.				11. évf.				12. évf.				13. évf.			
		gyak	elm	gyak	gyak%	össz	elm	gyak	gyak%	össz	elm	gyak	gyak%	össz	elm	gyak	gyak%	össz	elm	gyak	gyak%	össz
5 1014 20 02	Tantárgy /ÖSSZESEN:	%	144	108	42,9%	252	252	72	22,2%	324	331	173	34,3%	504	360	144	28,6%	504	217	744	70,6%	1054
Munkavállalói i:	Munkavállalói ismeretek	0%	18	0	0%	18																
Munkavállalói i	Munkavállalói idegen nyelv	0%																	62	0	0%	62
Sport ágazati alapozás	Anatómiai-élettani ismeretek	0%	72	0	0%	72	72	0	0%	72												
	Egészségtan	0%					72	0	0%	72												
	Edzéselmélet I.	0%	36	0	0%	36	72	0	0%	72												
	Edzésprogramok I.	70%	0	60	100%	60	0	36	100%	36												
	Mesterséges intelligencia alap	100%	0	12	100%	12																
	Gimnasztika I.	50%	18	36	67%	54	36	36	50%	72												
Sport ágazati közös tartalmak	Elsősegélynyújtás	30%									25	11	31%	36								
	Funkcionális anatómia	0%													72	0	0%	72				
	Terhelésélettan	0%									72	0	0%	72								
	Edzéselmélet II.	0%									72	0	0%	72								
	Edzésprogramok II.	70%									36	72	67%	108	0	72	100%	72				
	Gimnasztika II.	50%									36	36	50%	72								
	Kommunikáció	10%									54	18	25%	72								
	Sportszervezési ismeretek	0%									36	0	0%	36								
	Sporttörténet	0%													36	0	0%	36				
Sportedzői és sportvezetési ismeretek	Sportági alapok	70%									0	36	100%	36	0	72	100%	72	0	372	100%	372
	Sportági szakismeretek	70%																	0	279	100%	279
	Kötelező foglakozási óraszámo	100%																	0	93	100%	93
	Pedagógia	0%													72	0	0%	72				
	Pszichológia	0%													72	0	0%	72				
	Sportjog	0%																	31	0	0%	31
	Pénzügyi ismeretek	0%																	31	0	0%	31
	Sportmenedzsment és marketir	0%													108	0	0%	108				
	Számviteli ismeretek	0%																	31	0	0%	31
	Vállalkozási ismeretek	0%																	31	0	0%	31
Szabad	Portfólió	0%																	31	0	0%	31
	Vizsgafelkészítés-Anatómia	0%																	31	0	0%	31
	Vizsgafelkészítés	0%																	0	62	100%	62
	Egybefüggő szakmai gyakorlat:			0				0				70				0				0		

A szakma megnevezése: **Erdésztechnikus** (5 0821 17 02)

A szakma alapadatai:

Az ágazat megnevezése: Mezőgazdaság és erdészet
A szakma megnevezése: Erdésztechnikus
A szakma azonosító száma: 5 0821 17 02
A szakma szakmairányai: Erdőgazdálkodás, Vadgazdálkodás
A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
Ágazati alapoktatás megnevezése: Mezőgazdaság és erdészet ágazati alapoktatás
Kapcsolódó részszakmák megnevezése: -
Egybefüggő szakmai gyakorlat időtartama: 140 óra

A szakképzésbe történő belépés feltételei:

Iskolai előképzettség:
Érettségi vizsga
Alkalmassági követelmények:
Foglalkozásegészségügyi alkalmassági vizsgálat: szükséges
Pályaalkalmassági vizsgálat: Járművezetéshez szükséges egészségügyi alkalmasság
Egyéb feltételek: T járműkategóriára korlátozás nélkül vagy B járműkategóriára érvényes vezetői engedély megléte

Programtanterv (PTT) érvényessége: 2020.06.29-től
Intézményi képzési program érvényessége: 2024.09.01-től
Képzési és kimeneti követelmények (KKK) érvényessége: 2024.04.03-tól
Képzés munkaformája: felnőttoktatás
A program szerint tanuló osztályok a tanévben: -

6. Az elérhető pályaorientációs szolgáltatások leírása

A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 14. § (2) bekezdés 5. pontja alapján a szakképző intézmény szakmai programjában meg kell határozni az elérhető pályaorientációs szolgáltatások leírását.

A pályaorientáció célja, hogy segítse a tanulókat, illetve a pályaválasztás vagy pályamódosítás előtt álló személyeket képességeiknek, érdeklődésüknek és lehetőségeiknek megfelelő továbbtanulási, szakmaválasztási és életpálya-döntéseik meghozatalában.

Intézményünkben a pályaorientáció a tanulók képzési ideje alatt folyamatosan megvalósuló, egymásra épülő tevékenységrendszer. Célja a tanulók önismeretének, szakmai érdeklődésének és pályaválasztási tudatosságának fejlesztése, az intézményben oktatott ágazatok, szakmák és szakmairányok megismertetése, valamint a továbbtanulásra és a munkaerőpiacra történő felkészítés.

A pályaorientációs tevékenység célcsoportját egyrészt a pályaválasztás előtt álló általános iskolai tanulók és szüleik, másrészt intézményünk saját tanulói alkotják. A tevékenységek során figyelembe vesszük a tanulók életkori sajátosságait, egyéni képességeit, érdeklődését, motivációját, tanulmányi előmenetelét és szakmai tapasztalatait.

A pályaorientáció megvalósításában az intézmény pedagógusai és szakmai oktatói mellett – lehetőség szerint – részt vesznek a szülők, a duális képzőhelyek, a szakmai partnerek, a munkáltatók, a felsőoktatási intézmények, a szakmai és gazdasági kamarák, valamint az iskola volt tanulói is.

A szakképzésről, az intézmény ágazatairól és szakmáiról történő tájékoztatás

Intézményünk a pályaorientáció keretében folyamatos tájékoztatást nyújt a szakképzés rendszeréről, az intézményben oktatott ágazatokról, szakmákról és szakmairányokról, valamint az azokhoz kapcsolódó továbbtanulási és munkavállalási lehetőségekről.

A tájékoztatás személyes és csoportos formában, pályaorientációs rendezvényeken, nyílt napokon, szakmai bemutatókon, általános iskolákban megtartott tájékoztatókon, szülői értekezleteken, intézménylátogatásokon, valamint nyomtatott és digitális tájékoztató anyagokon keresztül valósul meg.

Az intézmény saját tanulói számára a pályaorientáció részeként lehetőséget biztosítunk arra, hogy képzésük során folyamatosan tájékozódjanak a szakmai fejlődés, a szakmaváltás, a továbbtanulás és a munkavállalás lehetőségeiről.

Nyílt napok, pályaorientációs rendezvények és intézménylátogatások

Intézményünk rendszeresen szervez nyílt napokat és pályaorientációs rendezvényeket a pályaválasztás előtt álló tanulók és szüleik számára.

A nyílt napokon az érdeklődők megismerhetik az intézmény képzési kínálatát, az oktatás helyszíneit, a gyakorlati képzés lehetőségeit, valamint személyes tájékoztatást kaphatnak az egyes ágazatokról és szakmákról. A programok lehetőséget teremtenek az intézmény oktatóival, szakmai partnereivel és tanulóival történő találkozásra is.

Az intézmény a pályaorientációs programok keretében általános iskolai tanulók számára intézménylátogatásokat, szakmai bemutatókat és – a program jellegétől függően – gyakorlati foglalkozásokat is szervez.

A szakmák megismerését és kipróbálását szolgáló gyakorlati és interaktív programok

A pályaorientáció során törekszünk arra, hogy a tanulók ne csupán tájékoztatást kapjanak a szakmákról, hanem azok gyakorlati oldalával is megismerkedjenek.

Az érdeklődők szakmai bemutatók, gyakorlati foglalkozások, interaktív feladatok és szakmai programok keretében betekintést nyerhetnek az intézményben oktatott szakmák mindennapi tevékenységeibe. Lehetőség szerint a résztvevők maguk is kipróbálhatnak egyes, életkoruknak megfelelő szakmai tevékenységeket.

A szakmák gyakorlati megismerését segítik továbbá az intézmény szakmai versenyei, bemutatói, rendezvényei és egyéb, a szakmai tevékenységekhez kapcsolódó programjai.

Együttműködés az általános iskolákkal és más oktatási intézményekkel

Intézményünk kapcsolatot tart fenn a térség általános iskoláival és más oktatási intézményeivel. Az együttműködés célja, hogy a pályaválasztás előtt álló tanulók és szüleik megfelelő időben, hiteles és közvetlen forrásból kapjanak tájékoztatást az intézmény képzési kínálatáról.

Az együttműködés keretében intézményünk munkatársai részt vesznek pályaorientációs rendezvényeken, pályaválasztási programokon és – lehetőség szerint – szülői értekezleteken. Az általános iskolák tanulói számára intézményünk látogatási és szakmai programokat biztosít, továbbá az intézmény munkatársai személyes kapcsolatfelvétellel és tájékoztatással is segítik a pályaválasztást.

A duális képzőhelyek, gazdasági szereplők és szakmai partnerek bevonása

A pályaorientáció megvalósításában fontos szerepet kapnak a duális képzőhelyek, a gazdasági szereplők, a szakmai és gazdasági kamarák, valamint az intézmény egyéb szakmai partnerei.

A partnerek bevonásának formái lehetnek a szakmai bemutatók, előadások, üzem- és munkahelylátogatások, gyakorlati programok, pályaorientációs rendezvények, szakmai versenyek, valamint a szakmákhoz kapcsolódó közvetlen tapasztalatszerzést biztosító programok.

A szakmai partnerekkel való együttműködés a már az intézményben tanuló diákok számára is lehetőséget biztosít a szakmai tapasztalatszerzésre, a munkáltatói elvárások megismerésére és a munkaerőpiaci lehetőségek feltérképezésére.

A tanulók és szülők egyéni és csoportos tájékoztatása, tanácsadása

Intézményünk a tanulók és szüleik számára egyéni és csoportos tájékoztatást és konzultációs lehetőséget biztosít. Ennek során segítséget nyújtunk a képzési lehetőségekkel, a szakmaválasztással, a szakmaváltással, a továbbtanulással, valamint a szakmai életút tervezésével kapcsolatos kérdésekben.

Az egyéni konzultáció során a tanuló érdeklődését, képességeit, tanulmányi előmenetelét, szakmai tapasztalatait és jövőbeli elképzeléseit figyelembe véve személyre szabott támogatást biztosítunk.

A szülők tájékoztatása különösen fontos a pályaválasztási döntések megalapozásában, ezért számukra is lehetőséget biztosítunk az intézmény képzéseivel, a szakmai életutakkal és a továbbtanulási lehetőségekkel kapcsolatos információk megismerésére.

A már az intézményben tanuló diákok pályaorientációjának támogatása

A pályaorientáció nem zárul le a középiskolába történő bekerüléssel. Intézményünk a saját tanulók képzési ideje alatt folyamatosan támogatja a szakmai identitás kialakulását, a szakmai fejlődést, a tudatos szakmaválasztást, szükség esetén a szakmaváltást, valamint a továbbtanulási és munkavállalási döntések megalapozását.

Technikum

A technikumi képzésben a 9. évfolyamon a pályaorientáció elsősorban az önismeret fejlesztésére, az intézményben oktatott ágazatok és szakmák megismertetésére, valamint a szakmai érdeklődés kialakítására és megerősítésére irányul.

A 10. évfolyamon kiemelt feladat a tanulók támogatása a szakmai irány és a szakma kiválasztásában. A tanulók megismerik az egyes szakmai területek tartalmát, a kapcsolódó munkaköröket, a gyakorlati lehetőségeket és az elhelyezkedési perspektívákat. A döntést szakmai bemutatók, gyakorlati tapasztalatok, szakmai partnerekkel történő találkozások és szükség esetén egyéni konzultációk segítik.

A 11. évfolyamon a pályaorientáció középpontjában a szakmai identitás erősítése, a munkaerőpiaci lehetőségek és a szakmai életpályák megismerése, valamint a munkavállaláshoz szükséges kompetenciák fejlesztése áll.

A 12–13. évfolyamon a továbbtanulásra és a munkaerőpiacra történő belépésre való felkészítés kerül előtérbe. Ennek része a továbbtanulási és szakmai továbbképzési lehetőségek bemutatása, az álláskereséshez szükséges ismeretek és dokumentumok megismertetése, az állásinterjúra való felkészítés, valamint az egyéni életpálya- és karriertervezés támogatása.

3 éves szakképző iskolai képzés

A 3 éves szakképző iskolai képzésben a pályaorientáció elsősorban a választott szakmához való kötődés kialakítását, a szakmai identitás erősítését, a gyakorlati tapasztalatok tudatosítását és a szakmai végzettség megszerzését követő munkába állás előkészítését szolgálja.

A 9. évfolyamon kiemelt feladat a tanulók szakmai beilleszkedésének támogatása, a választott szakma megismertetése és a szakmai motiváció erősítése.

A 10. évfolyamon a szakmai fejlődés, a szakmához kapcsolódó munkakörök és elhelyezkedési lehetőségek, valamint a munkáltatói elvárások megismertetése kerül előtérbe. A tanulók megismerkednek a munkavállaláshoz szükséges alapvető kompetenciákkal és az álláskereséshez kapcsolódó gyakorlati ismeretekkel.

A 11. évfolyamon a pályaorientáció elsősorban a sikeres szakmai vizsgára, a munkába állásra és a további szakmai fejlődés lehetőségeire történő felkészítést támogatja. A tanulók segítséget kapnak az önéletrajz elkészítéséhez, az állásinterjúra való felkészüléshez, valamint a szakmai továbbképzési lehetőségek megismeréséhez.

A továbbtanulás, a szakmaváltás és az életpálya-tervezés támogatása

Intézményünk a felsőbb évfolyamokon kiemelt figyelmet fordít a továbbtanulási és munkavállalási döntések támogatására. A tanulók tájékoztatást kapnak a felsőoktatási intézmények, a szakmai továbbképzések és a munkaerőpiac által kínált lehetőségekről.

Szükség esetén az intézmény segítséget nyújt a tanulók számára a szakmaváltással kapcsolatos lehetőségek feltérképezésében is. Az életpálya-tervezés részeként támogatjuk a tanulókat saját céljaik, erősségeik és szakmai érdeklődésük tudatosításában, valamint a továbbtanulási és munkavállalási lehetőségek mérlegelésében.

Digitális pályaorientációs tájékoztatás

Az intézmény a pályaorientációs célú információkat digitális felületeken is elérhetővé teszi. Az intézmény honlapján és közösségi felületein közzétett tájékoztatások segítségével a tanulók és szüleik információt kaphatnak a képzésekről, szakmákról, nyílt napokról, pályaorientációs rendezvényekről és egyéb, a pályaválasztást segítő programokról.

A digitális felületek lehetőséget biztosítanak arra is, hogy a már az intézményben tanuló diákok és szüleik folyamatosan tájékozódjanak a továbbtanulási, szakmai fejlődési és munkavállalási lehetőségekről.

Az intézményen kívül elérhető pályaorientációs szolgáltatások

Intézményünk a tanulók figyelmébe ajánlja, illetve szükség szerint közvetíti az intézményen kívül elérhető, pályaorientációt támogató szolgáltatásokat és programokat. Ezek között szerepelhetnek a szakmai és gazdasági kamarák, a felsőoktatási intézmények, a szakmai szervezetek, valamint egyéb együttműködő partnerek pályaorientációs programjai.

A külső programok és szolgáltatások ajánlásakor figyelembe vesszük a tanulók életkorát, aktuális pályaorientációs szükségleteit és szakmai érdeklődését.

A pályaorientációs tevékenység értékelése és fejlesztése

Az intézmény a pályaorientációs tevékenységek megvalósulását folyamatosan figyelemmel kíséri, és a tapasztalatok alapján törekszik azok fejlesztésére.

Az értékelés során figyelembe vesszük a tanulók, a szülők, az általános iskolák, valamint a szakmai és gazdasági partnerek visszajelzéseit, továbbá a pályaorientációs programokon és rendezvényeken való részvétel tapasztalatait.

Az intézmény a visszajelzések és a tapasztalatok alapján szükség szerint módosítja a pályaorientációs programok tartalmát, formáját és időzítését. A fejlesztés célja, hogy a pályaorientáció az intézményben egységes, folyamatos és a tanulók aktuális szükségleteihez igazodó tevékenységrendszerként működjön.

Intézményünk a pályaorientációt a szakmai képzés szerves részeként kezeli. A pályaorientációs tevékenységek célja, hogy a pályaválasztás előtt álló fiatalok mellett a már intézményünkben tanuló diákok is megfelelő támogatást kapjanak szakmai fejlődésükhöz, továbbtanulási és munkavállalási döntéseikhez, valamint tudatos és megalapozott szakmai életpályájuk kialakításához.

7. Kollégiumi program

7.1. Bevezetés

7.1.1. A működésünket meghatározó dokumentumok

Jogszabályok:

- 2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről;
- 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról;
- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről;
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról;
- 2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről;
- alapdokumentumaink: Alapító okirat, Szakmai program, éves munkaterv; SZMSZ; Házirend.

7.2. Helyzetelemzés

Kollégiumunk, a szombathelyi Kisalföldi ASzC Herman Ottó Környezetvédelmi és Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium, az anyaiskolával közös igazgatású. Az iskola lány és fiú tanulóit fogadjuk a különálló épületünkben.
Az egyes szakokra felvett fiatalok többsége a nyugat- és a dél-dunántúli régió településein végezte általános iskolai tanulmányait, de szinte minden évfolyamon található olyan diák, aki az ország távolabbi területéről érkezett, így eltérő kulturális és szociális háttérrel rendelkezik.
Az alapító okiratban meghatározott 148 férőhellyel rendelkezünk. Az első emeleten 19 (4 ágyas) háló fiúknak, a koedukált második emelet 18 (4 ágyas) háló lányoknak és fiúknak biztosít rendezett, kulturált elhelyezést. Minden szoba az előírt felszerelések nagy részével rendelkezik.

7.3. Működésünk belső feltételrendszere

7.3.1. A személyi feltételek

A kollégiumban 8 főállású oktató dolgozik. A kollégium vezetését kollégiumvezető látja el, a 6 tanulócsoportot 6 támogató oktató vezeti. A kollégiumi támogató oktatók képzettsége a törvényben előírtaknak megfelelő, valamennyien felsőfokú képesítéssel rendelkeznek és tanulócsoportot vezetnek. Matematikából, magyar nyelvből, informatikából, német és angol nyelvből, történelemből biztosítunk állandó oktatói segítséget.

A kollégiumot kiszolgáló technikai személyzet más iskolai feladatokat is ellát. Az ő munkájukat is a gyermekközpontúság, az eredményes nevelés támogatása jellemzi. Jelenlétük, megnyilvánulásaik, tevékenységük is nevelési tényező. Együttműködő munkájuk a támogató oktatókkal elengedhetetlen.

7.3.2. Elvárások a támogató oktatókkal szemben:

~ Legyen képes a nevelési folyamat megszervezésére, irányítására, ellenőrzésére, értékelésére;
~ legyen jártas a különböző pedagógiai eljárások alkalmazásában;
~ műveltségével, életmódjával követendő példaként szolgáljon a kollégisták számára;
~ megfelelő empátiával rendelkezzen;
~ nevelői eljárásait, pedagógiai kommunikációját a tanulók iránti tiszteletet, a bizalom és szeretet jellemezze;
~ személyes jelenlétével folyamatosan működjön együtt a tanulók közösségeivel, a nevelésükben résztvevő személyekkel, intézményekkel, szakmai tevékenysége során pedig a kollégiumi oktatói testület vezetőjével és tagjaival;

A nem oktatói munkakörben alkalmazottaktól azt várjuk el, hogy gyermekszeretők és a támogató oktatókkal együttműködők legyenek.

7.3.3. A tárgyi, környezeti feltételeink

Az épületünk fiúk által lakott szintje 1973-ban, a II. emeleti tetőtér 2003-ban épült. 2017. őszén megtörtént a kollégium teljes energetikai felújítása (külső és belső szigetelés).
Az épület földszintje és az ott található ebédlő még felújításra szorul.
Kollégiumunk legnagyobb hiányossága az, hogy nem rendelkezünk előadások és rendezvények tartására is alkalmas, nagyobb közösségi térrel, esetleg aulával (szükség esetén ezekre a programokra az ebédlő használható), valamint az 1. emeleten, a 2. emelethez hasonló közösségi térhez.
Az iskola valamennyi helyiségét, létesítményét – tornaterem, park, iskolai könyvtár – a kollégium diákjai is használhatják. A kollégium épületében található wi-fi, stúdió és tanulószobák segítik az intézmény oktató-nevelő munkáját.
A nagy műfüves pálya mögötti területet – a kis műfüves pályát – az iskola a délelőtti tanítás, a délutáni kollégiumi sportfoglalkozások alkalmával elsődlegesen használhatja.

7.3.4. A kollégiumi élet szervezettsége

A nevelési folyamat során a tanulói tevékenységeket jellegük szerint egyéni és csoportos keretek között szervezzük. A kollégium a foglalkozások formáját és tartalmát úgy határozza meg, hogy azok hozzájáruljanak a tanulók erkölcsi gyarapodásához, személyiségük gazdagodásához, kompetenciáik fejlesztéséhez, a közösség fejlődéséhez és az élsportolókra jellemző tulajdonságok kialakításához.
A kollégiumban felkészítő, speciális ismereteket adó, a szabadidő eltöltését szolgáló és egyéni törődést biztosító foglalkozásokat tartunk.
A tanulói részvétel szempontjából a kollégiumi foglalkozás lehet kötelező, illetve szabadon választható.

7.3.5. Kapcsolatrendszerünk

Tevékenységünk során kapcsolatot tartunk az iskolával, a fenntartóval, a szülői házzal, a város és a vármegye kollégiumaival, gimnáziumaival, közművelődési intézményeivel, Elte Savaria Központtal, a Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálattal, valamint karitatív és szakmai szervezetekkel.

7.4. A kollégium céljai, alapelvei

Küldetésünk az, hogy megfelelő lakhatási és tanulási feltételeket biztosítsunk a felvett diákok számára, továbbá egészítsük ki a családi és iskolai nevelést, oktatást, valamint nyújtsunk szociális ellátást, biztonságot és érzelmi védettséget.

Alapelveink, céljaink

~ Alapelvünk a tanulóközpontú tevékenységrendszer működtetése.
~ Célunk, hogy segítsük a tanulók szocializációját, egészséges fejlődését, a sikeres életpályára való felkészítését, a személyiségük fejlesztését,
~ mindehhez garantáljuk az állampolgári, a szabadság- és a gyermekjogok érvényesülését.
~ Fontos célunknak tekintjük a demokráciára, a humanizmusra és a nemzeti és európai önazonosságra nevelést.
~ Nevelőmunkánk során olyan módszereket, elvárásokat alkalmazunk, amelyek a diákok egyéniségének mindenkori harmonikus fejlődését biztosítják.
~ Arra törekszünk, hogy a felelősség, a bizalom, a szeretet, a segítőkészség és tapintat hassa át tevékenységünket.
~ Fenntartjuk és fejlesztjük a tanulók aktivitását, érdeklődését,
~ elősegítjük és támogatjuk a diákok öntevékenységét, önszerveződését,
~ folyamatosan együttműködünk az iskolával és a szülőkkel,

~ a nevelési folyamatban résztvevőkkel közösen elfogadott, a rendszerességre és következetességre épülő egységes norma- és követelményrendszert alkalmazunk.
~ Az egyéni és az életkori sajátosságokon alapuló integrált nevelést alkalmazzuk úgy, hogy közben az egyéni bánásmód elvét is követjük, különösen a sajátos nevelési igényű tanulók tekintetében.
~ Ápoljuk a nemzeti és az iskolai hagyományainkat, tiszteletben tartjuk az etnikai kisebbségi azonosságtudatot.

7.5. A tanulók életrendje, tanulása, szabadideje

A diákok életrendjét az egészséges életmód, a környezettudatos magatartás jellemezze:
~ El kell érni azt, hogy a testi és a mentális képességek folyamatos megőrzéséhez és fejlesztéséhez nélkülözhetetlen, egészséges életritmus kialakuljon, továbbá azt, hogy az egészséges és kulturált étkezés, öltözködés, tisztálkodás-testápolás és a rendszeretet belső igénnyé váljon.
~ Segítsük a diákokat a testi és lelki egészségük megőrzésében, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében vagy megváltoztatásában, az egészséges életvitel, életmód iránti igény kialakulásában,
~ a sajátos nevelési igényű tanulók kapjanak külön figyelmet e tekintetben is.
~ Ügyeljenek a diákok a környezetük állapotára, magatartásuk legyen környezettudatos, értsék a fenntartható fejlődés fogalmát, az életvitelükbe épüljön be a környezetkímélő viselkedés.
~ Feladatunknak tekintjük a családi életre, a családtagi szerepre, a párkapcsolat kulturált kialakítására, a takarékos gazdálkodásra és az öngondoskodásra nevelést.

Fejlődjön a tanulási és gondolkodási kultúra:
~ Ismerjék meg a tanulók a helyes tanulási módszereket,
~ erősítsük a tanulási motívumokat,
~ törekedjünk a tanulási kudarcok okainak feltárására, azok eredményes kezelésére,
~ segítsük hozzá a tanulókat a sikeres záróvizsgákhoz.

A diákok a szabad idejüket töltsék hasznosan, tartalmasan:
~ Arra kell törekedni, hogy mindenki találjon a zömében sport- és kulturális lehetőségek közül neki megfelelőt.

7.6. A tanulók fejlődését, tehetséggondozását, felzárkóztatását, pályaválasztását és önálló életkezdését elősegítő tevékenységek

Kiemelt feladatunk az énkép, az önismeret, a szociális képességek fejlesztése:

~ Segítsük a diákok sikeres beilleszkedését,
~ fejlesszük a szociális tájékozódás készségét,
~ védjük meg a közösségi értékrendet és kerüljön egyensúlyba az egyéni érdekkel,
~ alakítsuk ki tanítványainkban a helyes önismeretet.
~ El kell sajátíttatni a közösségi együttélés szabályait és folyamatosan fejlesztenünk kell a szociális készségeket: empátia, tolerancia, kooperáció, konfliktuskezelés, kommunikációs és vitakultúra, szervezőkészség.
~ Kapjon kiemelt szerepet a diákönkormányzat.

A felzárkóztatás, a tehetségek kiválasztása és gondozása, a pályaorientáció segítése:

~ Fontos alapfeladat a tanulók képességeinek a megismerése, illetve a műveltségi, képesség- és felkészültségbeli különbségek hatékony kezelése.
~ Minden segítséget meg kell adni a tanulási kudarcot átélt diákoknak abban, hogy eredményesebben tanuljanak.
~ Támogatni kell a tehetségeseket is képességeik kibontakoztatásában, tudásuk bővítésében.
~ Az iskolával együttműködve segítjük a választott szakmák megismerését, a pályaválasztást.

A társadalmi, gazdálkodási jártasságok fejlesztése:

~ Ismeretekkel látjuk el a diákokat az önálló életvitel kialakulásához, a majdani családi háztartás és gazdálkodás tervezéséhez, a tudatos fogyasztóvá váláshoz, segítünk eligazodni a gazdaság és a pénzgazdálkodás világában.
~ A diákönkormányzati tevékenység segítse az autonóm, felelős, a közösség érdekeit figyelembe vevő magatartás és a megfontolt döntéshozás képességének kialakulásában.

7.7. A kollégiumi közösségi élet fejlesztésének módszerei, eszközei, a művelődési és sportolási tevékenység szervezésének elvei

7.7.1. A közösségi tevékenységek programja

Támogató oktatóink a tanév indulásakor elkészítik pedagógiai programjukat (éves munkaterv).
A kollégium egészére vonatkozó közösségi tevékenység programja az alábbi:
Szeptember:

~ kollégistáink fogadása, tájékoztatása, szülői értekezlet
~ balesetvédelmi oktatás
~ kollégiumi házirend és SZMSZ ismertetése
~ városnéző programok (9. évfolyam)
~ kollégiumi diákbizottság (KDB) összehívása, tisztújítás

Október:

~ az érdeklődési körök indítása

~ a kollégium dekorálása

~ fogadóórák

~ kollégiumi nyílt napok

~ Halloween party (új kollégisták avatása)

November:

~ közgyűlés

December:

~ Mikulás est

~ karácsonyváró hét

~ adventi séta

~ karácsonyi ünnepély

Január:

~ félévi értékelő megbeszélések

~ Újév Kupa

~ pingpong bajnokság

Február:

~ Legügyesebb kollégium és kollégista megyei verseny

~ fogadóórák

Március:

~ a kollégium környezetének rendbetétele

~ kollégiumok közötti versenyek

Április:

~ házibajnokságok

Május:

~ májusfa-állítás és kitáncolás

~ kollégiumi ballagás

~ közgyűlés

Június:

~ a felvételi kérelmek leadása

~ kollégiumi beiratkozás a jövő tanévre

~ értékelő megbeszélések

7.7.2. A kulturális, művészeti nevelés, a szabadidő

A kulturális, művészeti nevelés, a szabadidő kulturált eltöltésének megszervezése szerteágazó feladat. Szorosan kapcsolódik a tanulmányi munkához is. Arra törekszünk, hogy a diákok az esztétikai értéket ismerjék fel. Tevékenységeink: könyvtárhasználat, színházszervezés, mozilátogatás, kiállítás-látogatás, kulturális programajánlók.

7.7.3. Sporttevékenység

A helyi adottságainkat és eszköztárunkat alapul véve a következő sportprogramokat tudjuk megvalósítani: kosárlabda, kézilabda, labdarúgás, röplabda, pingpong. A foglalkozások és az egyes bajnokságok szervezésekor figyelembe kell venni, hogy az érdeklődők a hét négy napján csak az esti órákban vehetik igénybe a tornacsarnokot, illetve tavasszal és ősszel – jó időben – a műfüves illetve kis műfüves pályát.

Rendszeresen benevezünk a város és megye kollégiumainak sportvetélkedőire. Évente megszervezzük és lebonyolítjuk a Legügyesebb kollégium és kollégista elnevezésű országos verseny megyei döntőjét. Az elmúlt évtizedben több híres élsportolója is volt iskolánknak, kollégiumunknak.

7.8. A kollégiumi diákbizottság (KDB)

1. A KDB feladata egyrészt, hogy a kollégista diákok érdekeit képviselje, érdekükben eljárjon, másrészt segítsen és szervezzen az alábbi területeken: tanulmányi munka, kollégiumi sportélet, kulturális programok. Jogorvoslati ügyekben javaslatot tehet a panasz elbírálására és annak érdemi intézésére.

   Tevékenysége – a szervezeti és működési szabályzatban meghatározottak szerint – a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed. A KDB–t a nevelési csoportok küldöttei alkotják. A tagok egymással mellérendelt viszonyban vannak. A tisztségviselőiket (elnök, sportfelelős, kultúrfelelős, gazdasági felelős) évente maguk közül választják. A vezetőség üléseit az éves munkaterv szerint, havonta szükség esetén gyakrabban vagy ritkábban tartja.
2. A KDB *önállóan dönt* a saját működéséről, éves programjáról, az évi két közgyűlés rendjéről. *Véleményezési joga* van az SZMSZ, a Szakmai program, Házirend diákokra vonatkozó tartalmával, továbbá az ünnepélyekkel, hagyományápolással összefüggő programokkal, a jutalmazás-büntetés elveivel kapcsolatban. *Véleményezési joga* van a tanulók nagyobb csoportját, azaz egy nevelési csoportot érintő kérdésekben, a könyvtár- és sportlétesítmények működési rendjének szabályozásában, a kollégiumi felvételi elveinek meghatározásában. *Véleményezési joga* van a fegyelmi tárgyaláson.

3. A KDB feladatainak ellátásához térítésmentesen használhatja az intézmény helyiségeit, berendezéseit, ha ezzel nem zavarja az iskola és a kollégium működését. A diákmozgalom és érdekképviselet segítésére az iskola igazgatója támogató oktatót ajánl a KDB számára.
4. A kollégium a csoportfoglalkozások keretei között lehetőséget ad a diákbizottság képviselőinek, hogy tájékoztassák társaikat a bizottság döntéseiről.
5. A KDB kapcsolatot tart a városi és megyei ifjúsági szervezetekkel.

7.9. A nevelőmunkánk során alkalmazott leggyakoribb módszereink a következők

~ Közösségünkben alapvetőnek tarjuk a személyes példamutatást. Csak úgy nevelhetünk, ha ragaszkodunk az általunk vállalt értékekhez.
~ A követelés a kötelességek és szabályok betartatásának, betartásának folyamatos eszköze. A kollégiumi támogató oktató, a közösség által megválasztott diákvezető direkt módszerrel hat a tanulókra.
~ A szoktatás és gyakoroltatás az a módszer, amelynek során az együttélési szabályok megtanulásának és állandó gyakorlásának a problémáival találkozunk. A diákok többsége rövid idő alatt megtalálja a helyét az új körülmények között.
~ Az ellenőrzés és értékelés nagyon fontos nevelési módszerünk. Kitűzött tanulmányi terveink megvalósulását, neveltségi eredményeinket permanensen vizsgáljuk: értékeljük az elvárt, a létező és a meglevő helyzetek közti viszonyt. További nevelőmunkánk korrekciója, továbbfejlesztésének lehetősége e módszer hatékonyságától függ.

7.10. A pedagógiai tevékenység szerkezete

7.10.1. A kötelezően biztosítandó foglalkozásaink (heti 15 óra)

7.10.1.1. A felkészítő foglalkozások (heti 13 óra)

A támogató oktatói irányítással történő napi felkészülésre szolgáló tevékenységi formák: tanulószoba heti 12 óra, illetve 1 óra egyéni vagy csoportos foglalkozás: felzárkóztatás, tehetség-kibontakoztatás, speciális ismereteke adó felkészítő, segítségnyújtás, korrepetálás. Ezeknek a foglalkozásoknak az alapcélja, hogy nyugodt környezetet biztosítson a felkészüléshez, a tanuláshoz. A csoportos és egyéni foglalkozások hétfőtől csütörtökig zajlanak. A foglalkozások a földszinti termekben vannak, az emeleti szobákban csak a jó előmenetelűek készülhetnek egyénileg.

7.10.1.2. Csoportfoglalkozások (heti 1 óra)

Heti egy alkalommal tematikus vagy általános csoportfoglalkozásokat tartunk. A kötelező témakörök és ezek évfolyamonkénti éves óraszáma az alábbi:

~ A tanulás tanítása (9.évf. 3 óra; 10.évf. 2 óra; 11.évf. 2 óra; 12.évf. 2 óra; 13. évf. 1 óra)
~ Az erkölcsi nevelés (2-2-2-1-1)
~ Nemzeti öntudat, hazafias nevelés (2-2-2-1-1)
~ Állampolgárságra, demokráciára nevelés (2-2-2-1-2)
~ Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése (1-1-1-1-1)
~ A családi életre nevelés (1-2-2-3-3)
~ Testi és lelki egészségre nevelés (2-2-2-2-2)
~ Felelősségvállalás másokért, önkéntesség (2-2-2-1-1)
~ Fenntarthatóság, környezettudatosság (2-2-2-2-2)
~ Pályaorientáció (2-2-2-2-2)
~ Gazdasági és pénzügyi nevelés (2-2-2-3-3)
~ Médiatudatosságra nevelés (1-1-1-1-1)

A fentiek éves óraszáma 9-11. évfolyamon: 22 óra; 12-13. évfolyamon 20 óra. A fennmaradó idő (15 és 13 óra) egyebekkel, általános témákkal, tevékenységekkel, a csoport és a kollégium, valamint a csoport tagjainak ügyeivel, szervezéssel, közösségi feladatok megszervezésével tölthető ki. A csoportfoglalkozások tervezetét a támogató oktatók készítik el.

7.10.1.3. A szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások (heti 1 óra)

A diákok a kollégium által biztosított lehetőségek közül további egy, általuk (egy évre) választott foglalkozásokon kötelesek részt venni. Ide tartozó szakköreink pl.: kézműves szakkör, és tömegsport, továbbá az iskolai szakkörök. A kollégisták ezek egyikére szeptember elején jelentkezhetnek feliratkozással. A szabadidős foglalkozásokon szerepet kap az egészséges és kulturált életmódra nevelés, az önellátás képességének fejlesztése, a diáksport, a természeti környezet megóvása, ápolás; hangsúlyt kap a tanulók irodalmi, képzőművészeti, zenei és vizuális képességeinek, kreativitásának, multikulturális érdeklődésük és toleranciájuk fejlesztése.

7.10.1.4. Egyéni foglalkozások

E foglalkozások során bővítjük – több témakörben, külön tematika alapján – tanulóink ismereteit. Arra törekszünk, hogy mindenki megtalálja a neki megfelelő lehetőséget a regenerálódásra, a következő napi sikeres felkészülésre, a kulturált szórakozásra.

7.11. A kollégiumi élet szervezése

7.11.1. A kollégista

A gyermek fejlődő személyiség, sajátos, életkoronként és egyénenként változó testi és lelki szükségletei vannak. Neveltünk, a fiatal személyiség, elsősorban tevékenységében fejlődik, tehát a nevelés folyamatában a tevékenységi formákat kell meghatároznunk.
Kollégistáink életrendjét, tanulásukat, szabadidejüket úgy szervezzük meg, hogy tevékenységük során érvényesüljenek az egyéni igények, lehetőségek és intézményi elvárások, követelmények, hagyományok. Igyekszünk figyelembe venni a szülői kéréseket is.

7.11.2. A kollégiumi élet az alábbi napirend szerint zajlik

6.30-tól ébresztő; 7.30-ig tisztálkodás, öltözködés, reggeli, szobarend, a kollégiumi szintek elhagyása; 12.00-től visszaérkezés a kollégiumba, ebéd, szabad program; 15.00-től 18.00-ig tanulószobák, korrepetálások; 17.00-től vacsora, foglalkozások; 19.00-től foglalkozások, szabadidős tevékenységek, tanulószobák; 21.00-től ajtózárás, létszámellenőrzés, felkészülés takarodóra; 21.30-kor a közösségi tereken, folyosókon, hálókban a nagyvillanyok oltása; 21.45-kor mindenki a saját szobájában tartózkodik; 22.00-kor kisvillanyok oltása a hálókban.
A zuhanyzó használati rendje: *(Ettől eltérni csak a főügyeletes engedélyével lehet!)*

I. emelet: 12.00-21.00.
II. II. emelet: fiúk: 12.00-21.00; lányok: 6.30-7.00 illetve 12.00-21.00.

(Egészségügyi vagy más indokolt esetben az ügyeletes támogató oktató engedélyével a zuhanyzók a fenti időpontokon kívül is használhatók.)
A II. emeleti koedukált szinten a fürdőköpeny használata kötelező!
A II. emeleti kiskonyha zárása: 21.30; a tv-használat 18.00-21.30 között engedélyezett!

7.11.3. A kollégiumi étkezés

A kollégiumba felvett tanulók napi háromszori étkezésben (reggeli, ebéd, vacsora) részesülhetnek. Csak ezekért kell fizetni. Az étkezési és térítési díjak befizetése átutalással, havonta történik. Betegség, távollét esetén a lemondási kötelezettség a gondviselőt terheli.

7.12. Feladatok, tevékenységkategóriák

7.12.1. A tanulási és gondolkodási kultúra fejlesztése

~ A tanulási motiváció erősítése, szinten tartása, a sikervágy kialakítása,
~ a tanulási módszerek megismertetése, gyakoroltatása,
~ a tanulási kudarcok okainak feltárása, azok kezelése.

7.12.2. Tanulásirányítás, tanulásszervezés

~ A heti 12 órás tanulószobai foglalkozás minden kollégistánk számára kötelező. Ennek regisztrálása naponta elektronikus adatbázisban történik. Az előírt időt vagy tanulószobai foglalkozáson vagy egyéni tanulóként lehet teljesíteni. Egyéni tanuló az lehet, akinek az előző félévi átlaga legalább jó rendű (3,71), vagy azt a kollégiumi támogató oktató – alapos indok alapján – írásban engedélyezi (4,5 tanulmányi átlagtól szabad szilencium adható).
~ A támogató oktató a felkészülést folyamatosan ellenőrzi, az iskolai eredményességet személyenként írásban is nyomon követi, értékeli.

7.12.3. A hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatása

A felzárkóztatásból adódó feladataink:
~ Az alapkompetenciák fejlesztése (főleg a 9. évfolyamosok esetében),
~ a tananyaggal kapcsolatos tudáshiány pótlása (pl. lemaradás esetén),
~ alkalmi felzárkóztatás (egy-egy témában, pl. dolgozatírás előtt).

A felzárkóztatás eszközei, munkamódszerei:
~ a tanulási technikák megismertetése,
~ korrepetálás,
~ a bukott tanulók pótszilenciumra kötelezése,
~ rendszeres kikérdezés, ellenőrzés,
~ tanulópárok szervezése.

7.12.4. Tehetséggondozás

A mindennapos együttműködés és tevékenység közben hamar kiderülnek a tanulói képességek, az, hogy ki miben tehetséges.
~ A támogató oktató segít e diákoknak tudásuk bővítésében, elmélyíti érdeklődésüket;
~ segítőként bevonja őket munkájába (korrepetálás, kikérdezés);
~ szereplési lehetőségeket biztosít számukra (versenyek, pályázatok, műsorok);
~ nagyobb önállóságot ad nekik.

7.12.5. A szociális kompetenciák fejlesztése

A kollégium fontos feladata, hogy részt vegyen a társas kapcsolatok kiépítéséhez és fenntartásához szükséges kompetenciák elsajátításában, megerősítésében. Mindenféle tevékenysége eleve együttműködésen alapul, ezért sok lehetőség adódik a segítségadásra, a barátkozásra, a társas érintkezéshez szükséges készségek gyakorlására.

~ Törekedni kell arra, hogy mindenki aktívan vegyen részt a csoportja munkájában,
~ lehetőleg mindenki kapjon valami feladatot (ügyelet stb.),
~ a csoportmegbeszélések ne formálisak legyenek (ötletek, vállalások).

7.13. Az önálló életkezdés támogatása

7.13.1. A kulturált életmódra nevelés, a szuverén világkép kialakulásának segítése

~ Keltsük fel az érdeklődést a diákokban a kultúra, a tudományok, a művészetek iránt, továbbá ismertessük meg velük a civilizáció eredményeit és az emberiség globális problémáit,
~ adjunk alkalmat az önkifejezés megtalálására,
~ segítsük elő a nemzeti, nemzetiségi és az európai uniós polgár identitásának kialakulását.

7.13.2. Az egészséges életmód, a környezettudatos magatartás kialakításának segítése

Az iskola egészségfejlesztési stratégiájában meghatározottakat követjük.
Ezeken túl:
~ Szorgalmazzuk a diákok körében a mindennapos testmozgást;
~ sportversenyeket szervezünk, házibajnokságokat;
~ az egészséges táplálkozásról szóló ismeretterjesztést, a környezettudatos magatartást és az önismereti készségfejlesztő programokat beépítjük a csoportfoglalkozások tematikájába;
~ igyekszünk időben észlelni, és pedagógiai eszközeinkkel kezelni az esetleges mentális problémákat; szükség esetén a diákot a megfelelő ellátórendszerhez irányítjuk;
~ biztosítjuk a szelektív hulladékgyűjtés feltételeit.

7.13.3. A társadalmi, gazdálkodási jártasságok fejlesztése – vállalkozói kompetencia

~ A csoportfoglalkozásokon feldolgozzuk a nemzeti és európai kulturális identitás kapcsolatát;
~ egy-egy téma megbeszélése nyomán alakuljon ki a tanulókban állampolgári kompetenciaként a közügyekben való hatékony együttműködés igénye, a döntéshozatalban való szavazásos részvétel szándéka, ennek gyakorlására jó alkalmat adnak a kollégiumi közgyűlések és a diákönkormányzati megbeszélések.
~ A mindennapi együttélés és a csoportfoglalkozások során igyekszünk elérni, hogy tanítványainkat jellemezze a tudatos fogyasztói magatartás: tudjanak már most vásárláskor és különböző szolgáltatások igénybe vételekor helyes döntéseket hozni, továbbá ismerjék meg, mikor és hogyan reklamálhatnak.

7.13.4. A pályaorientáció segítése

A kollégiumunk – az iskolával, az osztályfőnökökkel együttműködve – segíti a diákokat a pályaválasztásban és a választott életpályára való felkészítésben.

~ Ennek jegyében is fejlesztjük a tanulók önismeretét, amely az egyéni adottságok és képességek megismerésén alapul,
~ tudatosítjuk mi is, hogy leendő életpályájuk során többször kényszerülhet mindenki pályamódosításra.

7.14. A kollégium hagyományai és továbbfejlesztésének terve

Kollégiumunk bekapcsolódik az anyaiskolai hagyományok ápolásába, emellett önálló, több évtizedes hagyományokkal is rendelkezik:

~ a kilencedik évfolyamosok fogadása,
~ a városi nevezetességek megmutatása, a kollégium történetének megismertetése az új kollégistákkal,
~ Halloween party,
~ Mikulás est,
~ karácsonyváró hét,
~ karácsonyi ünnepség,
~ labdarúgó karácsony
~ Legügyesebb kollégium és kollégista verseny megyei döntőjének megszervezése, lebonyolítása,
~ májusfa-állítás és kitáncolás
~ sportesemények látogatása,
~ a végzős kollégisták ünnepélyes búcsúztatása (kollégiumi ballagás),
~ A „Kiváló kollégista” díj odaítélése.

Hagyományainkat alkalomszerűen megújítjuk, igazodva az aktualitásokhoz, valamint a tanulók összetételéhez.

7.15. A gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenység

~ Kollégistáink között is egyre több olyan gyermek található, aki hátrányos helyzetű és/vagy veszélyeztetett. Fontos számunkra, hogy akikben az értékrendünk iránti nyitottság és azonosulás igénye megvan, azokat támogassuk.
~ Kötelességünk az is, hogy a lemaradókat, az elkallódókat is felkaroljuk, támogassuk a további életesély megmaradása érdekében. Támogatási lehetőségeink: étkezési

kedvezmény, segély a Herman Ottó-s Diákokért Alapítványtól, tanulmányi segítség (korrepetálás), tanácsadás.

~ Gyermekvédelmi feladatainkat az alábbi csoportokba tartozó diákok körében kell végeznünk: hátrányos helyzetűek, veszélyeztetettek, nehezen nevelhetőek, deviáns viselkedésűek.

~ Kollégiumunkban többnyire hátrányos helyzetű diákokkal kell foglalkoznunk. A hátrányos helyzetűek közül a szociális-anyagi, kulturális, műveltségi, földrajzi-lakókörnyezeti hátrányokat és ezek együttes formáit kell figyelembe venni.

~ Nagy veszélyt jelent a diákok számára a szabados életforma, a csavargás, a dohányzás és az italozás, a drogfogyasztás veszélye, a szélsőséges politikai és vallási nézet. Fontos feladatunk ezek megelőzése, feltárása, megszüntetése.

~ Az ifjúságvédő munkánkat körültekintéssel, nagy empátiakészséggel, humánusan végezzük. Tevékenységeink: felzárkóztatás, hátránykompenzáció, családi életre nevelés, egészségügyi szűrővizsgálat. Együttműködünk az érintett családokkal, a családsegítő szolgálattal, a nevelési tanácsadóval, a polgármesteri hivatalokkal és iskolánk orvosával, védőnőjével.

7.16. Az iskolával, a szülőkkel való kapcsolattartás és együttműködés formái

~ Kollégiumunk helyileg is az iskola része, ebből az adottságból következik a folyamatos kapcsolattartás, konzultáció.

~ Már évekkel ezelőtt kiépítettük (elsőként a városban) a partnerközpontú működést.

~ Évente 2 alkalommal tartunk fogadóórát (az iskolaival egy időben).

8. Mellékletek jegyzéke

1. sz. melléklet: Szakmai helyi tantervek óraszáma
2. sz. melléklet: A Kertész (4 0812 17 05) szakirányú oktatás képzési programja
3. sz. melléklet: A Környezetvédelmi technikus szakma Környezetvédelem szakirányú oktatás képzési programja
4. sz. melléklet: A Kertésztechnikus Parképítő és –fenntartó szakmairányú oktatás képzési programja
5. sz. melléklet: A Sportedző (a sportág megjelölésével) - sportszervező szakirányú oktatás képzési programja
6. sz. melléklet: A Vízügyi technikus szakma Települési vízgazdálkodó szakirányú oktatás képzési programja
7. sz. melléklet: A Vízügyi technikus szakma Területi vízgazdálkodó szakirányú oktatás képzési programja
8. sz. melléklet: Az Erdésztechnikus Vadgazdálkodás szakmairányú oktatás képzési programja
9. sz. melléklet: A Kertésztechnikus (5 0812 17 06) Dísznövénytermesztő, virágkötő szakmairányú oktatás képzési programja
10. sz. melléklet: Sportegyesületi igazolás
11. sz. melléklet: Német nyelv helyi tanterv - szakképző (2022)
12. sz. melléklet: Pénzügyi és vállalkozói ismeretek helyi tanterv - szakképző (2022)
13. sz. melléklet: Testnevelés helyi tanterv – szakképző (2022)
14. sz. melléklet: Természetismeret helyi tanterv- szakképző (2020)
15. sz. melléklet: Történelem és állampolgársági ismeretek helyi tanterv - szakképző iskola (2022)
16. sz. melléklet: Állampolgári ismeretek helyi tanterv - technikum (2020)
17. sz. melléklet: Angol nyelv helyi tanterv – technikum (2020)
18. sz. melléklet: Biológia helyi tanterv technikum (2020)
19. sz. melléklet: Digitális kultúra helyi tanterv (2023)
20. sz. melléklet: Kötelező komplex természettudományos tantárgy helyi tanterv technikum (2020)
21. sz. melléklet: Magyar nyelv és irodalom helyi tanterv - technikum (2020)
22. sz. melléklet: Matematika helyi tanterv technikum (2020)
23. sz. melléklet: Német nyelv helyi tanterv – technikum (2020)

24. sz. melléklet: Testnevelés helyi tanterv technikum (2020)
25. sz. melléklet: Történelem helyi tanterv – technikum (2020)
26. sz. melléklet: Angol nyelv helyi tanterv – szakképző (2022)
27. sz. melléklet: Kommunikáció – magyar nyelv és irodalom helyi tanterv_új típusú szakközépiskola
28. sz. melléklet: Matematika helyi tanterv_új típusú szakközépiskola
29. sz. melléklet: Az érettségi vizsga vizsgatárgyainak témakörei
30. sz. melléklet: Lurkó Utánpótlás Football Club_A Sportedző (a sportág megjelölésével) - sportszervező szakirányú oktatás képzési programja (2)
31. sz. melléklet: Szombathely MÁV Haladás Vasutas Sportegyesület. A Sportedző (a sportág megjelölésével) - sportszervező szakirányú oktatás képzési programja (2)
32. sz. melléklet: Szombathelyi Sportközpont és Sportiskola Nonprofit Kft._A Sportedző (a sportág megjelölésével) - sportszervező szakirányú oktatás képzési programja (2)
33. sz. melléklet: Szombathelyikezilabdaklub_A Sportedző (a sportág megjelölésével) - sportszervező szakirányú oktatás képzési programja (2)
34. sz. melléklet: Kepzesi_program_Erdesztechnikus_vadgazdalkodas_szakmairany 6 verzio
35. sz. melléklet: EÁTK Közös Képzési program Herman VG szakmairány
36. sz. melléklet: KKP óraszámok Herman – EÁTK
37. sz. melléklet: Király_SE_A Sportedző (a sportág megjelölésével) - sportszervező szakirányú oktatás képzési programja
38. sz. melléklet: EÁTK_KKP_környezetvédő
39. sz. melléklet: Pannon Sport_A Sportedző (a sportág megjelölésével) - sportszervező szakirányú oktatás képzési programja
40. sz. melléklet: KÉPZÉSI_PROGRAM_KT_Dísznövénytermesztő_virágkötő_1050

9. Legitimációs záradékok, közzététel

A Kisalföldi ASzC Herman Ottó Környezetvédelmi és Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium szakmai programjának 2026. évi módosítását kiadtam.

Kelt: Szombathely, 2026. szeptember 11.

PH. .....
Hodvogner Csaba
igazgató

A 2026. szeptember 11-én elkészült szakmai program tartalmával egyetértek.

PH.

....
Szabó László Gábor Hoczek László József
kancellár főigazgató

Kelt: Sopron, 2026.

PH. .....
Goda Domonkos Zsolt
osztályvezető

Kelt: Budapest, 2026.

A 2026. szeptember 11-én elkészült szakmai programot áttekintettem. Véleményem szerint annak tartalma megfelel a vonatkozó szakképzési jogszabályoknak, előírásoknak.

....
Szülői Közösség elnöke Diákönkormányzat vezetője

A Kisalföldi ASzC Herman Ottó Környezetvédelmi és Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium szakmai programjának 2026. évi módosítását az oktatói testület a 2026. év augusztus hó 28. napján tartott értekezletén elfogadta.
****

A Kisalföldi ASzC Herman Ottó Környezetvédelmi és Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium 2026. augusztus hó 28. napján elfogadott szakmai programját közzé teszi a szakképzés információs rendszerében (SZIR), valamint

- ***a szakképző intézmény honlapján,***
- ***és a szakképző intézmény tantestületi szobájában (nyomtatott formában).***